

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

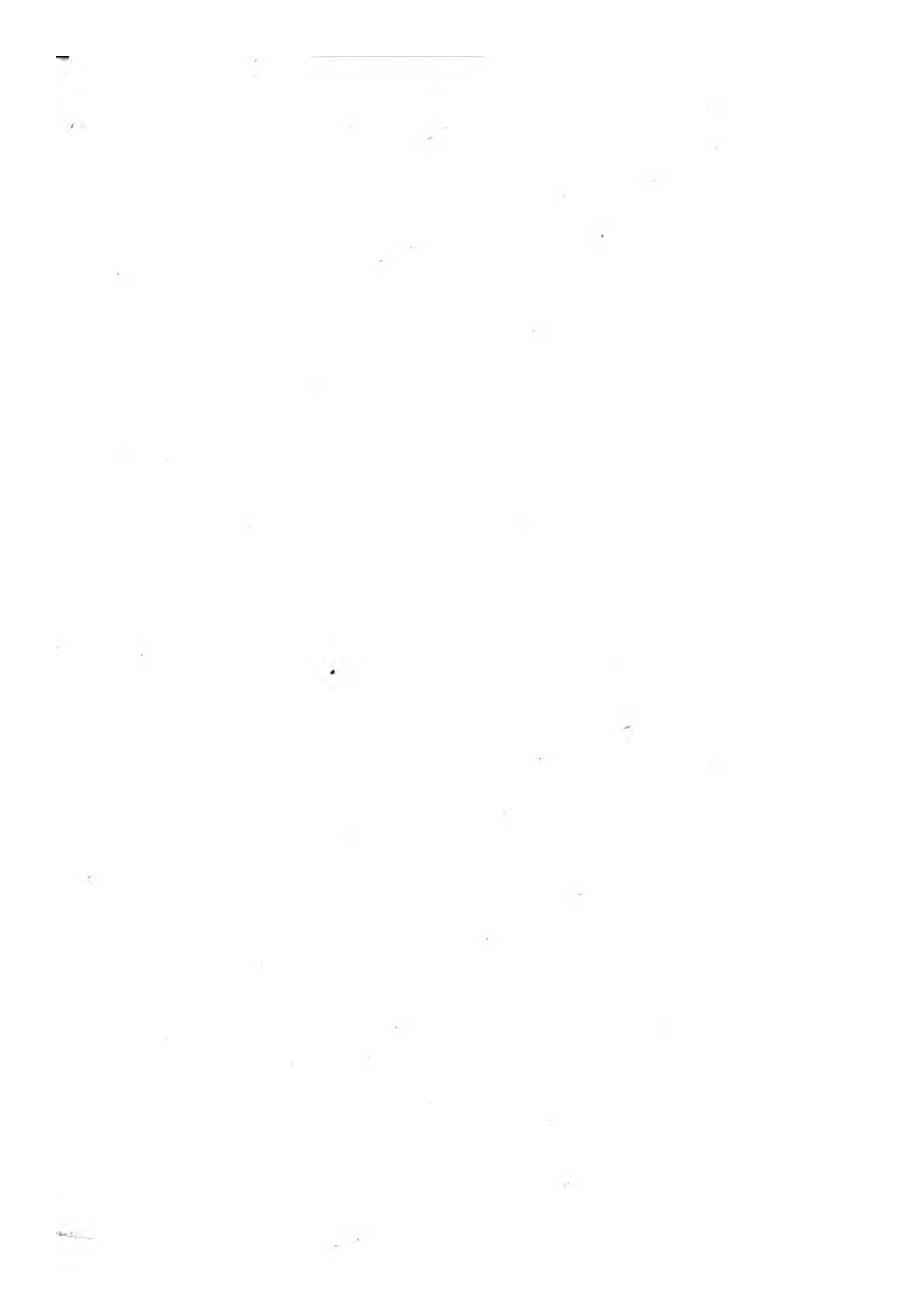
<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

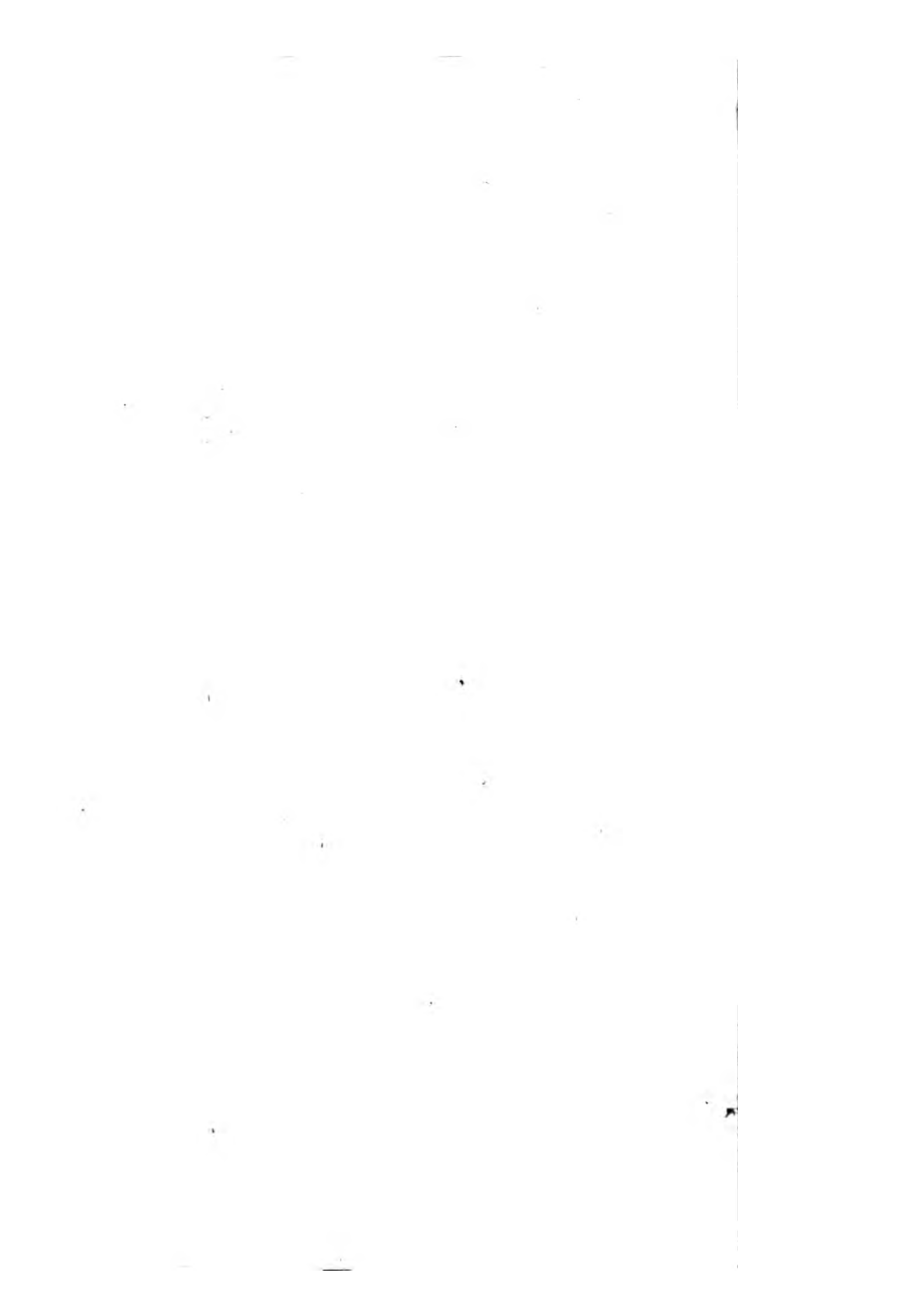

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

III ④ 85

SAPPHVS LESBIAE
C A R M I N A
ET
FRAGMENTA.

RECENSUIT
COMMENTARIO ILLUSTRAVIT

SCHEMATA MUSICA ADIECIT

ET

INDICES CONFECIT

HENR. FRID. MAGNVS VOLGER,

PAEDAGOGII REGII ILFELDENSIS COLLABORATOR.

LIPSIAE, MDCCCXX

IN LIBRARIA WEIDMANNIA.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

100 EAST EAST
CHICAGO, ILL.

1950

1950

1950

1950

1950

VIRIS CELEBERRIMIS
IVSTO CHRIST. DE LEIST,
CHR. GVIL. MITSCHERLICH

ET

FRID. GVIL. DOERING

HANCCE

SAPPHVS EDITIONEM

D. D. D.

AVCTOR.

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882

1883

1884

1885

1886

1887

1888

1889

1890

1891

1892

1893

1894

1895

1896

1897

1898

1899

1900

1901

1902

1903

1904

1905

1906

1907

1908

1909

1910

1911

1912

1913

1914

1915

1916

1917

1918

1919

1920

1921

1922

1923

1924

1925

1926

1927

1928

1929

1930

1931

1932

1933

1934

1935

1936

1937

1938

1939

1940

1941

1942

1943

1944

1945

1946

1947

1948

1949

1950

1951

1952

1953

1954

1955

1956

1957

1958

1959

1960

1961

1962

1963

1964

1965

1966

1967

1968

1969

1970

1971

1972

1973

1974

1975

1976

1977

1978

1979

1980

1981

1982

1983

1984

1985

1986

1987

1988

1989

1990

1991

1992

1993

1994

1995

1996

1997

1998

1999

2000

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2007

2008

2009

2010

2011

2012

2013

2014

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

2023

2024

2025

PRAEFATIO.

In nova hac *Fragmentorum Sapphicomum* editione paranda neutiquam opus inane suscepisse mihi videor. Quamvis enim aevi recentis docti viri plurimos Graecorum scriptores luculenter tractaverint et in lucem ediderint, Lyricorum tamen fragmenta maxima ex parte intacta reliquerunt, ac, si quando carminum minorum collectionibus ea insererent, pauca tantum illorum vulgo praebebant, de omnium collectione, emendatione et separata editione rarius cogitarunt, laboris, puto, taedio, quippe qui minus est jucundus, et satis difficilis ac ingratus, at altera tamen parte perutilis. Eodem vero modo et *Sapphus duo*

odaria ac paucula fragmenta in multis quidem aliis exhibebantur libris (*); sed poëtriae *plura carmina*, vel *ejus quae supersunt omnia* bis modo cum aliorum una Melicorum carminibus colligebantur, semel *seorsim* in lucem prodebantur. Quorum illud quidem *H. Stephanus* et *F. Ursinus*, hoc *J. C. Wolfius* instituere. Interim *Stephani* collectio valde adhuc imperfecta, *Ursini* liber rarissimus, *Wolfii* jam rarior fieri incipit, praetereaque in hisce omnibus nostrorum temporum desideriiis haud amplius satisfactum, metra male constituta vel omnino neglecta, lectiones depravatae, multaque false explicata, ut et in ceteris, quos diximus, libris, nonnulla tantum ex Sapphicis continentibus. Quae omnia sane, de nova Sapphus, poëtriarum Graecarum facile principis, carminum editione serio cogitare, me monebant, quam nunc, ad finem perductam, eruditorum subjicio examini, et in

---

(*) Recensum eorum vid. infr. in Diatribe de Sapphus vita et scriptis ad calc.

qua concinnanda me hanc fere rationem secutum esse profiteor.

Summa consilii fuit, optima quaeque ex aliis Sapphus interpretibus me veterioribus servare, eaque meis ipsius accessionibus amplificare, aliis vero in locis, ubi minus probata, ab illis dicta aut facta, reperiēbam, meliora quae videbantur supponere. Non igitur me piguit, citata in rem apprime facientia repetisse, aut observationem aliquam utilem aliis dixisse verbis; nam talia omittere re vera fraudi mihi duxissem. Quod cum semel summam constituissem, ita in ordinando toto perrexi:

Praemisi Diatriben de Sapphus vita et scriptis, jam ante aliquod tempus seorsim typis descriptam; nunc vero, quibusdam immutationibus adhibitis, repetitam, et a typothetarum vitiis, quibus tunc laborabat, purgatam, in qua plenam collectionem omnium notitiarum ad poetriam pertinentium deponere studui, et in qua id praesertim egi, ut nar-

rationem de duabus Sapphonibus expenderem refelleremque, Sapphus et Anacreontis synchronismum monstrarem, ac plures etiam aliorum de Sapphone errores corrigerem. Fragmentorum ipsorum distributio, ap. *Ursinum* et *Wolfium* obvia, non placuit, in qua scilicet omnia sine ordine mixta et confusa. Equidem ideo primo duas poëtriae odas et tria epigrammata exhibui, tumque fragmenta secundum varios, qui nobis illa servarunt, auctores juxta apposui, sed duplici iterum ordine, in quo primam sedem occupant ea, quae uno seu pluribus consistunt versibus, secundam ea, quae singula tantum ex Sapphone continent verba; quibus simul adjunxi loca, in quibus scriptores notitiam aliquam praebent de singulis quas carminibus tractaverit poëtria rebus, vel in quibus Sapphus verbis aliquid efferunt, nam haec omnia ad plenam penum Sapphicam pertinere censeo.

Magnam impendi curam in fragmentis ad metrum suum rite redigendis, cujus tamen

ratio interdum, ubi unus tantum exstabat versus, vel ubi verba valde erant depravata, perspicui omnino haud poterat. Quem quidem laborem operis partem longe difficillimam fuisse libenter confiteor. Jam vero quod attinet ad principia, quibus in dispescendis versibus nisus sum, repetenda illa sunt ex *J. H. Vossii* et *A. Apelii* novissimis de rhythmo et metris disquisitionibus, quas ille in libro suo: *Zeitmessung der Deutschen Sprache*, hic in Commentatione sua perdocta: *Ueber Rhythmus und Metrum*, Ephemeridibus Musicis Lipsiensibus ad annum 1808 inserta, exposuit, quorum Virorum Praeclarissimorum vestigia nos ulterius prosecuti sumus. Hi nempe persuasum sibi habent, musicen Graecorum nullo modo numeris suis (*Takt*) fuisse destitutam, et omnia igitur Graecorum metra ad illos esse exigenda. In qua quidem affirmatione neutiquam falluntur, nam sic demum totius prosodiae ac metrorum naturam clarissime perspicere, et poetarum licentias satis probe explicare li-

cet. Omnino autem musice sine numeris prorsus cogitari nequit, nec sane quidquam nisi rudis indigestaque foret moles, multo minus hominibus, haud omni animi cultu destitutis, placeat, sicut ingressus temulenti neminem capit, at saltatoris pedum concinnus motus omnes delectat. Et re vera jam denominatio *ποῦς*, quam Graeci singulis versuum membris indiderunt, numerum in veterum musica existisse probat, nam illa exinde derivanda, quod is, qui carmen cecinit, pede simul terrae appulso numeros denotabat. Adjiciam locum Persii Sat. V. 122. *nec, quum sis cetera fossor, Tres tantum ad numeros Satyri moveare Batylli*, ubi numeri procul dubio de eo quod nos *Takt* vocamus accipiendi, ut jam vidit Persii editor praestantissimus *Koenigius* p. 122.

Numerus autem apud omnes populos, qui musicen excolunt, idem esse debet, quandoquidem in rerum natura est constitutus, trifarius nempe, quem latine numerum *biqua-*

drantem ($\frac{2}{4}$), *terquadrantem* ($\frac{3}{4}$) et *teroctantem* ($\frac{3}{8}$) — qui duplicatus est *sexoctans* — nominare liceat. Et ita apud Graecos quoque fuisse, metra eorum docent, quae ex uno vel altero horum numerorum sunt metienda. Dolendum interim, nos ob tenebras, quibus musica Graecorum hodie est obducta, nondum dicere posse, quibus nominibus Graeci ipsorum numeros vocaverint, qui igitur, dum clarius illi musicae affulgeat lux, recentibus nominibus erunt absolvendi. Schemata vero musica ipsa, in quibus metrorum Sapphicorum numeri demonstrantur, ad calcem operis adjunxi.

Non tamen crediderim, rhythmum in Sapphus carminibus ubique sic se habuisse, ut ego eum constitui, nam in nonnullis verbis, ex carmine aliquo decerptis, plura sane metra et varius numerus simul locum obtinere potest, id quod plura ex Sapphicis fragmentis aperte probant. Sufficiat hactenus, conjecturas probabiles assecutum esse, et unum sal-

tem in manibus tenere metrum verisimile, quod ob integri carminis jacturam aliquantum nos consoletur, re vera demum nobis persuadeat, fragmentum superstes ad carmen aliquod quondam pertinuisse, et omnino majorem in lectione voluptatem nobis pariat, quando id, quod a propria forma tantum aberraverat (i. e. tanquam prosa oratio oculis erat subjectum), ei rursus appropinquatum (h. e. ad metrum aliquod redactum) perspicimus.

Cum Sapphum etiam morem, in fine versuum verborum dissecandorum, et unius vel plurium syllabarum superstitem ad versum sequentem trahendarum, servasse deprehenderem (*), ad eum aliquoties in fragmentorum distributione metrica refugi.

Textum compluribus locis correxi, metri praesertim adductus cura, quod interdum facile sanabatur digammate Aeolico interposito,

---

(*) Vid. Carm. I. v. 11.

*Πύνα διένοντες ἀπ' ὠραν' ὠθέρος
διὰ μέσσω.*

vocali ante vocalem, seu augmento eliso, vel consona duplicata, nam talia a Grammaticis pro lubitu esse inserta seu ejecta satis constat.

Aliquoties paululum liberius voces transponere, seu lacunas inter eas statuere cogebam, non tamen auctoritate in eo destitutus, nam pedestres scriptores in versibus e poetis citandis, de metro parum sollicitos, saepius verba in alium redigere ordinem, vel certa quaedam non in rem suam facientia omittere solere sciebam (exempla passim laudavit *Valcken.* ad *Eurip. Phoeniss.*); ut taceam Codices, quorum culpa quam multa in auctoribus veterum, praesertim quod attinet ad poetarum fragmenta ab illis servata, exciderint, vel saltem depravata sint, in vulgus notum.

In interpretatioue ipsa et conjecturis locum dedi, ut quae in fragmentis haud aspernandae, dum pro certis esse debeant. Saepius igitur nexum aliquem verisimilem cum sententia praecedente, quae periit, restitui, vel

sententiam aliquam pendentem supplevi, vel, ad quod genus carminum unum sive alterum fragmentum pertinere videatur, docui. Vulgo primo textum explicui, tunc de lectionis varietate dixi; aliquoties tamen ab hoc more mihi devertendum sensi; iis scilicet locis, quae valde corrupta erant, prius de corruptelis et lectionibus variantibus monuisse aptius videbatur. Interdum quoque commoditatibus minus peritorum, qui haec fragmenta, quamvis doctioribus proprie destinata, adire velint, inservivi, quorum in gratiam nonnulla, quae alias omissem, adjeci.

Dabam e Museo Ilfeldae Mense Jan.
MDCCCX.

Volger.

D I A T R I B E
HISTORICO - CRITICA

DE

SAPPHUS POETRIAE

VITA ET SCRIPTIS.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS 311

LECTURE 1

S A P P H U S

POETRIAE VITA. (*)

Sappho (graece Σαπφώ, vel, ut alii dialecti causa malunt, Ψαπφώ) Mytilenis, insulae Lesbii nobili urbe, nata est. Id probatissimi uno tradunt ore scriptores. Attamen hic jam dif-

---

(*) De hac vita hi fere egerunt scriptores: Lilius Gregorius Gyraldus *Dialog. IX. de poetarum historia* T. II. Oper. p. 456. sqq. Vossius. *de poetis Graec.* c. 3. Lud. Nonnius *Commentar. ad Hubert. Goltzii Numism. Graeciae* p. 212. sq. et p. 246. Anna Dacieria et Longepetraeus in *Anacreontis editionis fronte.* Laur. Crassus *Histor. Poet. Graecor., italice conscripta* p. 448. Joh. Laurenberg *Graecia Antiq. T. IV. p. 61.* Thesaur. Gronov. Ubbo Emmius *de Graecia Vet. ib. p. 167.* Tanaq. Faber *Vit. Poet. Graec. ib. T. X. p. 755.* Joseph. Barberius *de miseria Poet. Graec. ib. p. 847.* Andr. Thevetus *Histor. Illustr. et Erudit. hominum, gallice scripta T. I. p. 221.* Petr. Bailius *Dictionar. Histor. et Critic. T. IV. p. 139. sq. edit. ab anno 1740.,* cujus libri epitome quoque exstat Germanica sub titulo: Petr. Bayle *historisch-kritisches Wörterbuch für Dichterfreunde, ubi vid. s. v. Sappho. Jac. de Wilde*

ficultas aliqua intercedit. Nonnulli scilicet praeter Sapphum Mytilenensem de altera quoque, ex Eresso, alia Lesbi urbe, oriunda, loquuntur; quaeritur ideo, num haec a poetria diversa fuerit mulier? Quod ut facilius decerni possit, brevis ante omnia comparatio inter illos scriptores, qui duas Sapphones commemorant, instituenda, eorumque opiniones erunt audiendae.

Sunt *Athenaeus, Aelianus, Suidas*. Prior *Deipnos*. XIII. p. 596. E. *Casaub.* a *Sapphone poetria* distinguit aliam, *Eressiam, meretricem*, hanc illam esse dicens, quae Phao- nis amore fuerit capta. Ei congruentur lo-

---

Select. Numism. Antiq. ad tab. VIII. p. 68. Andr. Bailletus Judic. de praecipuis operibus auctorum, gallice, T. III. p. 104. ed. Amstel. 1725. Blum (praeside Gottfr. Oleario) Dissertat. de Poetr. Graec. §. 65. p. 58., quam et vid. ap. Wolf. in Oct. Poetr. Fragm. p. 181. sqq. Sam. Mursinna Biograph. Classic. ex lingua Angl. in Germ. translata T. I. p. 51. sqq. Wolfius in Sapphus editione p. I. sqq. Josua Barnesius Vit. Anacr. p. 28. de Larrey Histoire des sept sages T. I. p. 159. Wahl Vit. Sapph., versioni Germanicae carminum Anacr. et Sapph. praemissa. Cramerus Commentat. de patria Sapphus. Idem Diatr. de Synchron. Sapph. et Anacr. Saxius Onomast. Litter. T. I. p. 18. Born in Anacreontis fronte p. 38. sq. Fabricius Bibl. Graec. T. II. p. 137. sqq. Harl.

quitur *Aelianus Var. Hist.* XII. 19.; at ab utroque, imo ab omnibus aberrat *Suidas* v. *Σαπφὸ* et *Φάων*, qui duas quidem pariter statuit Sapphones, lyricam et psaltriam, sed qui illam dicit Eressiam, hanc Mytilenaeam et propter Phaonis amorem in mare e Leucata se dejicientem. — Hi adeo non duas tantum agnoscunt Sapphones, sed etiam illam, quam meretricem nominant, Phaonis amasiam nuncupant; qua in re iterum iis adversantur duo ex unam tantum Sapphum statuentibus, qui de illius cum Phaone tradunt rebus amatoriis, *Palaeophatus*, puta, *de Incredib.* c. 49., qui Sapphum in Phaonis amorem saepe carmina cecinisse ait, ac ita de *poetria Sapphone* se loqui satis demonstrat, et *Ovidius Epist. Heroid.* XV., quem ubique *Sapphum poetriam* de ipsius erga Phaonem amore loquentem inducere perspicimus.

Ex hac trium scriptorum primo loco laudatorum inter semet ipsos et ab aliis dissensione jam satis certe colligere licet, unam tantum exstitisse Sapphonem, nisi etiam praeterea a scriptoribus veterioribus ac fide probatissimis confirmaretur. Quamvis igitur plures mulieres, Sapphus nomen gerentes, omnino vixisse posse alias concedam, eas tamen duas, de quibus hic agitur, re vera unam eandemque, poetriam scilicet, sed Phaonis simul

amori deditam, esse lubenter credam. E contrariam rationem defendentibus nihil praesertim *Suidae* me movet auctoritas, cujus nempe fides historica ea est, quae probari semper velit. Aelianus vero ne certus quidem est in affirmatione sua; dicit solummodo: *πυνθάνομαι, ὅτι καὶ ἑτέρα Σαπφῶ ἐγένετο ἐν Λέσβῳ*, exponit igitur, quae ab uno vel altero audierit, notitiam certam non habet.

Narratio interim de duabus Sapphonibus exinde tempore sequenti originem poterat trahere, si *Sappho poetria*, Mytilenis quamvis nata, postea Eressi habitabat, fortassis etiam ob celebritatem civitatis jure ibi donabatur (cf. *Blum*, praeside *Oleario*, *Dissertat. de Poetr. Graec.* ap. *Wolf. Fragm. Oct. Poetr.* p. 183.). Satis probabilis mihi videtur conjectura, maritum ejus (de quo postea) fortunarum sedem habuisse Eressi, et poetriam ideo hic loci cum illo commoratum esse.

Pari modo serior sane est fictio, alteram duarum Sapphonum fuisse meretricem. Hujus commenti originem satis probe exposuisse videri possit *Blum* l. c., qui viros quosdam credit bonos, *Socratis* maxime et *Platonis* admiratores, cum viderent, *καλήν* passim et *σοφήν* apud illos scriptores poetriam nostram audire, varioque ornari laudum genere, indignum esse reputantes, foeminam monstrosae libidi-

nis a tantis viris tantas consequi laudes, ex controversia de patria ejus captasse occasionem duarum fingendarum, alterius meretricis, alterius poetriae. Ego tamen simpliciter censeo, poetriae vulgo notas res amatorias, in quas Eressi implicita erat, meretricis nomen ei parasse apud posteros.

At dicat quis, Sapphus facies non est eadem in superstitionibus monumentis, in quibus est expressa. Hoc nihil probat: quis enim credere possit, artifices viventium figuras rite semper expressisse? In nummorum praesertim imaginibus nulla talis diligentia exspectanda. Valde porro dubium est, an omnes hi nummi, qui Sapphus figuram exhibere dicuntur, re vera eam exhibeant. Sed fac, ita esse, fac, artifices in exprimendis vultibus nihil peccasse, inde tunc sequeretur, vel octo exstitisse Sapphones celebres et dignas, quae nummis insculperentur, nullus enim vultuum in monumentis modo commemoratis alteri respondet. Id vero sponte statuere velle absurditas aliqua foret, cum nullibi apud veteres tot Sapphones celebres occurrant.

Sapphus patri nomen fuit *Scamandronymus*. cf. *Herod.* II. c. 135. *Aelian.* et *Suid.* ll. cc., quamquam et hujus rei variae exstiterunt opiniones in senioribus temporibus, *Suidas* etenim alios *Simonem*, alios *Eunomium*,

alios *Eerygium*, alios *Ecrytum*, alios *Semum*, alios *Camonem*, alios *Etarchum*, alios denique *Scamandronymum* Sapphus patrem dicere tradit. Idem scriptor poetriae matrem nominat *Clidem*, in quo, cum nullibi aliud quidquam occurrat, acquiescere licet. Fratres habuit *Charaxum*, *Larichum*, *Eurygium*; cf. *Herod.* et *Suid.* ll. cc. *Eustath.* ad *Il.* v. T. II. p. 1280, 27. *Bas. Athen.* X. p. 424. sq. Nupsit autem *Cercolae* cuidam, homini Andrio ditissimo, quocum genuit filiam, aviae nomine denominatam. vid. *Suid.* l. c. *Hephaestion* p. 55. in fragmento *Sapphoni* adscribendo:

Ἔστ' μοι καλὰ πάϊς, χρυσεύουσιν ἀνθέμοισιν

Ἐμφερῆ ἔχουσα μορφῆν, Κλεῖς ἀγαπετά.

De hac filia et *Maximus Tyrius Dissertat.* XXIV. p. 297. *Markl.* (vid. *Fragm.* XLIV.) ac *Ovidius Epist. Heroid.* XV. 70. represso tantum nomine loquuntur.

Vixit Sappho sub Alyatte, Lydorum rege, cf. *Athen.* XIII. p. 599. C., florente Solone, Atheniensium legislatore, secundum *Suidam* (v. Σαπφώ) Olympiade XLII., secundum *Eusebium* (*Chronic.* p. 136.) Olympiade XLIV. Ultimum arripuit *Corsinus Fast. Attic.* T. III. p. 67., qui poetriam in annum u. c. 150. reponit; quem secutus *Saxius Onom. Litter.* T. I. p. 18. Floruit igitur annis fere sexcen-

tis ante Chr: nat. Falso autem *Cedrenus Annal.* p. 82. ed. *Paris.* Sapphus aetatem refert ad Cranaum, Atheniensium regem, hic enim illa multo vixit maturius.

Alcaeam Nostrae exstitisse aequalem nemo facile eat inficias, cum veterum de ea re testimonia adsint aperta. cf. *Aristot. Rhetor.* I. 9. *Suid.* et *Euseb.* ll. cc. *Strabo XIII.* p. 617. ed. *Casaub.* 1ma. Id quoque patet, comparato ipso *Alcaeo* ap. *Hephaest.* p. 47. cum *Ovidio Epist. Heroid.* XV. 29., quibus in locis Alcaeus Sapphum, Sapphoque Alcaeam commemorat, id quod prae ceteris urgere soleo, cum utrumque simul vixisse debuisse luce clarius probet. Non enim potest objici, Ovidium omnino Sapphum Alcaei mentionem facientem inducere potuisse, quamvis illa serior vixerit, quod altera parte Alcaeus ipse poetriam nominat, eamque igitur cognovit. Hunc synchronismum ex istis fortasse locis perspicere licet, ubi Sapphus et Alcaei nomina una semper adponuntur, qualia sunt *Dionys. Halic. de Ord. Verb.* T. V. p. 131. Reisk. *Athen.* XV. p. 674. C. *Aristid. Epitaph. Alex.* T. I. p. 85. *Jebb. Pollux VI.* 19. §. 107. *Eustath. ad Il. β.* p. 247, 20. *Horat. Epist.* I. 19. 23., quamquam huic argumento parum fidei adjiciam. — Praeter Alcaeam *Suidas* l. c. Stesichorum etiam ac Pittacum Nostrae coevos appellat.

Maximopere vero inter doctos jam est disputatum, utrum Anacreon Sapphus aequalis et amator fuerit, nec ne. Auctor litis est *Athenaeus* XIII. p. 598. sq., qui ex *Hermesianactis Colophonii*, veteris poetae, elegiis hunc de Anacreontis erga Sapphum amore citat locum:

Καὶ γὰρ τὴν (sc. Σαπφῶ) ὁ μελιχρὸς ἔφω-
μίλησ' Ἀνακρείων,

Στελλομένην πολλαῖς ἄμμιγα Λεσβιάσιν.

Φοῖτα δ' ἄλλοτε μὲν προλιπὼν Σάμον, ἄλ-
λοτε δ' αὐτὴν

Οἴνηρὴν δόρασιν κεκλιμένην πατρίδα,

Λέσβον ἐς εὐοῖνον. —

at *Hermesianactem* in iis falli autumat, quod *Anacreontem* et *Sapphum* coevos faciat, cum haec sub *Alyatte* potius, *Croesi* patre, ille sub *Cyro* et *Polycrate* vixerit. Porro *Athenaeus* *Chamaeleontem* in libro de *Sappho* tradere ait, quosdam hos versus ab *Anacreonte* in *Sapphum* esse exaratos affirmare:

Φέρ' αἶρέ με πορφυρέη

Ἐνιβάλλων, χρυσοκόμης

Ἔρωσ, ἐν νεφέλῃ,

Ποικίλῃσι λαμβάνων πτερύγεσσι

Σὰ γὰρ φίλτρ' ἐμὸν ἦτορ

Συμπαίξειν προκαλεῖται

Ἡ δ', ἔστιν γὰρ ἀπ' εὐκτίτου
 Λέσβου, τὴν μὲν ἐμὴν κόμην,
 Λευκὴ γὰρ, καταμέμφεται,
 Πρὸς δ' ἄλλον τινὰ χάσκει.

Sapphum contra haec respondisse versibus:

Κῆνον, ὃ χρυσόθρονε Μοῖσ', ἔνισπες
 Ἰμνον, ἐκ τᾶς καλλιγύναικος ἔσθλᾶς
 Τῆϊος χώρας ὅν ᾄειδε τερπνῶς
 Πρέσβυς ἀγανός.

ejus tamen hoc carmen non esse, neminem latere. Se Hermesianactem per lusum de Anacreontis amore id scripsisse putare, sicut et Diphilus comicus in fabula: *Sappho*, amatores ejus induxerit Archilochum et Hipponactem. Idem *Athenaeus* XIV. p. 635. C. Sappho Anacreonte nominat veteriorem, ac *Pausanias Attic.* c. 25. T. I. p. 95. Fac. Anacreontem — ut vulgo interpretantur — primum post Lesbiam Sappho magnam carminum suorum partem in canendo amore consumsisse ait. His igitur veterum argumentis fulti Sapphum et Anacreontem aequales fuisse non potuisse arbitrantur docti viri, nominatim id contendit *Bailius Lex. Histor. et Critic.* v. *Sappho*, *Anna Dacieria* in *Anacreontis vita* sub fin. et *Wolfius Vit. Sapph.* p. VI. Contrariam autem partem praesertim *Barnesius Vit. Anacr.* p. XXVIII. et *Cramerus Diatr.*

de Synchron. Sapph. et Anacr. defendunt, ac, omnibus bene expensis, non possumus quin etiam nos horum iudicio adsentiamus (quamvis non iisdem argumentis freti) et Sapphum Anacreontemque fuisse aequales statuamus. Rationes has apponimus.

Non est, cur credamus, Hermesianactem falsum esse, dum ambos una vixisse autumat. Ille Athenaeo multo erat veterior, rem igitur multo accuratius ipso Athenaeo tenere, et veritatem praedicare poterat. Per lusum de Anacreontis amore hoc certissime non scripsit, quam quidem suspicionem verba ipsa nullo modo suppeditant. Nec omnino ab Athenaeo recte Diphili exemplum poterat apponi, hic enim fuit comicus, cui *quidlibet audendi fuit aequa potestas*, Hermesianax contra poeta elegiographus, cui angustior campus in fingendis rebus aperiabatur. De Chamaeleontis porro narratione quid iudicet Athenaeus, addidit nihil, eoque ipso tacite demonstrare videtur, se illius fidem in dubium vocare non posse; nihil igitur impedit, quo minus Anacreontem re vera amasiam Sapphum versibus laudatis cecinisse putemus.

Concedam Athenaeo, Anacreontem sub Cyro et Polycrate, Sapphum sub Alyatte vixisse, sed tamen simul affirmaverim, Anacreontem Alyattis quoque aequalem et Sap-

phone fuisse veteriorem. Hoc ultimum ex ipsius Anacreontis ap. Chamaeleontem videmus verbis; id porro patet ex Sapphus fragmento ap. *Stob. Floril.* LXXI. p. 291. *Grot.* obvio (vid. *Fragm.* LXXXVII.), in quo poetria Anacreontem alloqui est putanda. Si autem veterior fuit Anacreon, exinde etiam cum Sapphone sub Alyatte vitam egisse debet, illam enim ad id tempus refert Athenaeus. Causam interim video, cur hic scriptor credidisse potuisset, Anacreontem sub Polycrate et Cyro tantum vixisse. Sappho videlicet sub Alyatte maxime floruit et circa annum jam quadragesimum diem obiit supremum (vid. infr.), Anacreon contra Alyatte jam mortuo sub Polycrate praesertim famam sibi conciliavit et aetatis annum octogesimum quintum attingit, sicut *Lucianus Macrob.* c. 10. T. VIII. p. 119. *Bip.* memoriae tradit, qui hominibus longaevis eum adnumerat. Cum Anacreon ideo Sapphoni diu adhuc esset superstes, facile Athenaeus in eum poterat induci errorem (*), poetriam fuisse veteriorem, cum tamen non nisi prior fatis cederet, minor esset natu.

Sed exactius hunc synchronismum constitui posse prorsus despero, cum annus, quo

---

(*) Qui etiam locum habet *Deipn.* XIV. p. 635. C., ubi verba: ἥτις ἐστὶν Ἀνακρέοντος προσβυτέον, ipsius sunt Athenaei, non Menaechmi Sicyonii, ex quo istum citat locum.

natus et mortuus sit Anacreon, plane caligine obrutus jaceat. Nullo igitur modo hoc a me impetro, ut Sapphus et Anacreontis tabulam probem synchronisticam, quam *Cramerus Diatr.* p. XIX. proposuit; nam quae in illa, in illaque explicanda affirmat, re vera quam maxime sunt perturbata et aliis scriptoribus repugnantia. Tempus praesertim obitus Anacreontis in tabula ejus respuendum censeo. Illud nempe inter Ol. LVII. et LVIII. ponit, ac Ol. LIX. secundum ejus rationem Polycrates demum potitur Samo aliisque insulis et civitatibus. Ante hanc igitur expugnationem Anacreontem ad se arcessivit? At *Pausanias Attic.* c. 2. T. I. p. 4. de Polycrate, Anacreontis institutione fruente, ita fatur: καὶ Πολυκράτει τυραννῆντι Ἀνακρέων παρῆν. Imperium ideo demum consecutus poetam secum habuit, id quod ex tota etiam de Polycrate patet narratione, apud *Herodotum* III. c. 121. et *Aelianum V.H.* IX. 4. obvia; quo ultimo loco Polycratis epitheton ὁ Σάμιος supplendum per τύραννος, quia credibile non fit, Polycratem ante regnum susceptum, cum, ut *Herodoti* l. c. verbis utar, ἐπιχώριος mere adhuc esset, Anacreontem Samum jam vocasse tanquam ipsius magistrum. Vide sis etiam *Max. Tyr. Dissertat.* XXI. — Quin adeo superstes fuit Anacreonti? At Polycrates haud diu

post rem ab *Herodoto* l. l. traditam est occisus ab Oroete, eoque interfecto Hipparchus, Atheniensium princeps, Anacreonti navem misit quinquaginta remorum, qua vectus est Athenas (cf. *Plat. Hipparch.* T. V. p. 262. *Bip.*), ubi vitam egit, donec Hipparchus ab Harmodio et Aristogitone erat interfectus; quo facto Athenas rursus dereliquit et alio loco, nescio quo, reliquum vitae tempus otio transegit. Vel decem igitur et quod excurrit annos post Polycratem occisum superstes fuisse potest.

Nec obstat huic synchronismo *Pausanias Attic.* c. 25. T. I. p. 95. Si enim ita explicatur, ut Anacreontem primum post Sapphorem Lesbiam versus amatorios composuisse narrare credatur, ipsum hoc recte potest sese habere, quamvis Anacreon esset veterior. Sappho nempe maturiori vitae aetate amorem cecinit, Anacreon, ejus exemplum secutus, seniori. Sed ne sic quidem *Pausaniae* locum acceperim, mutata enim aliquantulum interpunctione vulgari, sensus longe diversus existit. Pro: τῆδε τῆ Ξανθίππε πλησίον ἔστηκεν Ἀνακρέων ὁ Τήσιος, πρῶτος μετὰ Σαπφῶ τῆν Λεσβίαν τὰ πολλὰ ὧν ἔγραψεν ἐρωτικά ποιήσας, legamus modo: τῆδε — ὁ Τήσιος, πρῶτος μετὰ Σαπφῶ τῆν Λεσβίαν, τὰ πολλὰ κ. τ. λ., et tunc πρῶτος μ. Σ. respiciet locum, quo Anacreontis statua fuit erecta: primum

illa locum tenebat *post* (i. e. *pone*) Sapphus Lesbiae statuam. Jam simul eo apparet, et poetriae statuam ibi exstitisse.

Non minus est disputatum, an Sappho una cum Erinna vixerit, nec ne. Vixisse affirmant *Suidas* v. *Ἐρίννα*, *Eustath.* ad *Il.* β. p. 247, 20. et 30., ac *Schol.* ad *Antholog. Graec.* p. 155. *Wechel.*; sed *Eusebius Chron.* p. 156. et *Syncellus Chron.* p. 260. *Paris.* Olympiade CVI. ponunt Erinnam, quo tempore degit Alexander Magnus. Utri horum majorem habeam fidem, incerta stat sententia, fortasse tamen Eusebio et Syncello magis credendum, quippe veterioribus testibus, qui propius semper ad veritatem accedere possunt. Id quidem pro certis esto, Erinnam, cum illius εἰς *Ῥώμην* ode Sapphico metro sit composita, poetriae nostrae cognovisse metra et carmina, hac igitur non maturius vitam agere potuisse.

Familiares Sapphus a *Maximo Tyrio* *Dissertat.* XXIV. p. 297. hae proponuntur: *Gyrinna*, *Atthis*, *Anactorie*, *Gorgone*, *Andromeda*, praeter quas ap. *Ovidium* *Heroid. Epist.* XV. 19. videmus *Cydno*, ap. *Suidam* v. *Σαπφὸ* *Telesillam* ac *Megaram* et ap. *Philostratum* *Vit. Apollon.* I. c. 30. *Damophylam*. Ejus vel discipulas exstitisse, idem *Philostratus*, nec non *Suidas* locis modo allatis memoriae tradidere, quarum hic tres recitat,

Anagoram Milesiam, Gongylam Colophoniam, Eunicam Salaminiam; quibus adnumerat quartam, *Gellonem Lesbiam,* a *Zenobio Proverb. III. 3.* (ap. *Schott. Adag. p. 54.*) allatam. *Atthidis, Gyrinnae atque Andromedae ipsa in fragmentis mentionem facit. Volumina etiam sua sodalium loco habuisse addit Aristoxenus ap. Porphyr. ad Horat. Serm. II. 1. 30.*

Venio nunc ad *indolem et mores Sapphus.* Si veterum de ea recensemus testimonia quam plurima, eam foeminam salacissimam et ad libidinem pronissimam fuisse deprehendimus. *) Hoc interim ab eo potissimum tempore intelligi volo, quo morte amisit maritum *Cercolam,* dehinc enim pariter in multos pueros atque puellas exarsit. Ejus autem amores his fere locis tanguntur. Ipsa apud *Ovidium l. c. v. 17.* haec de se praedicat:

*Vilis Anactorie, vilis mihi candida Cydno,
Non oculis grata est Atthis, ut ante, meis,
Atque aliae centum, quas non sine crimine amavi.*

et v. 79.

Molle meum levibusque cor est violabile telis,

(*) Lesbii omnino tanquam gens voluptatibus et luxuriae dedita erant noti, ita ut adeo verbum *λεσβίζειν* effingeretur, cui notionem *τοῦ luxuriari* injunxerunt.

*Et semper causa est, cur ego semper
anem.*

ut alia hujus carminis praetermittam loca, ubi furores amatorios, quibus correpta sit, aperit. *Plutarchus de Pythiae Orac. T. IX. p. 287. Hutt.* poelriam hoc modo acriter perstringit: τί δέ ἀπολείπει τῶ λέγοντος, ἐρωτικὴν μόνην γεγονέναι Σαπφῶ γυναικῶν, ὁ μαντικὴν μόνην φάσκων γεγονέναι Σίβυλλαν καὶ Ἀριστονίκαν. *Tatianus Orat. ad Graecos c. 53. p. 144. ed. Oxon.* eam ita arguit: καὶ ἡ μὲν Σαπφῶ γύναιον πορνικὸν ἐρωτομανὲς, καὶ τὴν ἑαυτῆς ἀσέλγειαν ᾄδει. Hos eosdem Sapphus amores spectat locus ap. *Senec. Epist. 88. sub fin.* adde *Horat. Carm. II. 13. 21. IV. 9. 11. Ovid. Art. Amat. III. 331. Remed. Amor. 761. Trist. II. 564.* Poetria ipsa nulla dubitavit in carminibus suis illorum saepenumero mentionem facere. Notissimus omnium est ille furor, quo in Phaonem accendebatur, ad quem tamen postea redibo.

Horatius Epist. I. 19. 28. hunc versum de Nostra composuit:

Temperat Archilochi Musam pede mascula Sappho.

Quid *mascula* h. l. proprie sibi velit, inter viros doctos est dissensio, dum alii de animo virili ac forti dictum putant, quem Sappho in eo monstraverit, quod ex Leucata petra

praecipitem sese dederit, alii de masculis ejus in puellas amoribus, alii de masculo in politissimis versibus scribendis ingenio recte intelligere sibi videantur. Simplicior sane est ratio de studiis poëtriae, masculis magis quam foemineis, in universum accipiendi; quod si quis noluerit tamen, et studium aliquod singulare illo verbo innui persuasum sibi habeat, secundam saltem, quam enarravimus, arripiat opinionem, quippe majorem veritatis speciem prae se ferentem.

Qualescunque autem Sapphus fuerint libidines et masculae cupiditates, qualescunque cavillationes, quas a veteribus perpessa sit, parva haec omnia aestimanda atque contemnenda apparent, si jamdum ad maximas istas, imo divinas inquam oculos vertamus laudes, quibus altera parte a scriptorum multitudine ad astra usque est elata ob felicem, elegantem atque amabilem, quam a natura consecuta erat, facultatem poeticam. Et quantum sane ex carminum ejus reliquiis, quae aetatem tulerunt, hodie judicare licet, istae laudes minime vanae, sed eae, quibus unusquisque litterarum elegantiorum amantior facile consentiet. Quid enim Sappho dulcius aut suavius? Quid in affectibus animi rite depingendis magis eximium aut praeclarius? Quid in fluxu quodam naturali orationis concinnando peritius? Operae re

vera pretium videtur, quae exstant veterum dicta ac testimonia huc pertinentia, fusius per-
lustrare, et poëtriae celebritatem ita in lucem
clariorem reponere.

Admiratio, quam ipsius instillaverit vena
poëtica, maxime ex eo elucet, quod a nonnul-
lis epigrammatistis vel decima Musarum appel-
latur, videlicet a *Platone Epigr. XII. T. I.*
p. 105. *Anthol. Jacobs.*

Ἐννέα τὰς Μούσας φασὶν τινες ὡς ὀλιγόρως
Ἦνίδε καὶ Σαπφὼ Λεσβόθεν ἡ δεκάτη.
ab *Antipatro Sidonio Epigr. XLVI. ib. T. II.*
p. 9.

Μναμοσύναν ἔλε θάμβος, ὅτ' ἔκλυε τὰς
μελιφώνε
Σαπφῆς, μὴ δεκάτην Μοῖσαν ἔχσει
βροτοί.

ab eodem *Epigr. LXX. ib. T. II. p. 25.*

Σαπφῶ τοι κεύθει, χθὼν Αἰολί, τὰν
μετὰ Μῆσαις

Ἀθανάταις θνατὰν Μῆσαν ἀειδομένην,
Ἄν Κύπρις καὶ Ἔρως συνάμ' ἔτρεφον, ἄς
μέτα Πειθῶ.

Ἐπλεκ' ἀείζωον Πιερίδων σέφανον,
Ἐμάδι μὲν τέρψιν, σοὶ δέ κλέος. ὦ
τριέλιπτον

Μοῖραι δινεῦσαι νῆμα κατ' ἡλακάτας,
Πῶς ἐκ ἐκλώσασθε πανάφθιτον ἡμᾶρ ἀοιδῶ,
Ἀφθιτα νησαμένα δῶρ' Ἐλικωνιάσι;

ab auctore incerto *Anthol. Stephan.* L. I. c. 26.
Epigr. LXV.

Ἀνδρῶν (*) δ' ἕκ' ἐνάτη Σαπφῶ πέλεν, ἀλλ'
ἔρατειναῖς

Ἐν Μῦσαις δεκάτη Μῦσα καταγράφεται.

ab *Ausonio Epigr.* XXXII.

Lesbia Pieriis Sappho soror addita Musis,

Εἰ ἐνάτη Λυρικῶν, Ἀονίδων δεκάτη.

Et a *Plutarcho Musis adnumeratur Amator.*

T. XII. p. 42. ἄξιον καὶ Σαπφῆς παρὰ ταῖς
Μῦσαις μνημονεύσασθαι, quarum vel prima
audit apud *Cedrenum Annal.* p. 82. Alii scri-
ptores alias laudes ei fundunt. *Aristoteles*
Rhetor. II. 23. Mytilenenses Sapphum, quam-
vis mulierem, in honore habuisse narrat. *Ga-
lenus Protrept.* c. 2. T. V. p. 445. ed. *Chart.*
Sapphum ob praestantiam in suo genere poe-
triam κατ' ἐξοχήν denominari refert. *Strabo*
XIII. p. 617. C. eam dicit θαυμαστόν τι χροῖμα,
foeminam admirabilem, cui nulla alia poeseos
causa ne tantillum quidem par sit aestimanda.
Plutarchus de Pyth. Orac. T. IX. p. 256.
Sapphus affirmat carmina magnam habere venu-
statem, audientium aures demulcentem et oble-
tantem; quin Plato Nostram praeter illud, quod
Musam eam vocat, eo etiam commendat, quod

(*) i. e. poetarum, canonem lyricum efforman-
tium, inter quos et Sappho numerabatur.

inter sapientes illam numerat, ut tradit *Aelian. Var. Hist.* XII. 19., atque Socrates eandem epitheto καλή ornat ap. *Platon. Phaedr.* T. X. p. 296. *Bip.*, haud dubie ob insigne ejus ingenium carminumque pulchritudinem, id quod jam animadvertibat *Maxim. Tyr. Dissert.* XXIV. p. 297. *Demetrius* autem *Phalereus de Elocut.* CXXXII. p. 56. *Schneid.* Sapphus omnem poesin tanquam gratiis celebrat repletam, et CLXVI. p. 69. Sapphum de pulchritudine canentem uti verbis pulchris, totamque suavem esse ait. Immortalitatem poetriae addicunt *Tullius Laurea Epigr.* III. T. II. p. 91. *Anthol. Jacobs.*, *Pinytus ib.* T. II. p. ultim. et *auctor incertus Epigr.* DXXII. *ib.* T. IV. p. 228. *Antipater* porro *Sidonius Epigr.* LXXI. T. II. p. 25. eam, se carminibus tantum superasse vates mulieres, quantum viros Homerus, inducit dicentem. *Apulejus Apolog.* p. 412. Sapphum lascivam quidem esse, sed linguae insolentiam carminum dulcedine commendare profitetur. *Catullus* denique *Carm.* XV. p. 108. *Doer.* illam Musa doctiorem celebrat.

Omnia haec loca sat superque demonstrare puto, quanti Nostra sit aestimanda, et quanto pere sit dolendum, tot ac tam egregia ejus temporum injuria periisse carmina. Fuerit illa libidinosior; quid hoc ad nos? An ea sola veterum poetarum Graecorum et Romano-

rum ad voluptatem prona? Quid Musaeus, Alcman, Alcaeus et Anacreon? Quid Horatius, Catullus, aliive poetae? Nihilominus tamen in magno sunt honore ob ceteras virtutes ingeniique dotes, atque id merito quidem. Ne igitur Sapphus etiam partem respiciamus malam, bonam, qua splendet, quaeramus et admiremur.

Verum quod *Annam Dacieriam* (in vita Sapphus), praeunte *Maximo Tyrrio* l. c., maculam istam propensi ad libidinem animi a poetria plane abstergere studentem video, dum ejus amores mere philosophicos et Socraticos judicat, altera rursus parte nihili est, cum ita plurimis de Sappho veterum testimoniis apertis contradiceretur; vigeant igitur *Longepetraei* verba, in Sapphus vita contra *Dacieriam* prolata, quocum, sicut *Bailio*, *Blumio* aliisque, hac in re sentio.

Ad Sapphus speciem quod attinet exteriorem, minus ea fuit venusta visu. Ipsam ap. *Ovidium Epist. Heroid. XV. 31.* de se habemus haec profitentem:

*Sum brevis, at nomen, quod terras impleat
omnes,*

*Est mihi: mensuram nominis ipsa fero.
Candida si non sum, placuit Cepheia Perseo
Andromede, patriae fusca colore suae.*

Pulchram autem audire apud nonnullos scriptores poetriam, ut ap. Eustathium, Athenaeum, Plutarchum et Themistium, ne cui mirum videatur, cum hoc epitheton ad animi ejus facultates et carminum Veneres potius sit referendum (vid. supr.). Mediocre[m] interim formam a natura acceptam ingenio emendare studuit. Id quod testatur apud *Ovid.* l. l. v. 31.

*Si mihi difficilis formam natura negavit,
Ingenio formae damna rependo meo.*

et v. 41.

At me cum legeres, etiam formosa videbar. Apud auctorem *Etymologici M.* v. ἀβανῆς se ipsam non esse iracundam, sed animum habere placidum fatetur. In Doricam, sive Rhodopin, ut alias audit (vide sis *Strabon.* XVII. p. 808. B.), meretricem celebrem (*), fratris Charaxi amasiam (cf. *Posidipp. Epigr.* XX. T. II. p. 52. *Anthol. Jacobs.*), e servitute ab hoc redemptam, et Mytilenen transportatam, saepius in carminibus suis invecta est conviciis, teste *Herodoto* II. c. 155. et *Athenaeo* XIII. p. 596. B.

Jam de poetriae acturus vitae fine, ad celebres ejus cum Phaone redeo res amatorias, in

---

(*) Quae tamen non commutanda cum alia ejusdem nominis, quam Psammitichum regem uxorem duxisse tradit *Aelianus Var. Hist.* XIII. 33., ubi vid. *Periz.*

quibus ipsa misera morte periisse fertur, quarumque notitias praesertim exposuit *Ovidius* in tota epistola *Heroid.* XV. Phaon popularis Sapphus fuit, cujus de pulchritudine ac lenociniis mirae confabulationes fictae (*). Sic *Palaephatus de Incredib.* c. 49. p. 35. *Fischer.* et *Lucianus Dialog. Mort.* IX. T. II. p. 152. *Bip.* eum ob officium, Veneri praestitum, a dea in juvenem formosum ex sene commutatum esse narrant. Sic *Plin. Histor. Natur.* XXII. c. 8. illum plantae, *centum capita* vocatae, radicem, cujus ea sit vis, ut, quicumque raram alias inventu deprehenderit, amabilem reddat, invenisse, ob eamque causam a Sapphone amatum fuisse tradit. Sic denique *Aelianus Var. Hist.* XII. 18. eundem desiderium et amorem sui instillasse ob vas unguenti plenum, a Venere acceptum, ait. Quaecunque haec sint, id quidem pro certo habemus, Sapphum Phaonis pulchritudine speciosaque forma captam, insano in illum amore esse incensam. vid. *Aelian.* l. c. *Suid.* v. *Φάων.* *Athen.* XIII. p. 596. E. *Apostol. Proverb.* XX. 15. *Plaut. Mil. Glor.* IV. 6. 31. *Plin.*

(*) Inde nonnulli putant, Phaonem personam mere mythologicam esse, sed immerito; nam tunc etiam negandum foret, Theseum, Herculem vel alios Graecorum heroes unquam re vera vixisse, quorum historia quot mythis est contexta!

Hist. Natur. XXII. c. 8. *Ovid.* l. 1. Diu cum amasio habuit rem, donec hic tandem poetriae ob multas libidines maturius senescentis pertaesus in Siciliam aufugit. cf. *Ovid.* l. c. v. 11. et 51. Quo vero eum mox secuta Sappho (vid. *Marm. Par. Epoch.* 37.), cum se a Phaone eludi, nec animi ejus ad se reducendi spem adesse intellexisset, desperatione correpta in Graeciam rediit, et tunc ex promontorio isto, cui Leucate nomen, in mare praeceps se dedisse fertur. Quod si verum est, eo saltu animam efflasse vix negare possis, cum postea nullibi apud veteres Sapphus rursus fiat mentio.

Sed de Leucata ob celebritatem et nexum cum Sapphicis rebus nonnulla jam praecipienda veniunt. Hoc promontorium, alias Leucates sive Leucas dictum, petra fuit alba (inde nomen, a λευκός), in Acarnaniae peninsula Leucadia ante Leucadem urbem in mare se porrigens. Memoratu est digna Apollinis templo, super ea exstructo, multo magis tamen superstitione quadam, cujus vi illi, qui amore aliquo vehementi cruciabantur, sese miserarum facile curarum oblivisci et ab insania amatoria liberari posse crediderunt, si e Leucata in mare sese dejicerent. Locus classicus de re est apud *Strabonem* X. p. 452. πέτρα γάρ ἐστὶ λευκὴ τὴν χροίαν, προκειμένη τῆς Λευκάδος εἰς τὸ πέλαγος καὶ τὴν Κεφαλληνίαν, ὡς ἐντεῦθεν

τῆνομα λαβεῖν. Ἔχει δὲ τὸ τῆ Λευκάτα Ἀπόλλωνος ἱερὸν, καὶ τὸ ἄλμα, τὸ τῆς ἔρωτας παύειν πεπιστευμένον·

Οὗ δὴ λέγεται πρώτη Σαπφῶ,
ὡς πε φησὶν ὁ Μένανδρος,
Τὸν ὑπέρομπον θηρῶσα Φάων
Οἰσρῶντι πόθῳ, ῥίψαι πέτρας
Ἀπὸ τηλεφανῆς, ἀλλὰ κατ' εὐχὴν
Σὴν, δέσποτ' ἀναξ. —

Ὁ μὲν ἔν Μένανδρος πρώτην ἀλέσθαι λέγει τὴν Σαπφῶ, οἱ δ' ἔτι ἀρχαιολογικώτεροι Κέφαλόν φασιν ἔρασθέντα Πταόλα τῆς Δηιονέως. Adde *Plutarch. de Virtut. Mulier.* T. VIII. p. 289. *Athen.* XIV. p. 619. E. *Anacreont.* ap. *Hephaest.* p. 70. *Hesych. Miles. de Philos.* p. 36. ibique *Meurs.* p. 194. *Cic. Tuscul.* IV. 18. *Ovid.* l. c. v. 164. sqq. *Stat. Sylv.* V. 3. 154. T. I. p. 112. *Barth. Auson. Idyll.* VI. 21. sqq. et quae ad hunc locum docte disputavit *Joseph. Scaliger Lection. Auson.* II. c. 18. Qui autem modo commemorato mare subierat, lintre quidem statim est receptus, sed accidere tamen debuit, ut multi, artis nandi praesertim haud gnari, perirent, et in undis animam efflarent, cum praeterea ob rupis altitudinem (cf. *Plutarch. Apophthegm. Lacon.* T. VIII. p. 246.) corpus undis illisum statim solvi posset lapsus vehementia. Ceterum *Straboni*, secundum *Menandrum* primam ex Leu-

cata Sapphum, secundum alios, antiquitatis peritiores, Cephalum quendam desiluisse dicenti, adversatur *Plutarchus de Virtut. Mulier.* l. c., qui Lampsacum potius, Phobum quendam primum sese demisisse, inducit affirmantem. Alii hoc ita moderantur, ut Sapphum, cum ante eam mares tantum desiliverint, mulierum primam tale quid ausam fuisse putent.

Quo anno Sappho in Siciliam aufugerit, quove Leucaten adierit, quod litterae in marmore Arundeliano, primam notitiam referentes, sunt oblitteratae (*), secundae autem ne adsunt quidem veterum testimonia, neutiquam certo dixeris. Juvenem saltem eo tempore ipsam non amplius esse potuisse patet: habuerat scilicet jam maritum, habuit filiam, quae omnino dudum ex prima pueritia excessisse putanda, cum poetria quondam eam alloqui posset verbis, puerili captui non adaptatis (cf. *Fragm. XLIV.*), in multos postea exarsit pueros atque puellas, et denique Phaonem depravit, quae quidem res procul dubio non uno evenerunt anno. Cum Phaone solo, qui postremo deprehensus in adulterio occisus est (cf. *Aelian. Var. Hist. XII. 18.*), diu versatam fuisse,

---

(*) Prideaux isto loco de suis annum CCCXXX. ante Christ. Nat. supplevit.

ex tota Ovidiana epistola supra saepius laudata fit conspicuum. Vel quadragesimo igitur jam aetatis anno propior esse potuit, quando ille maturius senescentem dereliquit. Non interim *Cramero* adsentio, qui in *Synchron. Sapph. et Anacr.* p. XIV. inde etiam apparere autumat, Sapphum jam exstitisse vetulam in amoribus cum Phaone, quod ipsa ap. *Ovid.* l. c. v. 197. dicat:

Non mihi respondent veteres in carmina vires.

nam ex verbo *veteres* nihil ejusmodi colligas, cum illud h. l. non tam vires corporis aetate debilitatas, quam vires animi potius superiores innuat, quas jam prae amore extinctas praedicat Nostra. Ita locum intelligendum aperte demonstrat versus antecedens:

Ingeniumque meis substitit omne malis.

nec non insequens:

Plectra dolore tacent, muta dolore lyra est.

Wolfio Vit. Sapph. p. IV. et XXIV., vix probabile fieri censenti, Sapphum aetate ingruvescente tot tantisque furoribus agitatum esse, ea arridet conjectura, poetriam in flore prorsus aetatis Phaonem deperiisse, et intra aetatis annum XXV-XXXV. in Siciliam fugisse. Sed aetas quadraginta fere annorum, quam nos supposuimus, nondum per se in-

gravescens (*), nec omnino ea est, in qua omnes amoris stimuli jam extincti essent, cum et multo provectori mulieres furoribus adhuc amatoriiis esse agitatas haud exemplis careamus. Quis verbi causa non istas anus libidinosas Horatii novit, in quas tantopere invehitur? — Praeter hoc argumentum *Wolfii* opinioni contrarium quoque animadverto Eusebium. Sapphus scilicet annum natalitium idem *Wolfius* ponit Olympiade XXXVI. vel XXXVII. Jam vero Eusebius illam Olympiade XLIV. claram cum Alcaeo exstitisse tradit memoriae. Si igitur intra aetatis annos XXV-XXXV. in Siciliam aufugit, et e Leucata sese dejecit, ista Olympiade XLIV. annum fere XXXV. agere debuisset, circa idem ergo, quo periit, tempus, vel post vitam dudum cum morte commutatam ab Eusebio claram cum Alcaeo haberi rite consequeretur. Utraque autem haec quam sint absurda, vides.

Fert animus, antequam de Sapphus carminibus fusiores simus, necessaria de picturis, statuis ac nummis, quibus imago ejus est expressa, nec non de epigrammatis et fabulis, in eam conditis, monere, eoque ipso honores exi-

---

(*) Poterat tamen omnino Sappho versus annum quadragesimum ob multa negotia amatoria vetulae speciem jam prae se ferre.

mios, quibus hac etiam parte a veteribus est ornata, enarrare. Leo quidam poëtriam depinxit secundum *Plinium Hist. Nat.* XXXV. c. 2.; Silanion autem ex aere fabricatus est ejus statuam (cf. *Tatian. Orat. ad Graec.* c. 52. p. 115. ed. *Oxon.* *Cic. Orat. in Verr.* IV. c. 57.), quae, epigrammate in basi instructa, ponebatur in Prytaneo. Elegans et perfectum fuit opus; postea interim furtim est sublatum, magnum sui desiderium relinquens. Cujus quidem facinoris auctor Verres putabatur. cf. *Cic.* l. c. Sapphus aliam statuam Athenis in arce exstitisse, *Pausanias Attic.* c. 25. T. I. p. 93. probat, si, qua supra p. XXIX. dixi, explicatur ratione. Tantum ne suspicemur (id quod *Ursinus Imag. Illustr. Vir.* p. 38., *Lambinus ad Horat. Carm.* I. 17. 18. et *Jo. Faber Commentat. in Imag. Illustr.* p. 74. faciunt), Leonem Plinianum eam fabricari potuisse, hic enim non fuit statuarius, sed pictor solum. Quoad nummos, Mytilenaeos Sapphus imaginem iis insculpsisse testatur *Pollux* IX, 6. Sed plurima horum omnium periire. Exstant interim nonnullae adhuc statuæ et monetae, quibus poëtria proponi vulgo creditur, deque illis haec dicta sunt.

I. Hermes Sapphus adest, cui inscriptum reperimus: ΣΑΠΦΩ ΕΡΕΣΙΑ, quo cognomine auctor tempus, ut videtur, innuit, per

quod in urbe Eresso poetria vixit. Facies magis est virilis, quam foeminea. Capilli mulierum Graecarum more sunt contorti atque in nodum collecti, ab utraque autem capitis parte duo defluunt cincinni. Ectypon vid. ap. *Gronov. Thesaur. Antiq. Graec.* T. II. tab. 34. et ap. *Wolf.* in fronte *Fragm. Sapph.*, ubi etiam, ut semel dicamus, omnium sequentium imagines appictas reperies.

II. Gemma poetriae e carneolo rufo elaborata invenitur. Caput vitta circumvolutum, pectus humerique amictu fibula subnexo circumdati. Iconem vid. in *Leon. Augustini Gemmis et Sculpturis Antiq.* T. I. num. 75. et in *Maffei Gem. Antiq. Figurat.* T. I. num. 70.

Nummorum hi fere commemorantur.

I. Nummus argenteus majusculus, cujus in adversa parte caput spectatur taenia obductum, quod Sapphus esse vulgo creditur. Aversa parte conspicuus fit polypus (*), simul cum verbo *MTTIA*. *Thevetus* se ipsum hanc monetam in insula Lesbo reperisse contendit. Imaginem in historia sua *Homin. Illustr. et Erudit.* T. I. p. 221. exprimi curavit. Praeterea eam reperies in *Ursini Imagin. Illustr.*

(*) Hoc animal in nummis est symbolum urbium maritimarum.

Vir. p. 58. et in ejusdem *Carm. Nov. Foemin.*
Illustr. p. 2., in *Jo. Petr. Bellorii Imagin.*
Veter. Philos. num. 18. et in *Gronovii The-*
saur. T. II. tab. 34. De ea confer etiam *Gur-*
littum in: *Versuch über die Büstenkunde*
 p. 75.

II. Nummus argenteus, adversa parte conti-
 nens caput foemineum, corona hederacea cin-
 ctum, quo Sappho quin effingatur, nemo in
 dubium vocabit, cum aversa parte integra foe-
 minae, manu lyram tenentis, figura expressa,
 et margini sit inscriptum: ΣΑΠΦΩ ΛΕΣΒΙΑ.
 Ectypon exstat in *Hub. Goltzii Numismat.*
Graec. tab. XV. nummorum insularum Grae-
 carum, in *Polluce Hemsterhusii* ad p. 1064.,
 in *Gronovii Thesaur.* T. II. tab. 34.

III. Nummus aeneus, cujus adversa pars ca-
 put monstrat foemineum, tutulo comae instru-
 ctum, cum inscriptione ΙΟΥ. ΠΡΟΚΛΑΝ
 ΗΡΩΙΔΑ. Aversa parte foemina sedens ly-
 ramque pulsans est efficta, et inscriptio haec
 addita: ΕΠΙ ΣΤΡΑ. ΑΠΟΛΛΩΝΙ. ΜΥΤ. (*)
 His duabus imaginibus Sapphum innui pleri-
 que putant; *Seguinus* et *Harduinus* aversae
 partis figuram Apollinis citharizantis iconem
 esse sibi persuadent. Expressa invenitur mo-

(*) Plene: ἐπὶ στρατηγῆς Ἀπολλωνίου Μυτιληναίου.

neta in *Seguini Numismat. Antiq. c. 2. num. 31. p. 74.*, in *Jac. de Wilde Select. Numism. Antiq. tab. 8. num. 1. p. 66.*, in *Polluce Hemsterhusii ad p. 1064.*, in *Gronovii Thesaur. T. II. tab. 85.*, ubi tamen adversam solum partem, Proclen exhibentem, videbis, et in *Harduini Numm. Popul. et Urb. Illustr. p. 335.* De ea confer porro ejusd. *Oper. Select. p. III.*, *Ezech. Spanhem. de Vesta et Prytanibus Graec. (in Graevii Thesaur. Antiqu. Rom. T. I. p. 701.)*, *Eckhel. Doctr. Numm. T. II. p. 504.*

IV. Nummus aeneus, adversa parte exhibens caput, mitra singularem in modum coopertum, quod Nausicaae esse patet ex inscriptione, *ΝΑΥΣΙΚΑΑΝ. ΗΡΩΙΑΑ*. Haec Nausicaa Alcinoi, Phaeacum regis, fuit filia, cui magnas laudes fundit Homerus in tota *Odysseae rhapsodia Z.* *Eckhelius* vero *Doctr. Numm. T. II. p. 504. b.*, non satis videns, quae causa fuerit Mytilenaeis, ut hanc potissimum in nummis suis proponerent, haud Homericaam Nausicaam innui credit, sed illustrem quandam Mytilenes civem eam esse suspicatur, cujus hic mentio fiat. Aversa pars demonstrat foeminam sedentem et ad dextram spectantem, quae lyram in gremio fultam tangit. Margini haec inscripta reperiuntur: *ΕΙΙΙ. ΣΤΡΑ.*

ΙΕΡΟΚΛΑ ΜΥΤΙΑ. (*) Sapphum istam foeminam esse dicunt. Ego tamen vix persuasum mihi habeo, hac et superiori moneta poetriam nostram exponi. Figurae in aversis partibus conspicuae Musas potius citharizantes, et Apollonii ac Hieroclis, ducum, facta carientes repraesentare videntur. Ectypon vid. ap. *Jac. Sponium Miscell. Erud. Antiq.* p. 130., ap. *Pellerin. Rois* p. 208.

V. Nummus aeneus parvus, in adversa parte capite laurea ornato, in aversa persona comica, stella et tali inscriptione instructus: **ΑΝΤΙΣ**, h. e. *Ἀντισσαίων*. (**). Adversae partis caput quin Sapphus sit, nullus dubitat *Liebius* in *Gotha Nummaria* c. 5. §. 10. p. 162., at numinis potius incerti, diademate ornati, autumat *Haymius Thesaur. Britan.* T. I. p. 128. Idem **ΑΝΤΙΣ**. explicat per *Ἀντιθένης*, hoc autem quo se commendet forsitan habet nihil. De moneta vid. *Pellerin Recueil de medailles* T. III. tab. CIII. p. 84. *Eckhel. Doctr. Numm.* T. II. p. 503. Ectypon reperimus in *Liebi* et *Haymi* operibus modo laudatis.

VI. Nummus denique aeneus, cujus in adversa parte caput conspicitur vittatum, quod Sapphum exprimere posse suspicatur *Haymius*

(*) i. e. ἐπὶ στατηρῷ Ἱεροκλέως Μυτικηναίων.

(**) Antissa urbs Lesbi.

Thesaur. Brit. T. I. p. 136. Certum quid hac de re pronuntiare non licet. Aversa pars habet virum galeatum, sinistra clypeum, dextra hastam tenentem, una cum littera *E.*, quam fere supplent per Ἐρεσσίων. Imago exstat ap. *Haym.* l. c.

Epigrammatum multitudo in Sapphum condita, quorum nonnulla jam supra p. XXXIV. commemoravimus. Nec hic res substitit, nam eo progressi sunt comici, ut adeo fabulas integras, poetriae nomine insignitas, componerent. Hoc facientem novimus *Timoclem Atheniensem* (cf. *Athen.* VIII. p. 339. C.), *Antiphanem Rhodium* (*ib.* X. p. 450. E.), *Diphilum Sinopensem* (*ib.* XI. p. 487. A. et XIII. p. 599. C.) et *Ephippum Atheniensem* (*ib.* XIII. p. 572. C.), quorum ex fabulis nonnullos versus Athenaeus ll. cc. servavit.

Superest, ut de Sapphus scriptis fusius loquamur. Lesbi incolae Aeoles erant natione (cf. *Strabon.* XIII. p. 424.), res ipsa monuit ideo Sapphonem, ut tanquam Lesbia dialecto quoque uteretur Aeolica in carminibus suis condendis, id quod et testantur *Horat. Carm.* II. 13. 24. et IV. 9. 12. *Joannes Grammaticus de Dial.* in *Manutii Corn. Copiae* p. 245. *Choeroboscus* ap. *eundem* p. 268. *Etymol. M.* v. τίς. id. voc. ἐμπάζομαι. *Terent. Maur.* ap. *Putsch. in Grammat. Latin. Auctor.* p. 2397.

et Grammaticus Leidensis de Dial. ad calc. Gregorii Corinthii p. 312. §. XIII. Koen. Varia adhibuit metra, aliis jam poetis vulgata; unius ipsa inventrix esse fertur, hendecasyllabi illius, quod exinde Sapphicum vulgo audit, et familiare imprimis ei fuit. cf. Terent. Maur. de metris ap. Putsch. p. 2440. Attil. Fortunatian. Art. Poet. ib. p. 2676. Diomedes ib. p. 508. Auson. Epist. IV. 91. sqq. Hujus interim generis Alcaicum inventorem praedicat Marius Victorinus ap. Putsch. p. 2610. et Attil. Fortunat. ib. p. 2681. Sapphum frequenter eo usam omnes confirmant. Hephaestion p. 45. et Auson. l. l. male schema constituerunt, dum tribus pedibus, Trochaeo (Ausonius Hippius), Choriambos et Antibacchio metiuntur, cum ex dipodia potius trochaica et versu logaoedico compositum sit. Reliqua Sapphus metra apud Grammaticos obvia haec sunt:

1. *Metrum Aeolicum Dactylicum*, quo genere totum secundum odarum librum conscripsit, teste Hephaest. p. 25. et Schol. ad h. l. p. 90. Ejusdem meminit Terent. Maur. de metris ap. Putsch. p. 2431. Hephaestion duo exposuit schemata, alterum pentametrum, quatuordecim syllabis absolutum, alterum tetrametrum hendecasyllabum.

2. *Metrum Antispasticum acatalecticum*, sedecim syllabis constans, quo librum odorum tertium composuit. Cf. *Hephaest.* p. 34. sq. Hujus vel Sapphum inventricem praedicat *Attil. Fortunat.* ap. *Putsch.* p. 2694., qui pedes his verbis constituit: *constat Iambo et Trochaëo, conceditur in prima primo loco pro Iambo quovis alio pede dissyllabo uti, Pyrrhichio aut Spondeo aut Trochaëo.* In quo tamen fallitur Grammaticus, cum Pyrrhichius et Trochaëus ex rhythmicis rationibus hic nullo modo locum habere possint (cf. *Hermannum* in: *Handbuch der Metrik* p. 92.), nam Antispasticus versus nullus alius nisi Ionicus a majore cum anacrusi est, et pedem Ionium a majore, id quod *Hermannus* falso contendit, nunquam cum Paeone secundo (— — —) permutare licet, omni quippe musica ratione repugnante. Aliud schema Antispasticum, quo Sappho utebatur, *Hephaestion* eodem loco proponit.

3. *Metrum Phalaecium hendecasyllabum*, cujus complures, partim continuati, partim dispersi versus in libro odorum quinto legabantur. cf. *Attil. Fortunat.* ap. *Putsch.* p. 2674.

4. *Metrum Asclepiadeum*, quo etiam in libro quinto usa est. cf. *Attil. Fortunat.* ap. *Putsch.* p. 2700.

5. *Metrum Anacreonticum.* cf. *eund. ib.* p. 2701.

6. *Metrum Iambicum*, quod hymnis suis solebat intexere, ut tradit *Julian. Epist. XXX. ad Alypium* p. 403. *Spanh.* Adde *Suidam* v. *Σαπφώ.*

7. *Metrum Adonium*, quod non solum in genere ab ipsa invento adhibuit, sed carmine etiam integro continuavit. cf. *Terent. Maur.* ap. *Putsch.* p. 2431. *Mar. Victorin. ib.* p. 2576.

8. *Metrum elegiacum*, quo e. g. epigrammata scripsit, e quibus tria nobis supersunt.

Præter hæc multa etiam alia in Sapphus fragmentis latent metra, quae indagare haud adeo est facile.

Cum Alcaeo Nostram parvas fecisse strophas, ex *Dionysio Halicarnassensi de Struct. Verb. T. V. p. 151. Reisk.* videmus; ac monostrophica illius exstitisse tradit *Hephaestion* p. 68. et 74. Melodiae porro mixolydiae inventio poetriae tribuitur ab *Aristoxeno* ap. *Plut. de Music. T. XIV. p. 223.* Quin etiam instrumentum quoddam musicum, *magadis* sive *peretis* aut *pactis* vocatum, et viginti chordis absolutum prima extulisse (cf. *Athen. XIV. p. 635. B. et E.*), nec non plectrum invenisse dicitur. vid. *Suid.* v. *Σαπφώ.* Carminum ejus hæc citantur proprietates a Demetrio Phalereo: 1) *Anadiplosis*, i. e. recapitulatio vel reduplicatio singulorum verborum aut phrasium. cf. *De-*

metr. CXL. p. 60., qui laudat *Fragm.* XXXVI. Eam figuram haud dubie imitatus est Ovidius in *Epist. Sapphus ad Phaon.* v. 17. 40. 157. 155. 162. 163. 184. 200. 2) *Anaphora* vel iteratio verborum initio singulorum membrorum. cf. *Demetr.* CXXI. p. 60. et inde *Fragm.* XXXVII. 3) *Correctio ipsius*, quam, ubi quae secus dicta ei videntur, apponit, veluti *Fragm.* XIX., pari modo ap. *Demetr.* CXLVIII. p. 63. obvio. 4) *Hyperbola*, sive nimia rei cuiuspiam exaggeratio, ultra quam credibile fit. cf. *Fragm.* XXXV. ex *Demetr.* CLXII. p. 68.

Sapphus' scripta ipsa haec sunt:

I. *Libri novem odarum* (*μελῶν λυρικῶν*), ut testatur *Suidas* v. *Σαπφῶ*, et *Tullius Laurea Epigr.* III. T. II. p. 91. *Anth. Jacobs.* Singulorum citatur primus ab *Apollonio Dyscolo* in *Grammat. Inedit.*, ex qua *Vossius* fecit excerpta, quae divulgata sunt a *Reitzio* ad *cale. Maittairii*, ubi vid. s. artic. *περὶ τῆς ἡμῶς* p. 431., secundus ab *Hephaest.* p. 23. et ab *Apollon. Dyscol.* s. art. *περὶ πληθυντικῶν πρωτοτύπων* p. 429., tertius iterum ab *Hephaest.* p. 34., quintus ab *Athenaeo* IX. p. 410. D., a *Polluce* VII. c. 161. §. 73. et ab *Attil. Fortunat. de Metris* ap. *Putsch.* p. 2674., septimus ab *Hephaest.* p. 34., octavus a *Photio Bibl. Codd.* p. 176. *Hoesch.* Quarti, sexti

nonique nullibi peculiaris fit mentio. Odarum his libris collectarum maxima pars constabat ex carminibus eroticis. cf. *Plutarch. Amator.* T. XII. p. 42. *Athen.* XIII. p. 605. E. XIV. p. 639. A. *Themist. Orat.* XIII. p. 170. D. ed. *Hard.* *Dio Chrysost. Orat.* II. p. 81. ed. *Reisk.* *Pausan. Attic.* c. 25. T. I. p. 93. *Horat. Carm.* IV. 9. 11. Id quoque satis certo apparet ex illarum fragmentis, nunc residuis, ex fragmentis dico, nam nihil fere, nisi eorum parvula, ab aliis scriptoribus tradita, ex multis hisce Sapphus carminibus nostram attigerunt aetatem. Una omnium integra oda, et alterius magna exstat pars, quae ambae ingens deperditarum excitant desiderium, quae vero ad quem librum sint referendae, non patet.

II. *Carmina nuptialia, ἐπιθάλμια*, in quibus componendis Sappho versabatur secundum *Dionys. Halicarn. de Struct. Verb.* T. V. p. 201. et *Art. Rhetor.* p. 247. *Philostrat. Vit. Apollon. Tyan.* I. c. 20. *Aristaenet. Epist.* I. 10., atque in singularem librum coegit auctore *Servio* ad *Virg. Georg.* I. 31. Nonnum odarum forte effecisse suspicantur viri docti. Varii ex illis versus restant. Catullum sua carmina nuptialia e Sapphus depromsisse arbitratur *Kossius* ad *Catull.* p. 189.; at plures imitandi studium potius illum attemperasse demonstravit *Illustr. Doering.* ad *Catull.* p. 256. sq.

III. *Hymni*, qui commemorantur a *Menandro Rhetore de Encomiis* I. c. 2. p. 50. *Heeren*, a *Juliano Epist.* XXX. ad *Alypium* et a *Philostrato* loco supr. laud. Multae deorum invocationes in illis obviam venerunt. Sic poetria Dianam ex innumeris montibus, urbibus et fluviis, Venerem ex Cypro, Cnido, Syria et multis aliis locis appellabat. Verisimilimum est, hos quoque hymnos ad libros IX. odarum pertinuisse. Nihil eorum videtur superesse.

IV. *Elegiae*. cf. *Suid.* v. Σαπφώ. His adnumerandam esse Sapphus ad Phaonem epistolam quandam, ab Ovidio sermone Latino imitatum, haud ineptè conjicere licet. Nonnulla forsàn fragmentorum superstitem ex illis decerpta.

V. *Epigrammata*. *Suidas* l. c. Ex eorum numero tria integra sunt servata.

VI. *Monodia*, teste *Suida* l. l. Nihil amplius de iis constat.

VII. *Scolion de Admeto*, quod interim dubiae auctoritatis, dum alii *Praxillae*, alii *Sapphoni*, alii *Alcaeo* tribuunt.

De Sapphus reliquiarum editionibus.

Non locus hic est, quo, qui Graecorum ac Romanorum scriptores singula Sapphus fragmenta servaverint, enarremus, et, qui in his

scriptoribus edendis loca ad Sapphicas res pertinentia notis illustrarint, apponamus doctos, de iis etenim jam infra necessaria dicentur: nos id potius agimus, ut hoc in recensu eos tantum commemoremus libros, in quibus pauca vel plura Sapphus carmina seorsim divulgata et animadversionibus sint illustrata seu emendata.

Plerumque cum aliorum simul poetarum, imprimis cum Anacreontis carminibus edebantur. Jam vero libri, in quibus exstant, sunt hi:

Anacreontis Codex Leidensis in 4to, praeter alia et Sapphus odas continens. De eo vid. *Fischer. Praefat. ad Anacreontis edit.* 3. p. XXIII. in notis.

Opera Henrici Stephani, Lutet. Paris. 1554. 4. In illis reperiuntur duo Sapphus odaria. Repetita sunt a *Rob. Stephano* et *Morello* ib. 1556. 8., ubi versio Latina *Eliae Andreae* (Putschii) omnibus carminibus adjecta, nec non unum Sapphus fragmentum additum.

Aristologia Pindari Michael. Neandri, Basil. 1556. 8. Pag. 427 sqq. et Sapphica tractavit.

Pindari Olympia, Pythia, Nemea, Isthmia. Ceterorum octo lyricorum carmina, Alcaei, Sapphus, Stesichori cet., nonnulla

etiam aliorum. Excudebat *Henr. Stephanus* (Parisiis) 1560. 16. Graece et Latine. Sapphus insunt duo odaria et plura fragmenta, etiam nonnulla veterum loca, ubi de Sapphone agitur.

Haec editio repetita, ac recognitione quorundam interpretationis locorum et accessione lyricorum carminum locupletata. (Paris.) 1566. 16.

Carmina novem illustrium foeminarum et lyricorum, ex bibliotheca *Fulvii Ursini Romani*, Antverpiae ap. Plantin. 1568. 8. Editio rarissima, quae libro manuscripto par sit aestimanda. Sapphus exhibet carmina p. 1-36., quibus notae sunt adjunctae inde a p. 281-295. Magnam in ea Sapphicorum fragmentorum penum jam diligentissime collectam reperies.

Editio Stephani tertium repetita, cum *I. Casauboni* notis, 1586. 16.

Novem Lyrici Graecorum cura *Aemil. Porti*, Heidelbergae ex officina Commeliana, 1593. 8.

Edit. *Henr. Stephani*, quartum recusa a *Paul. Stephano*, 1600. 16. *Casauboni* notae iterum omissae.

Porti exemplum repetitum a *Pinello*, Andeg. ap. Harvwood. 1611. 4.

Edit. *Henr. Stephani*, quintum repétita a *Paul. Stephano*, 1612. 16.

Corpus poetarum Graecorum veterum, Genevae, 1614. fol. Sapphus plures continet reliquias.

Anacreontis carmina edid. *Tanaq. Faber*, Salmurii 1660. 12., cum *H. Stephani* et *Andree* versionibus. Receptit et explicuit duo Sapphus odaria.

Anacreontis carmina cura *Longepetraei*, Paris. 1680. 8. Cum interpretatione Gallica prosaica et notis. Duo simul Sapphus odaria continet hic liber.

Edit. *Tanaq. Fabri* (secunda, Graece et Latine, Salmur. 1680. 12.

Anacreontis carmina *Annae Dacieriae*, Paris. 1682. 8. Cum versione Gallica metrica et notis. Mulier docta Sapphus quoque nonnulla attigit.

Edit. *Longepetraei* 2da, Paris. 1684. 12.

Catulli carmina, ed. *Is. Vossius*, Lugd. Bat. 1684. 4. In notis ad *Carm.* LI. p. 113. seqq. Sapphus duo odaria et p. 153. 213. 295. 345. varia ejus fragmenta apposuit et emendavit.

Edit. *Tan. Fabri* 3a, Salmur. 1690. 12.

Edit. *Longepetraei* 3a, Paris. 1692. 8. (et Amstel. 12.)

Annae Dacieriae 2da, Paris. 1693. 12.

Anacreontis carmina ed. *Baxter*, Londini 1695. 8. Cum versione Latina et notis. Sapphus odaria et epigrammata, nec non unum ejus fragmentum adjecit *Baxterus*, cujus tamen opiniones, in notis propositae, quo sese commendent vix habeant.

Callimachi Fragmenta, collegit *R. Bentley*, in Callimachi editione *Graeviana*, Ultraj. 1697. 8. In notis ad *Fragm. CCCCXVII. p. 427.* ex Anthologia inedita divulgavit et emendavit Sapphus epigramma tertium.

Annae Dacieriae 3a, Amstel. 1699. 12.

Τὰ τῶν Ἀνακρέοντος καὶ Σαπφῆς μέλη. Anacreontis et Sapphus carmina, Latine Italiceque conversa, Neapoli 1700. 12. Notis ex *Tanaq. Fabri* editione est instructa. Versio Italica auctorem habet *Barth. Corsinum*.

Baxteri 2da, Londini 1710. 8. Sapphus epigrammata, quae editio prima exhibebat, in hac secunda sunt omissa.

Annae Dacieriae 4ta, Amstel. 1716. 8. *Fossaei* notis aucta.

Anacreontis carmina et fragmenta, Graece et Latine, cum notis *Jo. Corn. de Pauw*, Trajecti ad Rhenum 1752. 4. In notis ad *Fragm. XCV.* Sapphus epigramma tertium emendavit, vel potius depravavit.

Anacreontis carmina, cum notis perpetuis et versione Latina; accedunt ejusdem, ut perhibentur, fragmenta et poëtriae Sapphus quae supersunt, Londini 1733. 12. Hic liber continet duo Sapphus odaria, totidem epigrammata et unum fragmentum p. 184. sqq.

Sapphus, poëtriae Lesbiae, fragmenta et elogia quotquot in auctoribus antiquis Graecis et Latinis reperiuntur, cum virorum doctorum notis integris, cura et studio *Jo. Christ. Wolfii*, qui vitam Sapphus et indices adjecit, Hamburgi 1733. 4., et 1735. una cum carminibus octo poëtriarum. Sola haec est editio, in qua Sapphus unice reliquiae sint tractatae atque seorsim editae. Basis est *Ursiniana*, cujus seriem in carminibus apponendis sequitur *Wolfius*. Exinde autem factum, ut, sicut in *Ursino*, ita et hic ordinem quendam naturalem frustra quaeras, cum fragmenta non secundum varios, qui illa servarunt, auctores, sed mixtim confuse sese excipiant. Virorum doctorum in Sapphum curas textui subjecit, in *Ursini* tamen notis apponendis nonnulla interdum de suis adjecit, verba praesertim ipsa locorum, quae *Ursinus* tantum citat. Illius porro citata accuratius constituit, quippe libros tantummodo veterum, vel majores eorum sectiones, rarissime vero singula capita aut

versus pro sui temporis citandi ratione afferentis. Ad calcem ipsius animadversiones adjunxit.

The works of Anacreon translated into English verse with notes explanatory and poetical. To which are added the odes, fragments and epigrams of Sappho. With the original Greek plac'd opposite to the translation. By Mr. *Addison*, London 1735. 8.

Critica Vannus in inanes Jo. Cornel. Pavonis paleas (ed. *Dorville*), Amstel. 1737. 8. Inter cetera Pauwii quoque ad Sapphum notas, in ejus Hephæstione et Anacreonte editas, redarguit, ac ea occasione ipse varia Sapphus fragmenta bene constituit et explicavit.

Maittaire de dialectis linguae Graecae ed. Reitz, Hagae Comit. 1738. 8. P. 289. et 290. Sapphus duo leguntur odaria. Singula poetriae verba in operis parte tertia, quae dialectum Doricam amplectitur, tractantur.

Anacreontis carmina, Glasg. 1751. 12. Sapphus simul nonnulla continet liber.

Anacreontis carmina ed. *Fischer*, Lipsiae 1754. 8. Cum *Baxteri, Fabri et Stephani* notis. Adjecta sunt et Sapphus quaedam.

Edit. Glasguensis 2da, 1757. 12., textu correctiori.

Toupii Epistola Critica ad Cel. Vir. Gu-

lielmum, Londini 1767. 8. P. 146. sq. Sapphus epigramma III. emendavit.

Chrestomathia Graeca poetica, curav. *Theoph. Christoph. Harles*, Coburgi 1768. 8. P. 159-147. duo Sapphus odaria excussit.

Anthologia Graeca poetica ed. *Harles*, Norimbergae 1775. 8. Repetitio fere praecedentis. P. 199-210. Sapphica leguntur.

Edit. *Fischeri* 2da, Lipsiae 1776. 8. Auctior, cum ipsius editoris animadversionibus.

Analecta veterum poetarum Graecorum ed. *Brunck*, Argentorati 1776. 4. et 8. Sapphus duodecim reliquias exposuit Tom. I. p. 54. sqq.

Edit. *Glasguens.* 3a, 1777. 8.

Anacreontis carmina ed. *Brunck*, Argentorati 1778. 12. Nonnulla e Sapphicis recepit p. 73. sqq., quibus paucas notas adpersit p. 133. sqq.

Anacreontis carmina, cum lectionis varietate ed. *Holst*, Lipsiae 1782. 8. Adjecta quaedam Sapphus. Editio est pessima, vitiiis tumens.

Griechische Blumenlese mit erklärenden Anmerkungen v. *Joh. Heinr. Just. Koeppen*, Braunschweig 1785. 8. E Sapphus reliquiis nonnulla collegit et illustravit T. II. p. 111-120.

Edit. *Anacreontis Brunckiana* 2da, Argentor. 1786. 12. Eodem anno bis repetita.

Catulli carmina ed. *Doering*, Lipsiae 1788.
8. In notis ad Carm. LI. p. 151. exhibuit
Sapphus ad amasiam oden.

Anacreontis et Sapphus carmina Graece,
recensuit notisque illustravit *Fr. Gottl. Born*,
Lips. 1789. 8.

Edit. *Fischeriana* tertium repetita, Lips.
1793. 8.

Interpretatio odarii Sapphici ad Venerem
ed. *A. G. Raabe*, Lips. 1794. 4. Est pro-
gramma inaugurale.

Griechische Anthologie aus den besten
Dichtern gesammelt, mit historischen Noti-
zen v. *Fr. Rambach*, Berlin 1796. 8. Sap-
phus tria carmina auctor recepit.

Anthologia Graeca ed. *Jacobs*, Lips. 1797.
8. T. I. p. 49. exhibuit Sapphus epigram-
mata.

Μετῶν ἀνθῆ, sive selecta poetiarum
Graecarum carmina et fragmenta ed. *Schnei-
der*, Giess. 1802. 8.

Observationes criticae in Sophoclem, Eu-
ripidem, Anthologiam et Ciceronem, scrips.
Purgold, Jenae et Lipsiae 1802. 8. P. 293.
sqq. nonnulla Sapphus loca emendat.

Edit. *Maittairii* 2da, ed. *Sturz*, Lips.
1807. 8.

Saepius etiam Sapphus fragmenta in recentiores linguas sunt translata. Gallice in nonnullis exstant Anacreontis editionibus, ut supra in earum recensu monuimus, quibus hi addantur libri:

Mercure galant, An. 1684. Continet Sapphus oden ad puellam amatam.

Metaphrase d'Anacreon et de Sappho par Gacon, Rotterdam 1712. 12.

Anacreon, Sappho, Moschus, Bion et autres poets Grecs par Poinsinet de Sivry, Paris 1778. 12.

Inter Italicas versiones has laudo:

Le ode di Anacreonte et di Saffo recate in versi Italiani da Fr. Sav. de Rogati, Col-lae 1783. 8.

Scherzi poetici da Dominic. da Gattinara, Brunsvic. 1784. 8. Sapphus etiam reliquias quasdam auctor vertit.

Anglicarum jam supra Addisonianam notavi; nunc etiam commemoro:

The works of Anacreon and Sappho, with pieces from ancient authors and occasional essays by Green, London 1719. 12.

Vernacula lingua *Sapphus* carmina sequentibus fere libris sunt reddita:

In Actis Eruditorum Teutonicis T. LX. p. 918. sqq. duo leguntur versiones odes ad mulierem adamatam. Auctores nomina reticuerunt.

Galante Gedichte von *Philander van der Linde* (sub quo nomine latere voluit *Jo. Burch. Mencke*), Leipzig 1710. 8. Sapphus ode ad mulierem adamatam exstat p. 92.

Proben einiger Gedichte und Uebersetzungen von *Hudemann*. Hamburg. 1732. 8.

Σαπφῶς μέλη. Gedichte der Sappho, übersetzt von *Jac. Stählin*, Leipzig 1734. 8.

Gedichte von *Benj. Neukirch*, herausgegeben von *Gottsched*, Leipzig 1744. 8. Duo Sapphus quoque odaria hic conversa reperies.

Die Oden des Anacreon in reimlosen Versen von *Götz*, Frankf. und Leipzig 1746. 8. Liber itidem habet Sapphus odaria modo laudata.

Sappho an Phaon. Sappho an Venus von *Mad. Karschinn*, in dem Leipziger Musenalmanach fürs Jahr 1773. p. 178. sq.

Anacreons Gedichte, nebst zwey andern Anacreontischen Gedichten und den Oden der Sappho, Leipzig 1776. 8. Auctor est

Cl. *Meinecke*, tum temporis Rect. Quedlinburgensis.

Leipziger gelehrte Zeitung Jahr 1780. St. 97. p. 792. Ibi legere est versionem odes ad mulier. adam. ab auctore anonymo confectam.

Der Englische Zuschauer von 1782. P. 363. Ramleri duarum Sapphus odarum versio exstat.

Deutsches Museum fürs Jahr 1785. Januar. Continet versionem odes ad amasiam, quam *Comes Christianus de Stolberg* confecit.

Bion, Moschus, Anacreon und Sappho. Aus dem Griechischen. Neue Uebersetzung in Versen, Berlin und Liebau 1787. 12.

Analecten oder Blumen aus Griechenland von *C. Ph. Conz*, Leipzig 1793. 8. P. 42. videre est versionem fragmenti in mulierem indoctam.

Hartmanns allgemeine Geschichte der Poesie, Leipzig 1797. 8. Receptit versionem Ramlerianam secundae Sapphus odae, in qua unum tantum commutavit verbum.

Saffos Hymne an Aphrodite von *F. K. L. von Senkendorf*, in den Blüten Griechischer Dichter, Wien 1800. p. 94 sq.

Anacreon und Sappho von *Chr. Ad. Overbeck*, Lübeck und Leipzig 1800. 8. P. 123-

LXVIII SAPPHUS POETRIAE VITA.

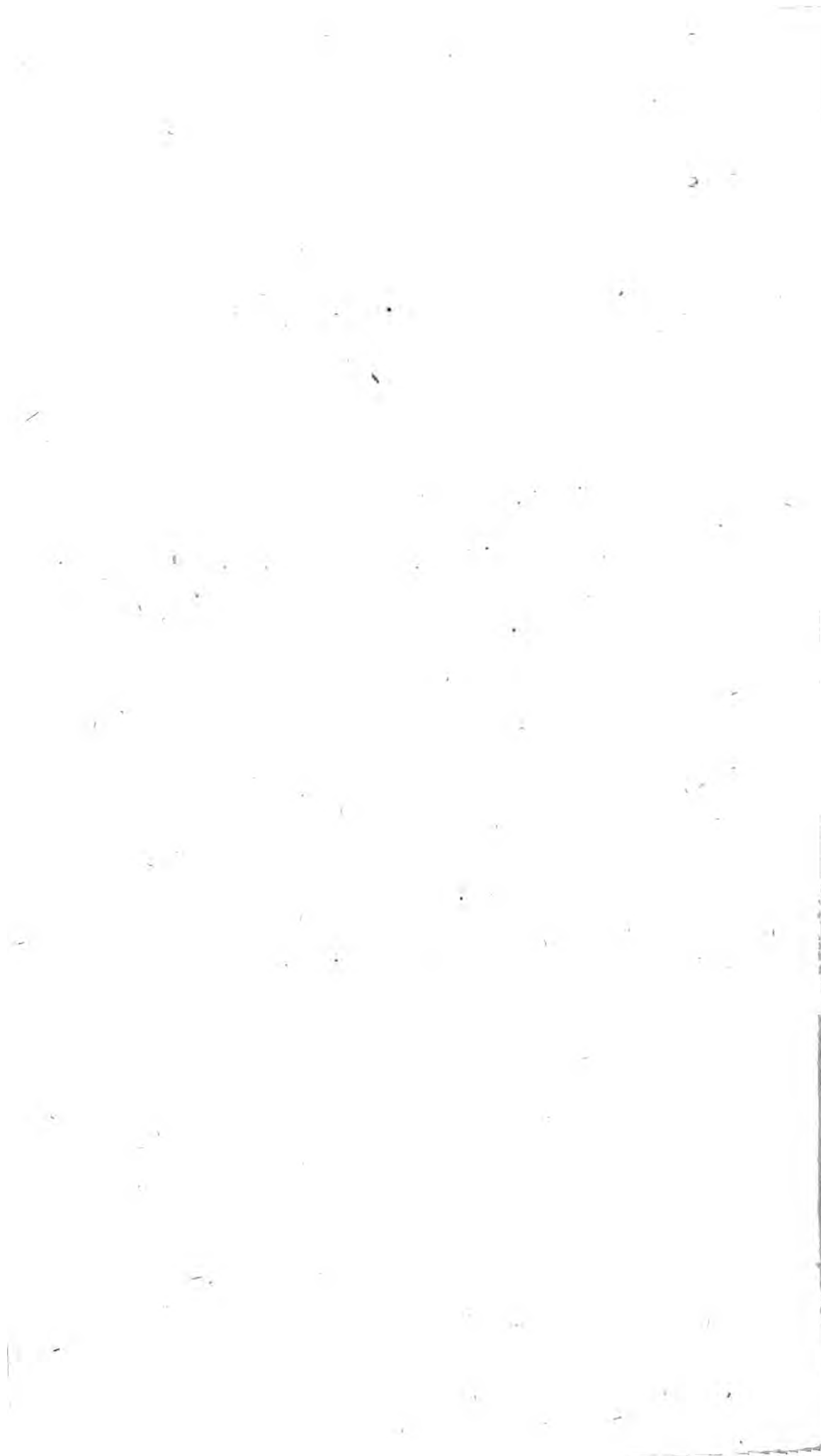
126. duo poëtriæ odaria et unum fragmentum inveniuntur.

Exempla plurimarum versionum Germanicarum modo allatarum dedit *Degenius* in libro suo, cui titulum inscripsit:

Litteratur der Deutschen Uebersetzungen der Griechen T. II. p. 358. sqq.

SAPPHUS ODAE.

S A P P H U S O D A E.

O d e I.

Eiς Ἀφροδίτην.

Servata est a Dionysio Halicarnassensi de Struct. Verb. T. V. p. 173. ed. Reisk., qui ejus pulchritudinem et suavitatem maximis celebrat laudibus; nec sine causa, quantis enim virtutibus carmen sese commendet, lectori acuto mox perspicuum fiet. — Argumentum sic se habet. Sapphum post mariti mortem in multos juvenes atque puellas exarsisse, supra in *Diatribē de poetriæ vitā* est monitum. Illa vero, cum hoc carmen caneret, amore denuo alicujus juvenis vel puellae erat capta, a qua tamen repulsam tulit. Magna hac de re tristitia oppressa,

ad Venerem nunc refugit, advocans illam, ut animi dolores a se pellat, sibi que in amore persuadendo auxilium ferat. Idcirco illud a dea se impetraturam esse sperat, quod Venus, precibus vocata, antea quoque jam saepius sibi adfuerit, nec opem suam in rebus amatoriis denegaverit. De eo autem, quod nonnulli putant, Phaonem illum esse juvenem, cujus Sappho hac in oda mentionem faciat, poetriamque post illius in Siciliam fugam carmen composuisse, nihil certi constitui possit. — Metrum est Sapphicum hendecasyllabum, cujus inventrix ipsa habetur.

Ποικιλόθρον', ἀθανάτ' Ἀφροδίτα, 1
 Παῖ Διὸς, δολοπλόχε, λίσσομαί σε,
 Μή μ' ἄσαισι μηδ' ἀνίαισιν δάμνα,

V. 1-4. Ποικιλόθρον', quae varias, multas habet sedes. θρόνοι θεῶν pro templis, ut ἔδη δαιμόνων ap. Sophocl. Oed. Tyr. 886. Veneri autem omnino in multis Graeciae terris templa erant exstructa quam plurima. Praecipua exstabant in Cypro insula, nempe Paphi, Salamine, in monte Olympo, Aphrodisii, Solis (urbe, quae auctore Solone est condita), Idalii. Praeterea haec fere in scriptoribus veteribus deprehenduntur: templum Ambraciae in Epiro; templa tria Cnidi in Caria; templum Actii in Acarnania; templum Epidauri, Troezenae, triaque Hermione, Argolidis urbibus; templum Orchomeni; templum in Cythera insula et nonnulla alia. Sunt qui ποικιλόθρον' accipi-

ant: florida et varia veste utens, a θρόνον derivantes, quam vocem Hesychius ita explicat: θρόνα, ἄνθη καὶ τὰ ἐκ χρωμάτων ποικίλματα. Sed haec longius petita et ad sensum satis jejuna. Quidni potius in multo expeditiori illa a θρόνος stemus derivatione, quam primo obtutu cuique in mentem venturam puto, quamque et sententiarum flagitat nexus, cum expectari possit, Sapphum in implorando Veneris auxilio deae praesertim potentiam commemoraturam fuisse, quam verbum nostrum, si a θρόνος derivatur, sicut et sequentia, ἀθανάτα, παῖ Διὸς, σύμμαχος, egregie denotant. Sensit hoc jam Raabius Interpret. Oed. Sapph. in Ven., cujus opusculum diu postea, quam hanc

Πότνια, Ἰδμον

oden notis instruxeram, a librario demum accipiebam. *J. Vossius* ad *Catull.* p. 115. rescripsit ποικιλόφρον', quod et ipsum multo minorem habet vim, quam ποικιλόθρον', et propter insequens δολοπλόκε tantologiam efficeret. Emen- datione in hac voce certe non opus. Quod reliquum est, versus noster primus pariter ac quartus et quintus citantur ab *Hephaestione de Metr.* p. 45. sq. — Παῖ Διός. Plures exstant fabulae de Veneris ortu. *Homerus* eam dicit Jovis et Dionis filiam (*Il. E.* 370.), quam rationem et *Nostra* secuta est; *Hesiodus* autem (*Theog.* 190.) et post eum alii, deam ex spuma Urani pudendorum, a Saturno filio patri abscissorum, atque in mare circa Epirum projectorum, ortam esse tradunt. Proinde *Orpheo* (*Hymn.* LIV. v. 2.

p. 319. *Herm.*) audit ποικιλόφρον'. *Bion* autem (*Idyll.* IX. 1.) utramque conjungit genealogiam, Jovis et maris filiam Venerem nominans. — Δολοπλόκε ex amoris natura petitum, in quo aliquae semper astutiae et fraudes intercedunt, quarum ideo auctor *Venus* audit, quae alias et amoris perfidiae favere praedicatur, v. c. *Horatio Carm.* II. 8. 13. Omnibus his epithetis Veneris benevolentiam captare studet poëtria. Graeci scilicet et Romani in deorum invocationibus pluribus epithetis eos compellare solebant, quandoquidem certis quibusdam praeter ceteris illos delectari, perque ea invocari diligere sibi persuaserunt. Nescii tamen, quodnam potissimum illud sit cognomen, a diis in deliciis habitum, plura eorum semper pronuntia-

Ἄλλὰ τυῖδ' ἔλθ', αἵ ποκα κάτερῶτα 5

bant, ac ita ad unum saltem istius generis sese perventuros sperabant. Exempla vide ap. *Horat. Carm. I. 18. 6. sqq. Carm. Saecul. 13. sqq. Serm. II. 6. 20.* — Pro σε, ut et in sequentibus pro σὺ, σοι, *Baxterus* de suo reponebat τε, τὺ, τοι, Aeolicam rationem secutus. Semel monebo, ne nimium nobis sine Codd. vestigiis indulgeamus, in scriptoribus Doricis et Aeolicis suam cuique dialectum ubique restituendo, cum utriusque frequenter ceteris quoque dialectis promiscue usi sint, sive ut metro consulerent, sive ut orationi inde venustatem, suavitatem et gratiam aliquam parerent vicissitudinem, non igitur certo dici possit, an eo loco, ubi formam, aliis dialectis vulgatam, invenimus, Aeolica semper sit restituenda; librorum potius manu ex-

aratorum consentiens hic tenenda scriptura. — *Μέ-θ' ὕμον* i. e. *μέ κατὰ τὸν θῦμον*, et hoc pro τὸν ἐμὸν θῦμον, cf. *Hesiod. "Eργ. 28.*, ubi *σὲ θυμόν. - Ἀνίαισιν.* In sensum vid. *Theocrit. Idyll. II. 22. Δέλιφις ἔμ' ἀνίησεν.* — *Δαμναῖν* ap. *Homerum* et alios sexcenties pro occidere; h. l. tropice: *languescere, tabescere.* Nolim cum *Koepenio* de vera morte accipere. — *Πότνια* solennis adpellatio honorifica foeminarum, maxime dearum. cf. *Homer. Il. α. 357. δ. 2.* et alias, *Pind. Ol. XIV. 19. Eurip. Phoeniss. 303.* Etymum obscurum est, Reddunt: *veneranda.* *Hesychius* explicat per *δέσποινα.* Sensus totius strophes est hic: *ne patiaris, animi mei curis atque aerumnis ob amorem spretum tabescere ac deprimi.*

Τᾶς ἐμᾶς αὐδᾶς ἀΐοισα, πόλλυ

V. 5 - 9. *Τυῖδ* ε Aeolice pro *τῆδε*. Ita prius bene restituit *Ursinus* ex *Prisciano* ap. *Putsch*, p. 7. (qui nostrum verum affert), et antiquo Codice *Farnesiano Hephaestionis*, cum antea in libris manuscriptis et impressis *τυῖδ*, *τοῖδ*, *τῆδ* legeretur. Non vero *Pauwio* ad *Hephaest.* p. 139. timendum fuit, ne scriptura *τυῖδ* metrum Sapphicum fieret dodecasyllabum, nam inter legendum *τυῖδ* in unam coalescit syllabam. De voce cf. *Valcken.* *Epist. ad Roever.* p. XXXII. Occurrit illa ap. *Theocritum* quoque *Idyll.* V. 30., ubi vulgata, quae exstat, lectio: *τὸ (ῖδ' ὁ τράγος) ἔτος ἔρισδε*, procul dubio sic est emendanda:

*τυῖδ' ὁ τράγος ἔτος
ἔρισδε.*

Αἶ ποκα κατέρωτα
iterum Aeolicum pro

εἴ ποτε καὶ ἐτέρωθε, καὶ ἄλλοτε. cf. *Hesych.* h. v. *Kossius* hanc lectionem invexit, cum antea reperiretur: *αἴ ποτε κατ' ἔρωτα*, quod quidem metrum non fert. *T. Faber* rescripsit *καθδ' ἔρωτα*, sed sensus gratia vel sic *Kossianum* praestat, *Koenius* denique ad *Corinth.* p. 274. emendandum censet *κατέρωτα*, ex litterarum serie in *Hesychio*, apud quem nostra vox post *κατέρωκεν* ponatur. In his autem egregie fallitur vir doctus permutatione litterarum *ο* et *ω*, verbum enim non sic: *κατέρωτα* (ut ille vult), sed ita potius: *κατέρωτα* scribendum. Ceterum in *Aldina Dionysii* editione vitiose exstat *ἐλθέπε* pro *ἐλθ' αἶ ποκα*. — *Αὐδᾶς*. Antiqui libri mendose *αὐδᾶς* et *αἰδᾶς*. — *Ἀΐοισα, πόλλυ ἔκλυες*. Mire variat lectio in his, quae

Ἐκλυες, πατρὸς δὲ δόμον λιποῖσα,
 Χρύσειον ἦλθες
 Ἄρμ' ὑποζεύξασα· καλοὶ δέ σ' ἄγον

vel ita: αἴτοις ἀπόλας,
 vel ita: αἴτοισα πόλλας,
 vel ita: αἴτοις, ἄς πολ-
 λάκ', vel ita: αἴ' ἄς σὺ
 πολλάκ' concipiuntur.
 Nostrum debetur *Vossio*.
 αἴτω et κλύω ita inter se-
 se differunt h. l., ut pri-
 us sit *audire*, posterius
exaudire, pariter ac ap.
Hesiod. Ἔργ. 9. — Πα-
 τρὸς δόμον, i. e. Jo-
 vis, deorum regis, pa-
 latium, in monte Olym-
 po exstructum, ubi deo-
 rum et deorum cubicula
 (θάλαμοι), et unde sae-
 pius terram petunt. —
 Χρύσειον accipiunt
pulchrum; equidem in
 propria significatione
 substiterim, quae hic
 multo majorem habet
 vim, cum diis omnia,
 quibus utuntur, sint
 aurea, cum Jovis domus
 ipsa auro sit obducta
 (cf. *Theocrit. Idyll.*
 XVII. 17.), quare χρύ-
 σεον hoc loco commode

etiam ad δόμον referri
 possit, nisi tum ἦλθες
 nimis nude positum es-
 set. Sic nempe ἄρμ'
 ἦλθες ὑποζεύξασα saltem
 exspectandum. — Ἡλ-
 θες ἄρμ' ὑποζ. orna-
 tius pro ἦλθες ἄρματι.
 ὑποζευγνύειν proprie de
 bubus plaustro aut ara-
 tro junctis, tum de quo-
 vis etiam alio animali.
 Nota vero inversione
 currus dicitur subjungi,
 cum potius animalia
 currui subjungantur.
 Nos itidem: *den Wa-
 gen anspannen*.

V. 9-12. Καλοὶ-
 εἰσθητοί. Quatenus pas-
 seres Veneris currum
 trahere *Sappho* possit
 dicere, planum fit ex
Athenaeo IX. p. 391. F.,
 ubi scribit: οἱ εἰσθητοὶ
 εἰσιν ὀχευτικοὶ διὸ καὶ
 Τερψικλῆς ἐμπαγόντας
 φησὶ εἰσθητῶν ἐπικατα-
 φόρους πρὸς ἀφροδίσια
 γίνεσθαι. Μὴ ποτε ἔν

Ἦκέες εἰσθῆδοι, πτέρυγας μελαίνας 10

καὶ ἡ Σαπφῶ ἀπὸ τῆς
 ἰσορίας τὴν Ἀφροδίτην
 ἐπ' αὐτῶν φησὶν ὀχεῖ-
 σθαι; καὶ γὰρ ὀχευτικὸν
 τὸ ζῶον καὶ πολύγονον.
 Idem de passere alii
 praeterea veterum tra-
 dunt scriptores, nec
 mendose, nam inter re-
 centiores etiam natu-
 rae indagatores passe-
 rem cum pare saepius
 coire constat. cf. *G.*
Vossium de *Idololatr.*
 III. c. 86. p. 1199. ed.
 2dae, et Vir Clar. *Gall*
organum libidinis in
 passere quam excultissi-
 mum esse demonstravit.
 Alias columbae (*Stat.*
Theb. V. 226.) vel cycni
 (*Horat. Carm.* III. 28.
 15. IV. 1. 10. *Propert.*
 III. 2. 39.) Veneris cur-
 rum trahere dicuntur.
 — *Μελαίνας* h. l. non
 tam est *nigras*, quam
 potius *fuscas*, omnino
 enim vox de quovis co-
 lore obscuriori usurpa-
 tur. cf. *Apollon. Rhod.*
 I. 257. II. 791. et sex-

centies in aliis scripto-
 ribus. *Vossius* cum in
 Aldino libro invenisset
 πτέρυγας pro πτέρυγας
 (vicio haud dubie typo-
 graphico), locum ita
 emendavit: περὶ γὰς
 μελαίνας πύκνα δινῦντες
 πτέρ' ἀπ' ὠραν', nigros
 passerēs Veneri non
 convenire dicens; sed
 nos jam probavimus,
 μελαίνας nil nisi natu-
 ralem passerum denota-
 re colorem, et praeterea
Sappho neutiquam id
 respexit, an passerēs
 propter colorem Veneris
 aves dici possint; sat ei
 fuit, illos ob indolem jure
 locum deae ministrarum
 obtinere. *Wolfius* et
Fischerus, quamvis re-
 tinuerunt πτέρυγας, ver-
 su tamen sequenti in-
 seruerunt πτέρ'. Tunc
 ad πτέρυγας supple-
 dum foret κατά. Sed
 cui non statim in oculo
 incurrit odiosa ver-
 borum πτέρυγας et πτέρ'
 tautologia? — Πύκνα

Πύκνα δινέοντες ἀπ' ὠραν' ὠθέ-
 ρος διὰ μέσσω.
 Αἴψα δ' ἐξικοντο· τὴν δ', ὦ μάκαιρα,
 Μειδιάσασ' ἀθανάτω προσώπω,

δινέοντες. Aves scilicet parvae citius vibrant alas, quam majores. — ὠθέρος διὰ μέσσω. Deorum sedes est in cacumine montis Olympi, ubi aethere sunt circumfusi (cf. *Hesiod. "Erg.* 18.); si igitur Venus Olympum curru relinquere voluit ad terram ingrediendam, eam prius aethere transvehi oportuit. Ceterum ὠθέρος reposui pro vulgari αἰθέρος, secutus vestigia Cod. Reg. I. et Colb. *Dionysii*, in quibus est: ὠρανῶ θερος. *Brunckius* ad *Anacr.* p. 134. scribi debere ait: ὠρανῶ αἰθέρος, ubi ὠαι in unam syllabam coalescat. Ego maneo in priori, quippe verisimiliori.

V. 13-19: Αἴψα δ'. *Fossius* emendabat αἴψ' ἀλλ', non videns, hoc metro prorsus obficere;

at, quod multo magis mireris, plurimi viri docti post eum ita ediderunt. Non repugnarem, τὸ ἀλλ' lyrica licentia τῆς αἴψ' postpositum esse (ut *sed ap. Horat. Carm. IV.* 4. 33.), nisi Trochaeus, quem prima metri Sapphici sedes necessario flagitat, illud ἀλλ' omnino prorsus exulare juberet. Ceterum animadvertas variatam notionem celeritatis in verbis ὠκέες, πύκνα, αἴψα. — Μάκαιρα, solenne deorum epitheton, apud deos enim summam felicitatem esse veteres putabant. cf. *Fragm. XIII.* — Μειδιάσασ'. Venus tanquam dea amoris nunquam est morosa, sed semper ridet; inde *Homerus Hymn. IV.* 49. p. 46. *Ilg.*: ἠδὺ γελοισάσα φιλομειδῆς Ἀφροδίτη, et *Hymn. XIV.* 2.

Ἡρῆ, ὃ, τί γ' ἦν τὸ πέπονθα, κ' ὃ, τί 15
 Δὴ 'νε σε κάλημι,
 Κ' ὃ, τί ἐμῶ μάλις' ἐθέλω γενέσθαι
 Μαινόλα θυμῶ, τίνα δ' αὐτε πείθω

p. 87. ἐφ' ἡμεροῦ δὲ πρὸς ὠπῶ Αἰεὶ μειδιάει. *Ovid. Epist. Heroid. XVI.* 83. *dulce Venus risit. Horat. Carm. I. 1. 33. Erycina ridens.* cf. et *Apollon. Rhod. III. 51.* — Ἡρῆ plenum est ἦρο pro ἦρου. — Ὁ, τί γ' ἦν. *Stephan.* in edit. prioribus: ὅτι δ' ἦν, in posteriori: ὅτι δ' ἦν, et bis deinde γ' ὅτι. *Ursinus, Portus, Vossius, Faber* itidem ὅτι δ'. Sed δ' h. l. valde molestum; expectatur potius γ', quod et nos recepimus. *Portus* suum construxit: ἦρο δὲ ὅτι ἦν τ. π., quo nihil durius. — Κ' ὃ, τί — κάλημι, i. e. τίνας πράγματος ἕνεκα δὴ 'νε σ. κ. In editis erat κ' ὅτι δεῦρο καλοῖμι, ex quo *Vossius*, librorum, ut ait, fidem secutus, faciebat δὴν τε κάλημι. *Mihi* placet, δὴν

in duas voces dispescere, ut sit δὴ ἄν. ὃ, τί δὴ 'νε, *quid tandem?* *Baxterus, Wolfius, Harlesius, Fischerus:* κ' ὅτι δ' ἦν τε κάλημι (auctor lectionis est *Baxterus* ex *Aldina:* ὅτι δὲ ἦν τε κάλημι); at δ' h. l. iterum molestum, aequae ac ἦν. — Κάλημι. Indicativus hic in oratione obliqua vice optativi καλεῖην, ut mox ἐθέλω pro ἐθέλοιμι. — Κ' ὃ, τί ἐμῶ cet. *Faber* reposuit κ' ὅτι γ' ἐμῶ. Quis vero non videt, ita metrum Sapphicum hendecasyllabum fieri dodecasyllabum? — Μαινόλα. μανθεσθαι saepius de vehementiori amore. Quatuor videlicet τῆς μανίας Graeci distinguebant genera: μανίαν μαντικὴν, quae existit, si vates deo est afflatus, μανίαν τε-

Τὰν σαγήνεσσαν φιλότητα; τίς σ', ὦ
Σαπφοῖ, ἀτίμα; ο

λεξικὴν, quae mysteria celebrantes rapit, *μανίαν ποιητικὴν*, qua poeta corripitur, et *μανίαν ἐρωτικὴν*, qua is laborat, qui amasiae impense est deditus. Tria priora genera commemorat *Plato Phaedr.* c. 46. sqq. p. 240. sqq. ed. *Heind.*, de quarto agit *Sappho* hoc loco et in toto carmine sequenti. Add. *Longin.* c. X. p. 62. *Mor.*, *Theocr. Idyll.* II. 51. X. 31. — *Τίνα δ' αὖτε πείθω τ. σ. φ.* Ita unice hunc locum probe emendari posse arbitror, cuius lectio mire variat. *Dionysii* Codd. vulg. corrupte: *τίνα δ' εὖτε πύθωμαι σαγήνεῦσαι φιλότητος σ' ὦ Σαπφῶ δίκην.* *Ursinus* et *Stephanus*: *τίνα δ' αὖτε πείθω, καὶ σαγήνεῦσαν φιλότητα*, quos secutus *Portus* post *πείθω* (qui nunc est quartus casus contractus pro *πείθω*, a

πείθω, *suadela*.) splendendum censet *προσοίσω* vel tale quid, et deinde sensum sic constituit: *quae verba persuadendi vim habentia rursus tibi afferam, ut me voti mei compotem facias? quae philtrea, quae venena, vim amoris conciliantia; tibi iterum praeberem, ut te capiam, et rebus optatis fruar?* Haec interim, quamvis etiam *Baxtero*, *Wolfio*, *Harlesio* et *Fischerio* probata, oppido esse putida, et vi tantummodo ex verbis extorqueri posse, liquet. Nihil etiam lucrari, quamvis illud *προσοίσω* omittamus, et post *πείθω* ex praecedentibus tantum *ἐθέλω γενέσθαι* suppleamus, nam vel sic sensus habet impediti quid. *Faber*, cui *Porti* lectio jam molestias afferebat, conjicit: *τίνα πείθω* (accentu retracto)

Καὶ γὰρ αἱ φεύγει, ταχέως διώξει,

καὶ σαγήνευσ' ἄν (pro ἄνᾳ, ut dicit) φιλότητα, i. e. quem suasionibus meis in amorem inducerem, aut reti amatorio caperem, quod ad sensum saltem audiendum. Sed num ἄνᾳ vices τῷ δια cum genitivo explere possit, dubito; ἄν vero Graecis pro ἄνᾳ poni omnino non memini; deinde quoque tempus in πείθω et σαγήνευσα permutatio non placet. I. Vossius restituit: τίνα δ' αὖτε πείθημι σαγήνευσαν φιλότητα. Sensus horum non satis in plano est, praeterea-que πείθημι linguae rationi repugnat, quae πείθω, utpote verbum βαρύτονον, formam in ημι recipere non patitur, ut recte monet Purgoldus *Observat. Crit.* p. 294. Hic jam e suis affert πείθημι, in quo tamen iterum haereo sensus et metri causa. Quid enim, quaeso, πειρᾶν σαγήνευ-

σαν φιλότητα sibi vult? Et nonne ultima in πείθημι, sicut in πείθημι, est brevis? Haec omnia mecum reputans, manuscriptae lectionis vestigia propius sequi malui; servavi proinde πείθω, et ex καὶ effinxi τᾶν, ac ita omnia sunt perspicua: quaerebas ex me, cui iterum persuadere velim amorem irretientem. Nunc σαγήνευσα est epitheton satis conveniens amoris, quippe qui irretit eos, quibus illum persuadere studemus. cf. *Epigr. ἀδέσποτ.* XXXII. T. IV. p. 124. *Anthol. Jacobs.* τᾶν autem facile poterat depravari in καὶ, si vox in Codd. per compendium ita scribebatur TAI, quo ex compendio multae videntur enatae esse corruptelae, ut v. c. videre licet in lectione σαγήνεῦσαι, antea commemorata.

Αἰ δὲ δῶρα μὴ δέκετ', ἀλλὰ δώσει,

V. 19-24. Ab oratione obliqua poetria subito delabitur ad rectam, unde grata nascitur vicissitudo. Ἀτίμα substitui in locum vulgati ἀδικη, quod metrum Adonium non fert ob secundam syllabam brevem. Brunckius dedit ὑβρίζει, ex glossa putans ἀδικη in textum irrepsisse; hoc tamen valde dubium. Multo certiore emendationem litterarum ipsarum ductus suppeditant. Purgoldus l. l. proponit ἀτίξει, ad sensum i. q. ἀτίμα. — Καὶ γὰρ h. l. non particulacausalis, sed trans-euntis: nunc vero tibi dico, si cet. Possimus tamen καὶ γὰρ ex ellipsi explicare, si scilicet suppleamus: nunc ille non amplius te offendet, res jam multo aliter eveniet, si etenim cet. — Φεύγει - διώξει. Optime Sappho utitur his verbis: in amoris

enim natura est constitutum, ut is, qui alterius amore est captus, ubique eum sequatur, hic vero, si illius amorem repudiat, semper eum fugiat. cf. Theocr. Idyll. XI. 24., ubi Polyphemus de Galatea, ipsum spernente: φεύγεις δ', ὡσπερ οἷς πολίων λύκον ἀθρήσασα. cf. et v. 30. Utraque vox occurrit v. 75. τὰ τὸν φεύγοντα διώκεις; Adde Virgil. Ecl. II. 63. sqq. Torva leaena lupum sequitur; lupus ipse capellam; Florentem cytisum sequitur lasciva capella; Te Corydon, o Alexi. — Δῶρα. Notissima est res, amantes amasiis, ad eos magis pelliciendos, dona dare. cf. Theocr. Idyll. III. 10., V. 96. sqq., XI. 40. sqq., Virg. Ecl. II. 36. sqq., III. 68. sqq. — Δέκετ' plene est δέκεται ab Aeolico δέχομαι pro δέχομαι. Stephan. Morell. Ursip,

*Αἰ δὲ μὴ φιλεῖ, ταχέως φιλάσει.
"Ἢ ἔ κεν ἐθέλλοις;*

Fab. δέχεται. Aldus vitiose δὲ κετ' ἄλλα. — *Αἰ δὲ μὴ κ. τ. λ.* Quod duobus antecedentibus versibus speciatim extulerat *Nostra*, jam generatim exponit. — "*Ἢ ἔ κεν ἐθ.* per interrogationem dedi, sensu, ut mihi quidem videtur, satis probando: *vel ane hoc a me tibi contingere voluisti? nonne hujus voti compos fieri studebas?* Apponam *Brunckii* (ad *Anacr.* p. 135.) de hoc loco verba: „*Jo. Upton* in *Dionysii Halicarn.* libro de *Structura Orat.* legit ἢ οὐκ ἐθέλλοις, nec aliter *Isaacus Vossius* in commentario ad *Catull.*, quae scriptura mendosa mihi videtur. Particula potentialis salvo sensu abesse vix potest. Lego ἢ ἔ κεν ἐθέλλοις, aut *nolueris.*“ In his κεν optime infert vir doctus; quid vero duobus ulte-

rioribus verbis, in quibus sensum constituit, dicere voluerit, nullus assequor, et re vera nec ἢ οὐκ, nec ἢ ἔ κεν sine interrogatione ferendum. *Baxterus* et *Wolfius*, quos item alii recentiorum secuti: κ ὠν- κ ἐθέλλοις, hac sententia: *et te amabit celeriter, etiamsi tu rursus nolueris eum amare, et te invita.* Sed quomodo, quaeso, poetria *Venerem* ita loquentem inducere potuisset, cum antea agat de fervidissimo ipsius in juvenem vel puellam amore? Nonne extemplo in mentem ei venire debuisset, parum veriprae se laturum speciem, ipsam nunc vice versa, in quem antea exarserit, spreturam esse, si jam in eo esset, ut is tandem *Veneris* impulsu amorem erga eam concipere coepisset? Interim verba ne

Ἔλθ' ἔμοι καὶ νῦν, χαλεπᾶν δὲ λῦσον
 Ἐκ μεριμνᾶν, ὅσσα δ' ἔμοι τελέσσαι 26
 Θῦμος ἰμέρῳ, τέλεσον τὸ δ' αὐτὰ
 Σύμμαχος ἔσσο.

hac quidem ratione explicari possunt, quia tunc particula εἰ necessario flagitaretur, ut taceam de metrica in ἐθέλοις difficultate. In editis ante *Vossium* erat: κ' ὄττε (melius *Stephanus* ὄττι) κελύης, scil. τῆτο πράξει, in omnibus rebus morem tibi geret. Non male sane.

V. 25-28. Hactenus poetria de temporibus praeteritis, ubi Venus plus simplici vice se jam audierit. Nunc rursus delabitur ad tempus praesens et suum recentem amorem, repetit igitur votum, quinto versu supra conceptum, ut hoc ipso quoque momento Venus sibi adsit, se a curis liberet, adiutrixque sibi id perficiat, quod optet. — Χαλεπᾶν μεριμνᾶν, quatenus

amoris curae corpus et animum atterunt. *Horatius Epod. II. 37. sq. Quis non malarum quas amor curas habet Haec inter obliviscitur?* — Ἰμέρῳ Aeol. pro ἰμείρω, i. q. ἐπιθυμείω. Plures ejusmodi formas Aeolicas vid. ad *Fragm. XXXII.* — Αὐτὰ. *Purgoldus p. 295. emendat αὐτε, versu, dicens, praenultimo τὸ δ' αὐτὰ displicet. Constat enim αὐτὸν semper opponi solere rei, quae ad ipsum pertineat. Sed hic αὐτὰ quo referatur, non habet. Ego haec verba obscura quo referam non habeo. αὐτὰ, ut quisvis intelligit, est ipsa, et spectat ad Venerem. Omnis ideo emendatio in hac voce frustratur.*

O d e II.

Πρὸς γυναῖκα ἐρωμένην.

Legitur ap. Dionysium Longinum *περὶ ὕψους* c. X. p. 62. sqq. Mor. Non integram eam habemus, sed finis periit. Qui exstat textus, tanta variarum lectionum depravatus est multitudine, ut *Schurzfleischius Animadv. in Longin.* p. 26. maximo dicat jure, Sapphum, si jam viveret, se ipsam in odario esse quaesituram. Quam textus corruptelam exinde profectam putem, quod quisque in illo recensendo notitiam suam dialecti Aeolicae exercere vellet. — *Argumentum* sic se habet. Poetria eandem, quam carmine praecedenti, tractat rem. Vehementi scilicet pulchrae cujusdam puellae amore erat percussa, quae tamen ipsam non admisit. Hujus ideo puellae specio-

sam formam primo laudibus effert, quidque ejus adspectus in se valeat, enarrat. Tum vero subito proruit verbis: *attamen omnia conabor* (scil. ut amorem erga me tibi instillem), et dehinc, prohdolor! cetera carminis nobis invidit Longinus. Videmus interim id saltem, poetriam nunc egisse de ipsius amore spreto, et artes forsitan commemorasse, quibus amasiam pellicere vellet. Ode ipsa ita est comparata, ut apostrophen in puellam contineat amatam, quam praesentem fingit Sappho, ac mellitissima sane et jucundissima est lectu, cum poetria omnia magna elegantia ita delineaverit, ut in amoris natura re vera sese habent. — Metrum iterum se praebet Sapphicum

Φαίνεται μοι κῆνος ἴσος θεοῖσιν

hendecasyllabum. — Imitator odes est *Catullus Carm. LI.*, ante oculos etiam habuisse videtur *Apollon. Rhod. III. 960 sqq.*, et *Lucret. III. 153.* Ter laudatur a *Plutarcho*, primum in *Vit. Demetrii Poliorcetae* (T. VI. p. 47. *Hutten*), deinde in commentatione: *Πῶς ἂν τις αἰσθοίτο ἐαυτῷ προσκόπτοντος ἐπ' ἀρετῇ* (T. VII. p. 258.), denique in *Amator.* (T. XII. p. 42.)

V. 1-6. Primum *Sappho* illum felicissimum praedicat, cui id contingat, ut a puella, quam ipsa furit, ametur, qui ideo prope illam sedere, atque ejus pulchritudinem cognoscere possit. Ne autem cogitemus, *Nostram* in his dicendis quendam videre assidentem lateri puellae amatae, qua ratione *Pearcius* ad *Lon-*

gin. p. 38. *Sapphus* locum intelligendum re vera fingit, qui adeo istius puellae et prope eam sedentis nomina reperisse sibi videtur, illam *Doricam*, hunc *Charaxum*, *Sapphus* fratrem, esse putans. Verba poetriae conditionaliter potius intelligenda et ita solvenda: *si cui licitum est tibi adsidere cet.* — *ego illum parem diis praedico.* — *Φαίνεται μοι* in *Longini* editione principe, quae est *Robertelli*, *Longini* verbis adhuc adnectitur, ut *Sapphus* carmen a *κῆνος ἴσος θεοῖσιν* demum incipiat. Contrario vitio in fine vox *Longini θαυμάζεις* (ἢ *Robertellus* non habet) odac ipsi etiam affigitur. Pro *μοι* *Vossius* *Ἐοι* per digamma, secutus vestigia *Apollonii Dyscoli* ad calc. *Maittairii* p. 427. Verum *Apollonius* illo loco nullus sibi constat.

Ἐμμεν ὦνήρ, ὅσις ἐναντίος τοι

Bis enim nostrum citat versum, et primum (p. 423.) legit *μοι*, tum vero *φοι*, pro *οἷ* (*sibi*) scilicet, ut ejus verba demonstrant. Hoc *Vossius* interim non videns, *Apollonium φοι* loco *μοι* reposuisse censebat, quo nihil foret absurdus, cum digamma Aeolibus non pro *μ* adhibeatur, sed aspirationis illis sit genus quoddam. Verum enimvero nec *οἷ* ferendum, si enim tertia accederet persona, non idoneus sententiarum inter versus sex priores et sequentes exstaret nexus. Agitur potius res inter *Sapphum* illiusque amasiam solam. *Catulli* etiam versio, *μοι* *Nostram* scripsisse, satis aperte monstrat. Ceterum *Vossius* suum parum servat propositum, dum v. 5. iterum *μοι* edidit. Ejus hoc de loco opinionem fuse docteque impugnat *Schurzstei-*

schius Animad. in Longin. p. 26. sq. — *Κῆνος* Aeol. pro *ἐκείνος*. vid. *Apollon. Dysc.* p. 423. cf. *Fragm. XXVII.* *Pearcius* proponit *τῆνος*, quod nonnulli arripuerunt. *Morellus, Stephanus, Ursinus, Faber κῆνος*. — *Ἴσος θεοῖσιν*, felicitate scilicet, circumscriptio igitur summae felicitatis. cf. not. ad *Carm.* I. 13. — *Ἐμμεν.* *Stephan. Ursin. Fab. Morus ἔμμεν*. — *Ὠνήρ* Aeolica contractio pro *ὁ ἀνήρ*, ut e. g. *Ῥοατος* pro *ὁ Ῥοατος* ap. *Theocr. Idyll.* VII. 98. Ita nostro loco restituit *Vossius*. Lectio alias admodum variat. Codd. duo *Vatt. ἐμμένον ἦρος*. Edit. pr. *ἐμπρέπον ἦρος*. *Portus ἔμμεν ἦ μὴν*. *Ursinus, Stephanus, Faber* et alii *ἔμμεν ἀνήρ*. Lepida est *Tollii* opinio, voce *ὦνήρ* poetriam se ipsam, tanquam masculis libi-

Ἰσδάνει, καὶ πλασίον ἀδὺ φωνᾶ-
σαί σ' ὑπακούει,
Καὶ γελαίῃς ἱμερόεν, τό μοι ἄν 5

diuibus deditam, innuere putantis. Quo nihil vidi jejunius. — Ἐναντίος. Is enim, qui ex adversa parte alterius sedet, vel stat, optime eum potest contemplari. cf. *Fragm.* XXVIII. — Ἰσδάνει h.l. vi potentiali dictum: cui permissum, cui potestas facta est, adversus te sedendi, ut mox ὑπακούει. — Ἀδὺ φωνᾶσαί σ' ὑπακούει est *Boivini* lectio, quae optime sese habet ad infinitivum γελαίῃς. Antea in Codd. et libris impr. ἀδυφων σαίς, seu ἀδυφώνε σεῦ, sive ἀδὺ φωνέσας. *Vossius* φωνέσας et postea tamen γελαίῃς, quod inconcinnum. Per participia φωνέσας et γελώσας *Sapphūm* locutam exinde apparere censet *Tollius*, quod *Catullus* locum sic verterit: et audit dulce ridentem. At hoc nihil

probat. *Catullus* enim, si eleganter latine loqui voluit, non potuit, quin post *audire* accusativum cum participio poneret, quamvis in Graecis infinitivos inveniret. — Γελαίῃς Aeolice pro γελαῖν. Acoles nempe *v* mutat in *s* (ἤνθομες, ἡμεῖς cet.), et jota subscriptum in verbis contractis non *sub*, sed *post* vocalem ponunt. *Vossius* hanc lectionem primus in vulgus edidit, quam invenerat in Cod. *Longini* Paris. Alii post ὑπακούει punctum ponunt, et γελαίῃς de secunda persona praesentis accipiunt (pro γελαῖς), qua ratione omnis sententiarum nexus perturbatur. De sensu cf. *Musaeum* 656. *Alciphr. Epist.* I. 38. p. 178. *Bergl. Lucret. de Rer. Nat.* I. 36. Sic et *Horat. Carm.* I. 22. 23.

Καρδίαν ἐν ζήθεσιν ἐπτόασεν.

Ὡς γὰρ εἶδω σε, βροχέως με φωνᾶς
Οὐδὲν ἔτ' ἵκει.

Dulce ridentem Lalagen amabo, Dulce loquentem. — Τὸ spectat ad φωνᾶσαι et γελᾶις. — *Μοὶ μὰν.* Sic *Boivinus*. Veteres Codd. Paris. et Vat. corrupte μὴ ἐμὰν, Cod. Ambros. μοὶ ἐμὰν. Alii μοὶ τὰν. — *Ἐπτόασεν* ἀορίσως dictum: *obstupescere solet*. Cor autem obstupescere praedicatur, si vis vitalis non solito more est efficax, si homo non in suamet ipsius est potestate. *Homerus Od.* X. 298. τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθεν. cf. *Musaeus* 96. sq. *Ovid. Epist. Heroid.* XVI. 133.

V. 7. 8. Jam ex isto mentis stupore enatas singulas corporis perturbationes recenset. *Βροχέως* Acolicum, puta pro *βραχέως*, i. e. ἐν βραχεῖ, subito. — *Μὲ*, scil. εἰς, nota praepositionum ellipsi. Sensus: *nullam*

amplius vocem edere valeo, vox faucibus haeret. Homo nempe utique prae horrore, timore, admiratione, cupidine vel amore ita adtonitus esse potest, ut loqui nequeat. *Apollo-nius Rhodius* III. 685. πολλάκι δ' ἰμερόεν μὲν ἀνὰ στόμα θῦεν ἐνισπεῖν Φθογγὴ δ' ἔπρᾶβαινε παροιτέρω. *Hor. Carm.* IV. I. 35. *Cur facunda parum decoro Inter verba cadit lingua silentio?* Adde eund. *Epod.* XI. 9. *Virg. Aen.* IV. 76. *Lucan. Pharsal.* II. 20. sqq. *Aedituum* ap. *Gell. N. A.* XIX. c. 9. *Nostrum* locum ita, ut nos edidimus, expressum invenerat *Vossius* in Cod. Paris. praeter *βροχέως*, in Codd. duobus Vatt. obvium, pro quo Paris. *βροχέας*. Satis inepta est vulgata lectio: ὡς ἴδον σε βρογγον, ἐμοὶ γὰρ

Ἄλλὰ καμμέν γλῶσσα ἔαγε, λεπτόν δ'

αὐδάς cet., vel, ut alii, mutata aliquantulum interpunctione: ὡς ἴδον σε, βρόγγχον ἐμοὶ γὰρ cet. Prius vertendam foret: *ita vidi guttur tuum, mihi enim --*; posterius: *ubi te vidi, guttur. Mihi enim --*. Utrumque ridiculum esse sentis. *Tan. Faber Epist. XLIX. p. 161.* (quam epistolam etiam seorsim expressam invenies in *Anacreontis* editione *Fischeriana* tertia p. 321.) hanc proponit emendationem: τὸ μοι -- ἐπτόασεν, Ὡς ἴδον σε ὡς βρόγγχον ἐμοὶ γὰρ cet. Tunc ὡς βρόγγχον foret εἰς βρόγγχον. Sed tamen haec placere non possunt, nam primum ὡς ἴδον σε hoc nexu de sensus facilitate et vi detrahunt, cum potius ad sequentia sint trahenda, ut post ἐπτόασε prius membrum finiatur; deinde ὡς bis positum auri molestias affert; deni-

que γὰρ nimis est remotum a periodi initio, cum statim post ὡς, vel ad plurimum post βρόγγχον locum suum obtinere deberet. Cod. *Eliens.* et *Vatt.* duo ὡς γὰρ σ' ἴδω, *Ambros.* ὡς γὰρ σ' εἶδω, metro repugnante. *Ursin.* ὡς ἴδον γὰρ σε, βροχέως ἐμ' αὐδάς. *Tollius:* ὡς γὰρ εἶδω σε, βρόχε' ὡς με (i. e. εἰς με) φωνᾶς ὑδὲν ἔτ' εἶναι.

V: 9-12. Καμμέν i. e. κατὰ μὲν. κατὰ per tmesin ad ἔαγε, κατέαγε, fracta, debilitata est, vernacula lingua: *ist gelähmt.* Verbum etiam de aliis corporis membris usurpatur, quando non amplius in statu sunt integro ac incolumi. Sic *Hesiodus* *Erg.* 534, de dorso: ἐπὶ νῶτα ἔαγε, *incurvi sunt humeri.* Porro verbum et tropice adhibetur, ut ap. *Apoll. Rhod.* III. 954. Magna iterum de

Ἀντίκα χρῶ πῦρ ὑποδεδρόμακεν, 10
Ὀππάτεσσιν δ' ἐδὲν ὄρημι, βομβεῦ-
σιν δ' ἀκοαί μοι.

hujus loci lectione est
lis (vid. Criticos ap.
Wolf. p. 27, sq.). *Vossius*
ex Cod. suo *Paris.*
edidit: ἀλλὰ καμμεῦ
γλώσσα σέσιγε, *Pear-*
cio vero *Vossium* in
hoc falli contendit, cum
Cod. laudatus potius le-
gat: ἀλλὰ κὰν μὲν γλώσ-
σα ἔαγε (Cod. ipse *Pear-*
cio non praesto fuit,
sed vir quidam doctus
Parisiis lectionis varie-
tatem ex illo excerpse-
rat ac *Pearcio* reinise-
rat). Jam vero κὰν μὲν
levi negotio mutatur in
καμμέν, et ita sensus
longe expeditissimus.
Boivinus tentabat: ἀλλ'
ἀκὰν μὲν, sed tacite
quidem, quod nemini
facile persuaserit. --
Λεπτὸν tam ad χρῶ
quam ad πῦρ referri pos-
sit, longe aptius tamen
ad posterius. Ceterum
totus hic versus nonns
in editione principe

omnino deest. -- Πῦρ.
Iste amoris ignis si cor-
pus percurrit, eo se pro-
dit aliis, quod illius, in
quo oritur, faciem ru-
bore perfundit, sive, ut
Plutarchi (*Vit. Demetr.*
T. VI. p. 47.) verbis u-
tar, quod ἐρύθημα πυ-
ρῶδες efficit. -- Ἐπο-
δεδρόμακεν Aeol. di-
cunt pro ὑποδεδράμηκεν.
Ego fateor, perfectum
omnino h. l. male me
habere, cum poetria ce-
tera verba in praesenti
apposuerit (nam ἔαγε vi
praesentis accipiendum);
mallem igitur ὑποδεδρο-
μάκει, a forma Aeolica
ὑποδεδρομάκω. vid. infra
ad v. 15. -- Ὀππά-
τεσσιν. *Manut. Ste-*
phan. Faber ὀππάτεσ-
σιν. -- Οὐδὲν ὄρημι.
Catullus: gemina te-
guntur Lumina nocte
-- Βομβεῦσιν, *Ari-*
staenetus Epist. II. 13.
ἐκ ἐβόμβει μοι τὰ ὄρα,

Καδδ' ἰδρῶς προσύχ χέεται, τρώμος δὲ
Πᾶσαν ἀγρεῖ, χλωροτέρα δὲ ποίας.

ὅτε σὲ μετὰ δακρύων
ἐμεινήμην; ubi vid.
Pauw. Boivinus et
Pearcius secuti vestigia
duorum Codd. Vatt. le-
gendum censent ὄρημ',
ἐπιφῶρομ - βεῦσι δ' ἀκοαί
(Pearcius ἀκῆε). For-
san poetria scripserat:
ὄρημι, ῥομβεῦ - σιν δ'
ἀκοαί μοι. Ad sensum
ῥομβεῖν idem quod βομ-
βεῖν. -- Ἀκοή propr.
auditus, tunc metony-
mice pro auribus.

V. 13-16. Καδδ' i.
e. κατὰ δὲ, rursus per
timesin ad χέεται, κατα-
χέεται, defluit. Theo-
critus Idyll. II. 107.
ἰδρῶς μευ κοχύεσκεν ἴσον
νοτίαισιν ἑέρσαις, Οὐδέ
τι φωνᾶσαι δυνάμαν, εἰδ'
ἕσπον ἐν ὑπνω Κλυζῶν-
ται φωνεῦντα φίλαν ποτὶ
ματέρα τέκνα. Mimner-
mus Eleg. III. 1. αὐτίχ'
ἐμοὶ κατὰ μὲν χροίην
ῥέει ἄσπετος ἰδρῶς. Pro-
pert. II. 18. 12. Quae si
forte aliquid vultu mihi

dura negarat, Frigida
de tota fronte cadebat
aqua. -- Ἀγρεῖ Aeoles
dicebant pro αἰρεῖ. vid.
V.V. D.D. ad Hesych.
voc. ἀγρεῖται. Tollius
voluit ἄρρη. Editt.
Vett. αἰρεῖ. -- Ποία
propr. planta, in specie
de gramine. Ex nostro
loco apparet, morem
Graecis fuisse, faciei
colorem, ex metu, sol-
licitudine vel amoris
desiderio ortum, cum
graminis colore compara-
randi, perinde ac nos
hodiedum metaphoram
ab eadem planta vel a
malo Cydonio petimus,
et hominis istis, quos
modo dixi, affectibus
commoti colorem nomi-
namus grasgrün sive
quittengelb. In sensum
Ovid. Metam. IV. 134.
oraque buxo Pallidiora
gerens exhorruit. Eich-
stadius Quaest. Philol.
Spec. I. p. 61. sq. pro
ποίας emendavit θάψω

Ἐμμί τεθνάκην δ' ὀλίγω ἴριδεῦσα, 15
Φαίνομαι ἄπνους.

ex *Theocriti ad Idyll.* II. 88. *Scholiasta*, cujus verba vid. infr. *Fragm.* CXVI. Ipsum hoc primo mihi ita arripit, ut θάψω in textum recipiendum statuerem. Exactius vero scholion inspiciens, mox in aliam rursus mentem inclinavi, sensi enim, *Scholiasten* verbis ὡς φησι καὶ Σαπφῶ nihil aliud dicere voluisse, quam Sapphūm quondam thapsūm Σκυθικὸν ξύλον nominasse, illumque ideo locum poëtriae a nostro prorsus diversum innuere. Quae de causa ποίας libenter intactum reliqui. *Dawes. Miscellan. Crit.* p. 128. de suo scribit πόας, ex antiquae linguae ratione, in qua littera o tam brevem quam longam syllabam effecerit. Sed si tales emendationes iis locis, quae nullas omnino flagitant, temere inferre licebit,

quid, quaeso, de tota critica fiet? -- Τεθνάκην pro τεθνάκειν, a τεθνάκω, quae est forma Dorica, efficta ex praeterito solemnioris θνήσκω: vid. *Valckenar. ad Theocr. Idyll.* I. 16., ubi ex ipso *Theocrito* similia collegit, qualia sunt πεφύκω, πεποίθω, πεπόνθω, δεδοίκω (quod et occurrit ap. *Callim. Epigr.* XLIX. 9.), et alia. -- ἴριδεῦσα. Codd. nonnulli *Paris.* et *Ambr.* ἴριδεύσῃν, *Eliens.* et duo *Vatt.* ἴριδεύκην. *Manut. de Petr. Port. Langbaen. Steph. Fab. Huds. Baxt. Wolf. Harles. δέουσα.* -- Ἄπνους deest in editione principe. *Vossius* e suo Cod. mutavit in ἄλλα, quod dicit Aeolicum pro ἀλάλη, muta; at quamvis ea vox Aeolibus in usu fuerit (cf. *Gregor.* p. 272.), hoc saltem loco multo

Ἄλλα πᾶν τολματὸν, ἐπεὶ πένητα —

minorem habet vim, quam ἄπνες, quod et *Plutarchus Vit. Demetr.* T. VI. p. 47. videtur agnovisse, cum animi affectum, de quo *Sappho* agit, reddat per ψυχῆς ἀπορίαν; deinde, quia statim versus sequentis initio eadem vox, et quidem longe alia significatione iterum occurrit, non erit ferenda in fine versus nostri. Sed *Voss.* versum sequentem omnino non habet, et illius ἄλλα nihil est nisi adverbium ἄλλα post ἄπνες. Erravit igitur hic ob Cod. sui mutilationem. -- Sensus est hic: *aliis videor jam exanimis, cum ipsa sentiam, parum re vera abesse, quin moriar.* Fateor tamen, Sapphum in his non satis mihi placere.

V. 17. Jam procedit poetria ad secundam carminis partem, in qua,

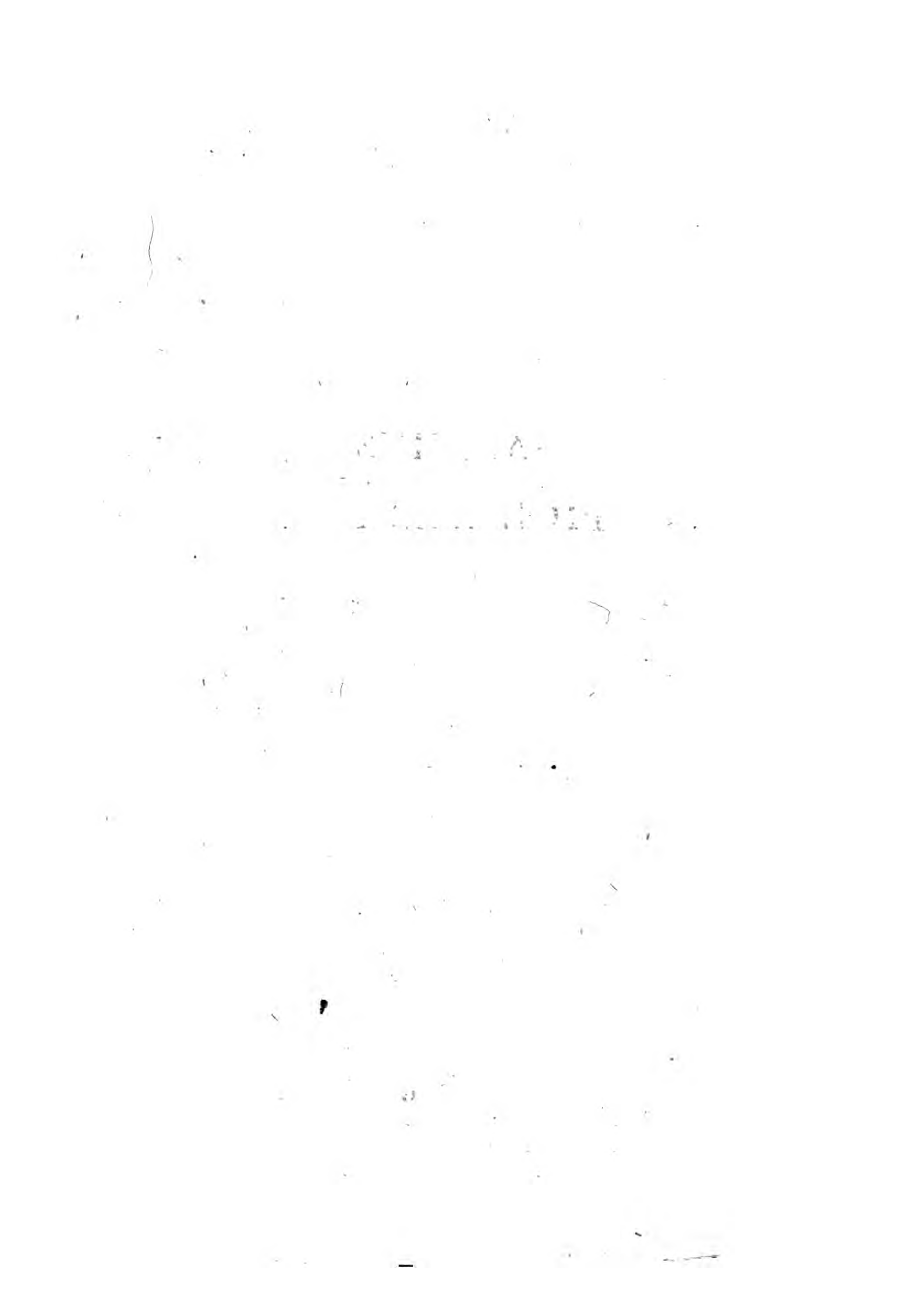
uti ex unico versu adhuc superstite concludere licet, de ipsius amore egit spreto, et in qua artes forsitan commemoravit, quibus amasiam ad se attrahere voluit. Adest hic salutus lyricus, cum prima et secunda pars carminis non arcte cohaereant. Poetria scilicet post laudes puellae celebratas secum haec gemuisse putanda: *utinam tu me redames*, quo facto nunc pergit: *omnia tamen conabor*, scil. ut amorem erga me tibi instillem. -- *Τολματὸν* videtur esse Aeolicum pro *τολμητέον*, quod *audendum est*. -- *Πένητα*. Accusativus pertinebat ad sequentia, quae periere. Possimus tamen statuere, *πένητα* nominativum esse Aeolicum pro *πένητα* seu *πένησσα*, i. q. *πτωχή*. Cf. *Hesych.* h. v. Tunc versus sensum haberet perfectum, modo

ita totum expleamus: *ἐπεὶ πένητά ἐστιν ἡ γυνὴ ἔρωμένη.* Sperabat ideo *Sappho*, fore, ut muneribus mulierem vincat. Ceterum totus hic versus a plerisque MSS. abest, et in multis quoque editionibus desideratur. *Pearcius Longinum* ad verbum usque *ἄπνευς* tantum *Sapphus* carmen apposuisse, alium autem postea ex altera odes parte unum versum addidisse censet; nec forte sine causa, si, *Longino* ex proposito plura, quam priorem odes partem, citare non opus fuisse, alium vero seriore, quo lectorem, verba a *Longino* apposita non integrum *Sapphus* esse carmen, edoceret, ex posteriori odes parte versum nostrum adjicere potuisse, expendimus.

The first part of the history of the world is the history of the human race. It is a story of progress and struggle, of triumph and defeat. It is a story of the human mind and the human heart, of the human spirit and the human soul. It is a story of the human race as a whole, and of the human race in each of its parts. It is a story of the human race as it has been, and as it is, and as it will be. It is a story of the human race as it has been, and as it is, and as it will be. It is a story of the human race as it has been, and as it is, and as it will be.

SAPPHUS
EPIGRAMMATA.

SAPPHUS EPIGRAMMATA.

Epigramma I.

Παιδνὴ ἄφωνος εἶσα τάδ' ἐννέπω,
ἣν τις ἔρηται,
Φωνὰν ἀκαμάταν κατθεμένα πρὸ
ποδῶν.

Exstat in Anthologiae Codice Vaticano p. 193, perhibetque inscriptionem statuæ puellæ recens natae, quæ ipsa loquens inducitur. Docet, se Dianæ esse dedicatam, a qua fausta quaelibet deprecatur matri et toti ipsius domo. Sappho vel rogatu parentum puellæ hanc inscriptionem re vera

composuit, ut statuæ inscriberetur, vel fictam aliquam ab ea legimus rem, fictaque nomina; hoc enim sexcenties ab epigrammatum scriptoribus factum esse, ut, quæ in epigrammatis tractarent, mere fingerent ex ingenio tanquam res eventu probatas, constat inter omnes.

V. 1. 2. Παιδνὴ loco solennioris παῖς. -- Ἄφωνος hic non tam voce non praeditus, quam potius articulate loquendi facultate destitutus, vocem enim quivis infans modo natus habet, non vero statim articulatam. Hic

versus prior, sicut et quartus, olim fuit vitiosissimus. Codex nempe Vaticanus perhibet: παῖδες ἄφωνος εἶσα τετ' ἐννέπω, αἷ τις ἔρηται, quod sensu caret. Viri igitur Graece docti varias his verbis medelas attulerunt. Nihil tamen se-

Αἰδοπία με κόρα Λατῆς ἀνέθηκεν
Ἄρισω,

se commendat emendatio *Bentleji ad Callimach. Fragm. CCCCXVII.* (T. I. p. 566. *Ernesti*), legendum censentis: παῖδες, ἄφωνος εἰσά τ', εἶτ' ἐννέπω, αἴ τις ἔρηται, in iis enim non liquet, cur ad παῖδες tantum oratio sit conversa, et quo sensu τ' et εἶτ' dicta. Non multo melior est *Τουρπῆ Epist. Crit.* p. 146. lectio: παιδός, ἄφωνος εἰσά τ', εἶτ' ἐννέπω, quam ille sic expedit, *loqui hic σῆλην sive cyprium, κατθεμένην φωνάν παιδός πρὸ ποδῶν, puellae verbis utentem.* Hoc vero invenustius et ob τ', εἶτ' iterum molestum. Ut mittam *Pauwium*, qui in notis ad *Anacreontis Fragm. XCVI.* p. 309. suo more multa inepte de nostro epigrammate garrit, et ita rescribit: παιδός ἀφώνω εἰσά τ' εἶτ' ἐννέπω, in quibus prae-

ter τ' εἶτ' et illud nimiam sapit duritiem, quod εἰσά absolute sine substantivo aliquo positum est. Sed *Reiskii* quoque *Anthol.* p. 52. conamen, παιδὴν ἄφωνος εἰσά γέ τοι ἔνέπω, ἄν τις ἔρηται, improbo; nam γέ τοι languet. Lectio, quam nos recepimus, auctorem habet *Dorvillium Vann. Crit.* p. 193., eaque sensu expedito satis sese commendat, quae de causa et *Brunckius Jacobsius*que illam secuti sunt, tantum quod *Brunckius* *Dorvillianum* αἴ τις commutaverit in ἦν τις. -- Πρὸ ποδῶν i. e. in basi, supra quam statua erat collocata. Sensus ita comparatus: *qui roget, quis ego sim, eum ablego ad inscriptionem in basi positam, haec enim mea est responsio.* Quod si inscriptionem tanquam puellae vocem fingamus,

Ἑρμοκλείδαο τῷ Σαοναϊάδα,

omnino illa potest *indefatigata* vocari, quippe quae interrogantium unicuique respondere haud delassatur, quatenus unicuique semper ante oculos est posita, et ab omnibus legi potest. Vides autem, quam allegorice haec sint dicta.

V. 3-5. *Αἰθόπια* Dianae cognomen, cuius rationem reddit *Stephan. Byzant.* v. *Αἰθόπιον*, dicens: *Αἰθόπιον χωρίον Ἀφθίας παρατῷ Ἰλλῶ, πλησίον τῷ Εὐρώπῃ, ἀφ' οὗ ἡ Ἄρτεμις Αἰθιοπία. οἱ δὲ, ὅτι παρα τοῖς Αἰθίοπι διαύγασαν Ἀπόλλων ἤγαγεν αὐτήν· οἱ δὲ τὴν αὐτὴν τῇ Σελήνῃ διὰ τὸ αἰθεῖν ὡς Καλλιμαχος.* Ultimam probatissimum mihi videtur; vocem igitur deduco ab *αἰθὸς* et *ὄψ*, ut *αἰθόπιος* sit: *radiante vultu*, quo epitheto dea ornatur, quatenus Lunam quoque repraesentat. Similiter fratri ejus, Apollini, tan-

quam Soli, radians vultus saepissime tribuitur. -- *Ἀνατιθέναι* verbum proprium de donariorum consecratione. Fuit autem hic mos foeminis gravidis, ut Dianae, praesidi partuum, et parientibus opem ferenti (qua de causa et *Εἰλείθνια* - ab *ἐλεύθω* - audit), statuas liberorum in utero adhuc latentium devoverent, et, ubi enixae essent, re vera ponerent pro partu felici tanquam donaria (*ἀναθήματα*). Id colligitur ex *Theaeteti* epigrammate ap. *Jacobs.* T. II. p. 227. *A.* Ὀλβια τέκνα γένοισθε· τίνοσ γένος ἐσέ; τί δ' ὑμῖν ὦδε καλοῖσ χαρίεν κείμενόν ἐσ' ὄνομα; *B.* Νικάνωρ ἐγὼ εἰμὶ, πατὴρ δ' ἐμοὶ Εὐπτοίητος, Μήτηρ δ' Ἑγησὼ, κείμὶ γένος Μακεδῶν. *Γ.* Καὶ μὲν ἐγὼ Φίλα εἰμὶ, καὶ ἐστὶ μοι οὗτος ἀδελφός· Ἐκ δ' εὐχῆσ τοκέων ἔσαμεσ

Σὰ πρόπολος, δέσποινα γυναικῶν ᾗ
σὺ χαρεῖσα 5

ἀμφότεροι. Ex toto hoc carmine simul apparet, has statuas *viventium* tantum infantium, non *mortuorum* esse positas. Id quod *Pauwii* causa moneo, qui puellam aliquam hanc statuam Dianae erexisse ex voto, in medio vero opere diem obiisse supremum, haeredesque, perficientes quod illa inchoaverat, epigraphen hanc marmori inscripsisse credit. — Ἐρμοκλείδαο, scil. γυνῆ, non θυγάτηρ, majori enim omnino jure hic pater puellae, cujus statua erat, commemoratur. cf. *Dorville*, p. 198. — Σαοναϊάδης, patronymicum, *filius Saonaei*. Est autem solenne Graecis, ut in nominando aliquo homine ejus praeterea patrem, avum, vel interdum plures etiam majores adjungant, discriminis, puto, causa ab aliis, qui idem gererent nomen. cf. *Apollon*.

Rhod. I. 118. sqq., 133. sqq., 139-183., 202., 232. *Sophocl. Oed. Tyr.* 267. sqq., et alios. Ceterum hic versus quartus olim misere erat depravatus. In Cod. *Vat.* exstat scilicet: Ἐρμοκλείταο τῶς αὐναϊάδα. *Reiskius* mutabat: Ἐρμοκλήτοιο, κάτω ὅς παρὰ νῦν αἶδα, σὸς πρόπολος. Eum secutus *Tourius* legit: Ἐρμοκλείδαο τῶρα νῦν εἰν αἶδα. At haec re vera nimium quantum recedunt a manuscripta lectione, tum et σὸς πρόπ. h. l. ferri nequit, nam ita in sequentibus pronomen relativum ᾗ, quod lege Grammatica semper sese refert ad substantivum proximum, praeter morem se referret ad ulterius remotum, ad Aristum putata. Male quoque locum tractavit *Pauwius*, qui commendat: Ἐρμοκλείδαο τῶ Σαῖω ἰδίᾳ, quemque refellit *Dorville* l. 6.

Πρόφρων ἀμετέραν εὐκλείσον γενεάν.

Omnia contra expeditissima, si modo Codicis *Vat.* verba τῶς ἀν' αἰῶδα in duas dispescuntur voces, et *v* in *o* mutatur, ut τῶ Σαοναῖῶδα oriatur, id quod primo *Gujetus* tentabat. — Πρόπολος genus hominum ad templa purganda adhibitum, postea autem majori honore habitum, cum totius templi cura, ejus claves, quin etiam aerarium illi crederetur; cf. *van Dale Dissertat.* IVta. — Δέσποινα γυναικῶν. *Orpheus Hymn.* XXXVI. in *Dian.* v. 11. p. 299. *Herm.* eam nominat παμβασιλειαν. *Antipatro Sidonio Epigr.* XXIII. 1. (ap. *Jacobs.* T. II. p. 11.) est πότνα γυναικῶν.

V. 5-6. Puella jam facit vota pro ipsius familiae incolumitate. — Χαίρειν. h. l. propitium esse, ut Latinorum salvere. vid. *Callim. Hymn.* in *Del.* 326., in

Lavacr. Pallad. 140., *Bion. Idyll.* VIII. 4., *Horat. Carm.* I. 32. 15. Quia scilicet Dianae neocoros fuit Aristo, deam prae aliis ei fauram exspectari poterat. — Ἀμετέραν. Hanc vocem non concoquit *Pauwius.* *An.* dicit, *statua habebat familiam et, neglecta familia dedicantis, commendabat deae familiam suam?* At si primum carminis versum recte constituisset, non tales sane ineptias edixisset. Imo potius sensus requirit, verbum ἀμετέραν ad puellam in statua referri effictam, non ad statuam ipsam lapideam, quae quidem re vera familiam non habuit. Inutile igitur etiam est, cum *Pauwio* statuere, ultimum distichon alterius epigrammatis partem esse residuam, ab amanuensibus nostra agglutinatum.

Epigramma II.

Τῷ γριπεῖ Πελάγωνι πατὴρ ἀνέθηκε
Μενίσκος
Κύρτον καὶ κώπαν, μνᾶμα κακοζωΐας.

Cod. Vat. p. 286. Di-
stichon est inscriptio in

cippum sepulcralem Pe-
lagonis piscatoris.

V. 1. 2. Γριπεύς, ὁ
ῥάπτων τὰ ἀλιευτικὰ λίννα
καὶ ὁ ἀλιεύων. *Hesych.*
cf. *Theocrit. Idyll.* 1. 39.
ibique *Schol.* — Ἀνέ-
θηκε scil. super se-
pulcro. — Κύρτος vas
junceum, quo piscatores
utuntur, *nassa*. cf. *He-
sych.* h. v. *Oppian. Ha-
lieut.* III. 85. Plura lo-
ca conguessit *Wolf.* ad
Sapph. p. 243. sq. No-
stris dicitur *Fischreuse*,
Fischkorb. — Κώπη,
remigium, a *κόπτειν* (sc.
ὑδάθ) ita dictum. *Re-
migium* vero quoque in-
strumentum ad piscatu-
ram pertinens, quatenus
in ea cymbis remigiis in-
structis opus est. —
Κακοζωΐας. Miseram
piscatoris vitam *Mo-*

schus Idyll. V. 9. ita de-
lineat: Ἡ κακὸν ὁ γρι-
πεύς ζῶει βίον, ᾧ δόμος
ἢ ναῦς, Καὶ πόνος ἐντὶ
θάλασσα, καὶ ἰχθύες αἰ-
πλάνος ἄγρα. Cf. et *An-
tiphanes* ap. *Stob. Flor.*
tit. LIV. p. 227. *Grot.*
Totius epigrammatis
sensus assequendi gratia
memoria tenendum, mo-
rem fuisse antiquis, se-
pulcris ea instrumenta,
quibus mortuus per vi-
tam usus erat, tanquam
vitae generis emblemata
imponendi, juxtaque
cippum cum epigramma-
te, in quo de his instru-
mentis scriptum fuit, eri-
gendi. Comparant in rem
Homer. Od. λ. 75., μ.
14. et inde *Virgil. Aen.*
VI. 232.

Epigramma III.

Τιμάδος ἄδε κόνις, τὰν δὴ πρὸ γάμοιο
 θανοῖσαν
 Δέξατο Φερσεφόνας κυάνεος θάλαμος,

Cod. Vat. p. 285. In aetatis flore mortuae,
 obitum Timadis puellae, inscriptio sepulcralis,

V. 1. 2. Τιμάδος ἄδε κόνις pro: in hoc sepulcro Timadis latet cinis. — Πρὸ γάμοιο, cum adhuc innupta, virgo esset Timas, cf. *Anytes Epigr. XIX.* (ap. *Jacobs. T. I. p. 134.*): Πολλάκι τῷδ' ὀλοφύθια κόρας ἐπὶ σάματι Κλεινώ Μάτηρ ὠκυμόρη παιδ' ἐβόασε φίλαν, Ψυχὰν ἀγκαλέσασα Φιλαινίδος, ἃ πρὸ γάμοιο Χλωρὸν ὑπὲρ ποταμῷ χεῦμ' Ἀγέροντος ἔβα. vid. etiam *Simonidis Epigr. XCVIII. T. I. p. 77. sq.* — Τὰν δέξατο i. e. quae venit. Locus aliquis saepius tropice tanquam persona consideratur, quae eum recepit, qui eo venit. cf. *Fragm.*

LXXXV. — Θάλαμος h. l. domus sive palatium, in quo Pluto una cum Proserpina uxore regnat apud inferos: haec autem domus rursus pro Orco omnino posita, cf. *Theogn. Gnom. 951. p. 39. Br.* Vulgo in Orco domum (εἰς Ἄϊδα seu Ἄϊδαο) venire is dicitur, qui diem obit supremum. cf. *Nostram Fragm. LXXXVI., Sophocl. Antig. 822., Apollon. Rhod. II. 353., IV. 1510.* — Ἄποφθιμένας sunt Genitivi consequentiae, non igitur opus cum *Ob-sopoeo* supplere ἔνεκα, vel rescribere ἃ ἀποφθιμένα. Cod. *Vat.* ἀπὸ φθιμένας. — Καὶ mo-

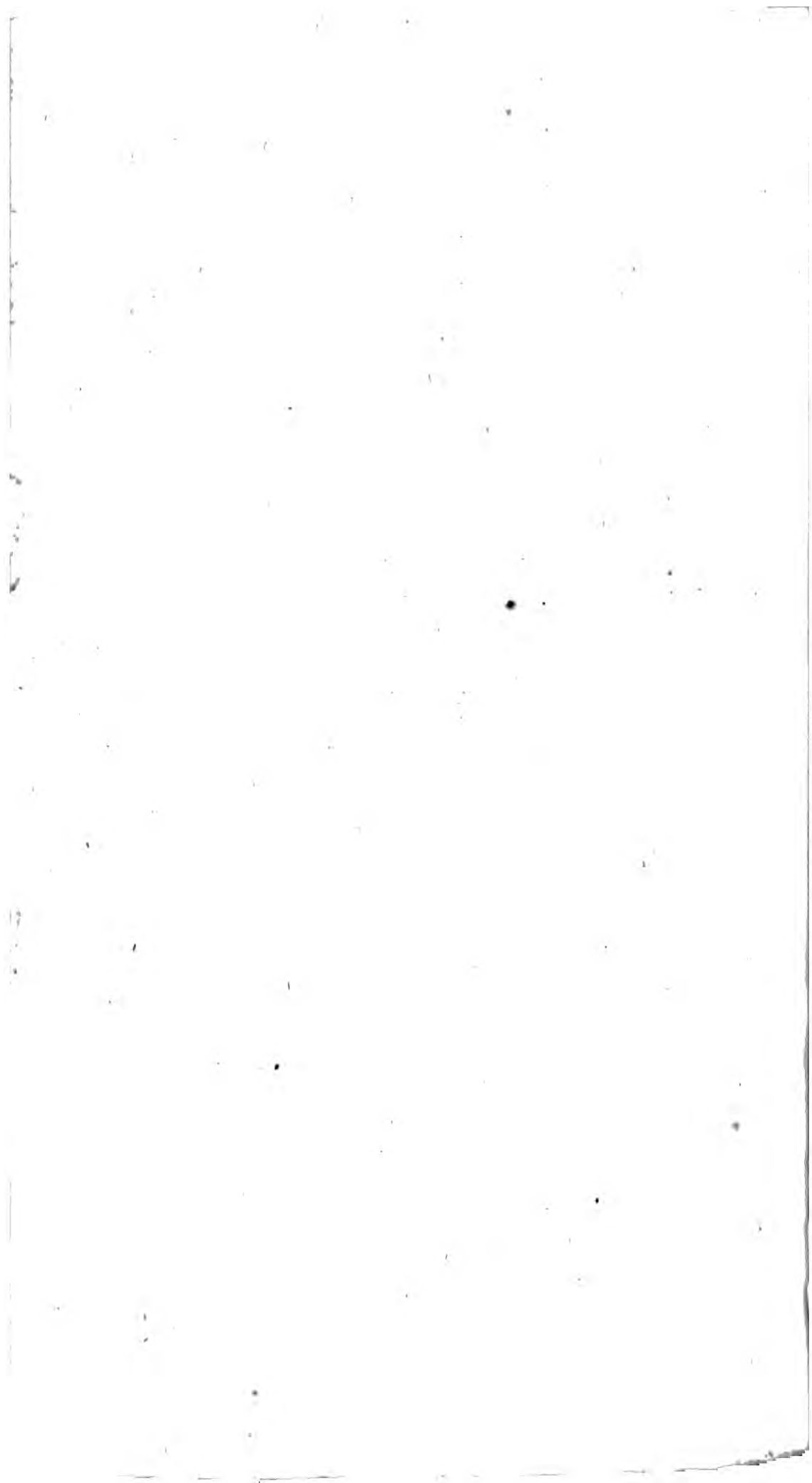
Ἔς καὶ ἀποφθιμένας πᾶσαι νεοθαγι
 σιδάρω
 Ἄλικες ἡμερτὰν κρατὸς ἔθεντο κόμαν.

lestum videtur *Purgol-
do Observat. Crit.* p.
293., qui in illius lo-
cum praepositionem κατ'
(ad ἔθεντο) restituere
mavult. Et hoc durius-
culum, quod ἔθεντο ni-
mium est remotum, et
jam aliud verbum, ἀπο-
φθιμένας, intervenit.
Καὶ neutiquam tentan-
dum, et ex sermonis
Graeci indole omnino
ferendum. In orationis
nexum ita sese accom-
modat: *quæ puella non
tantum est mortua, in
cujus morte etiam non-
nulla ab amicibus sunt
facta.* Exempla huic
similia laudabo *Aesopi
Fab. II. ἃ καὶ συνετρι-
βη πεσόντα.* *Apollodori*

Bibl. III, c. 4. fin. ὃ καὶ
τὴν λύπην αὐτῶν ἔπαυσε.
— *Νεοθαγι σιδά-
ρω.* *Planud. Ursin.
Stephan. νεοθηγῆι χαλ-
κῷ.* — *Τίθεσθαι κό-
μαν σιδάρω* nihil a-
liud nisi subsecare co-
mam ferro, *κείρεσθαι.*
Mos nempe fuit Graecis
aliisque veteribus popu-
lis, ut in luctu capillum
detonderent. cf. *Hom.
Od. δ. 198., ω. 45.
Aeschyl. Choeph. 178.
Eurip. Orest. 128. Bi-
on. Idyll. I. 80. sq.
Herod. II. 36.* Quin
etiam supercilia inter-
dum reseccasse docet lo-
cus *Artemidori Onei-
rocr. I. c. 27.*

SAPPHUS FRAGMENTA,

SAPPHUS FRAGMENTA.

Ex Hephaestione.

I.

Hephaest. Enchir. p. 23., cujus Scholiastes primum repetivit versum p. 90, 23. *Τὸ μὲν οὖν αἰολικὸν ἔπος τὸ καταληκτικὸν τοιοῦτόν ἐστι*

*Κέλομαί τινα τὸν χαρίεντα Μένωνα
καλέσσαι,*

*Εἰ χρὴ συμποσίας ἐπ' ὄνασιν ἐμοὶ
γεγενῆσθαι.*

Nec *Hephaestion*, nec ejus *Scholiastes* hoc fragmentum claris verbis *Sapphus* dicit, cui vel sic tamen adscribendum putaverim tam ob externa quam interna vestigia. Ob externa, quod Aeolico metro, *Sapphoni* tam vulgari, est conscriptum, quodque auctores modo laudati in serie fragmentorum apposuerunt, ex quibus prior, *Hephaestion*, duo saltem (IV. et V.) aperte *Sapphus* nomine in fronte insignivit. Ob interna, quia dicendi genus et res tractatas

prorsus sunt Sapphicæ. Poetria fingenda est interesse symposio cuidam, ad quod et Menonem amasium arcessiri jubet. — Καλεῖν verbum proprium de invitatione ad epulas; cf. *Plato Sympos.* c. II. §. 9. *Plut. Sympos.* VII. §. 6. — Ὀνασις h. l. voluptas, desiderium. Nos fere diceremus: *Soll mir das Mahl nach Wunsche seyn.* Ceterum pluralis συμποσίας poetice pro singulari.

II.

Hephaest. ib. p. ead. Πεντάμετρα δὲ κατὰ
ληκτικὰ εἰς δισύλλαβον

Τίνι σ', ᾧ φίλε γαμβρὲ, καλῶς εἰκάσδω;
"Ὀρπακι βραδινῶ σε μάλις' εἰκάσδω.

Hoc quoque fragmentum *Sapphus* est credendum, iisdem de causis. Ad epithalamium quoddam pertinuisse inde apparet, quod sponsi laudes in eo celebrantur. *Hephaestion* metrum nominat *pentametrum*, est autem potius *tetrametrum*, quod basis, qua omnes versus Aeolici gaudent, per se sola spectanda et a pedibus ipsis est separanda, nihil igitur ad horum metrum confert. Non interim *Hermanno* consentio, qui (*Handbuch* p. 148.) contendit, basin nullum omnino habere rhythmum, nam *Apelius* V. C. in commentatione sua docta *de rhythmō*, *Ephemeridibus musicis Lipsiensibus* ad annum 1807-1808. inserta, ex rationibus

musicis satis acute demonstravit, basin nullo modo metro esse destitutam, sed eundem potius rhythmum obtinere, qui in pedibus ipsis deprehendatur. — *Τίνι* *Ραυίω* ad *Hephaest.* p. 116. feliciter restituit pro vulgari lectione *τίω*, quae in sensum non quadrat. Sed absurda est altera, quam profert, explicandi ratio, ex qua vel duas personas hic loqui posse censet, si ita distinguatur: A. *Τίω σ', ὦ φίλε γαμβρέ.* B. *Καλῶς εἰκάσσω.* A. *Ὅρπακι βραδινῶ κ.τ.λ.*, in quibus praeter cetera contra omnem quoque concinnitatem ac elegantiam *εἰκάσσω* duplici sensu esset accipiendum, primum: *conjiicio*, deinde: *comparo*. Ceterum indicativum h. l. positum puta pro optativo *εἰκάσοιμι ἂν*, nam incerta adhuc stat sententia poetriae, comparisonem aptam quaerentis; at secunda vice *εἰκάσσω* indicativi retinet vim, quod videlicet jam certe loquitur *Sappho*, postquam suam stabilivit sententiam, et quocum comparet sponsum reperit. — *Ὅρπακι βραδινῶ.* Tertium comparisonis est flos aetatis juvenilis, in quo sponsus constitutus praedicatur.

III.

Hephaest. ib. p. ead. Τὸ δὲ τετράμετρον.

*Θυρωρῶ πόδες ἐπτόργυιοι,
Τὰ δὲ σάμβαλα πενταβόεια,
Πίσυγγοι δὲ δέκ' ἐξεπόνασαν.*

Hi versus *Sapphum* iterum prae se ferre videntur auctorem, ob eas, quas in primo fragmento attulimus, rationes. Quibus novum accedit argumentum ex *Demetrio Phalereo* (LXVII. p. 69. *Schneider*); dicente: ἄλλως δὲ σκώπτει (sc. Σαπφῶ) τὸν ἀγροῖκον νυμφίον, καὶ τὸν θυρωρὸν τὸν ἐν τοῖς γάμοις, quae quidem verba nostrum ipsum innuunt locum, in quo re vera talis jocosa portitoris exstat irrisio, a magnis ejus pedibus petita. Metrum est iterum Aeolicum, et quidem trimetrum catalecticum in bisyllabum. — *Θυρωρός*. Hoc hominum genus in nuptiis quoque celebrandis est adhibitum. Ubi scilicet sponsus cum sponsa thalamum nuptialem intraverat, per jocum portitor est collocatus juxta illius portam, qui videret, ne qua virgo eo penetraret, sponsae contra vim sponsi defendendae causa. cf. *Pollux* III. c. 3. §. 42. — *Ἐπτόρυγιος septem ulnas continens*. Est verborum compositio Sapphica, ex ἑπτὰ et ἄρυγιά. Vox legitur in *Scholiis Hephaestionis*, cum ipsius Grammatici textus vulgaris praebeat ἑπταδόρυγιοι, quod quid sit, assequi non licet. *Pauwius* p. 116. nec unum, nec alterum concoquere potest; dicit enim, si ἑπτόρυγιοι legatur, in metri Aeolici medias sedes spondium, si ἑπταδόρυγιοι, amphimacrum intrudi. At vellem modo *Scholiasten* p. 90. inspexisset,

qui hic multo clarius ipso *Hephaestione* videt, et metrum Aeolicum in mediis pedibus aequè spondeum ac dactylum recipere affirmat, in quo utique veri quid latet, dum sedes saltem pares spondeum admittunt, ut ipsa hujus metri docet natura. Si vero *ἑπταθόρυγοι* esset vox Graeca, nec illa obficeret metro, quandoquidem tentia ejus ab initio syllaba est anceps. Muta scilicet cum liquida, quamvis haec illi sit praeposita, Graecis saepius antecedentem syllabam reddit brevem. Poteramus igitur carere *Ραιωί* emendatione: *πόδες ἑπτάθερυγοί*, quae praeterea absque sensu est. Animadvertis autem facile, totam imaginem esse hyperbolam, sub eaque haec latere: *portitoris pedes sunt permagni ideoque informes*. — *Σάμβαλα* Aeol. pro *σάνδαλα*. vid. *Hesych.* h. v. Ita *Scholiastes*; textus *Hephaestionis* corrupte *σύμβαλα*. — *Πενταβόειος* quinque pellibus bovinis compositus. Magnitudinem sandaliorum innuit, et ipsum rursus hyperbolice dictum.

IV.

Hephaest. ib. p. 24. *Ἦν δὲ ἀκαταλήκτων τὸ μὲν πεντάμετρον καλεῖται σαφικὸν τεσσαρεσκαίδεκάσύλλαβον, ὃ τὸ δεύτερον Σαφῆς ὅλον γέγραπται*

H

Ἡράμαν μὲν ἐγὼ σέθεν, ἄτε πάλαι
πόκα —

Poetria puellam aliquam, cujus amore olim erat capta, alloquitur. Eam Atthidem fuisse, ex loco *Terentiani* (ap. *Putsch.* p. 2431.) suspicor. Ille scilicet, metrum Aeolicum pentametrum tractaturus, ita loquitur: *Aeolicum ex isto* (scil. metro, de quo autea egerat) *genuit doctissima Sappho, Cordi quando fuisse sibi canit Atthida.* In quibus versus secundus profecto nihil aliud sibi vult, quam quod fragmento nostro dictum reperimus. — “*Ατε* respicit vel *Sapphum*, vel *Atthidem*, prout verbum, quocum conjungendum erat versu sequenti deperdito, prima aut secunda persona expressum reperiebatur.

V.

Hephaestion ib. p. ead. Τὸ δὲ τετράμετρον ἀκατάληκτόν ἐστι τοῦτον·

Ἔρος δ' αὐτέ μ' ὁ λυσιμελής δονεῖ,
Γλυκύπικρον ἀμάχανον ὄρπετον.

Ἄτθις, σοὶ δ' ἐμέθεν μὲν ἀπήχθετο
Φρόντις δὴν, ἐπὶ τ' Ἀνδρομέδαν
πόκα —

Sappho Atthidem aequalem compellat voce, se novo furore amatorio incensam esse dicens.

Metrum est Aeolicum trimetrum acatalecticum. — *Ἔρως* antiqua forma pro solenni *ἔρως*. Illa apud *Scholiasten*, haec apud *Hephaestionem* obvia. Vox δ' fragmentum sapit. — *Ἀὔτε*, rursus, cum antea remissionem aliquam amoris habuerim. Sic *Horat. Carm. I. 19. 1. Mater saeva Cupidinum, Thebanaeque jubet me Semeles puer, Et lasciva Licentia Finitis animum reddere amoribus.* Et *IV. 1. 1. Intermissa, Venus, diu, Rursus bella moves.* — *Λυσιμελής* membra dissolvens, i. e. corpus tabefaciens ob amasii desiderium. vid. *Archiloehus* ap. *Hephaest. p. 51. ἀλλά μ' ὁ λυσιμελής, ὦ ταῖρε, δάμναται πόθος.* cf. *Hesiod. Theog. 121. et 911.* Vulgatiore ratione hoc epitheton tribuitur somno, ut ap. *Homer. Od. v. 57., ψ. 343. Mosch. Idyll. II. 4.* et saepius alibi. Sicut hic amorem corpus tabefacientem dicit poetria, sic *Oda I. 3:* de tabe animi ab eodem proficiente locuta erat. *Ursinus* ad *Virgil. Ecl. II. 68. p. 26. Valcken.* ex quibusdam Codd. dedit: *αὐτ' ἐμὸς λυσιμελής δονεῖ*, quod vero scabrum est. — *Δονεῖ.* Duo *Hephaestionis* Codd. vitiose, alter: *μ' ὄλλυσι μελίσδων*, alter: *μ' ὄλλυσι μελήσδων αἰγλύκυπικρον.* — *Γλυκύπικρον* compositum ex duabus antithesibus, *γλυκὺς* et *πικρὸς*, *dulciamarus*, satis venuste de amore, qui quidem est dulcis, sed simul

tamen varias semper curas ac molestias affert, quae et amarum mixtim eum reddunt. cf. *Meleagr. Epigr. LXXVI.* (ap. *Jacobs. T. I. p. 23.*), *Posidipp. Epigr. XI.* (ib. *T. II. p. 49.*) vid. et *Catull. Epithalam. Pel. et Thet. 95.* ibique *Döring.* Vocem ex *Sappho* citat *Max. Tyr. Dissert. XXIV. p. 297.* (cf. *Fragm. LXXXIII.*) — *Ἀμύχαιρος*, contra quem nulla ars potest adhiberi, inexpugnabilis. Amor scilicet, ut proverbium dicit, vincit omnes; ille potentissimus deorum, cujus imperio coelum, terra, mare, orcus est subditus. cf. *Orpheus Hymn. LVII. p. 524. Hermann. Hesiod. Theog. 120. sqq. Alexis ap. Stob. Flor. tit. LXIII. p. 243. Grot.* — *ὄραρον*. Insolens haec vox forma videtur Aeolica pro vulgari *ὄραρις* vel *ὄραρον*. Multi interim in hoc non acquiescentes, varias verbo medelas attulere. *Portus* et *Barthius* in formas solennes, ille in *ὄραρον*, hic in *ὄραρίδιον* commutare malebant. Prius sane probum, at posterius metro non convenit. *Rutgersius Var. Lect. IV. c. 6. p. 342.* et *Reinesius V. L. III. c. 9. p. 486. sq.* effinxerunt *ὄραρον*, quae scilicet vox non tantum de reptili, sed omnino de quovis animali, ideoque tam de avi quam bellua accipi potest. *Rutgersio* primaria significatio in mente insidebat, *Reinesius* de fera accipit, in quo quidem fallitur

uterque. Debebant potius de avi cogitare, (qualis Amor et ap. *Anacreontem Od. XXXII. 6. sqq.* ac *Bionem Idyll. II. 4. et 13.* audit) nam comparatio cum bellua vel reptili non satis h. l. conveniret τῷ γλυκύπικρον, quod blandientis nimirum videtur, ut *Sappho* aviculam potius sit cogitanda Cupidinem sibi finxisse, quae nihilominus tamen prorsus sit inexpugnabilis; imago dignior sane poetria nostra, quae semper ludit, in cujusque animum mollem vix Amoris cum fera comparatio intrare potuit. Quod reliquum est, hisce duobus versibus non tam secum loquitur *Sappho*, quam ad Atthidem potius verba facit, cujus nomen versu statim sequenti apponit, et cui igitur totam oden scripsisse non dubium videtur.

V. 3 - 4. Ἀτθίς. De ea vid. *Diatr. p. XXX.* Putidam atque obscenam allegoriam, quam *Pauwius* ex illius nomine hic extorquere studet, verbo attingere ne dignor quidem. Merito iste criticaster vapulat a *Dorvillio Vann. Crit. p. 522. sq.* — Φρόντις, ut alias μέλημα, κῆδος, cura, pro amore, quandoquidem amator amasiam semper curat. cf. *Nostram Fragm. CVIII. Homer. Od. λ. 301. Virg. Georg. IV. 354. Aen. IV. 551. Ovid. Amor. I. 9. 43. Tibull. III. 6. 29.* Φρόντις porro ἐμέθεν pro φροντις ἐμοῦ. — Ἀθῆν, dudum. Ita egregie *Dorvillius Vann. p. 524.* emendabat, cum antea post

ἀπήχθετο incideretur et sequentia ita efferrentur: φροντίς δ' ἦν ἐπὶ δ' Ἀνδρομέδαν ποτέ, in quibus nullus plane exstat nexus cum versibus praecedentibus. At ut nos edidimus, membrorum junctura erit haec: *ego denuo amore flagro; tibi vero, Atthis, hi mei furores jam dudum invisī erant.* — Τ' ε' reposui pro δ', illud enim fluxui orationis, quamvis ea non sit absoluta, multo magis convenit; ac δέ', tam paucis versibus *ter* repetitum, molestias affert. — Ἀνδρομέδα. De ea cf. itidem *Diatr.* l. l.

VI.

Hephaestion p. 30. τετράμετρα δέ (sc. χοριαμβικά), ἃ καὶ συνεχέστερά ἐσιν, οἷα ταυτὰ τὰ Σαπφῆς.

Δεῦτέ νυν ἄβραλ Χάριτες καλλίκομοι
τε Μοῖσαι.

Habemus hic invocationem Gratiarum atque Musarum. Versus ex prooemio aliquo petitus. Sollemnis videlicet poetarum erat consuetudo initiis carminum, majorum praecipue, sed tamen etiam minorum, ut odarum, prooemium praefigendi, quo Jovem, Apollinem et Musas vel Gratias celebrabant, eorumque auxilia sibi expetebant. cf. initia *Homeri Iliadis* et *Odysseae*, *Hesiodi Ἔργων* et *Theogoniae*, *Orphei Argonauticorum*, *Pindari Odes*

Nem. II. et III. Hanc consuetudinem inuuit et *Horat. Carm.* I. 12. 13. et *Liv. Prooem.* sub fin. *Hephaestion* et annotator *Vimariensis* ad *Theocritum* duos alios etiam nobis seruarunt versus (cf. *Fragm.* XVI. et LV.), qui iidem Musarum ac Gratiarum exhibent invocationem, et eodem modo prooemio, vel singulis carminibus, vel integris carminum, e. g. odarum, hymnorum, epithalamiorum, libris inserviisse videntur. — *Χάριτες* poetis Lyricis promiscue usurpantur cum Musis, sunt enim eae, quae mortalibus omnia pulchra, praeclara et suavia suppeditant, quae poetam etiam effingunt; merito igitur una cum Musis poeticae, praesertim Lyricae, omnium quippe praeclarissimae, praesunt atque a poetis tanquam adiutrices advocantur. cf. *Orph. Hymn.* LIX. p. 327. sqq., *Pind. Olymp.* XIV. 7. sqq., *Pyth.* VI. 1. sqq., IX. 1. sqq., *Nem.* X. princ. — *Καλλίχομοι*. Graeci multa cura capillos alebant, ideoque omnino ab his pulchritudinis nota peti poterat. Eodem epitheto Musae ornantur ab *Anacr.* ap. *Athen.* I. p. 21. A.

VII.

Hephaestion p. 34. ἢ μέτρῳ (sc. ἀντισπασιαῶ) ἔγραψεν ᾄσματα καὶ Σαπφῶ ἐπὶ τῆς τῆ ἐβδόμης.

Γλυκεῖα μάτερ, οὔτοι δύναμαι κρέκειν
τὸν ἴσον,
Ποδῶ δαμῆσα παιδός, βραδινὰν δι'
Ἀφροδίταν.

Hermannus p. 99. hos versus non antispasticos, sed asynartetos, ex duobus iambicis, quorum posterior incipiat per anacrusin anapaesticam (— — — — | — — — —) esse affirmat. At *Hephaestion* rectissime eos nominat antispasticos, quippe qui caesuram in primi pedis habent fine, si modo observabimus, metrum antispasticum ex natura sua nihil aliud nisi ionicum a majori cum anacrusi esse, Schema metricum igitur sic procedet:

— | — — — — | — — — — | — — — — | — —

Γλυκεῖα est blandientis vox, qua poëtria matris iram, quae tunc forsitan excitari potuisset, ubi illa audiret, se prae amore texere non posse, retinere studet. Similiter Latinis vox *dulcis* in captatione benevolentiae usurpatur. cf. *Tibull.* III. 6. 9. *Vos modo proposito dulces faveatis amici.* — *Οὔτοι*, non sane. Alii: *οὔτι*. — *Ἰσός*, jugum textorium, tunc etiam *tela* vel *stamen* ipsum, sic dictum ab *ἴσημι*, quandoquidem texendi ratio apud veteres ita fuit comparata, ut telae ad perpendiculum essent extensae, cum apud nos secundum li-

neam horizontalem pandantur. — *Κρέκειν* *pulsare*, praesertim de staminis radio textorio et pectine (*Kammlade*), deque citharae plectro adhibitum, et, ut videtur, ex istius pulsus sonitu petatum. *κρέκειν τὸν ἴσον* nunc pro *texere*. cf. *Ovid. Metam. VI. 55. sqq.* Inter praecipua mulierum Graecarum negotia texendi pertinebat ars, quae neutiquam dedecori iis fuit, cum ipsae reginae lanam tractarent, ut v. c. ex notissimo illo Penelopes (*Od. β. 89. sqq.*) exemplo colligere licet. — *Πόθος* desiderium videndi amasii. cf. *Anacr. Od. XXXIII. 8. Mosch. Idyll. II. 25.* — *Δαμῆλοα* *vieta*, i. e. *tota repleta*. Res, de qua hic agitur, cum hominis natura convenit, neminem enim latebit, cupidine alicujus rei flagrantem vix uno diu loco commorari, et opus quoddam assiduum, quale textura, perficere posse. — *Παιδοῦς* h. l. iterum blandientis pro *juvene*. cf. *Dorvill. Vann. Crit. p. 195.* — *Δι' Ἀφροδίταν*, i. e. quae cupido a Venere mihi instillata est. *Ursinus* apposite comparat *Horat. Carm. III. 12. 3. sqq.* *Tibi qualum Cythereae Puer ales, tibi telas, operosaeque Minervae Studium aufert.* Quo in loco poeta Romanus *Sapphum* forsitan ante oculos habuit. In rem cf. etiam *Valcken. ad Theocr. Adon. p. 338. sq.*

VIII.

Hephaestion p. 36. Οἷά ἐσι τοιαῦτα Σαπ-
φῆς·

Πλήρης μὲν ἐφαίνεται ἅ σελάνα·

Αἰ δ' ὡς περὶ βωμὸν ἐξάθησαν —

Integrum hoc *Sapphus* carmen, si quid vi-
deo, de compluribus agebat pharmaceutriis,
quarum apparatus magici in decantando a poe-
tria describebantur, prorsus ita ut alias factum
videmus a *Theocrito Idyll. II.*, *Virgilio Eclog.*
VIII. et *Horatio Epod. V.* Eo lubentius,
Sapphum inter cetera tale quoque carmen, in
quo philtia describeret ea, quibus mulier saga,
una vel pluribus sociabus auxilium praestan-
tibus, amasium ad se detrahere studeret, quon-
dam componere potuisse, credam, quo saepius
ad res amatorias recurrit. Versus quidem
nostri nihil aliud ad manum praebere viden-
tur. Metrum est ionicum a majore^a trimetrum
brachycatalecticum. — Πλήρης-σελάνα.
Pharmaceutriae noctu opus adgressae sunt, im-
minente luna, quam quidem, sicut et Hecaten,
auxilio vocarunt. Pergratum autem illis erat,
si luna pulchre effulgebat, quod nempe signum
putabant, illam ipsarum conatibus favere. cf.
Theocrit. Idyll. II. 10. sqq. *Horat. Epod. V.*
51. sq. — Αἰ sunt foeminae incantantes. —
Βωμόν. Altare praesto fuit sagis ad sacra

magica facienda. vid. *Virgil. Ecl.* VIII. 64. sqq. Sensus nostri versus non est absolutus, quia sequentia nobis invidit Grammaticus.

IX.

Hephaestion p. 57. καλεῖται δὲ (nempe ionicum a majore tetrametrum acatalecticum) αἰολικόν, ὅτι Σαπφῶ πολλῶ αὐτῶ ἐχρήσατο οἶον.

Εὐμορφοτέρα Μναΐδος, καὶ τᾶς ἀπα-
 λᾶς Γυρίνας
 Ἄσαροτέρα. σὲ δ' ἀμ' ἐπ' ὠρανα σέ-
 θεν τυχοῖσαν —

Totum hoc fragmentum olim prorsus fuit corruptum. Prior versus satis probabili ratione a doctis est sanatus, secundo certam metelam nondum attulerunt. Nec ego post varia tentata ad certum quid devenire potui (et aliis eadem eventura confido), qua de causa locum intactum relinquere malui. — *Μναΐδος*. Antiqua lectio est: *Μνασιδίνα τᾶς κ. τ. λ.* — *Γυρίνας* jure meo reposuisse mihi videor pro vulgari *Γυρήνα*, *Γυρίνω* vel *Πυρίνω*. Gyrinna tanquam *Sapphus* aequalis ex *Maximo Tyrio* satis nota. cf. *Diatr.* p. XXX. — Ἄσαροτέρα. Ἄσαρος (ex α privativo et σαίρω, purgo, tum etiam orno) non ornatus, scil. nitore aliquo externo et fucato, sed naturalem habens pulchritudinem.

X.

Hephaestion p. 38. ἐνίοτε δὲ ἐναλλάξ τὰς ἰωνικὰς ταῖς τροχαικαῖς παραλαμβάνουσιν, ἀντὶ μὲν τῶν ἰωνικῶν, ἔσθ' ὅτε τὰς δευτέρας παιωνικὰς παραλαμβάνοντες, ἀντὶ δὲ τῶν ἑξασήμων τροχαικῶν, ἔσθ' ὅτε τὰς ἑπτασήμους τροχαικὰς.

Δέδυκε μὲν ἅ σελάνα
 Καὶ Πληϊάδες, μέσαι δὲ
 Νύκτες, παρὰ δ' ἔρχεθ' ὦρα,
 Ἐγὼ δὲ μόνᾳ καθεύδω.

Poetria secum reputat, amasium tempore promisso non advenisse. Metrum Hephaestion numerat inter ionicam a majore, in quo tamen fallitur, quod pes ionius nunquam a syllaba brevi incipere potest. Habemus hic potius quatuor versus choriambicos cum anacrusi, quorum caesura in primi pedis exstat fine, excepto versu tertio, ubi est neglecta.

V. 1. 2. Δέδυκε scil. εἰς πόντον, ex notione veterum dictum, quippe qui finxerunt, solem, lunam atque stellas, praeter ursam majorem ac minorem, eo tempore, quo non fulgerent, in mare submergere, ibique novos ignes colligere. cf. *Ovid. Trist. Eleg. IV. 1.* et multa alia auctorum loca. — Πληϊάδες, *Pleiades*, alias *Vergiliae* dictae. Sunt autem septem filiae Atlantis ex Pleione, post mor-

tem inter sidera relatae, ubi in Tauri dorso sub orientem conspiciuntur. Nomina earum sunt Maja, Electra, Taygete, Asterope, Merope, Halcyone, Celacno. cf. *Arat. Phaenom.* V. 255. p. 66. *Buhle*, ibique *Schol.* p. 283., *Apollod.* III. c. 10. §. 1. *Schol. Apollon.* ad III. 22. *Macrob. Saturn.* V. c. 2. Doctorum sententiae, quatenus *Πηλιάδες* audiant, haud sibi constant; probabilior interim ratio est, eas hoc nomen traxisse a *πλέειν*, quandoquidem veteres earum ortu, qui in mensem Majum cadit, navigationem incipere, et occasu, qui est in Novembri, finire solebant. cf. *Hesiod. Epy.* 618. sqq. *Μέσαι δ' ἑνυκτερός.* Pluralis poetico more pro singulari. Exstat in his exegesis praecedentium. Tempus nempe, quod illic signis quibusdam specialioribus inveniatur *Sappho*, jam aperte nominat.

V. 3. 4. *Ἄρα* tempus definitum, quo amari advenire velle promiserat. — *Καθεύδειν* non sane in propria significatione accipiendum, quia is qui dormit, loqui simul non potest, sed positum pro *in lecto cubare*. cf. *Plato Sympos.* c. XXXVI. §. 2. *ἅμα μὲν ἐν τῷ ψύχει καθῆνδον* i. *sub divo frigido cubarunt, pernoctarunt*. Sic etiam nos vernacula lingua vocem saepius ea potestate usurpamus. In sensum cf. *Theocrit. Idyll.* XX. 45. *μῶνῃ δ' ἀνὰ νύκτα καθεύδεις.* *Ovid. Heroid. Epist.*

I. 7. Non ego deserto jacuissem frigida lecto. Horat. Carm. III. 7. 6. frigidas Noctes non sine multis Insomnis lacrimis agit. Propert. Eleg. I. 12. 13. sq. Nunc primum longas solus cognoscere noctes Cogor, et ipse meis auribus esse gravis.

XI.

Hephaestion p. 39. Σαπφοῖ δέ.

Τί με Πανδιονίς, ὦ ῥαννὰ χελιδών —

Metrum est ionicum a minori trimetrum acatalecticum. — Πανδιονίς, filia Pandionis, i. e. Procne in hirundinem mutata. Rem narratam habes ap. Ovid. Metam. VI. 412-676. cf. Hesiod. ²Erg. 566. Horat. Carm. IV. 12. 5. sqq. Virgil. Eclog. VI. 79. — ²ῥαννὰ pro ὦ ἔραννή. Hanc lectionem debemus Arnaldo, quem secutus Dorvillius Vann. Crit. p. 531. Nec tamen damnaverim Porti opinionem, quam et Albertius Observat. in N. T. p. 226., Pauwius ad Hephaest. p. 131. ac Wolfius ad Sapph. p. 235. arripuere, qui legere jubent ὠραία, i. verna, vere adveniens. Nam vulgata lectio ὠράνα non ferenda, quatenus, docente Hesychio, illa vox denotat nidum hirundinum (χελιδόνων ὄροφήν) et hic ideo nullum praebet sensum.

XII.

Hephaestion p. 40. τῶν δὲ τριμέτρων (scilicet ἰωνικῶν ἀπ' ἐλάσσονος) τὸ μὲν ἀκατάληκτον·

Προσελεξάμην ὄναρ Κυπρογενεΐα.
παρὰ τῇ Σαπφοῖ.

Versus est ionicus a majore cum anacrusi διχρόνω, sive antispasticus, non vero ionicus a minore, ut *Hephaestion* contendit, nam sic in secundam sedem intruderetur epitritus secundus (—υ—), qui in ionicis a minore locum non habet. — Προσλέγομαι, recubo juxta aliquem. προσελεξάμην *Scholiastes Hephaestionis* p. 41, 22. habet; ipse *Hephaestion* multo deterius προσεδεξάμην. — Κυπρογένεια i. Venus, quae ex mari, ubi orta erat, primo adnatavit Cypro, hacque ratione ibi nata esse dici poterat. Aliam de Veneris ortu fabulam *Nostra* supra *Od.* I. 2. attigerat.

XIII.

Hephaestion p. 47. οἶον παρὰ Σαπφοῖ·

Ἔχει μὲν Ἀνδρομέδα καλὰν ἀμοιβάν.
Σαπφοῖ, τί τὰν πολύολβον Ἀφροδί-
ταν —

Hephaestion versus computat ad metra κατ' ἀντιπάθειαν μικτὰ, eosque nominat ἐπιωνικὰς ἀνακλωμένους, ita schema perhibens:

—υ— | υ—υ— | —υ—

Denominata haec ultima ferenda, sed μέτρα κατ' ἀντιπάθειαν μικτὰ sunt merae argutiae Grammaticorum, cum rhythmus illorum non sibi contradicat, sed omnes pedes eundem numerum, quamvis variatum, contineant. Sic e. g. in versibus nostris epionicis fundamentum metri est iambicus trimeter catalecticus:

$$\bar{v} \text{ — } \bar{v} \text{ — } | \bar{v} \text{ — } \bar{v} \text{ — } | \bar{v} \text{ — } \bar{v}$$

Dactylo scilicet pro secundo trochaeo posito, statim hoc schema prodibit:

$$v | \text{ — } \bar{v} \text{ — } \bar{v} \text{ — } | \text{ — } \bar{v} \text{ — } \bar{v} \text{ — } | \text{ — } \bar{v}$$

V. 1. 2. Nexum inter hos duos versus non perspicimus, cum secundi sensus non sit absolutus. Paene interim *Scholiastae* p. 48. verbis, qui versum secundum δεύτερον παράδειγμα nominat, adducor, ut versus nostros ex diversis prorsus locis decerptos esse putem. — Σαπφοῖ τῆτιο ἢ quinto casu accipi potest: ego quinto accepi, ut poetria se ipsam adloquatur. — Πολύολβος i. q. πολυόλβιος, notum deorum epitheton. cf. ad *Od.* I. 12.

XIV.

Hephaestion p. 49. οἶον τὸ Σαπφῆς:

Αὐτὰ δὲ σὺ Καλλιόπα.

Versiculus est anapaesticus dimeter brachycatalecticus, et, ut *Hephaestion* tradit, primam

partem asynarteti cujusdam explevit. — Καλλιόπα praestantissima novem Musarum (cf. *Hesiod. Theog.* 79.), cujus nomen est compositum ex καλὸς et ὄψ, quae pulchram, sonoram habet vocem. Verbum, quod excidit, fuisse videtur: *mihi adsis*, aut simile quid. Ad prooemium quoddam versum pertinuisse haud temere credas.

XV.

Hephaestion p. 55. sq. ἄλλο ἀσυνάρτητον ὁμοίως κατὰ τὴν πρώτην ἀντιπάθειαν, ἐκ τροχαϊκῆ διμέτρος ἀκαταλήκτου, καὶ ἰαμβικῆ ἐφθημιμερῆς, ὅπερ εἰάν παραλλάξῃ τὴν τομὴν, γίνεται τροχαϊκὸν προκαταληκτικόν·

Ἔσι μοι καλὰ πάϊς, χρυσέοισιν ἀν-
θέμοισιν

Ἐμφερῆ ἔχοισα μορφὰν, Κλειῆς ἀγα-
πατὰ,

Ἀντι τᾶσδ' ἐγὼ εἶδ' Ἀυδίαν πᾶσαν
εἶδ' ἔραννάν —

Hos poetriae versus *Hephaestion* igitur recenset inter sic dictos asynartetos, duplici modo, vel ita:

—υ—υ | —υ—υ | | υ—υ— | υ—υ
vel ita:

—υ—υ | —υ—υ | | —υ—υ | —υ—υ

eos dividi posse dicens. Posterior ratio verior, versuum scilicet prior et tertius est trochaicus tetrameter acatalecticus, secundus ejusdem generis, sed brachycatalecticus, omnes autem in medio majorem habent incisionem, quamvis diversis in locis. vid. schema musicum.

V. 1 - 3. Fragmenti nostri auctorem *Hephaestion* non quidem apertis verbis nominat *Sapphum*, cui tamen vix abjudicari possit ob *Cleidis* mentionem, quam poëtriae fuisse filiam in Diatribe p. XXII. demonstravimus. — $\chi\rho\upsilon\sigma\epsilon\omicron\varsigma$. cf. ad *Fragm.* XXXV. 2. — $\kappa\lambda\epsilon\acute{\iota}\varsigma$. *Pauwii* (p. 151.) de hujus vocis etymologia conjectura ea omnino est, quae *Dorvillii* (*Vann. Crit.* p. 56. sqq.) mereat flagellum. Ille scilicet $\kappa\lambda\epsilon\acute{\iota}\varsigma$ h. l. non tanquam nomen proprium, sed filiae, cujus nomen reticeatur, epitheton accipit ornans: *clavicula dilecta, clavicula amabilis, quia, ut dicit, pectus uniuscujuscunque, quamquam firmiter occlusum, aperiebat statim, ut cum Cupidinibus in illud intrare posset.* Imo, bone *Pauwi*, nihil sane magis ridiculum. — $\tau\tilde{\alpha}\varsigma\delta'$. Vulgo $\tau\tilde{\alpha}\varsigma\delta'$, ubi tamen δ' per se positum molestias affert. In *Hephaestionis* editione *Florentina* particula omnino deest. — $\lambda\upsilon\delta\acute{\iota}\alpha\nu$, (*Florent. \lambda\upsilon\delta\acute{\iota}\alpha\varsigma*), Asiae minoris terram amoenam, poëtria posuit pro quavis regione pulchra et foe-

cunda. In Lydiam autem potissimum eo facilius incidere poterat, quippe a Lesbo haud admodum longo spatio remota est. — Ἐραννάν. Rursus terrae alicujus nomen sequebatur, quod nobis invidit Grammaticus. Verbum, quo sensus pendens supplendus, λάβοιμε ἄν vel simile quid fuisse apparet. Dicere igitur voluit *Sappho*: *si vel Lydia tota, vel — mihi offerretur, pro qua filiam darem meam, tamen recusarem.* Similem fere sententiam expressit *Horatius Carm. II. 12. 21. sqq.*

*Num tu, quae tenuit dives Achaemenes,
Aut pinguis Phrygiae Mygdonias opes,
Permutare velis crine Licymniae?*

XVI.

Hephaestion p. 58. καὶ τὰ ἐξ ἰθυφαλλικῶν δύο ἢ Σαπφῶ πεποίηκε.

*Δεῦρο δεῦτε, Μοῖσαι, χρύσειον λι-
ποῖσαι —*

Verba ex prooemio aliquo petita. cf. ad *Frag. VI.* Metrum duos versus ithyphallicos ad manum suppeditat, quorum rhythmus est trochaicus. — *Δεῦτε* eandem habet notionem, quam *δεῦρο*. — *Χρῦσειον* scil. *δόμον πατρὸς*, nam nihil aptius suppleri posse patet. cf. supr. *Od. I. 7.* In sensum totius facit *Fragm. Stesichori* ap. *Suchfort* p. XXXII. *Δεῦρ' ἄγε Καλλιόπεια λιγεία.*

XVII.

Hephaestion p. 58. καὶ τὸ ἐκ χοριαμβικῶν
ἐφθημιμερῶν τὸ εἰς τὴν ἰαμβικὴν κατακλιδα
ἢ αὐτὴ ποιήτρια·

Ὀλβιε γαμβρὲ, σοι μὲν δὴ γάμος, ὡς
ἄραο,
Ἐκτετέλες, ἔχεις δὲ παρθένον, ἄν
ἄραο.

Versus ad secundam partem epithalamii cu-
jusdam pertinebant, in qua solito more sponsi
atque sponsae laudes fundebantur. Sunt illi
vero iterum asynarteti, ex duobus choriambicis
dimetris catalecticis compositi. — Γαμ-
βρὸς, gener, saepius pro sponso, ut h. l. cf.
Fragm. II. Thom. Magist. h. v. Schol. Ho-
mer. minor. ad Il. ε. 474. Pollux III. c. 3.
§. 31., quo loco ἀνὴρ *Polluci* audit is, qui
modo uxorem duxit, quem vulgo igitur adhuc
sponsum dicunt. — Ἐκτελεῖν verbum pro-
prium de nuptiarum celebratione. cf. *Callim.*
Hymn. in Apoll. 14. ibique Spanhem. Apud
Theocritum Idyll. XVIII. 17. est ἀνύεσθαι.

XVIII.

Hephaestion ib. p. ead. καὶ ὁ ποῦς συνῆψε
τὴν λέξιν·

Μελλίχροος δ' ἐφ' ἡμερτῶ κέχυται
προσώπῳ.

Fragmentum ad *Sapphum* pertinere videtur, cum *Hephaestion* duo exempla praecedentia ex illa depromserit, et in nostro apponendo nullum alium auctorem nominaverit. Forsan ex uno eodemque carmine epithalamio cum proxime antecedenti fuit petatum, quo cum etiam metricam rationem habet communem, tantum quod hic in prioris rhythmici fine caesura non sit observata, cum syllaba *τω* ad secundum rhythmum pertineat. — *Μελλίχροος* duplicato *λ* reposui metri causa. Vox est blandientium, qui alicujus colorem cutis flavum in pulchritudinis notam convertere volunt. Pari modo saepius etiam aliis rebus minus probatis honestiora imponuntur vocabula, maxime in amore, sed vel in adulatione omnino. cf. *Theocrit. Idyll. X. 26. sqq. Plat. de Republ. V. c. 19. p. 195. ed. Ast. Aristaenet. Epist. I. 18. p. 88. Horat. Sat. I. 3. 38. sqq. Cic. N. D. I. c. 28. Pauwius p. 152. refinxit μηλόχροος*, sed nolim quidquam mutare.

XIX.

Hephaestion pag. 70. οἷόν ἐστι τὸ παρὰ Σαπφοῦ·

Ἵψοῖ δὴ τὸ μέλαθρον,
 Ἵμέναιε,
 Αἰείρατε τέκτονες ἄνδρες,
 Ἵμέναιε,

Γάμβρος ἐπέρχεται ἴσος Ἄρηι,
Ἄνδρὸς μεγάλῳ πολλῶ μείζων.

Fragmentum etiam a *Demetrio Phalereo* (de *Elocut.* CXLVIII. p. 63. *Schneider*) citatur, qui quartum versum adjicit, quem *Hephaestion* omisit. Ex epithalamio quodam, et quidem ex genere τῶν μεθυμνίων, in quo acclamatio solennis: *Hymenaeae!* non in fine strophes (ut e. g. ap. *Catull.* *Carm.* LXI. et LXII.) ponitur, sed inter singulos versus, ceterum cohaerentes, insertur (cf. *Hephaest.* l. l.), excerptum est. *Sappho* se sponsum, deducentem sponsam, e longinquo adspicere advenientem fingit, ideoque per jocum monet fabros lignarios, ut altius exstruant cubiculi cameram, quo sponsus, statura praegrandis, commode in eo versari possit. Sunt haec ludicra mere. Metrum se exhibet dactylicum. Quartum versum per se si spectes, anapaesticus videtur; si vero omnes eundem rhythmum obtinebant, erit ille dactylicus cum anacrusi, quod genus rarius sane. Totum videtur systema lyricum efformasse. — Ἦροϊ. Apud *Ursinum* legere est ὕψι δῆ, idque *Portus* in unum verbum contraxit, idem esse putans ac ὕψῃ, ὕψόσε, εἰς ὕψος. Edit. *Florent.* pro δῆ praestat δέ, minus bene. — Μέλαθρον, camera cubiculi. — Ἰμέναιε. Ita emendavi vulgatam

lectionem *ὕμνησον*, quam concoquere non poteram, tam ob formam insolennem (η pro ϵ), quam ob casum quartum, qui scilicet non respiceret *deum Hymenaeum*, sed *cantum nuptialem*, et in quo sensus explendi causa subintelligendum foret *cano*, quod duriusculum sane et inusitatum. Praeterea etiam, si bene memini, in epithalamiis non clamabant: *Hymenaeum cano*, sed deum Hymenaeum ipsum compellabant voce. cf. *Aristoph. Av.* 1742. *Theocrit. Idyll. XIX.* 58. *Hephaestionis* porro verba luce clarius probant, vocandi casum hic esse reponendum. Ille loquitur de *ἐφθυμνίοις* et *μεσυμνίοις*. Prioris generis exempla laudat *Ἰήϊε παιᾶν*, et *ὦ διθύραμβε*. Jam vero quomodo ille in generis secundi exemplo praebendo accusandi casu subito uti poterat, nisi ephymnii et mesymnii, quae invocationem necessario postulant, naturam prorsus dirimere vellet? Horum nihil sane credibile. Apud *Demetrium* tota vox intercalaris deest. — *Αείρατε* inter legendum trinis syllabis pronuntian- dum est, nisi malis rescribere *αἶρατε*, ad sensum idem. — *Τέκτονες*. Fabros lignarios ad manum esse fingit *Sappho*. — *Ἐπέρχεται*, nempe ex sponsae domo, unde hanc in pompa ad ipsius deducit domum. *Hephaestion* habet *ἔρχεται*, *Demetrius* *εἰσέρχεται*; inde ego effinxi *ἐπέρχεται*, metri causa. Possimus

etiam leviori negotio ἐσέρχεται rescribere, at tunc, puto, tota imago minus est suavis, quam si poetria fingitur e longinquo videre sponsum adventantem. — Ἴσος Ἀρηϊ, nempe corporis statura. Mars tanquam belli deus figura truci et magnitudine solito ampliore repraesentabatur. Posterius respexit *Nostra* in comparatione sponsi hyperbolica, quam prae nimiae laetitiae impulsu instituit, sed versu statim sequenti moderatur, et, ut cum *Demetrio* loquar, se ipsam quasi corrigit. — Πολλῶ. Adjectivum h. l. vice adverbii πολὺ positum. Ceterum totus hic versus quartus ab *Hephaestione* omissus.

Ex Athenaeo.

XX.

Athenaeus I. p. 21. C. Casaub. Σαπφῶ περὶ Ἀνδρομέδας σκώπτει·

Τίς δ' ἀγριῶτις τοι θέλγει νόον, οὐκ
ἐπισαμένη τὰ βράχεια ἔλκεν ἐπὶ τῶν
σφυρῶν;

Quaenam mulier rustica demulcet animum, nescia vestem detrahere ad imos usque talos? — Locus quoque citatur ab *Eustathio* ad *Od.* X. T. III. p. 770, 28. *Bas.* Continet exprobrationem *Andromedae*, vestem negli-

gentius colligentis. — *Τίς δ' ἀγροῖωτίστοι*
κ. τ. λ. In edit. *Casaub.* prima exstat *τῆς δ'*
ἀγροῖωτάτου θέλγει νόον. — *Θέλγειν*, sua-
viter commovere, amoris sensu implere. —
Νόον, alterius scilicet. — *Βράκος* per
 prothesin Aeolicam pro *ράκος* (cf. *Gregor.*
Corinth. p. 270.), proprie *vestis lacera* (a
ρήσσω), deinde vestis omnino, ut h. l. Rusti-
 citatis signum putabatur, si quis vestem supra
 genua usque subduceret. cf. *Theophr. Charact.*
 c. IV. ibique *Casaub., Athen.* l. l. Monet
 ideo *Nostra* Andromedam, peplum ad talos
 esse detrahendum mulieri, quae aliorum gra-
 tiam captare velit. Ea scilicet peplus erat
 longitudine, ut ad talos usque porrigeretur. —
Ἐλκεν. *Eustath.* ἔλκειν. — Metrum fuit
 anapaesticum :

τίς δ'

*Ἀγροῖωτις θέλγει νόον, ἐκ ἐπι-
 σαμένη τὰ βράκη ἔλκειν ἐπὶ τῶν
 σφυρῶν;*

Ἀγροῖωτις Aeolica forma. cf. *Fragm.* XLI.

XXI.

Athenaeus II. p. 39. A. καὶ Σαπφῶ δὲ φησί·

*Ἀμβροσίας μὲν κρατὴρ ἐκέκρατο.
 Ἑρμᾶς δ' ἐλών ἔρπεν θεοῖς οἰνο-
 χοήσων.*

Eundem locum affert X. p. 425., et ita quidem: Ἀλκαῖος δὲ τὸν Ἑρμῆν εἰσάγει αὐτῶν (τῶν θεῶν) οἰνοχόον, ὡς καὶ Σαπφῶ, λέγουσα· κάδδ' ἀμβροσίας μὲν κρατῆρ ἐκέκρατο. Ἑρμῆς δ' ἐλὼν ὄλπιν θεοῖς οἰνοχοῆσαι. Verba etiam citantur ab *Eustathio* ad *Od.* ι. 559. T. III. p. 360, 43., non autem omnino justo ordine (vid. infr.). — Κάδδ' refer ad ἐκέκρατο. — Ἀμβροσίας κρατῆρ i. e. κρατῆρ ἐν ᾧ ἦν ἡ ἀμβροσία. Ambrosiam, quae vulgo deorum cibum denotat, h. l. de potu dici facile apparet. Sic igitur de vi hujus vocis disputandum. Proprie est adjectivum, nihil aliud quam θεῖος, ut varia *Homeri* docent loca, ubi occurrunt πέδιλα ἀμβρόσια (*Od.* α. 97.), ἀμβρόσιος πέπλος (*Il.* ε. 338.) et alia. Jam vero saepius vox pro substantivo ponitur per ellipsin, quam si explemus per βρωσις, habemus cibum, quo dii vescuntur, si per πόσις, erit potus, nectar qui alias dicitur; (cf. *Heynii* excurs. ad *Il.* α. 529. T. IV. p. 190. sq.). Hac posteriori significatione, quae omnino rarior, verbum occurrit ap. *Homer.* *Od.* ι. 559. ἀλλὰ τὸδ' ἀμβροσίας καὶ νέκταρός ἐσιν ἀπορρώξ, ad quem locum *Eustathius* haec: Σαπφῶ δὲ, εἰπῶσα, ὡς ἀμβροσίας κρατῆρ ἐκέκρατο, εἰς πόσιν δηλαδή, διὸ καὶ ταυτίξασα τῷ οἴνω αὐτὴν ἐπάγει· Ἑρμῆς κ. τ. λ. *Hesychius*: νέκταρ, πόμα θεῖον, ἢ βρωμα. Etiam

Latinis *nectar* et *ambrosia* promiscue interdum usurpantur de potu. cf. *Apulej. Metam.* VI. p. 426. *Oudend.* — "Ἐρπεν et ὄλπιν. Utrumque vitiosum. Rectius *Eustathius* habet ἔρπιν, quae est vox Aegyptiaca, vinum significans. cf. *Eustath. l. c. Lycophr. Cass. v. 579.* ibique *Tzetz.* — Οἴνοχοήσων. *Eustathius* ὄνοχοήσεν. Verba per *οι* incipientia augmentum interdum ponunt, interdum omitunt. Hoc loco Mercurius ideo pincernae ministerio fungitur, ut apud *Homerum* quondam etiam *Vulcanus* (*Il. α. 584.*) et *Hebe* (*Il. γ. 2.*). Vulgo id munus a poetis tribuitur *Ganymedi*. — Nostrum fragmentum *Athenaeus* alio etiam loco (*V. p. 192. C.*) respicit, dicens: παρὰ τῇ καλῇ Σαπφοῖ ὁ Ἑρμῆς οἴνοχοεῖ τοῖς θεοῖς. Nec non *Eustathius* ad *Il. v. p. 1280, 27.* illud innuit. — Metrum videtur ionicum a majore:

Κάδδ' ἀμβροσίας μὲν κρατῆρ κέ-
κρατο·

Ἑρμῆς δ' ἐλὼν ἔρπιν θεοῖς ὄνοχοή-
ησεν. —

XXII.

Athenaeus II. p. 54. F. Σαπφώ·

Χαύσειοι ἐρέβινθοι ἐπ' αἰόνων ἐφύ-
οντο.

Versus est dactylicus hexameter acatalecticus. — *Χρύσειος* h. l. de colore flavo dictum. — *Ἐρέβινθος*, cicer; cujus varius fuit usus ad cibum et medicamina. cf. *Geopon.* VII. 12. *Galen. de Alim. Facult.* I. c. 22. T. VI. p. 326. *Chart.*

XXIII.

Athenaeus II. p. 57. D. *Σαπφῶ δὲ αὐτὸ (vocem ὦν) τρισυλλάβως καλεῖ.*

Φασὶ δὴ ποτε Λήδαν ὦιον εὐρεῖν.

Versus fuit Aeolicus. Citatur etiam ab *Eustathio* ad *Od.* λ. 297. T. III. p. 437, 44. et ab *auctore E. M.* voc. ὦιον, qui tamen paululum aliter reddit. vid. infr. — *Ῥιον*. Hujus verbi causa fragmentum a tribus scriptoribus modo laudatis servatum; voluere scilicet probare, illam formam *trisyllabam* occurrere pro vulgari ὦν. *E. M.* ante ὦιον insert: *ὑακίνθινον πεπυκαθμένον*, ubi *ὑακίνθινον* foret *ferrugineus*, quod hyacinthus habet colorem ferruginis. cf. *Virg. Georg.* IV. 183. *Heyn.* ad *Eclog.* II. 18. Fabula de Leda vario sane modo traditur. *Nostra* eum secuta est, quem proponunt *Scholia Callimachi* ad *Hymn. in Dian.* 232: *Ῥαμνῆς δῆμος Ἀττικῆς, ἔνθα τῆ Νεμέσει ὁ Ζεὺς συνεκαθέδυσεν· ἥτις ἔτεκεν ὦν, ὅπερ εὐρεῖσα ἡ Λήδα ἐθέρημανε, καὶ ἐξέβαλε τὰς Διοσκύρας καὶ τὴν*

Ἑλένην. Hic adeo Leda est nutrix tantum Dioscurorum, cum alias eorum mater dicatur. Diversas de ea re fabulas tractavit *Staveren* ad *Hygin. Fab.* 77. p. 150. in *Auct. Mythogr. Lat.*, quem vide.

XXIV.

Athenaeus IX. p. 410. E. Σαπφὸς δὲ ὅταν λέγει ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν μελῶν πρὸς τὴν Ἀφροδίτην·

Χειρόμακτρα δὲ καγγόνων πορφυρᾶ,
καὶ ταῦτα μὲν ἀτιμάσεις· ἔπεμψα
πυφωκείας δῶρα τίμια,
καγγόνων κόσμον λέγει κεφαλῆς τὰ χειρό-
μακτρα.

Corruptissimo huic fragmento viri docti variis sane rationibus medicinam probatam afferre conati sunt. *Ursinus* depravatas lectiones servavit, attamen verba primus in metrum redegit, ita:

Χειρόμακτρα δὲ καγγόνων πορφυρᾶ,
Καὶ ταῦτα μὲν ἀτιμάσεις.

* Ἐπεμψά πυ φωκείας δῶρα τίμια.

In notis p. 293. etiam addit, quosdam legere ἀπὸ φωκαίας. — *Dalechampius* voluit προτάφων vel λαγόνων pro καγγόνων. — *Casaubonus* ad *Athen.* p. 440. ed. 1ma, p. 699. ed. 2da., e suis haec affert: χειρόμακτρα δὲ

πλαγγόνων πορφυρᾶ, καὶ ταῦτα μάλα τι-
 μάεντά γ' ἔπεμψα Σαπφῆς τεᾶς δῶρα τίμια,
 cuius vestigia pressit *Wolfius* p. 76. *Jacobsio*
 autem in animadversionibus ad *Anthol.* T. III.
 Part. I. p. 12. haec placent: χειρόμακτρα πλαγ-
 γόνων πορφυρόβαπτα μὴ ἀτιμάσης, ἃ πέμψο
 παρθενίας δῶρα τίμια. *Fiorillo* in *Animadv.*
ad Athen. sic verba et metrum constituit:

Τὰ χειρόμακτρα τάδε καρηνῶν πορ-
 φυρᾶ,

Καὶ ταῦτα μὴδ' ἀτιμάσης,

Ἐπεμψα Σαπφῶ κείνα δῶρα τίμια.

Secundum versum et ita legi posse censet:

Καὶ ταῦτα μὴ μ' ἀτιμάσης,

tertium hac ratione:

Ἐπεμψα, Παφία, κείσε δῶρα τίμια,

vel:

Ἐπεμψα τετυφωκνία δῶρα τίμια.

Schweighaeuserus vero ad *Athenaeum* T. V.
 p. 282. locum prorsus intactum reliquit. Ce-
 terorum modo allatorum emendationes interim
 non tam longe distarent velim a librorum
 MSS. vestigiis; non omnes etiam sensum prae-
 bere facilem, vel rite ad metricas leges posse
 revocari censeo. Quid tamen frugi ex nostra
 sententia quisque attulerit, jam explicandis
 singulis videamus. — Χειρόμακτρον pro-

prie est *mantile*, manuum abstergendarum causa inserviens, i. q. *μανδύλιον*, (cf. *Athen.* IX. p. 410. B., qui laudat *Xenophontem* in *Cyropaed.* I. c. 5. §. 5. et *Suidam* ac *Hesychium* h. v.), deinde vero etiam *velamentum capitis*, tanquam pars mundi muliebris, ut nostro loco, quem *Athenaeus* adscripsit inter exempla, quibus evincere vellet, vocem habere hanc secundam quoque potestatem. Reliqua, quae citat, exempla sunt locus *Hecataei* in libro qui *Asia* inscribatur (opus ipsum periiit): *γυναικες δὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχουσι χειρόμακτρα*, et *Herodoti* II. c. 122. — *Καγρόνων*. *Casauboni πλαγγόνων* sola felix est emendatio inter reliquas ab eo propositas, qua haud mediocriter de toto loco mefuit, cum illa totius sensus praestet basin. *πλάγγονες* sunt *puppae e cera fabricatae*. cf. *Hesych.* h. v., *Spanhem.* ad *Callim. Hymn. in Cerer.* 92. Harum velamenta caputum poetria dicit *Veneri* consecrasse. Mos videlicet erat, ut virgines, posteaquam ex ephebis excesserant, pueritiae suae ludicra *Veneri* consecrarent, et in templis ejus suspenderent. cf. *Callim. Epigr.* XXXI. ap. *Jacobs.* T. I. p. 219. *Pers. Sat.* II. 70. ibique *Schol. Alex. ab Alex.* V. 18. — *Πορφυρά*. *Jacobsii* conjectura *πορφυρόβαπτα* nimis audax; omnino mutatione in hac voce non indigemus. — *Καὶ ταῦτα* cet.

Casaubonus monet, *Sapphum* una cum pupparum velamentis ipsas quoque puppas Veneri misisse. Velim scire, unde haec collegerit. Nostro quidem loco nihil de ea rescriptum est, quamvis alias concedam, virgines non indumenta tantum pupparum, sed puppas etiam ipsas cum indumentis Veneri consecrasset, ut e. g. docet *Persius* l. l. καὶ ταῦτα autem adhuc respicit τὰ χειρόμακτρα, et nexus illorum verborum dependebat a superioribus deperditis. *Sappho* scilicet antea jam egerat de aliis ludicris puerilibus, quae Veneri dedicaverit; nunc inter ea etiam velamenta capitum pupparum commemorat. καὶ h. l. igitur habet vim τῆς etiam, et χειρόμακτρα est accusativus absolutus: quod attinet ad velamenta. — Μὲν ἀτιμάσεις. Cl. *Jacobsius* acute vidit, legendum esse μὴ ἀτιμάσης. μὲν sensum pervertit. — Ἐπεμψα, scil. in templum tuum, o Venus, tanquam ἀνάθημα. — Πυφωκείας. In hoc haud dubie latent verba Σαπφῶ κῆνα, quae recte rescripsit *Fiorillo*. Prima autem vox initio eo facilius poterat mutilari, cum ultima verbi praecedentis exeat in ψα. Post has emendationes fragmenti argumentum erit hoc: *Sappho* Venerem adloquitur, petens ab illa, ne pupparum velamina capitum, quae tanquam ἀνάθηματα ipsi miserit, aspernari velit. —

Ad metrum quod attinet, videtur illud trochaicum trimetrum catalecticum fuisse:

Χειρόμακτρα πλαγγόνων δὲ πορφυρᾶ,
καὶ

Ταῦτα μὴ ἀτιμάσης· ἔπεμψα Σαπφῶ
Κεῖνα δῶρα τίμια. —

Δὲ in tertium demum ab initio locum reponere cogebat; hoc tamen durius si cui videatur, eum rescribere jubeo: πλαγγόνων δὲ χειρόμακτρα.

XXV.

Athenaeus XI. p. 460. D. Σαπφῶ δ' ἐν τῷ δευτέρῳ ἔφη·

Πολλὰ δ' ἀνάριθμα ποτήρια καλαίφης.

Disputat Athenaeus eo loco de vocabulo ποτήρια. Καλαίφης. Schweighauserus restituit καλὰ Ἴφης. In antiquo libro etiam legitur καλλέφης et καλή φῆς. Casaubonus p. 775. ed. 2da voluit totum ita concipere: Σαπφῶ ἐν τῷ δευτέρῳ, πολλὰ δ' ἀν. π. καλὰ, ἔφη. Dalechampiis, qui καλαίφης pro nomine proprio habet, sententiam pendentem explet perhausit.

XXVI.

Athenaeus XI. p. 463. E. καὶ κατὰ τὴν καλήν οὖν Σαπφῶ·

Ἔλθε, Κύπρι, χρυσεΐαισιν ἐν κυλί-
κεσσιν ἄβροϊς συμμεμιγμένον θα-
λίασι νέκταρ οἶνοχοοῦσα τέτοισι
τοῖς ἑταίροις ἑμοῖς γε καὶ σοῖς.

*Adsis Venus, aureis in poculis elegantibus
temperatum nectar ut affundas his amicis
meis pariter ac tuis.*

Fragmentum sine dubio pertinebat ad car-
men aliquod convivale, qualia veteres saepe
decantarunt in epulis animi exhilarandi causa.
cf. *Athen.* XI. p. 462. sq. et plura *Anacreon-*
tis loca, e. g. *Od.* XXVI. 4. XXXIX. 15. sqq.
XLI. 1. sqq. *Sappho* per jocum invocat Vene-
rem, ut ipsa veniat, et vinum sibi atque ami-
cis ipsius ministret. — Ἐν κυλίκεσσιν pro
εἰς κύλικας, Graecis enim frequenter praepo-
sitiones, statum *in loco* (cum dandi casu) ex-
primentes, pro aliis, motum *in locum* (cum ac-
cusandi casu) denotantibus, usurpantur. cf.
Fragm. LXXXVI. *Callim. Hymn. in Dian.*
II 4. et alias. — Χρυσεΐαισιν. Ex auro sci-
licet, argento, aere vel ligno composita sunt
pocula, quorum ingens erat varietas. cf. *Athen.*
XI. p. 466. sq. et ad eum locum *Casaub.*, *Pol-*
lux VI. c. 16. §. 98. Notissima tamen eorum
δέπα, κύλικες, κέρατα. — Ἄβροϊς non ad
κυλίκεσσιν, quod suum adjectivum jam habet,
sed ad θαλίασι referendum. Cum vero ἄ-

βροῖς sit forma masculini, sive dicendum est, Aeoles dixisse ὁ καὶ ἡ ἄβροῖς, sive rescribendum est ἄβραῖς. — Νέκταρ de quovis potu dulci et suavi, ut h. l. de vino. cf. *Athen.* I. p. 32. B. *Nicand. Alexiph.* 44. *Tzetz. Chil.* X. 351. νέκταρ συμμεμιγμένον θαλίαισι pro: vinum, quod bibimus inter flores, floribus, sertis redimiti. In sensum *Anacreon od.* V. 1. Τὸ ῥόδον τὸ τῶν Ἐρώτων Μίξωμεν Διονύσῳ. — Metrum suspicor fuisse Sapphicum hendecasyllabum:

— ἔλθε, Κύπρι,
Χρυσέαισιν ἐν κυλίκεσσιν ἄβροῖς
Συμμεμιγμένον θαλίαισι νέκταρ
Οἴνοχοεῦσα

Τοῖς ἑταίροις τοῖσιν ἑμοῖς γε καὶ σοῖς.
in quibus ultimus versus paululum sane mutandus erat. Alii interpretes verba distribuere in sex versus lyricos, vix tamen probabiles.

XXVII.

Athenaeus XI. p. 475. A. μνημονεύει δὲ τῶν καρχησίων καὶ Σαπφῶ.

Κοινῇ δ' ἄρα πάντες καρχησί' ἔχον
καὶ ἔλειβον ἄράσαντο δὲ πάμπαν
ἔσλα τῷ γαμβρῷ.

In commune vero omnes habebant carchesia

et libabant, sponsoque fausta quaelibet precati sunt.

Describit *Sappho* libationem, eamque, ut ex ultimis verbis satis certo apparet, nuptialem, diis nuptialibus consecratam, a quibus convivae bona quaelibet sponso expetunt. In integro carmine nuptiarum quarundam solenne descriptum esse, facile suspicamus. — Κοινη. *Schweighaeuserus* ad *Athen.* T. VI. p. 126. emendavit κῆνοι, recte quidem. *Fiorillo* κείνοι. — Καρχήσιον antiquissimum vas potorium, forma oblonga, in medio aliquantulum compressum et ansa instructum, quae ad fundum usque pertinebat. cf. *Athen.* XI. p. 474. E. Libationibus carchesium inserviisse, ex nostro, sicut ex *Virgilii Georg.* IV. 380. (ubi vid. *Voss.*) et *Aen.* V. 77. perspicimus loco. — Ἔσλα dictum puta pro ἔσθλα. cf. *Maittaire de Dial.* p. 143. B. *Reitz.* Temere autem vox in ἔσθλα est mutata ap. *Wolf.* p. 52. — Metrica ratio fuit anapaestica:

— κῆνοι δ' ἄρα πάντες
 Καρχήσι' ἔχον καὶ ἔλειβον
 Ἄράσαντο δὲ πάμπαν ἔσλα
 Τῷ γαμβρῷ —

XXVIII.

Athenaeus XIII. p. 564. D. καὶ Σαπφῶ δέ

πρὸς τὸν ὑπερβαλλόντως θαυμάζομενον τὴν
μορφὴν, καὶ καλὸν εἶναι νομιζόμενον φησὶ

Στᾶθι κᾶντα, φίλος, καὶ τὰν ἐπ' ὄσ-
σοις ἀμπέτασον χάριν.

*Consiste coram, amice, et oculorum gratiam
expanse.*

Ἄντα i. q. ἐναντίον. — Ἐπ' ὄσσοις sc.
ἔσαν. Bentley emendabat ἐπ' ὄσσ'. — ἀμ-
πέτασον pro aspiciendum praebe, mon-
stra. — Metrum est choriambicum cum basi:

Στᾶθι κᾶντα, φίλος, καὶ τὰν ἐπ' ὄσσ' ἀμ-
πέτασον χάριν.

XXIX.

Athenaeus XIII. p. 571. D. καλῆσι γοῦν καὶ
αἱ ἐλεύθεραι γυναῖκες ἔτι καὶ νῦν, καὶ αἱ
παρθένοι τὰς συνήθεις καὶ φίλας, ἐταίρας,
ὡς ἡ Σαπφώ

Τάδε νῦν ἐταίραις ταῖς ἐμαῖς τερπνὰ
καλῶς ἀείσω.

*Haec nunc amicabus meis suavia pulchra ca-
nam.*

Verba sunt finis prooemii alicujus, et trans-
itum ad carmen ipsum efficiunt. Poetria in-
dicat propositum, *nunc* (νῦν), prooemio fini-
to, opus ipsum aggrediendi, et amicabus sua-
via canendi. — Τάδε, ea, quae antea com-

memoraverat, se carmine celebraturam. — *Ἑταίραις*. Hujus vocis causa *Athenaeus* fragmentum servavit, cum demonstrare vellet, illam sensu etiam honesto accipi. vid. supra. — *Τὰ τερπνὰ* vel conjungendum cum *ἑταίραις*, vel per se positum, ut *Sapphus* ipsius iudicio ea sint suavia, quae canere vult. Rem forsitan amatoriam tractare in mente habuit. — Jam ad metrum quod attinet, videtur illud iterum choriambicum fuisse:

— τὰδε νῦν ἑταίραις
 Ταῖσι ἐμαῖς τερπνὰ καλῶς ἀείσω.

XXX.

Athenaeus ib. p. ead. Statim hoc fragmentum apud *Athen.* sequitur antecedens, interpositis tantum verbis, καὶ ἔτι

Λατῶ καὶ Νιόβα μάλα μὲν φίλαι ἦσαν
 ἑταῖραι.

Lato et Niobe intima familiaritate junctae erant.

Versus est hexameter, atque ex *Elegiis Sapphus* depromptus videtur. — *Φίλαι ἑταῖραι*. De amicitia intima, quae inter has mulieres intercessit, nihil aliunde notum; e contrario satis constat de inimicitiiis, quae inter utramque oriebantur, quod *Niobe Latonam* praese asperrata erat ob multitudinem libe-

rorum, partu a se ipsa editorum. Forsan tamen ambas ante hanc rixam fuisse amicas ac sodales fingebatur.

XXXI.

Athenaeus XIII. p. 599. D. καὶ τὴν Σαπφῶ
δὲ πρὸς αὐτὸν ταῦτά φησιν εἰπεῖν

Κείνων, ὃ χρυσόθρονε Μοῦσα,
εἴνασπες ὕμνον, ἐκ τῆς καλλιγύναικος
ἔσθλας ὁ Τήϊος χώρας ὅσ' ἄειδε τερ-
πνῶς πρέσβυς ἀγλαός.

Secundum Chamaeleontem *Sappho* est auctor hujus fragmenti (cf. *Diatr.* p. XXV.), quod poëtriae continet responsum ad *Anacreontis* carmen quoddam, pariter ap. *Athen.* l. l. obvium, ob quod auctori laudes fundit *Nostra*. — *Κείνων*, mutandum in *κεῖνον* vel *κῆνον*, metri quoque causa, ut postea apparebit. — *Εἴνασπες* nulla est vox Graeca: recte igitur viri docti restituerunt *ἐνίσπες* ab Aeolico *ἐνίσπω* pro *ἐνέπω*. *Wolfius* edidit *εἴνεσπες*, quod et ipsum non est Graecum. Seduxit eum vitiosa MSS. lectio *εἴνσπες*, litteris *ι* et *ν* falso transpositis. — *Καλλιγύναικος*. Urbem adeo patriam *Anacreontis*, Teon, in Ionia sitam, pulchris mulieribus fuisse inclytam hoc loco addiscimus. — *Τήϊος* nonnulli in *Τηΐας* mutare praecipiunt; ego vulgatam lectionem ser-

vare malim, quippe doctiorem et ad sensum sane eandem; ut taceam, *χώρας* jam habere duo adjectiva, *καλλιγύναικος ἐσθλᾶς*. — "Ὅσ' molestum est; repone ideo ὄν. — Ἄγλαός *Barnesius* bene cum ἀγανός permutavit, non tantum sensus, sed metri quoque gratia, quod est pure Sapphicum:

Κῆνον, ᾧ χρυσόθρονε Μοῖσ', ἔνισπες
 Ὕμνον, ἐκ τᾶς καλλιγύναικος ἐσθλᾶς
 Τήϊας χώρας ὄν ᾄειδε τερπνῶς
 Πρέσβυς ἀγανός.

XXXII.

Athenaeus XV. p. 674. C. ἐκάλεν δὲ καὶ οἷς περιεδέοντο τὸν τράχηλον σεφάνης, ὑποδυμιάδας, ὡς Ἀλκαῖος ἐν τέτοις

Ἄλλ' ἀνήτω μὲν περὶ ταῖς δέραισιν
 Παρθέτω πλεκτὰς ὑποδυμιάδας
 Τις —

καὶ Σαπφώ·

καὶ πολλαῖς ὑποδυμιάδες πλέκταις
 ἄντια παλαιδέραι.

Sapphus fragmentum esse corruptum vides. *Casaubonus* corrigendum putabat: καὶ πολλαὶ δ' ὑποδυμιάδες πλεκταὶ κ' ἀνθεα περιδέραια. *Koenius* ad *Corinth.* p. 285. emendat: καὶ πολλαῖς ὑποδυμιάδαις πλέκταις ἀνήτω ἀπαλαί

δέραϊ. Mihi maxime probatur *Schweighauseri* (ad *Athen.* T. VIII. p. 71. sq.) emendatio, ad MSS. vestigia proxime accedens: καὶ πολλαῖς ὑποθυμιάδαις πλέκταις ἄντι ἀπαλᾶς δέρας. In his πολλ. ὑποθ. πλεκτ. sunt accusativi Aeolici pro forma vulgari πολλὰς ὑποθυμιάδας πλεκτάς. cf. *Appendic. ad Gregor. Corinth.* p. 309. §. 18. *Koen.* — Versus videntur logaedicī cum basi (vid. *Herm.* p. 152.) fuisse:

Καὶ πολλαῖς ὑποθυμιάδαις
Πλέκταις ἄντ' ἀπαλᾶς δέρας [μοι
Παρθέτω τις].

**Ἄντ'* metri causa apostropho efferendum erat. Habet eandem vim quam *Alcaei* περί. Per potiozem colli partem, anteriorem puta, poetria totum designavit; ante collum ponere adeo pro circa collum ponere. Similiter *Horat.* Carm. I. 7, 7. *fronti praerponere olivam.* Sententiam pendentem explere conatus sum.

XXXIII.

Athenaeus XV. p. 674. E. Σαφῶ δὲ ἀπλῆ-
σερον τὴν αἰτίαν ἀποδίδωσι τῷ σεφανῆσθαι
ἡμᾶς, λέγουσα τάδε

σὺ δὲ σεφάνοις ὦδिका παρθέσθ' ἐρα-
ταῖς φόβαισι, ὄρπακας ἀννήτω συνεῶ-
ραῖς ἀπαλλαγείσῃ χρεστὴν εὐάνθεα

γὰρ πέλεται, καὶ χάρις τε μάκαιρα
μᾶλλον προτέρηνα σεφανώτοισι δα-
ποσρέφονται.

Hoc quoque fragmentum corruptissimum. *Casauboni* de loco medendo sententia est haec: τὸ δὲ σεφάνης Δωρῖκα πάρθεό γ' ἐραταῖς φόβαισιν, ὄρακας ἀνήτω δρέψαισ' ἀπαλαῖσι χερσίν. εὐάνθεα γὰρ πέλεται, κεχαρισμένα τε μάκαρσι μᾶλλον τὰ γ' ἱερεῖα· ἀσεφανώτους δὲ ἀποσρέφονται, in quibus restituendis se a *Cantero* et *Scaligero* adjutum esse profitetur vir doctissimus. *Fiorillo Observat.* ad *Athen.* p. 64. fragmentum divisit per octo versus anapaesticos, qui tamen immane quantum a MSS. vestigiis distant, quos ideo apponere superfluum duco. *Casauboniana*, sensum si spectes, in univsum cuivis facile probentur. Videamus tamen de singulis. *Δωρῖκα* eam ob causam mihi non placet, quod apud *Herodotum* (II. c. 135.) et *Athenaeum* (XIII. p. 596. B.) legitur, Doricam (quam *Herodotus* nominat Rhodopen, a roseo, puto, vultu) a *Sapphone* carminibus esse proscissam, cum erga eam mulierem, de qua hoc fragmento agitur, animo benevolo *Nostra* fuisse videatur. Quid igitur, si pro ὠδικα refingamus Δίρικα? — Πάρθεό γ'. *Schweighaeuserus* πάρθεσο. Ego malim πάρθεσσ'. — Ἀνήτω. Anethum

putatur esse nostrum *Dille*. Eo flore coronas esse nexas, multa veterum probant loca. cf. *Theocr. Idyll. VII. 63.* ibique *Schol. Polluc. VI. c. 19. §. 107. Mosch. Idyll. III. 101. Alcaeum ap. Athen. XV. p. 674. D.* (vid. *Fragm. praecedens.*) — *Δρέψαις*. Haec *Casauboni* emendatio superflua, nam depravatam *συνέῳ-ῥαίς* cum *Schweighaëusero* ad *Athen. T. VIII. p. 74.* tantum per apostrophum effierendum *συνέῳραίς*, et ita sensus perspicuus. Verbum proficiscitur ab Aeolico *συνέῳρω* pro vulgari *συνείρω*, *connecto*, prorsus ut supr. *Od. I. 27. ἰμέῳρω* loco *ἰμείρω*, et ut alias *φθέῳρω*, *ἐγέῳρω*, *πέῳροχος*, pro *φθείρω*, *ἐγείρω*, *περίοχος*. Jam porro quod in participio erat esse-
rendum: *συνέῳρασα*, juxta eandem dialectum mutatum in *συνέῳραισα*. — *Κεχαρισμένα* cet. In manuscripta lectione nihil sani. Emen-
dationis interim ansam praeferunt ipsius *Athenaei* verba subsequencia: *ὡς εὐανθέσερον γὰρ καὶ κεχαρισμένον μᾶλλον τοῖς θεοῖς παραγέλλει, σεφανῆσθαι τὴς θύοντας.* — *Ἄποσρέφονται.* *Koenius* ad *Gregor. p. 275.* retinere voluit *ἄπυσρέφονται*, Aeolicum esse dicens pro *ἄποσρέφονται*. De veterum more in sacrificiis capiti corollarum imponendarum, quibus laetitiam exprimerent, satis constat. cf. *Aelian. Var. Hist. III. 3.* ibique *Scheffer.* Fragmentum post varia tentata in metrum cer-

tum redigere frustra conatus sum, quamquam anapaesticum sub eo latere posset. Verba ex meis rationibus saltem emendatiora erunt haec:

Σὺ δὲ σεφάνης, Δίρκᾳ, πάρθεσσ'
ἐραταῖς φόβαισι, ὄρπακας ἀνήτω συν-
ἐρῶαισ' ἀπαλαῖσι χερσίν. Εὐάνθεα
γὰρ πέλεται, κεχαρισμένα τε μάκαρ-
σι μᾶλλον τὰ γ' ἱερεῖ· ἀσεφανώτης δὲ
ἀποσρέφονται.

ut argumentum totius ita sit comparatum: *Sappho* Dircen, puellam speciosam, sacrificantem adloquitur, eique suadet, ut inter sacrificandum coronam capiti imponat.

XXXIV.

Athenaeus XV. p. 687. A. καὶ τοὶ Σαπφῶ /
γυνὴ μὲν πρὸς ἀλήθειαν ἔσα καὶ ποιήτρια,
ὅμως ἠδέσθη τὸ καλὸν τῆς ἀβροότητος ἀφε-
λεῖν, λέγῃσα ὧδε·

Ἐγὼ δὲ φίλημι ἀβροσύναν, καὶ
μοι τὸ λαμπρὸν ἔρος ἀελίῳ καὶ τὸ κα-
λὸν λέλογχε.

φανερὸν ποιῶσα πᾶσιν, ὡς ἢ τῆ ζῆν ἐπιθυμία
τὸ λαμπρὸν καὶ τὸ καλὸν εἶχεν αὐτῇ. — In
his ultimis poetriae verba apposite illustran-
tur. Voluit *Sappho* dicere, se, vitae amore
adductam, splendidum atque honestum cupe-

re; innuit ergo, eas tantum delicias sibi placere, a quibus decus non absit. — *Λέλογχε* h. l. active dictum: *quasi sorte mihi tribuit, proprium mihi reddidit*; verbis simplicioribus: *ego tota dedita sum* cet. — *Ἔρος ἀελίω* pro *ἔρος τῆ βίης*. cf. *Athen.* l. l. — Metrum forsitan fuit choriambicum cum basi:

— ἐγὼ δὲ

Φίλημμ' ἀβροσύναν, καὶ — μοι τὸ
λαμπρὸν

Ἔρος ἀελίω καὶ τὸ καλὸν λέλογχε.

Ex Demetrio Phalereo.

XXXV.

Demetrius Phalereus de Elocut. §. CLXII. p. 68. Schneid. *τῆ δὲ αὐτῆ εἶδους καὶ τὰ τοιαῦτά ἐστιν ὑγιέστερος κολοκύντης καὶ, φαλακρώτερος εὐδίας καὶ τὰ Σαπφικά*

Πολὺ πακτίδος ἀδυμελεστέρα, χρυσῶ χρυσοτέρα.

Multo dulcius modulans, quam pectis, auro magis aurea. — Poetria hyperbolice cujusdam foeminae suavem vocem ac pulchritudinem laudibus praedicat. *Πακτίς* instrumentum quoddam musicum, cujus inventrix

Sappho ipsa a *Menaechmo* habetur. cf. *Diatr.* p. LIII. — *Ἄδυμελεσέρα*. Cum in hoc, auctore *Demetrio*, jam insit hyperbola, pectidis sonum inter suavissimos esse habitum apparet, ut poetria dicat, vocem ejus, de qua loquitur, foeminae, eam longe dulcissimam, quam pectis edat, dulcedine tamen superare. -- *Χρυσῶ χρυσοτέρα*. Haec verba *Demetrius* jam antea CXXVII. p. 54. citat. Continent hyperbolam satis apertam, cum auro ipso nihil magis aureum esse possit. *Χρυσοτέρα* si solvas, positum puta pro *pulchrior*, quae verbi significatio haud raro exstat in sequioris aevi scriptoribus. cf. *Nonnus Dionys.* XVI. 70. sq. *Ἐπρεπε γὰρ, νικαίην ἐμήν εὐώπιδα κέρην, Χρύσειον εἶδος ἔχουσαν, ἔχειν χρύσειον ἀκοίτην.* *Palaephat. de Incredib.* c. 19. Videmus tamen h. l., eum vocis usum jam *Sapphoni* innotuisse. cf. *Fragm.* XV. Quaesivere viri docti subjectum, quod poetriae in mente inderit, ac ita *Broukhusius* ad *Propert.* II. 34. Venerem innui reperisse sibi videtur, quae saepius audiat *χρυσέη*. Sed an Veneri unquam in arte canendi peritia sit attributa, hoc admodum in dubium voco. Majori jure aliqua ex *Sapphus* amicabus intelligitur. -- Metrum videtur Aeolicum fuisse:

*Πολὺ πακτίδος ἄδυμελεσέρα,
Χρυσῶ χρυσοτέρα.*

XXXVI.

Demetrius CXL. p. 60. αἱ δὲ ἀπὸ τῶν σχημάτων χάριτες δηλαδί εἰσι καὶ πλεῖσαι παρὰ Σαπφοῦ οἷον ἐκ τῆς ἀναδιπλώσεώς πε νύμφη πρὸς τὴν παρθενίαν φησί.

Παρθενία, παρθενία, ποῖ με λιποῖσα οἴχη; Οὐκέτι ἤξω πρὸς σε, οὐκέτι ἤξω.

Virginitas, virginitas, quo abis me relinquens? Non amplius ad te veniam, non amplius veniam. — Sponsa aliqua compellat virginitatem suam amissam, quaerens, quo locorum aufugerit? Haec deinde Sapphico more (cf. *Hermog. de formis Orat.* II. c. 4. p. 405. ed. *Genev.*) illi respondet, se nunquam ad eam redituram esse. — Παρθενία. Hujus, sicut versu sequenti vocum ἐκέτι ἤξω, repetitio effingit anadiplosin, in *Sapphus* carminibus saepius obviam, et *Demetrio* l. l. valde probatam. — Πρὸς σε. *Koenius* ad *Corinth.* p. 274. maluit πρὸς σε, vel περσέ, utpote αἰολικώτερον. — Metrum dispescendum in duos versus, quorum prior est choriambicus; secundus trochaicus:

Παρθενία, παρθενία, ποῖ με λιποῖσα

οἴχη;

Οὐκέτ' ἤξω πρὸς σε, οὐκέτ' ἤξω.

XXXVII.

Demetrius CXLI. p. 60. *Χαριεντίζεται δέ ποτε καὶ ἐξ ἀναφορᾶς ὡς ἐπὶ τῷ ἑσπέρῳ*

*Ἐσπερε, πάντα φέρεις, φέρεις οἶον,
φέρεις αἶγα, φέρεις μάτερι παῖδα.*

Vesper, omnia fers; fers ovem, fers capram, fers matri filiam. — Quid, si ex epithalamio quodam poetriae depromserit hoc fragmentum? Possemus sane id conjectura assequi, quandoquidem Vesperi invocationem carminibus veterum nuptialibus insertam videmus quam plurimum; ad vesperam scilicet celebrabantur nuptiae. -- *Ἐσπερος*, stella Veneris vespere splendens, poetice ponitur pro vespertino tempore ipso. Jam porro tempus saepius in personam mutatur a poetis, quam id efficere dicunt, quod in tempore fit. -- *Φέρειν* h. l. habet potestatem *τῷ referre, reducem facere.* -- *Πάντα* i. e. eos homines et ea animalia, quae sub auroram exeunt e domibus, stabulis et cavernis, ac sole occidente eo revertuntur (cf. *Fragm.* LIII.). Ex animalium autem numero poetria in sequentibus unum adfert genus, animalia domestica, quae a puero domum reducuntur a pastu. In repetitione *τῷ φέρεις* iterum videmus figuram aliquam rhetoricam, *anaphoram* puta, ob quam *Demetrius* fragmentum exposuit, qui postea statim

ita: ἐνταῦθα ἢ χάρις ἐστὶν ἐκ τῆς λέξεως τῆς φέρεις, ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀναφερομένης. -- Οἶον. In editionibus exstat οἶνον, quod quamvis *Barthius* in *Advers.* p. 282. defendere conatus sit, at huic tamen loco non quadrare et omnem parallelismum diruere molestum in modum, suus quemque sensus statim docebit. Refinxi igitur οἶον, ulterius prosecutus vestigia *Fabii Benevolentii*, qui, uti *Ursinus* narrat, jam satis bene conjiciebat, vulgatam lectionem deserendam, et forsitan esse legendum οἶν. — Παῖς h. l. est pastor gregis, quo munere pueros etiam esse functos, satis apparet ex *Theocrito*. — Fragmentum dispesco in tres versus, quorum prior dactylicus, ceteri sunt antispastici:

Ἔσπερε, πάντα φέρεις
 Φέρεις οἶον,
 Φέρεις αἶγα,
 Φέρεις μάτερι παῖδα.

XXXVIII.

Demetrius CXLVI. p. 62. ἐκ δὲ παραβολῆς καὶ ἐπὶ τῷ ἐξέχοντος ἀνδρὸς ἢ Σαπφῶ φησι

Πέρροχος ὡς ὅτ' αἰιδὸς ὁ Λέσβιος ἀλλοδαποῖσιν.

Versus est dactylicus hexameter, ideoque vel ex elegia vel epigrammate repetitus vide-

tur. Continet parabolam, in qua *Sappho* poetam aliquem Lesbium ceteris peregrinis anteponebat. Isto autem poeta, ut videtur, nullum alium, nisi *Alcaeum* innuit. — Πέροχος elisione τῷ ι et duplicatione τῷ ρ Aeolice dictum pro περίοχος, idque iterum loco ὑπέροχος seu ὑπερέχων. cf. *Voss. Institut. Orat.* T. II. p. 479. sq. *Victorius* pro nomine proprio accipere voluit vocem, et sententiam exinde ita constituit: *Perrochus, qui antistat ceteris sui generis hominibus, ut Lesbius poeta alienigenis externisque poetis antecellit.* In quo nihil vidit vir doctus. — Ἄλλοδαπός, ἐξ ἄλλης δαπέδου, peregrinus.

Ex Maximo Tyrio.

XXXIX.

Maximus Tyrius Dissert. XXIV. p. 297. Markl. τὸν Ἴωνα χαίρειν φησὶν Σωκράτης (ap. *Platon. Ion.* T. IV. p. 178. Bip.),

Πολλά μοι τὰν Πολυάνακτος παῖδα
χαίρειν,

Σαπφῶ λέγει. Haec verba et *Julianus* respicit *Epist.* LX. p. 448. *Spanh.* *Sappho* aliquam ex amicibus salvere jubet. *Maximus* scilicet *Tyrius* in ultima dissertationis XXIV. parte

Sapphus amores comparat cum Socraticis, et varia ideo utriusque dicta ad amorem spectantia juxta apponit, inter quae nostrum fragmentum primum tenet locum. — Τὰν recte legitur pro τὸν, quod olim exstabat, nam totus *Maximi* locus de *Sapphus amicibus* agit, hoc modo: ὁ, τι περ Σωκράτει οἱ ἀντίτεχνοι, Πρόδικος, καὶ Γοργίας, καὶ Θρασύμαχος, καὶ Πρωταγόρας, τῆτο τῇ Σαπφῶι Γοργῶ καὶ Ἀνδρομέδα· νῦν μὲν ἐπιτιμᾷ ταύταις, νῦν δὲ ἐλέγχει, καὶ εἰρωνεύεται αὐτὰ ἐκεῖνα τὰ Σωκράτης· τὸν Ἴωνα κ. τ. λ. — Πολυάνακτος παῖδα. Pro hoc *Davisius* legit Πολυανακτίδα παῖδα, quod in Cod. *Harlejano* exstare ait. Ego nihil muto. Istam autem *Polyanactis* filiam seu *Gorgonem*, seu *Andromedam* fuisse, ex *Demetrii* verbis laudatis apparere videtur. — Χαίρειν scil. λέγω. — Metrum est trochaicum trimetrum, tertia sede tribrachyn pro trochaeo exhibens.

XL.

Maximus Tyrius *ibid.* p. ead. οὐ προσιέναι φησὶν ὁ Σωκράτης Ἀλκιβιάδῃ, ἐκ πολλῶ ἐρωῶν, πρὶν ἠγήσατο ἱκανὸν εἶναι πρὸς λόγους·

Σμικρὰ μοι πάϊς ἔτι φαίνεο καὶ χαρίεσσα,

Σαπφῶ λέγει. — Fragmentum etiam adfert *Plutarchus Amator.* T. XII. p. 8.; ita: τὴν

ἔπω γάμων ἔχουσαν ὄραν ἢ Σαπφῶ προσαγο-
ρεύσά φησιν, ὅτι

Μικρά μοι παῖ ἔμμεναι φαίνεαι
καὶ χάρις.

nec non *Pindari Scholiastes* ad *Pyth.* II. 75.
T. II. p. 513. *Heyn.*, ita: χαρίζεσθαι κυρίως
τὸ συννσιάζειν λέγεται, ὡς περ Θεόπομπος ἐν
Μήδῳ εἰσάγει τὸν *Λυκάβηττον* λέγοντα· παρ'
ἐμοὶ τὰ λίαν μειράκια χαρίζεται τοῖς ἡλικιώ-
ταις. Καὶ Σαπφῶ·

Μικρά μοι πάϊς ἔμμεναι λιθόχαιρις.

Nullus horum in poetriae verbis tradendis si-
bi consentit, et nullus ea ita tradidit, ut sen-
sum probabilem reddant. Delegi ergo verisi-
millima quaeque, et *Sapphum* huncce fere in
modum scribere potuisse credam:

Μικρά μοι πάϊς ἔμμεν' ἔτι
Φαίνη, καὶ χαρίεσσα. —

metro scilicet Aeolicum se praebente. Sed vi-
deamus jam de singulis. Nominativus πάϊς h.
l. habet vim vocativi, ut saepius. — ἔτι
Haec vox, quam *Maximus* solus perhibet,
omitti omnino nequit. Quod ut intelligatur,
trium scriptorum laudatorum verba tantum-
modo, quae ante *Sapphus* fragmentum affe-
runt, perspiciamus, in quibus voces πρῖν,
ἔπω, μήπω reperiuntur, quae conditionaliter

et comparative sunt dictae, ac in *Sapphus* ideo poematio tale quoddam verbum evincunt exstitisse, quod puellam, de qua agitur, *nondum* esse adultam, eique *tunc demum* posse gratificari amatores, si ad pubertatem venisset, exprimeret. Istud autem verbum est ipsum hoc ἔτι, in *Maximo* obvium. — Κ᾽ χαρίεσσα. *Maximi καὶ χαρίεσσα* laborare apparet, cum sensus contrarium prorsus postulet. *Scholiastae λιθόχαρις* ne vox quidem est Graeca. De potestate τῆ χαρίεσσα vid. *Pind. Schol.* loc. supr. allat. Conferatur quoque *Timaeus Lex. Platon.* s. v. χαρίζεσθαι, ibique *Ruhnken.* p. 274. ed. 2dae. Omnino autem de notione vocabuli χαρίζεσθαι multus est *Plato Sympos.* c. 9. §. 7. sqq. *Wolf.* Opponitur ἀχαρισεῖν vel ἀναίνεσθαι. cf. *Harpocrat.* hh. vv. ibique *Maussac. Lennep.* ad *Phalar. Epist.* p. 13. Erit adeo πάνις ἔκ᾽ ἐτι (nam ἔτι utique repetendum ἀπὸ κοινῆ) χαρίεσσα puella cui per aetatē nondum in amore gratificari licet, quae viro nondum est matura. Neque tamen aspernandum *Plutarchi κα᾽ χαρις*, quod metro adeo convenit, ut difficile sit dictu, an *Sappho κα᾽ χαρις* aut κ᾽ χαρίεσσα scripserit. Prius *Ruhnkenius* l. l. praefert.

XLI.

Maximus Tyrius ib. p. ead. κωμωδεῖ (sc.

Σωκράτης) σχῆμά πε καὶ κατάκλιση σοφισδ᾽
καὶ αὐτή (Σαπφώ).

Τίς δὲ ἀγροῖωτιν ἐπεμμένα σολήν —

Quaenam rustica tunica induta —, Ἄγροῖω-
τιν est vitiosa scriptura, pro qua reponendum
ἀγροῖωτιν. Ἄγροῖωτις scil. vox Aeolica, lo-
co solennioris ἀγρότις. cf. *Stephan. Thesaur.*
L. G. T. I., p. 46. Hic notionem habet in pe-
jus, ac irrisionis causa in ea latet, ut ex *Ma-*
ximi verbis videmus. — Ἐπεμμένα Aeol.
pro ἐπιειμένη, ab ἐπιέννυμι. *Casaubonus*
(ad *Athen.* I. c. 18. p. 53.) haec non videns,
frustra mavult vulgatam formam, vel ἐπαμμένα
Dor. pro ἐφημμένη reponere jubet. Similem
sententiam *Nostra* jam exposuerat *Fragm. XX.*
Si τίς est in interrogatione, verbum quod per-
iit fortasse fuisse possit θέλγει θύμον, ἀνδά-
γει aut ejusmodi. In sensum cf. et *Horat.*
Serm. I. 3. 30. sq. — Jam ad metrum quod at-
tinet, versus videtur asynartetus, dactylico et
iambico compositus:

Τίς δ' ἀγροῖωτιν ἐπεμμένα σολήν —

XLII.

Maximus Tyrius ib. p. ead. τὸν Ἐρωτά φησιν
ἢ Διοτίμα τῷ Σωκράτει (ap. *Platon. Sympos.*
c. XXIII, 6.), εἰ παῖδα, ἀλλὰ ἀκόλεθον τῆς
Ἀφροδίτης καὶ θεράποντα εἶναι λέγει πε καὶ
Σαπφοῖ ἢ Ἀφροδίτῃ ἐν ᾄσματι.

Σύ τε καλὸς θεράπων Ἔρωσ.

Venus ideo hic Amorem non filium, sed ipsius vocat ministrum. Varie sane hujus dei traditur genealogia, cf. *Fragm.* LXXXIX., cujus rei fuit causa, quod notio ejus apud antiquos tam diversis modis constituebatur. — Metrum vestigia Aeolici prodit.

XLIII.

Maximus Tygius ib. p. ead. ἐκβακχεύεται (sc. Σακράτης) ἐπὶ Φαίδρω ὑπὸ τῷ ἔρωτος τῇ δέ (Σαπφοῖ)

Ὁ ἔρωσ ἐτίναξε τὰς φρένας, ὡς ἄνεμος κατ' ὄρος δρυσὶν ἐμπεσών.

Auctor hoc loco nonnulla de *Sapphone* narrat, sed ipsius poetriae verbis. Inde ortum istud τῇ, a *Maximi* sententia profectum, quod, si *Sapphus* verba integra quaerimus, mutandum sane erit in μοὶ vel ἐμοί. Particula δέ *Maximo* opus erat oppositionis ergo, sed in *Sapphus* etiam carmine exstitisse potest. — Τινάσσειν φρένας de insania amatoria dictum, ut antea *Fragm.* V. δονεῖν. — Ὡς ἄνεμος κ. τ. λ. Debat dicere: ὡς ἄνεμος τινάσσει κατ' ὄρος τὰς δρύας, αἷς ἐμπίπτει. Δρῦν non tantum significare quercum, sed quamcunque omnino arborem, a viris doctis jam monitum. cf. e. g. *Spanh.* ad *Callim.*

Hymn. in Del. v. 83. — Fragmentum distribuo per duos versus, quorum prior dactylici cujusdam longioris exitus, secundus vero dactylicus pentameter acatalecticus est:

— μοι δ' ὁ ἔρως ἐτίναξε
 Τὰς φρένας, ὡς ἄνεμος κατ' ὄρος δρυσὶν ἐμπεσών.

Possit sane et anapaesticum extorqueri metrum, si τὰς ad priorem referatur versum.

XLIV.

Maximus Tyrius *ib.* p. ead. ἀνθάπτεται (ὁ Σωκράτης) τῇ Ξανθίππῃ ὀδυρομένη, ὅτι ἀπέθνησκεν· ἢ δὲ (Σαπφῶ) τῇ θυγατρὶ

Οὐ γὰρ θέμις ἐν μεσοπόλων οἰκίᾳ
 θρῆνον εἶναι, ἐκ ἄμμι πρόπει τάδε.

Nefas enim, in poetarum domo luctum esse; non hoc nobis dignum. — Sappho filiae suae, nescio quid lamentanti, succenset. *Maximi* verba: ἢ δὲ τῇ θυγατρὶ, *interpres Latinus* ita reddidit: *illa filiae suae scribit.* Falsissime. Ad θυγατρὶ potius ἀπὸ κοινῆ repetendum ἀνθάπτεται, ita ut Sappho *coram* alloquatur filiam, id quod et satis clare innuunt voces ἐν μεσοπόλων οἰκίᾳ et ἄμμι. — Μεσοπόλοι *i. e.* οἱ πολέονται ἀμφὶ Μῆσας, ideoque *famuli*

vel *cultores* Musarum. — Οὐκ-πρέπει. Ad rem ipsam illustrandam monuisse sufficiat, veteres credidisse, luctu ac tristitia profanari Apollinem atque Musas. — Versus sunt duo ionici a majore:

Οὐ γὰρ θέμις ἐν μεσοπόλων οἰκία
 Θρηῆνον εἶναι, ἐκ ἄμμι πρέπει τάδ. =

quorum secundus non integer exstat.

Ex Aristotele.

XLV.

Aristotel. Art. Rhetor. I. c. 9. §. 20. T. IV. p. 101. ed. Buhle: ὡςπερ καὶ Σαπφῶ πεποίηκεν, εἰπόντος τῷ Ἀλκαίου

Θέλω τι τ' εἰπῆν, ἀλλά με κωλύει
 Αἰδώς.

Σ. Αἶδ' ἰκέ σ' ἐσθλῶν ἡμερον ἢ καλῶν,
 καὶ μήτ' εἰπην γλῶσσ' ἐκύκα κακόν,
 αἰδώς κέν σε ἐκ εἶχεν ὄμματα, ἀλλ'
 ἔλεγες περὶ τῷ δικαίῳ.

Nonnullis levioribus emendationibus adhibitis, in his verbis metrum pure Alcaicum latet. Sic scilicet sunt scribenda:

*Αἰ δ' ἰκέ σ' ἐσθλῶν ἡμερος ἢ καλῶν,
 Καὶ μή τι εἶπῃν γλῶσσ' ἐκύκα κακόν,
 Αἰδώς τε νῦν σ' ἐκ εἶχεν ὄμματ',
 Ἄλλ' ἔλεγες περὶ τῶ δικαίῳ.*

In hoc igitur poematio, ut ex *Aristotelis* ver-
 bis apparet, *Sappho* carpit *Alcaeum*, qui ob-
 scoena aliqua coram illa eloqui voluerat, sed
 pudore adductus sese represserat. *Αἰ δ' cet.*
 Prior versus est in protasi, secundus et tertius
 continet apodosin. — *Δέ* h. l. est indignantis
 atque opponentis. — *Ἰκέ σ' ἐσθλῶν.* Vul-
 gata lectio exinde orta, quia amanuensium vi-
 tio litterae ες, quae bis deinceps sequebantur,
 ter erant adscriptae. Ut nos dedimus, jam
Victorius in Cod. antiq. invenerat. — *Τὰ*
ἐσθλά καὶ καλά Graecis sunt honesta ac deco-
 ra quaelibet, complexus omnium virtutum. cf.
Pind. Ol. I. 67. II. 112. vide et *Nostram*
Fragm. L. Exinde vir probus alias audit *κα-*
λοκάγαθος. — *Τέ νῦν σ'* refixi ex *κεν σε.*
 Ita *καὶ* — *τέ* egregie sibi invicem respondent.
 In Cod. autem *Victorii* jam exstabat *νυ*, quod
 si metri gratia tantum in *νῦν* mutamus, omnia
 erunt expedita. — *Σέ - ὄμματα* i. e. *σέ*
κατὰ ὄμματα, et hoc pro *τὰ σὰ ὄμματα*. Si-
 milem loquendi formam vid. supr. *Od. I. 4.* —
Τὸ δίκαιον, *justum et probum*, cuius ne-
 minem pudeat.

XLVI.

Aristoteles ib. II. c. 23. §. 12. T. IV. p. 278.

ἢ ὡσπερ Σαπφῶ, ὅτι

Τὸ ἀποθνήσκειν κακόν· οἱ θεοὶ γὰρ
οὕτω κεκρίνασιν· ἀπέθνησκον γὰρ ἄν.

Mori est malum; dii enim ita judicarunt; alioqui mori voluissent. — Fragmentum Aristoteles servavit tanquam exemplum enthymematis, ejus quidem generis, quod rem probat auctoritate alterius, cujus adversus sententiam judicare non decet, ut adversus deos. — *Τὸ ἀποθν. κακ.* Haec est propositio generalis, cujus tum veritas in sequentibus probatur. — *Ἀπέθνησκον γὰρ ἄν,* scil. εἰ μὴ τὸ ἀποθνήσκειν εἴη κακόν τι, dii secundum maximam ipsorum sapientiam elegissent sane mori, non ἀθανασίαν sibi reservassent, si mors esset jucundum quid. — De metro nihil affirmo.

Ex Hermogene.

XLVII.

Hermogenes de formis orat. II. c. 4. p. 400.

ὡσπερ ἡ Σαπφῶ·

Ἄμφι δ' ὕδωρ ψυχρὸν κελαδεῖ δια
ὑσδων μαλίνων.

Circum autem aqua frigida susurrum edidit per ramos pomorum. — Versus hic dactylicus hexameter ex loci cujusdam amoeni descriptione est repetitus. ὕσδος Aeol. pro ὄσδος, idque iterum pro ὄζος. Sic ὄνυμα loco ὄνομα ap. *Pind. Ol. VI. 93.* Regio, de qua poetria agit, ita fuit sita, ut inde fluvii vicini strepitus per arbores audiri posset. Ad sensum cf. *Propert. IV. 4. 3. Lucus erat felix hederoso conitus antro, Multaque nativis obstrepit arbor aquis.*

XLVIII.

Hermogenes ib. p. ead. καὶ (sc. ὡςπερ ἡ Σαπφῶ ἀλλοθί φησι)

Αἰδουσομένων δὲ φύλλων κῶμα
καταρῶεϊ.

Concussis vero foliis somnus prorepat. — Statim hoc fragmentum citatur post antecedens, quocum etiam conjungunt *Barthius* (*Adversar. p. 2552.*) et *I. Douza* (ap. *Tollium ad Longin. p. 77.*). Sed quo minus in hoc acquiescas, obstat copula καὶ, inter ambo fragmenta in melioribus *Hermogenis* libris obvia, quae ita explenda, ut nos antea fecimus. Argumentum sane utriusque fragmenti unum idemque. — Κῶμα καταρῶεϊ. Sollemnis est poetarum mos, ut quemlibet lenem strepi-

tum, qualis est citharae, fistulae, apum, aquae, foliorum, homines ad somnum invitare dicant. cf. *Pind. Pyth.* I. 18. sqq. *Virg. Ecl.* I. 54. sqq. *Horat. Carm.* III. 1. 20. *Epod.* 2. 27. sq. *Statius Theb.* I. 585. De etymologia vocis κῶμα vid. *Pindari Schol.* ad *Pyth.* IV. 407. — Metrum exitus systematis Sapphici esse videtur:

— — αἰθυσσομένων δὲ φύλλων
Κῶμα καταῤῥεῖ.

XLIX.

Hermogenes ib. II. c. 4. p. 403. καὶ ὅταν τὴν λύραν ἐρωτᾷ ἡ Σαπφῶ, καὶ ὅταν αὐτὴ ἀποκρίνεται, οἶον·

Ἄγε χέλυ διὰ μοι λέγε φωνάεσσα
δὲ γίνεο.

Age, testudo divina, dic mihi et vocalis fias.
— Verba etiam affert *Eustathius* ad *Il.* α. 1. p. 8., paululum tamen aliter:

Ἄγε μοι χέλυ διὰ φωνάεσσα γένοιο.

Fragmentum ad carminis cujusdam pertinet initium; poetae quippe saepius carmina incipiunt per lyrae invocationem. cf. *Pind. Pyth.* I. 1. χρυσέα φόρμιγξ, Ἀπόλλωνος καὶ ἰοπλοκάμων Σύνδικον Μοισᾶν κτέανον cet. *Anacr. Carm.* I., quod conscriptum est εἰς Λύραν;

Horat. Carm. III. II. 3. Quo minus fragmentum nostrum ipsum carminis esse principium putem, me impedit metrum, cujus rationem sic non perspicio. vid. infr. — *Χέλυς* propr. testudo marina, cujus supra testam Mercurius primus chordas extendisse, ac ita lyram reperisse fertur. Exinde testudo et lyra promiscue adhibentur, interdum tamen ambo distinguuntur inter sese, ut ap. *Bion. Idyll. III. 7.* Δῖος a Jove proficiscens, tunc omnino divinus, i. q. θεῖος. Lyra hoc epitheto ornata, vel quia deus eam primus invenit, vel ob celebritatem et sonorum dulcedinem. — Λέγειν, ut alias λαλεῖν, εἰπεῖν et ἐννέπειν, pro canere, quandoquidem antiquissima canendi ratio erat simplicissima adeoque quasi εἰπεῖν τι. cf. *Homer. Odys. α. I. Anacr. Carm. I. I. XVI. I. LIII. 29.* et alibi. Λόγοι deinde sunt carmina; vid. *Pind. Ol. I. 178. XI. 5. Pyth. V. 63. Anacr. Fragm. I. 33. p. 328. Fisch.* Latini eodem modo usurpant τὸ dicere. cf. *Horat. Carm. I. 32. 3. Sat. II. 3. 6. Tibull. Eleg. II. I. 54.* ibique *Broukh.* Si Hermogenem sequaris, *Sappho* lyram ipsi quoque induxit respondentem; sed haec responsio aetatem non tulit. — Metricam rationem Aeolicam esse censeo:

ἀγε — χέλυ
 Δῖα, μοι λέγε, φωνάεσσα δὲ γίγνεο.

Inter ἄγε et χέλυ verbum aliquod excidisse, eo magis putem, quod *Eustathius* fragmentum aliter citat ac *Hermogenes*. Illud autem verbum fortasse erat *νῦν* vel *τοι*.

Ex Galeno.

L.

Galenus Protrept. c. 8. T. II. p. 8. Chart. ἄμεινον ἔν ἐσιν ἐγνωκότας τὴν μὲν τῶν μειρακίων ἰσθάν τοῖς ἡρῖνοῖς ἀνθεσιν εἰκνῦϊαν, ὀλιγοχρόνιον τε τὴν τέρψιν ἔχσαν, ἐπαινεῖν τε καὶ τὴν Αεσβίαν λέγσαν.

Ὁ μὲν γὰρ καλὸς ὅσον ἰδεῖν πέλεται, ὁ δὲ κ' ἀγαθὸς αὐτίκα καὶ καλὸς ἔσαι.

Nam qui pulcher est, is est, dum cernitur; bonus vero statim quoque pulcher erit. — Agitur de pulchritudine corporis atque animi. πέλεται scil. καλός. — Ὅσον ἰδεῖν i. e. καθ' ὅσον ἰδεῖν ἐσι, *adspectu*. In hoc priorī membro καλὸς referendum ad speciosam formam externam, in altero de animi pulchritudine accipiendum. — *Αὐτίκα* optime redditur eo ipso. — Metrum videtur Aeolicum fuisse:

Ὁ μὲν γὰρ καλὸς ὅσον ἰδεῖν πέλεται, ὁ δ' ἀ-

γαθὸς αὐτίκα καὶ καλὸς ἔσαι. —

Ibi $\acute{o}$ δ reponendum fuit pro $\acute{o}$ $\delta\acute{\epsilon}$ κ' , quod scioli putaverim, qui invenerat $\acute{o}$ $\delta\acute{\epsilon}$ $\acute{\alpha}$ γαθός et hiatum tollere voluit.

Ex Dionysio Halicarnassensi.

LI.

Dionysius de Struct. Verb. T. V. p. 201.
Reisk. τοιγάρτοι Σαπφικόν τι ἐπιθαλάμιον
τετί

Οὐ γὰρ ἑτέρα ἦν παῖς, ὦ γαμβρέ,
τοιαύτα.

Non enim alia fuit puella, o sponse; talis. — Ex epithalamio versum esse depromptum, ipsum Dionysium auctorem habemus. Sponsa sponso commendatur. Simile quid vid. Fragm. XVII. — Γὰρ respicit aliquid, quod in antecedentibus in sponsae gratiam a juvenum choro dictum erat sponso. Posset fuisse: bene fecisti, et felix es praedicandus, qui hancce potissimum virginem duxisti, nam illi parem non reperisses. — τοιαύτα i. e. tam egregia. — Metrum erit ionicum a majore post verborum levem immutationem factam:

Οὐ γὰρ ὅ' ἑτέρα ἦν παῖς, ὦ γαμβρέ, τοιαύτα.
'P' est sane, utique. Poterat haec particula facile excidere ob praecedens ρ. Quid tamen; si rescribas: Οὐ γ' ἂ' ὅ' ἑτέρα?

Ex Ammonio.

LII.

Ammonius de Affin. Vocab. Different. s. v. ἄρτι p. 23. Valcken. Ἄρτι καὶ ἀρτίως διαφέρει. Ἄρτι μὲν γάρ ἐστι χρονικὸν ἐπίρρημα, τὸ δὲ ἀρτίως ἐπὶ τῷ ἀπηρισμένῳ ἔργῳ, τελείως. ὥσε ἀμαρτάνει Σαπφῶ λέγουσα·

Ἄρτίως μὲν ἂ χρυσοπέδιλος αὖως —
Nunc quidem aurora aureos calceos habens.
 — Carpit h. l. Ammonius Sapphum, cui non ἀρτίως, sed ἄρτι dicendum fuisse putat. Poetria vero omnino defendenda. Quamvis enim ἀρτίως saepius significet *perfecte*, haud minus tamen frequenter habet potestatem τῷ ἄρτι. cf. *Hesych.* h. v. vel *Herr. Stephan. Thesaur.* T. I. p. 550. A. — *Χρυσοπέδιλος*, aurea sandalia habens, qualia dii atque deae semper gestare solent, e. g. Minerva ap. *Homer. Od.* α. 96. et Mercurius *Od.* ε. 43. Aurora autem eo magis poterat audire *χρυσοπέδιλος*, quod colore est aureo.
 — *Αὖως* Aeolica vox pro solenni ἠώς. Doribus nempe audit ἄως, ex quo Aeoles, τὸ υ inserentes, faciunt αὖως. cf. *Eustath.* ad *Il.* λ. p. 757, 4. *Maittaire de Dial.* p. 156. Probe hanc vocem huic loco restituerunt *Scaliger*.

et *Vulcanius*, cum alias corrupte legeretur αὖ, et tunc statim *Ammonii* verba ὡς ἀντι cet. sequerentur. Vides, quam facile ultima in αὖως excidere potuerit. Ceterum sententia pendet. Quod desideratur verbum, forsitan fuit ἔφαινε. Metrum iterum se praebet ionicum a majore.

Ex Scholiaste Euripidis.

LIII.

Scholiastes Euripidis ad *Orest.* v. 1260. καὶ ἡ Σαπφὴ δὲ οὕτω τὸν ἔσπερον ἀστέρα εἶπε, τρόπον τινὰ ἐτυμολογῶσα τὸ ὄνομα·

Ἔσπερε πάντα φέρων, ὅσα φαινόλις
ἔσκέδασ' αὖως.

Vesper omnia ferens, quaecumque lucifera sparsit aurora. — Versus hic dactylicus hexameter aequae ac *Fragm.* XXXVII. ad epithalamium pertinere videtur, eadem de causa, quam illic apposuimus. Nec obstat metrum hexametrum, cujus quippe usus in epithalamiis neutiquam desideratur. — Ὅσα cet. Haec ulterius explicant, quid poetria sub πάντα φέρων proprie intelligi velit. Inde lumen etiam accenditur simili sententiae, fragmento XXXVII. obviam. — Φαινόλις, λαμπρά, φωσφόρος. *Hesychius.* Apud auctorem

Etym. M., qui fragmentum nostrum quoque citat v. ἔσπερος, legitur φαινόλης, metro repugnante. Nulla interim causa sufficiens adest, cur reponamus φαινόλις, ut *Wolfius* ad *Sapph.* p. 233. proponit, φαινόλις enim satis probum verbum. Notio abstracta hic est in deam mutata, quae agens inducitur. Aurora scil. proprie pro matutino tempore.

Ex Scholiaste Theocriti.

LIV.

Scholiastes Theocriti ad *Idyll.* XI. 39. γλυκύμαλον, ἦγεν τὸ γλυκὺ μῆλον· μῆλον δὲ ἔστιν ὡς μελίλωτον· ἔστι γὰρ μήλα γένος. Σαπφώ·

Γλυκύμαλον ἐρεύγεται ὡς ἄκρω ἐπ' ὄσδω.

Commendat poetria alicujus pulchras genas. Γλυκύμαλον pomorum quaedam species dulci sapore, nos: *Süssapfel*. Est deinde vox blandientium, inter amantes praecipue usitata. cf. *Theocr. Idyll.* XI. 39. — Ἐρεύγεται. Id verbum hoc quidem loco absque sensu est. Rescribe adeo cum *Casaubono Lection. Theocr.* c. XI. ἐρεύθεται. — Ὄσδω bene *Ursinus* refinxit, cum in vulgatis vitiose exstaret οὐδω. γλυκύμαλον ἄκρω ἐπ' ὄσδω pro malo in suo

genere praestantissimo, nam summis in ramis speciosissimae et optimae notae fruges enasci solent. cf. *Theocr. Adoniaz.* v. 112. Ordo verborum est hic: ἐρέυθεται (scil. juvenis vel puella de qua agitur) ὡς γλυκύμαλον ἐπ' ἄκρω ὄσδω. In sententiam facit locus *Theocr. Idyll. VII.* 117. ὦ μάλοισιν Ἔρωτες ἐρευθομένοισιν ὁμοῖοι. — Metrum distribui per duos anapaesticos monometros hypercatalecticos:

Γλυκύμαλον ἐρέυθετ'
Ὡς ἄκρω ἐπ' ὄσδω.

LV.

Annotator Vimariensis ad argumentum in Theocriti Idyll. XXVIII. γέγραπται δέ (scil. Idyll. laudat.) αἰολίδι διαλέκτῳ, παρὰ τὸ Σαπφικὸν ἐκκαίδεκάσύλλαβον, τό·

Ῥοδοπήχες ἀγναὶ Χάριτες, Διὸς
κόραι.

Lacertos roseos habentes castae Charites [adeste], Jovis filiae. — Vir quidam doctus ad *Theocriti exemplar Romanum*, in bibliotheca Ducali Vimariensi asservatum, varias notas manu adscripsit, in his etiam *Sapphus* locum. Ex ejus verbis antea appositis fragmentum nostrum initium carminis cujusdam, et quidem carminis, quod incipiebat prooemio, in quo Gratiae advocabantur, fuisse apparet. —

Ῥοδοπήχες. Similes compositiones exstant in verbis Ῥοδοδάκτυλος ac Ῥοδόχρως. cf. *Hesiod. Erg.* 608. *Homer. Od. β.* 1. et saepius. vid. omnino *Anacr. Carm.* LIII. 29. sqq. Partem pulchritudinis, roseos lacertos, pro pulchritudine omnino positam puta, ut καλλίκομοι *Fragm.* VI. Poetarum nempe officium est, per species loquendi, easque lectoribus in genera resolvendas relinquendi. — Διὸς κόρα. Nimirum Eurynome, Oceani filia, eas peperit ex Jove. cf. *Hesiod. Theog.* 907. *Orpheus Hymn.* LIX. 3. — Metrum est choriambicum cum basi. Ceterum et *Eustathius* ad *Od. β.* 1. p. 73, 37. ad nostrum versum alludit.

Ex Pindari Scholiaste.

LVI.

Scholiastes Pindari ad *Ol. II.* 96. καὶ Σαπφώ·

Ὁ πλεῖστος ἄνευ ἀρετῆς οὐκ ἀγαθὸς
 σύνοικος· ἢ δ' ἐξ ἀμφοτέρων κρᾶσις
 εὐδαιμονίας ἔχει τὸ ἄκρον.

Divitiae sine virtute non sunt innoxius socius. Mistura autem ex utraque in se continet felicitatis apicem. — Hominem divitem, qui idem virtutem colat, omnium esse felicissimum, poetria praedicat. Locum *Scholia-*

stes recentior paulo aliter exhibet, hac scilicet ratione:

Πλῆτος ἄνευ ἀρετῆς οὐκ ἀσινῆς
 πάροικος· ἢ δὲ κραῖσις εὐδαιμονίας
 ἔχει τὸ ἄκρον.

Ad *Pyth.* V. 1. quoque *Scholiastes* poetriae verba habet, sed mutila:

Ὁ πλῆτος ἄνευ ἀρετᾶς οὐκ ἀσινῆς
 πάροικος.

Σύναικος. Ex nota prosopopoeia divitiae illius qui eas possidet comes vel socius esse dicuntur. Jam si homo est probus, comitem sese praebent πολύφιλον, *facilem, mitem* (cf. *Pind. Pyth.* V. 5.); at si est scelestus, σίνοντα, ipsi atque aliis noxium, quae notio nostro loco insidet. Divitiae scilicet homini improbo multas suppeditant occasiones, turpiter vivendi atque scelera committendi. Sententia saepius a veteribus repetita, ab ipso *Pindaro* et aliis, e. g. a *Callimacho Hymn. in Jov.* 95. sq. Οὐτ' ἀρετῆς ἄτερ ἄλβος ἐπίσταται ἄνδρας ἀξίειν, Οὐτ' ἀρετῆ ἀφέναια, et *Antiphonte* ap. *Stob. Floril.* CII. p. 559. *Gesn.* ὁ θεὸς ὁ μὴ παντελῶς βέλεται ἀγαθὰ δίδοναι ἀνδρὶ, χρημάτων πλῆτον παρασχών, τῷ καλῶς φρονεῖν πένητα ποιήσας, τὸ ἕτερον ἀφελόμενος, ἀμφοτέρων ἀπεξέρησεν.

'Ασινῆς omnino praetulerim τῷ ἀγαθός. —
Metrum videtur ionicum a majori fuisse:

Ὁ πλεῖτος ἄνευ ἀρετᾶς
Οὐκ ἀσινῆς σύννοικος·
Ἡ δ' ἀμφοτέρων κραῖσις
Εὐδαιμονίας ἔχει
Τ' ἄκρον. —

Σύννοικος primam longam habet vi digam-
matis: σύνφοικος. Etiam in εὐδαιμονίας ulti-
ma longa est, nam substantiva in ια exeuntia
ultimam producunt, cujus quidem rei jam su-
pra *Od.* II. v. 6. in voce καρδίαν vidimus
exemplum, cui adde *Eurip. Bacch.* 464. ubi
habes *Λυδία*.

LVII.

Scholiastes Pindari ad *Pyth.* I. 10. ἡ δὲ Σαπ-
φῶ ἐπὶ τῷ ἐναντίῳ ἐπὶ τῶν περισερῶν·

Ταῖσι ψυχρὸς μὲν ἐγένετο θυμὸς,
παρ δ' ἰεῖσι τὰ πτερά.

*His languidus fiebat animus, et demittunt
alas.* — Ταῖσι scil. περισεραῖς, nam de co-
lumbis esse sermonem *Scholiastae* evincunt
verba. — Ψυχρὸς h. l. *languidus*, nempe
prae somno. Quod adeo *Pindarus* de aquila
in Jovis sceptro dormiente dicit, id *Nostra*
contra de columbis praedicat. — Παρ δ'
ἰεῖσι cet. Haec quoque avibus dormientibus

conveniunt. *Pindarus* de aquila: ὠκείαν πτέρυγ' ἀμφοτέρωθεν χαλάξας. — Metrum, ni fallor, erat Aeolicum:

Ταῖσι ψυχρὸς μὲν γένητο
Θυμὸς, παρ' δ' ἰεῖσιν τὰ
Πτερά. —

In γένητο augmentum sustuli, nam quinque syllabas breves haud facile digeras.

LVIII.

Scholiastes Pindari ad *Pyth.* IV. 410. ὁ δὲ χρυσὸς ἀφθαρτος· καὶ ἡ Σαπφώ·

“Ὅτι Διὸς παῖς ὁ χρυσὸς, κεῖνον ἔσῃς οὐδὲ κίς δάπτει, βροτέαν φρένα κράτισον φρενῶν.

Locus etiam affertur a *Proclo* ad *Hesiod.* *Erg.* 439., qui *Plutarchum* (quem in *Hesiodum* commentarium scripsisse ex *Gellii* XX. cap. 8. loco discimus) poetriae verba inducit falso *Pindaro* tribuentem, eaque mutila perhibentem, hac ratione:

Κεῖνον οὐ σῆς, οὐ κίς δάμναται.

“Ὅτι non *Sapphus*, sed ipsius *Scholiastae* poetriam citantis putaverim. — Διὸς παῖς. Dei filius audit aurum, quatenus ejus materia nulla re laeditur, nunquam interit, sicut et deorum filii nunquam moriuntur, sed immortalitatem consequuntur. Cum delectu autem *Jupiter*

tanquam auri pater nominatur, quippe praestantissimus inter deos, ut aurum inter cetera metalla. — Σής animalculum vestes rodens, *tinea*. cf. *Hesych.* h. v. Exstant etiam alia parvorum insectorum, ligna, coria cet. corrodentium genera, quae secundum diversas, in quibus vivunt, materias diversa obtinent nomina, ut δήξ, ἰψ, τρώξ, κίς, θροίψ, ἰξ. cf. *Tzetz.* ad *Hesiod.* *Erg.* 420. Inter haec κίς, quod etiam in *Sapphone* occurrit, est istud animalculum, quod frumentum corrodit. *E. M.* κίς θηρίον ἐστὶν ἐσθίων πυρὸς καὶ κριθάς. Latinis audit *curculio*. Ab aliis aurum ita commendatur, ut rubigine non laedi dicatur, v. c. a *Theognide* v. 443. p. 19. *Poet. Gnom. Brunck.* Ea ipsa de re *Nostram* alio loco aurum encomio ornasse, docet *Pausanias Arcad.* c. 18. T. II. p. 404. *Fac.*, cum dicit: καὶ τοί γε καθαρεύειν γε τὸν χρυσὸν ὑπὸ τῆ ἰῆ, ἢ τε ποιήτρια μάρτυς ἐστὶν ἢ Λεσβία, καὶ αὐτὸς ὁ χρυσὸς ἐπιδείκνυσιν. — *Βροτέαν φρένα* cet. Haec quomodo vulgo concipiuntur, sensu carent. Libenter ideo *Valckenarii* (ad *Ammon.* p. 102. sq.) pressi vestigia, δάμναται δὲ βροτέαν φρένα κράτισον ἀφένων rescribere jubentis, in quibus tamen metri causa nonnulla erant immutanda. vid. *infr.* Δάμναται apud *Sapphum* exstitisse, *Plutarchi* quoque l. c. quamvis vitiosa probat

lectio. — Ἀφένων jam proposuit Scaliger. Nihil auro in hominem majorem habere vim, saepius a veterum scriptoribus dictum, e. g. a Menandro ap. Stob. Flor. XCII. p. 375. Grot., et ab Ovidio Amor. III. 8. 29. — Metrum est trochaicum:

Διὸς παῖς ὁ χρυσός·
 Κεῖνον ἔ σῆς ἔδὲ κίς δάπται, βρο-
 τέαν δὲ
 Δάμναται φρένα κράτισον ἀφέ-
 νων. —

Βροτέαν δυσλλάβως pronuntiandum in metiundo versu. — Ἀφένων Aeolice pro ἀφένων, ut σκύφος pro σκύφος et similia. Brunckius (Anal. I. p. 57.) posteriorem fragmenti partem sic constituit: βροτέαν φρένα κάλλις' (haec vox in Ursino legitur) εὐφραίνων.

Ex Scholiaste Sophoclis.

LIX.

Scholiastes Sophoclis ad Electr. 148. T. III. p. 105. Br. καὶ Σαπφώ·

Ἦρος ἄγγελος ἡμερόφωνος ἀηδών.
Veris nuntia suaviter canens luscinia. —
 Verba etiam occurrunt ap. Suid. v. ἀηδών.
 Alias hirundo audit veris nuntia. cf. Simonid.

ap. *Schol. Aristoph.* ad *Aves* 1410. — Metrum est Aeolicum.

Ex Scholiaste Aristophanis.

LX.

Scholiastes Aristophanis ad *Plut.* 729. ἡμι-
τύβιον ἀντὶ τῆς σαρδάριον, ῥάκος ἡμιτριβὲς
λινῶν τι, οἷον ἐκμαγεῖον· καὶ Σαπφῶ·

Ἡμιτύβιον σαλάσων.

ἢ δίκροσσον φακιδόλιον. — Ἡμιτύβιον, si fides habenda *Polluci* VII. c. 16. §. 71., fuit verbum Aegyptiacum: significare saltem pannum lintei crassioris, vel sudarium, plures sibi consentiunt. Id vel patet ex *Aristophanis* loco laudato. Vide tamen sis *Wolf.* ad *Sapph.* p. 242. — Verba ἢ δίκροσσον φακιδόλιον multi et ipsius etiam poetriae putant; equidem pro interpretamento *Scholiastae* habuerim.

Ex Eustathio.

LXI.

Eustathius ad *Od.* β. v. 111. p. 247, 20.
ἀπὸ δὲ τῆς ῥηθέντος Ἀδμήτης σκολιὸν τι ἐν
Ἀθήναις ἀδόμενον, ὡς καὶ Πausanίας φη-
σιν ἐν τῷ οἰκείῳ Λεξικῷ, λέγων· ὡς οἱ μὲν
Ἀλκαίης φασὶν αὐτὸ, οἱ δὲ Σαπφῆς, οἱ δὲ

Πραξιλλῆς τῆς Σικυωνίας. Ἀρχὴ δὲ τῆς μέ-
λεος αὕτη·

Ἀδμήτης λόγον, ὦ ταῖρε, μαθῶν,
τῆς ἀγαθῆς φίλει, τῶν δειλῶν δ' ἀπέ-
χε, γνῆς, ὅτι δειλῶν ὀλίγα χάρις.

Dictum de Admeto, o amice, cognoscens, bonos ama, malis autem te abstine, probe recordans, malorum esse exiguum gratiam. — Fragmentum etiam legitur ap. *Athenaeum* XV. p. 695. C. Quamvis incertum sit, an *Alcaeum*, *Sapphum* vel *Praxillam* habeat auctorem, vel sic tamen a nobis non fuit praetereundum. — Ἀγαθοὶ h. l. sunt *fortes*, sicut δειλοὶ e contrario *homines ignavi*. — Χάρις scil. πέλεται. — Metrum est choriambicum cum basi:

Ἀδμήτης λόγον, ὦ ταῖρε, μαθῶν, τῆς
ἀγαθῆς φίλει,
Τῶν δειλῶν δ' ἀπέχε, γνῆς ὅτι δειλοῖς
ὀλίγα χάρις.

Δειλοῖς, quod *Athenaeus* exhibet, melius sane placet, quam *δειλῶν*.

LXII.

Eustathius ad II. 9. 551. p. 360, 43. καθὰ
καὶ ἡ Σαπφώ περὶ φησίν·

Ἄσπερες μὲν ἀμφὶ καλὰν σελάναν
 ἄψ ἀποκρύπτουσι φαεινὸν εἶδος, ὁπό-
 ταν πλήθοισα μάλιζα λάμπη γᾶν.

Stellae quidem circa pulchram lunam retro abscondunt fulgidam faciem, tum maxime, quum plena terram illustrat. — Ὅποταν. De hujus particulae cum conjunctivo constructione vid. *Viger. de Idiot. cap. VII. §. 10. p. 436. Zeun.* — Sensum expressit *Horatius Carm. I. 12. 46.*

micat inter omnes

Julium sidus, velut inter ignes

Luna minores.

Cf. etiam *Fragm. CIX.* — Metrum deprehendi manifestum Sapphicum hendecasyllabum, cujus in systemate ultimae tantum desunt syllabae:

Ἄσπερες μὲν ἀμφὶ καλὰν σελάναν
 Ἄψ ἀποκρύπτουσι φαεινὸν εἶδος,
 Ὅποταν πλήθοισα μάλιζα λάμπη
 Γᾶν. —

Ὅποταν duplicato π reponere versus suadebat, probante jam, ut posthac intelligebam, *Koenio ad Gregor. Corinth. p. 276.*

E x P o l l u c e .

LXIII.

Pollux Onomast. VII. c. 16. §. 73. ἐν δὲ
τῷ πέμπτῳ τῶν Σαπφῆς μελῶν ἔστιν εὐρεῖν·

Ἀμφὶ λάβροις λασίοις εὖ ἐπύκασσε.

Multis circa villosis pannis bene obtexit. —
Fragmentum igitur hoc secundum *Pollucem*
in *Sapphus* odorum libro exstabat quinto. —
Λάβρος h. l. idem quod *πολύς*. cf. *Hesych.*
h. v. — *Τὸ λάσιον* proprie elliptice dictum,
supplendum scilicet ὕφος, adeoque *textile vil-*
losum. *Pollux* de hac voce post *Sapphus*
verba apposita ita: καὶ φασιν εἶναι ταῦτα
σινδόνια ἐπετραμμένα. — Metrum sive fuit
ionicum a majore cum basi, sive dactylicum
asynarteton; ultima vox ob hoc duplici sal-
tem σ efferenda, ut nos dedimus, cum in vul-
gatis ἐπύκασσε compareat.

LXIV.

Pollux VII. c. 22. §. 93. τὰ μέντοι Τυρ-
ρήνικα εἶη ἂν ὁ Σαπφῆς μάσθλης (ita enim
corruptum Pollucis locum emendandum cen-
seo):

Ποικίλλος μάσθλης, Λύδιον καλὸν
ἔργον.

Μάσθλης calceamenti quoddam genus, ex *Pollucis* sententia idem forsā quod τὰ *Τυφθηνικά*. — *Καλὸν* rescripsi pro vulgari *κακὸν*, quae lectio nullius sane pretii, cum poe-
tria hic potius videatur commendare velle calceamenti genus, de quo loquitur. — Metrum erit dactylicum, si, ut nos fecimus, *ποικίλλος* duplici λ effertur.

LXV.

Pollux X. c. 27. §. 124. *πρώτην δέ φασιν χλαμύδα ὀνομάσαι Σαπφὸς ἐπὶ τῷ ἔρωτος εἰπῶσαν*

Ἐλθόντ' ἐξ ὀρανῶ, πορφυρέαν ἔχοντα προϊέμενον χλάμυν.

Coelitus venientem, purpuream volitantem habentem chlamydem. — *Ὀρανῶ*. Vulgata lectio est *ἔρανῶ*, quam *Jungermannus* mutabat in *ὠρανῶ*. Nostrum *Hemsterhusii* Codd. exhibebant; vid. ejus notas ad *Pollucis* loc. laudat. — *Πορφυρέαν*. Graeci purpureum in vestimentis exterioribus valde amabant colorem; proinde saepius *χλαῖνα πορφυρέη* ap. *Homerum*. cf. *Polluc.* VII. c. 13. §. 46. et 48. Ap. *Stephan. Poett. Lyrr.* p. 60. legitur *πορφυρᾶν*. Invenitur vel *πορφυρίαν*, quod vero Graecum non est. — *Προϊέμενον*. *Scaliger* ad *Catull.* p. 101. prohibet *πρωῖ ἔμενον*, sensu neutiquam perspi-

cuo. προϊέμενός χλαμύς est potius chlamys volitans, imago sane rectissima de Amore coelitus veniente, et aerem sécante, cujus vestis volatus nisu in varias movetur partes et circum corpus volitat, aequè ac videre est in Mercurii iconibus, quas, si tanti est, adspice. — Χλάμυν. Hanc vocem prima induxit *Sappho*, si fides habenda *Polluci* et *Ammonio* h. v. Ni autem egregie fallor, poetria verbum posuit de tenui et molli veste exteriori, qualis quippe convenit Cupidini. Athenienses equitum vestem nominasse χλαμύδα, *Pollux* asserit. *Ammonius* vero distinguit inter χλαῖραν et χλαμύδα, illam heroicum dicens esse indumentum, hanc Macedonicum, sexcentis annis post heroum tempora demum sic dictam, et id quidem auctore *Sapphone*. Notandum omnino hoc loco, Amori, quem vulgo nudum effingunt, vestem tribui. Fecit tamen idem *Catullus Carm. LXVIII. 132.*:

*Quam circum cursans hinc illinc saepe
Cupido*

Fulgebat crocina candidus in tunica.

in quibus forsàn *Sapphum*, quam alias imitatum esse constat, ante oculos habuit. Ceterum pro χλάμυν alias quoque legitur χλαμύδα. — De metro aliquid affirmare non ausim.

E x S e r v i o.

LXVI.

Servius ad Virgil. Georg. I. 31. *Generum pro marito positum multi accipiunt, juxta Sappho, quae in libro, qui inscribitur ἐπιθαλάμια, ait:*

Χαῖρε, νύμφα, χαῖρε τίμιε γαμβρὲ
πολλά.

Gaude sponsa, gaude multum honorande sponse. — Hoc fragmento chorus juvenum et virginum epithalamium canentium fausta deprecatur recens nuptis. *Χαίρειν* hic felicem esse. In sensum cf. *Theocr. Idyll. XVIII. 49.*

Χαίροις, ὦ νύμφα, χαίροις, εὐπέν-
θερε γαμβρέ.

Metrum est pure Sapphicum, sic:

Χαῖρε,
Νύμφα, χαῖρε τίμιε γαμβρὲ πολλά.

E x S c h o l i a s t e A p o l l o n i i.

LXVII.

Scholias tes Apollonii Rhodii ad Argonaut.
I. 727. p. 73. ed. Hoeltzlin. ἐρευθήεσσα δέ

ἀντὶ τῆ πυρρᾶ, ὑπέρουθρος. καὶ ἔσι παρὰ
τὸ Σαπφικόν·

Παντοδαπαῖς μεμιγμένα χροιαῖσιν.
Omnigenis permista coloribus. — Probabile
est, *Sapphum* hic loqui de Iride, in quam ea
quae dicta sunt egregie conveniunt. — Versus
forte fuit asynartetus, ex choriambo et iam-
bis compositus.

LXVIII.

Scholias Apollonii ad Argon. I. 1123. p.
116. χεράδες λέγονται οἱ μικροὶ σωροὶ τῶν
λίθων. φησὶ Δημήτριος ὁ Σκήψιος τὴν διά-
λεκτον Ἀπολλωνιατῶν εἶναι, τῶν ἐν Πόντῳ.
μνημονεύει καὶ Σαπφῶ·

Μὴ κίνει χεράδας.

Fragmentum quoque legitur apud *auctorem*
Etymol. M. v. χεράδες.

Ex Etymologico Magno.

LXIX.

Etymol. M. v. ἀβακῆς. κέχρηται δὲ αὐτῷ
Σαπφῶ, οἶον·

Ἄλλὰ τις ἐκ ἔμμεν παλιγκότων
ὀργάνων, ἀλλ' ἀβακὴν τὰν φρένα ἔχω.

Ἐμμεν. Infinitivus hoc loco sensum non
praebet idoneum. Legendum potius ἔμμι, ut

jam *Ursinus* videbat. *Vossius* ad *Catull.* p. 213. initium fragmenti exhibet ita: ζαλα̃τις ἔγ' ἔκ ἔμμι, quod unde petierit, non dicam. — Παλιγκότων. *Hesychius*: παλίγκοτα, ὄργιλα. *Ursinus* emendabat παλίγκοτος. Optime idem ὄργαν pro vulgari ὄργάνων. — Φρήν ἄβακῆς ingenium quale habere solet infans, i. tranquillum et placidum. Vulgata lectio ἄβακῆν male se habet, verbum enim pertinet ad tertiam declinationem. Repone igitur ἄβάκη. — Metrum est choriambicum:

Ἄλλά τις ἔκ ἔμμι παλίγκοττος ὄργαν,
Ἄλλ' ἄβάκη τὰν φρέν' ἔχω. —

LXX.

Etymol. M. v. ἄωροι. καὶ Σαπφώ.

Ὄφθαλμοῖς δὲ μέλας χύτ' ἄωρος.

Μέλας epitheton somno quam maxime conveniens, cum, oculis clausis, omnia circum nos sint obscura. *Pindarus Pyth.* I. 13. sqq.

κελαινώ-

πιν δ' ἐπὶ οἱ νεφέλαν

Ἄγκύλω κρατὶ, βλεφάρων

Ἄδὺ κλαίτρον, κατέχευας.

Χύτ'. Somnus homini ἐπιχεῖσθαι nota forma poetica dicitur. cf. *Heyn.* ad *Hom. Il.* β. 19. — Ἄωρος. Hujus verbi caussa auctor *Etymologici* nostrum fragmentum servavit,

exemplo scilicet probaturus, idem sonare ὦρος et ἄωρος. Prioris vocis usum ex *Callimacho* demonstrat. Verba ejus pleniora haec sunt: ὦρος καὶ ἄωρος κατὰ πλεονασμὸν τῆ α μηδὲν πλέον σημαίνοντος. ὦρος γὰρ ὁ ὕπνος. *Καλλίμαχος* (*Fragm. Cl. Tom. I. p. 501. Ernest.*)· Πολλάκι καὶ κανθῶν ἤλασα ὦρον ἄπο. καὶ Σαπφώ· Ὀφθαλμοῖς κ. τ. λ. — *Metrica ratio fuit dactylica tetrametra.*

LXXI.

Etymol. M. v. δαύω. Δαύω τὸ κοιμῶμαι. Σαπφώ·

Δαύοις ἀπαλᾶς ἐτάρας ἐν σήθησιν. Δαύω. Herodianus Grammaticus hanc vocem semel tantum apud Sapphonem exstare tradebat, ut idem auctor Etym. M. ait. — Metrica ratio est anapaestica.

LXXII.

Etymol. M. v. ἐμπάζω. Ἐμπάσω καὶ αἰολικῶς ἐμπάζω· τὰ γὰρ δύο σσ εἰς ζ τρέψουσιν Αἰολεῖς· τὸ γὰρ ἐπιπλήσω, ἐπιπλάζω. Σαπφώ·

Τὸν δ' ἐπιπλάζοντ' ἄνεμοι φέροιεν. Ἐπιπλάζειν Aeolibus dici pro ἐπιπλήσσειν etiam asserit Gregor. Corinth. p. 288. Koen. — Ἄνεμοι φέροιεν, i. e. ille absit a nobis. Sic et alibi τοῖς ἀνέμοις τι δίδόναι φέ-

ραιν dicitur is, qui rem aliquam a se removere studet. — Metrum est Sapphicum hendecasyllabum.

LXXIII.

Etymol. M. v. θείομεν. "Ωσπερ δαμῶ, δαμείω, ἔτω θῶ, θέω. καὶ παρὰ Σαπφοῦ·

"Οττινας γὰρ εὖ θέω, κῆνοί με μά-
λισα σίνονται.

Quos enim bene colloco, illi maxime me laedunt. — "Οττινας dicunt esse Boeoticum pro ἔστινας. — Εὖ τιθέναι nihil aliud nisi in statum felicem extollere significat. — Metrum iterum Sapphicum puto fuisse:

ὄττινας γὰρ
Εὖ θέω, κῆνοί με μάλισα σίνοντ'.

EX PRISCIANO.

LXXIV.

Priscianus ap. Putsch. p. 725. Δαρεὺς pro Δάρης, ut Sappho:

Ὁ Δαρεὺς φήν, ἔικεν ἄφετον ἀγνή βία.
Δαρεὺς. Quis homo iste fuerit, aliunde non constat. — Ἄφετον potest vel neutrum nominativi, vel masculinum accusativi esse. Cum substantivum, ad quod pertinebat, non habeamus, sensus fragmenti obscurus prorsus manet. — De metro taceo.

Ex Dione Chrysostomo.

LXXV.

Dio Chrysostomus Orat. XXXVI. T. I. p. 128. Reisk.

Μνάσασθαί τινα φάμη καὶ ἕτερον
ἀμμέων.

πάνν γὰρ καλῶς εἶπεν ἡ Σαπφώ.

Μνάσασθαί. Aoristus h. l. pro futuro positus ex nota enallage. cf. *Zeun.* ad *Viger.* p. 210. a. — Φάμη sensum hic non praebet. Probe *Casaubonus* restituit φαμί. — ἕτερον. Nec hoc satis mihi placet, sensus et metri causa, quod ex manifestis vestigiis est Aeolicum tetrametrum. Emendo igitur ὕσερον. τινὰ ὕσερον autem poetice loca τινὰ ἐκ τῶν ὕσέρων, aliquem ex posteris. Verba correctiora erunt ideo haec:

Μνάσασθαί τινα φαμί καὶ ὕσερον
ἀμμέων.

In sententiam faciunt versus *Hesiodi*, quos *Dio* statim deinceps proponit:

Φήμη δ' ἔτις πάμπαν ἀπόλλυται,
ἦντινα λαοί

Πολλοὶ φημίζεσι θεός νύ τις ἐσι
καὶ αὐτή.

Cf. et *Tullii Laureae Epigr.* III. T. II. p. 91.
Anth. Jacobs., Ovid. Metam. XV. extr.

Ex Apollonio Dyscolo.

LXXVI.

Apollonius Dyscol. de Syntax. III. p. 288.
 Sylb. Τό γε μὴν ἐρᾶν ὁμολογεῖ τὸ προσδια-
 τίθεσθαι ὑπὸ τῶ ἐρωμένῳ· διὸ καὶ δεόντως
 ἢ Σαπφῶ ἐπιτεταμένῳ μᾶλλον ὀνόματι
 ἐχρήσατο·

Ἐγὼ δὲ καὶ ἡ νοττώτις ἐρᾶται.

Νοττώτις Aeol. pro νεότητι, *parvula, puella*. — Ἐρᾶσθαι de vehementiori amore dictum, qualis evenit inter amasios, fortius quam φιλεῖν. — Versus videtur asynartetus, ex iambico et dactylico compositus.

LXXVII.

Apollonius Dyscolus in Grammatica inedita, ex qua Vossius excerpta fecit, quae Reitzius ad calc. Maitt. de Dial. in vulgus edidit, ubi vid. s. artic. ἐγὼ. p. 421. Αἰολεῖς ἐγὼν βαρέως·

Ἐγὼν δ' ἐμαυτᾶς τοῦτο σύνοιδα. — Σαπφῶ.

Metrum iambici trimetri habet speciem. σύνοιδα nempe proprie in medio per digam-

ma puto scriptum esse: *σύνφοιδα*. Verbum autem sequens incipiebat a duplici consona; vel, nisi hoc erat, a vocali longa, seu ob positionem producta: tum vero *σύνοιδ* scribendum.

LXXVIII.

Apollonius Dyscolus ib. s. art. *ἐμοί, σοί, οἷ*.
Σοί Ἀττικῶς, Ἴωνες, Αἰολεῖς:

Σοί δ' ἐγὼ λευκᾶς ἐπίδαμον αἶγος
[*Μῦθον λέξω.*]

Σαπφώ.

Ἐπίδαμον. In Grammat. MS. vitiose exstat *ἐπίδωμον*. — *Αἶγος.* Innuit *Nostra* forsan capellam Amaltheam, cujus uber Jupiter puerulus exsuxit; id quod eo magis sese commendat, si substantivum ad *ἐπίδαμον* pertinens recte per *μῦθον* supplevi: fabula enim de ista capella optimo jure poterat nominari *ἐπίδημος*, *Graecorum religioni domestica*. — Metrum est Sapphicum hendecasyllabum.

LXXIX.

Apollonius Dyscolus ib. s. art. *περὶ πληθυντικῶν πρωτοτύπων* p. 429. *Αἰολεῖς ὑμεῖς:*

Οὔτι μοι ὑμεῖς ἄς θέλετ' ὑμε.
δευτέρῳ Σαπφώ.

Ἵμμε σοί, εἶναι ἐμοί non mihi estis tales, quales vos esse vultis. Forsan hoc sibi voluit

Nostra: vos amicas mihi esse optatis, ego autem tales vos non agnosco. — Haud satis scio, an versus fuerit asynartetus, ex trochaico et logaoedico junctus, aut Ionicus potius a majore trimeter.

LXXX.

Apollonius Dyscolus ib. s. art. *περὶ τῆς σφιν* (nam ita legendum pro σφός) p. 451. *Συρακόσιοι ψίν. Ἡ διὰ τῆ ψ γραφή ἐπὶ πλήθους τασσομένη οἰκειότερα τῆς διὰ τῆ σφ. καὶ σὺν τῷ α λέγεται παρ' Αἰολεῦσιν*

“Οτα πάννυχος ἄσφι καταγρεῖ.

Σαπφώ.

“Οτα est pro ὅττα, ὅσσα. — Καταγρεῖ, καθαιρεῖ, καταλαμβάνει. Hesychius. — Metrum est Aeolicum.

LXXXI.

Apollonius Dyscolus ib. s. art. *περὶ τῆς ἡμᾶς* p. 451. *“Αμμε Δωριεῖς*

“Αδ' ἄρ' ὀπτᾶς ἄμμε —

Σαπφώ α.

Ex libro adeo primo Odarum hic versus est depromptus. — *“Αδε i. q. ἤδε, hic, hoc loco. Sappho forsan digito pectus suum monstrabat, in quo scilicet cujusdam amore misere cruciabatur. — Ὀπτᾶν tropice dictum pro vehe-*

menti amore implere. cf. *Theocrit. Idyll. VII.*
55. Simili modo Latini *torrere.* cf. *Horat.*
Carm. III. 9. 13.

Me torret face mutua

Thurini Calais filius Ornyti.

Ἄμμε. De se ipsa in plurali loquitur *Nostra*,
ut saepius scriptores. — Versus videtur ini-
tium Sapphici.

LXXXII.

Apollonius Dyscolus ib. s. art. *περὶ τῆς ὄς*
p. 432. *Αἰολεῖς μετὰ τῆ F πλεονοσυλλαβεῖν*
κατὰ πᾶσαν πῶσιν καὶ γένος

Τὸν Fὸν παῖδα καλεῖ.

Σαπφώ.

Vulgo poetriae nomen uno tenore conjun-
gitur cum *καλεῖ*, sed vitiose. — *Fὸν*. Ita le-
gendum pro vulgari *έὸν* monet *Clariss. Hey-*
nus Excurs. II. ad II. v. 384. T. VII. p. 710.

LXXXIII.

Apollonius Dyscolus ib. s. art. *περὶ τῆς*
ἡμέτερος p. 433. *Αἰολεῖς ἀμμέτερον, καὶ*
ἄμμον, καὶ ὕμνον, καὶ σφόν. Σαπφώ

Ἐμὲ τιμίαν ἐποίησαν, ἔργα τὰ σφά
δοῖσαι.

Me insignem reddiderunt, opera sua dan-
tes.

Ἐποίησαν. Subjectum Musas oportet fuisse, quae carminibus re vera celebrem et honoratam reddebant *Sapphum.* *Hesiodus* *Ἔργ.* I.

Μοῦσαι Περιήθεν, ἀοιδῆσι κλείσαι. *Ἔργα Μοισῶν* quae sint, facile intelligitur, *carmina* puta, quorum componendorum potestatem faciunt iis, quos amant. In MS. *Vossii* vitiose scriptum fuit *ἔρτατα* et *δοισας*. — *Σφὰ* pro *σφέτερα*. *Wolfius* post hanc vocem comma posuit. Ego illud deleui, et ante *ἔργα* incidi, quo facto sensus multo expeditior existit. — Metrum videtur trochaeicum:

ἐμὲ

Τιμίαν ἐποίησαν, ἔργα τὰ σφὰ δοῖσαι.

Ex Choerobosco.

LXXXIV.

Cheroboscus s. artic. *περὶ τῶν εἰς ὠθηλυκῶν*, in Aldi Manutii Cornu Copiae p. 268. B. καὶ παρ' αὐτῇ τῇ *Σαπφοῖ*

Μάλα δὴ κεκορημένη σοργᾶς.

Valde re vera satiata amore. — *Στοργή* est amor naturalis inter cognatos. (cf. e. g. *Ἐπιγρ.* *ἀδέσποτ.* in *Medeae statuum* T. IV. p. 181.

Anth. Jacobs.), sicut ἔρωσ de amore inter amasios eveniente dicitur. cf. *Fragm. LXXVI.* Ceterum in *Aldo* legitur κεκορημένε σόργος. Verba emendatiora praebet *Wolfius* p. 154. — Metrum videtur choriambicum aut anapaesticum fuisse:

Μάλα δὴ κεκορημένη
 Στοργᾶς. —

Ex Strabone.

LXXXV.

Strabo I. p. 69. edit. Almelov. καὶ Σαπφῶ·
 Ἦ σε Κύπρος, ἢ Πάφος, ἢ Πάνορμος —

Poetria adloquitur Venerem, ut patet ex nominibus *Κύπρος, Πάφος, Πάνορμος*, tanquam locis, quorum de duobus prioribus satis constat, ibi Venerem religiosc esse cultam. — Ἦ σε cet. Quod excidit verbum, forsan fuit ἔχει, saltem ea occurrit loquendi ratio, ut locus, in quo quis versatur, eum *habere* dicatur. Sententiarum nexus ita fingi possit: *ad- sis mihi, o Venus, et loca tibi grata jam relin- quas, sive veriseris in Cypro, Paphi aut Panormi.* — Πάνορμος. Exstant plura ejusdem nominis loca. cf. *Cellar. Notit. Orb. Ant.* T. I. p. 799. 936. 1031. Quem eorum

Nostra innuat, non dixeris, cum aliunde non constet, Venerem in aliquo illorum habuisse sacrarium. — Versus est Sapphicus hendecasyllabus.

Ex Stobaeo.

LXXXVI.

Stobaeus Floril. Tit. IV. de amentia p. 52.
Gesn. p. 29. Grot.:

Κατθανοῖσα δὲ κείσεται, οὐδέποτε
μναμοσύνα σέθεν ἔσσεται, ἐδέποκ'
ὑσερον. Οὐ γὰρ μετέχεις ῥόδων, τῶν
ἐκ Πιερίας· ἀλλ' ἀφανῆς κῆν' Αἶδα δό-
μοις φοιτάσεις. Οὐδεὶς δέ σε βλέψαι
παῖδ' ἀμανρῶν νεκύων ἐκπεποταμέ-
ναν.

Hujus fragmenti lectiones variant quam maxime, in ejusque metro constituendo diversas vias ingressi sunt viri docti. Primus ad metricas leges illud revocare conatus est *Ursinus Carm. Poetr.* p. 12., cujus postea rationes iniere *Wolffius*, *Brunckius*, alii. Hi quippe omnes fragmentum dispescunt per octo versiculos, quorum unusquisque fere aliud continet metrum. *Grotio* contra (ad *Stob.* p. 520.) placuit, fra-

gmentum totum ad *Alcaicum* metrum referre, (debebat potius *choriambicum* dicere) idque, haud dubie ceteris praestans, arripuit et *Mitscherlichius* in notis ad *Horat. Carm. I. 4. 17.*, cujus tamen consilium in ordinandis versibus non ubique probare potui. Mihi nempe illi sic videntur constituendi:

Κατθανοῖσα δὲ κείσεται ποτε, καὶ
 μναμοσύνα σέθεν
 Ἔσσειτ' οὐδέποκ' αὖ ὕσερον οὐ γὰρ
 πεδέχεις ῥόδων,
 Τῶν ἐκ Πιερίας ἀλλ' ἀφανῆς κῆν Ἀῖδα
 δόμοις
 Φοιτάσεις, πεδ' ἀμανρῶν νεκύων ἐκ-
 πεποταμένα.

Etiam *Aristides Orat. περὶ παραφθέγγμ. T. II. p. 377. Jebb. et Plutarch. Praecept. Conjug. T. VII. p. 430. Hutt. Sapphus* verba, at valde mutila, apponunt. Poemation apostrophen ad mulierem divitem, sed indoctam eandem, cui in morte oblivionem inter homines vaticinatur poetria, continet. — Δέ. Haec vox demonstrat, fragmentum esse nostrum carmen, et alia jam ante primum versum superstitem a poetria in mulierem divitem esse conscripta, ex quibus idearum nexum verisimili quadam ratione ita restituere possimus:

Mulier tu quidem es magnis divitiis ornata, ac eam ob causam intolerabili superbia efflata, meque parum prae te aestimas, quia sum pauper; sed tamen ob ingenii stuporem prorsus es ignobilis inter homines, et quondam, ubi mortua eris, nulla amplius tui erit mentio, oblivio citius te abripiet, et aequae ignobilis in orcum intrabis, ac in terra eras. Ast ego carminibus meis vivam in secula seculorum. — *Κεῖσσαι* h. l. habet notionem aliquam secundariam, sensu scilicet viliori dictum: *sine gloria, obscure jacebis in sepulcro tuo*, ut etiam nos vulgari sermone: *Du wirst da nun wohl liegen.* Grotius *κεῖσ'* (i. e. *κεῖσαι*) in praesenti, minus venuste ob sequentia futura *ἔσεται* et *φοιτάσεις*. — *Ποτέ καὶ* recte Cl. Mitscherlichius in hunc locum reposuit, nam vulgatum *οὐδέποτε μναμοσύνα*, et Brunckii *ἔδέ τι μναμοσύνα* metrum choriambicum non fert. — *Οὐδέποκ'* alii separant in *οὐδέ ποκ'*. Grotius *οὐδέ ποτ'*. — *Αὖ* invenit Mitscherlichius, metro flagitante. Vox facile intercidere poterat, si amanuensis aliquis τὸ α referbat ad antecedens ποκ', τὸ υ vero ad sequens ὕσερον, hancque litteram vitio scribentis bis appositam putans, primum eam, tum vero etiam, hiatus tollendi causa, alteram, τὸ α puta, abjiciebat ac ita errorem propagabat. Grotius εἰς ὕσερον conjiciebat.

V. 2. 3. Redditur jam ratio, cur foeminae divitis memoria post mortem futura sit nulla; *quia es rudis ingenii, ac poeseos imperita*. Cogitandum est, poetriam eo simul dicere voluisse: *ego contra post mortem in omnium ore versabor, quia litterarum ac poeseos sum perita*; nisi enim id in mente habuisset, non sane dixisset, foeminam divitem ea de causa oblivione obrutum iri, quod non fuisset poetria. Id haud dubie relative sumendum, cum alias absurdi quid *Sappho* pronuntiasset, nam omnino puella dives aliis quoque rebus excellere potuisset, quae nomen ejus, quamvis arte poetica non imbutae, posteritati tradidissent post obitum. Sibi ipsi immortalitatem promittit poetria etiam *Fragm. LXXV.* — *Πεδέχεις* Aeol. pro *μετέχεις*, ut v. c. ap. *Pindar. Ol. XII. 18. πεδάμειψαν* loco *μετάμειψαν*. *Ursinus, Neander, Gesnerus, Stephanus* et *Wolffius* *μετέχεις*, sed Aeolicam formam esse reponendam suadent vestigia trium Codd. *Paris. Plutarchi*, quorum duo *παῖδ' ἔχεις*, tertius *παῖδας ἔχεις*, in qua lectione procul dubio latet vera, quae est *πεδέχεις*. Saepius animadverti, Aeolicum *πεδ'* in vetustis scriptorum Graecorum editionibus, nec minus in pluribus Codd. vitiose expressum esse, nam elatum reperi vel per *παῖδ'* vel *ποδ'*. cf. e. g. *Hephaest. p. 35, 7.* ubi in *Alcaei* versu

pro ποδ' Ἀχιλλέα emendandum πεδ' Ἀχιλλέα, et sic ap. eund. p. 59, 17. πεδέχοισαν loco ποδ' ἔχοισαν legendum. Pari errore ultimus fragmenti nostri versus est depravatus, ubi vid. not. — ῥόδων. Brunckius, alii: βρόδων. Duo e Plutarchi Codd. ll. ῥόδον. — Ἐκ Πιερίας scil. γενομένων. Pieria regio Macedoniae, patria Orphei, qui primas de Musis ideas ibi intulit, unde hae etiam Pierides audiunt. ῥόδα ἐκ Πιερίας sunt igitur rosae, quae a Musis ex Pieria proficiscuntur, idque ex earum horto, qualem, sicut Venus et Gratiae, habere dicuntur a poetis. Pindarus Olymp. IX. 59.

Ἐξαίρετον Χαρίτων νέμομαι
Κᾶπον. —

Pyth. V. 51.

Γλυκὺν ἀμφὶ κᾶπον
Ἄφροδίτας. —

ib. VI. 1.

— ἐλικώπιδος Ἄφροδίτας
Ἄρουραν ἢ Χαρίτων ἀναπολλίζομεν.

Plato in Io. T. IV. p. 187. Bip. λέγει γὰρ δήπεθεν πρὸς ἡμᾶς οἱ ποιηταί, ὅτι ἀπὸ κρηνῶν μελλιρρότων ἐκ Μυσῶν κηπῶν τινῶν καὶ ναπῶν δρεπόμενοι τὰ μέλη ἡμῖν φέρουσιν. Carmina ideo sunt vel flores omnino, vel quaedam eorum species, in isto horto florentes et

a poetis decerptae. cf. *Meleagr. Epigr.* I. 56.
T. I. p. 1. *Anthol. Jacobs.*

Πολλὰ μὲν ἐμπλέξας Ἀνύτης κρίνα, πολλὰ
δὲ Μυρῶς
Λείρια, καὶ Σαπφῶς βαιὰ μὲν, ἀλλὰ
ῥόδα.

Vide quoque *Pind. Olymp.* VI. 180., IX. 74.
Lucret. IV. 3. *Horat. Carm.* I. 26. 7. Poetae
corollas porro nectunt sibi vel aliis ex istis
floribus, i. e. ipsis vel aliis gloriam carmini-
bus parare student. cf. *Pind. Nem.* VII. 113.
Lucret. et *Horat.* ll. cc. — Κῆν pro καὶ ἐν,
ut ap. *Theocrit. Idyll.* I. 82. κῆφη pro καὶ
ἔφη. καὶ autem in *Sapphonis* loco reddendum
per *etiam*, facit enim oppositionem ad ea,
quae poetria supra in iis, quae periere, de
mulieris indoctae in terris dixerat ignobilitate.
Eadem sors, ait, *in inferis tibi accidet.* —
Ἐν δόμοις loco εἰς δόμους. — Φοιτάσεις.
Gésnerus in textum quidem recepit φοιτάσεις,
sed asterisco verbum illud notavit, et margini
inscript: forte φοιτάσεις.

V. 4. Verba εἶδεις δέ σε βλέπει, quae vul-
go post φοιτάσεις interponuntur, a duobus
vero *Stobaei* Codd. Parisinis, quibus *Grotius*
utebatur, omittuntur, a manu indocta, quae
illud ἀφανῆς explicare voluit, profecta, li-
benter cum *Grotio* putaverim; praebent enim

nec sensum commodum et vehementer languent, tum etiam omnem metricam disturbant rationem, cujus sanandae causa cum *Mitscherlichio* ad lacunam:

Φοιτάσεις - - - - - ἔδέ σε
 Βλέψαι παῖς ποτ' —

recurriere necesse esset, quo vero negotio, verbis ἔδεις (ἔδέ *Mitscherlichius* de suo) σε βλέψαι, quae, id quod summum est, in lacuna etiam frigescunt, ejectis, facile supersedere possumus, — Πεδ' ἀμαυρῶν cet. Vulgatum παῖδ' ἀμ. est iterum vitiosa scriptura Aeolici πεδά, de qua supra diximus. *Brunckius* ex παῖδ' ἀμαυρῶν effinxit πέδαιρον (Aeol. pro μετέωρον), sed aequè hoc ac *Mitscherlichii* παῖς ποτ' sensum disturbat. — Ἀμαυρὸς, exilis, tenuis, levis, notum umbrarum epitheton, quia, ut *Virgilii* (*Aen.* VI. 293.) verbis utar, *volitant sub imagine cava formae.* Add. *Georg.* IV. 471. *Ovid. Metam.* X. 14. *Horat. Carm.* I. 4. 17., 10. 18. — Ἐκπεποταμένα scil. ex hac terra ad inferos. Umbrae tanquam exilis substantia semper volant seu volitant in aere. cf. *Homer. Od.* λ. 221. *Virgil. Aen.* 1. 1.

LXXXVII.

Stobaeus Floril. tit. LXXI., qui inscriptus

est: quod in nuptiis utriusque aetas sit spectanda p. 427. Gesn. p. 291. Grot.

Ἄλλ' ἐὼν φίλος ἀμῖν λέχος ἄρνησο
νεώτερον,
Οὐ γὰρ τλάσομ' ἐγὼ ξυνοῖκεῖν οὔσα
γεραιτέρα.

Sappho aliquem refutat, qui de concubitu eam compellaverat. Vulgo is *Alcaeus* esse putatur, sed multo aptius *Anacreontem*, poetriae amasium (cf. *Diatr.*, p. XXIV. sq.), intelligimus, cum prorsus ignotum sit, *Alcaeum* unquam cum *Sapphone* res habuisse amatorias, et utriusque anni pares fere fuerint. Si autem ad *Anacreontem* re vera verba facit poetria, qui illa multo fuit veterior (cf. *Diatr.* l. c.), versus sic immutandi, ut *Ursinus* eos ex MSS. restituisse profitetur. Dedit nempe:

Ἄλλ' ἐὼν φίλος ἀμῖν, λέχος ἄρνησο
νεώτερος,
Οὐ γὰρ τλάσομ' ἐγὼ ξυνοῖκεῖν νεῖ ἔσα
γεραιτέρω.

quod et nobis praeferendum videtur. Vocem vero *ξυνοῖκεῖν*, apud *Ursinum* sine diaeresi obviam, nos statim per eam adscripsimus, quod metrum choriambicum, in hoc quoque fragmento obvium, illam flagitat. — Ἄλλ' h. l. opponentis: imo potius; spectat nempe *Ana-*

creontis ad Sapphum verba. — Ἐὼν φίλος
 ἄμῃν. Nos fere: *Willst du mein Freund seyn,*
 — Λέχος h.l. concubitus. λέχ. ἄρον. νεώτ. au-
 tem jocose dicta: *fac te antea juniorem et tunc*
concubitum concupisce, pro: *quia non amplius*
es juvenis, non potes concubitum concupiscere.
 Ita saepius, quando alicujus preces furtim re-
 futare cupimus, nos eas tunc expleturos pro-
 mittimus, si ipse antea rem aliquam effecerit,
 quam ultra ejus vires facile praevidemus. —
 Ξυνοϊκεῖν primam producit, vel quia τὸν
 pronuntiatione duplicabatur, vel quia voce in
 media digamma exstabat, hoc modo: ξυνFoi-
 κεῖν, et ita positio oriebatur. — Νέα i. q.
 νεᾶνις, puella juvenis. Ceterum νεῖ ἕσα inter
 legendum in duas coalescit syllabas.

*Loca, in quibus singula e Sappho citantur
 verba, vel res, quas carminibus tractaverit,
 commemorantur; adjunctis iis, in quibus scri-
 ptores Sapphus verbis aliquid efferunt.*

Ex Athenaeo.

LXXXVIII.

Athenaeus IV. p. 182, E.

Εὐφορίων δὲ ὁ ἐποποιὸς ἐν τῷ περὶ Ἰσθμί-

ων, οἱ νῦν, φησὶ, καλέμενοι ναβλισταί, καὶ πανδουρισαί, καὶ σαμβυκισταί καινῶ μὲν ἔδενι χρωῶνται ὄργανῳ· τὸν γὰρ βάρωμον, καὶ βάρβιτον, ὧν Σαπφῶ καὶ Ἀνακρέων μνημονεύουσι, καὶ τὴν μάγαδιν καὶ τὰ τρίγωνα καὶ τὰς σαμβύκας ἀρχαῖα εἶναι.

De baromo instrumento, quod Sappho commemorare dicitur, nihil aliunde constat.

LXXXIX.

Athenaeus X. p. 424. sq.

Σαπφῶ τε ἡ καλὴ πολλαχῶ Λάριχον τὸν ἀδελφὸν ἐπαιεῖ ὡς αἰνοχοῶντα ἐν τῷ Πρωτανείῳ τοῖς Μυτιληναίοις.

Idem dicit Eustath. ad Il. v. p. 1280, 27. De fratribus Sapphus cf. Diatr. p. XXII.

LXXXX.

Athenaeus XII. p. 554. B. Auctor inquit, unde ortus sit mos, flores in manibus gerendi, et inter alia ultimo loco hanc apponit causam:

Ἡ πάντες οἱ ἐρωῶντες, οἷον ἐκτροφῶντες ὑπὸ τῆ πάθης καὶ ὠραινομένοι, τοῖς ὠραίοις ἀβρύνονται· φυσικὸν γὰρ δὴ τι, τὸ τῆς οἰομένης εἶναι, καλοῦς καὶ ὠραίης ἀνθολογεῖν. Ὅθεν αἶ τε περὶ Περσεφόνην ἀνθολογεῖν λέγονται, καὶ Σαπφῶ φησιν, ἰδεῖν ἄνθ' ἑ ἀμέργεσαν παῖδ' ἄγαν ἀπαλήν.

LXXXI.

Athenaeus XIII. p. 596. B.

*Εὐδόξος δὲ ἑταίρας καὶ ἐπὶ κάλλει διαφε-
ρέσας ἤνεγκε καὶ ἡ Ναύκρατις, Δωρίκαν τε,
ἣν ἡ καλὴ Σαπφῶ, ἐρωμένην γενομένην Χα-
ράξω τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς, κατ' ἐμπορίαν εἰς τὴν
Ναύκρατιν ἀπαίροντος, διὰ τῆς ποιήσεως
διαβάλλει, ὡς πολλὰ τῷ Χαράξω νοσφισαμέ-
νην.*

Cf. Herod. II. c. 135.

Ex Maximo Tyrio.

Maximus Tyrius Dissert. XXIV. p. 297. MarkI.

*Τὸν Ἔρωτα Σωκράτης σοφιστὴν λέγει,
Σαπφῶ μυθοπλόκον.*

*Σοφιστὴν. cf. Plat. Sympos. c. XXIII. 8.
— Μυθοπλόκον. Est haec compositio
Sapphica, nullibi alias, quod ego sciam, ob-
via. Etymum per se clarum, ὁ πλέκων μύ-
θος, qui nectit verba, et quidem h. l. cum
notione secundaria, verba subdola et fraudu-
lenta, ut patet ex praecedenti σοφιστῆς, quo-
cum vocem Sapphicam comparat Maximus.
Sophistae scilicet proprie erant magistri elo-
quentiae, qui et ipsi orationes habebant. Cum
interim isti homines in dicendo multis artibus
et astutiis uterentur, quibus auditoribus aliquid*

persuaderent et illos deciperent, eaque artificia fraudulenta discipulos suos edocerent, Socratis schola in despectum venit, quae postea hominem versutum et callidum σοφιστήν nominabat. Poterat igitur *Platonis* tempore promiscue dici μυθοπλόκος et σοφιστής. Epitheton Amori quam maxime convenit, nam fraude et astutiis amor saepius persuadetur. cf. supr. *Od.* I. 2. ibique not.

LXXXIII.

Maximus Tyrius ib. p. ead.

Διοτίμα λέγει, ὅτι θάλλει μὲν ἔρως εὐπορῶν, ἀποθνήσκει δὲ ἀπορῶν. τῆτο ἐκείνη (sc. Σαπφῶ) ξυλλαβῆσα, εἶπε γλυκύπικρον καὶ ἄλγεσίδωρον.

Diotimae verba leguntur ap. *Platon*, *Sympos.* c. XXIII. 8. — Γλυκύπικρον. cf. *Fragm.* V. 2. — Ἀλγεσίδωρον. Novam iterum hic videmus verborum compositionem Sapphicam, cujus utraque vox propriam suam habet vim: *Amor, qui dona quidem dat, sed ea molesta.* ἄλγεσις scil. idem quod ἄλγος, cf. *Suid.* h. v.

Ex Eustathio.

LXXXIV.

Eustathius ad *Il.* ε. 758. p. 459, 29. ed. Bas.

² *Ἄνεμον κατάρη λέγουσιν ὁ Ἄλκαϊος καὶ ἡ Σαπφῶ, διὰ τὸ καταφερῆ ὄρμην ἔχειν.*

Κατάρης sive a καταρρέω, sive a καταρρήγνυω derivandum. Ex physicis rationibus hoc rectissime de vento, quippe qui ex aere sese immittit terrae.

Ex Polluce.

LXXXV.

Pollux VI. 16. §. 98.:

Μεσόμφαλοι φιάλαι καὶ βαλανιόμφαλοι τὸ σχῆμα προσηγορίαν ἔχουσι. χρυσόμφαλοι δὲ τὴν ὕλην, ὡς αἱ Σαπφῆς χρυσασράγαλοι.

Recitantur poculorum genera, inter quae et sunt phialae, quae secundum diversas formas sive materias diversa obtinent epitheta. Ita v. c. Sappho phialas aureis pedibus nominabat χρυσασράγας. Haec sunt quae Pollux sibi vult.

LXXXVI.

Pollux VI. c. 19. §. 107.:

Ἄνακρέων δὲ καὶ μύρτοις σεφανῆσθαι φησι, καὶ κοριάννοις, καὶ λωτῶ, καὶ Ναυκρατίτη σεφάνῳ σάμψυχος οὗτος ἦν· καὶ ἀνήτω, ὡς καὶ Σαπφῶ, καὶ Ἄλκαϊος. οὗτοι δὲ ἄρα καὶ σελίνοις.

Locus in *Sapphone*, ubi corollas ex aniso commemorat, hodieum etiam superest. cf. *Fragm.* XXXII.

LXXXVII.

Pollux VII. c. 13. §. 48 sq.:

Κοινὰ δὲ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν λῆδος, λῆδιον, ληδάριον, φάρος, χιτῶν ὀρθοσαδῖος, ὁ οὐ ζωννύμενος (ὀρθοσαδίας δὲ τὲς τοιάτῃς χιτωνίσκῃς Ἀρισοφάνῃς καλεῖ), θέρισρον, θερίσριον, ξυσὸν, ξυσις — ἐνδυμά τε ὁμῶ καὶ περίβλημα, καὶ χιτῶν —, βεῦθος, ὡς Σαπφῶ, κιμβάρικον.

Pollux genera recenset vestium, tam viris quam mulieribus communium, et inter haec unum, apud *Sapphium* obvium, βεῦθος, quod quidem *Hesychio* h. v. scribitur βεῦδος. De ejus forma nihil constat.

LXXXVIII.

Pollux X. c. 8. §. 40.

Ἐν τῷ Ἀντιφάνῃς Φάωνι καὶ κατὰ τὴν κοινὴν χρῆσιν ἐστὶν εὐρεῖν τὰς τύλαις, στρώματα, κλίνας ὡσπερ καὶ παρὰ Σαπφοῦ.

Agitur de vario apparatu ad lecticas pertinente. Inter hunc et numerandae αἱ τύλαι, *stragula*, quae, secundum *Pollucem*, a *Diphilo* et *Sapphone* pro lecticis ipsis usurpabantur.

Ex Scholiaste Apollonii.

LXXXIX.

Scholiastes Apollonii ad III. 26. p. 270.

Ἀπολλώνιος μὲν Ἀφροδίτης τὸν Ἔρωτα γενεαλογεῖ, Σαπφῶ δὲ Γῆς καὶ Οὐρανῶ, Σιμωνίδης δὲ Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεος. Ἰβυκος καὶ Ἡσίοδος (*Theog.* 116. sqq.) ἐκ χάσσε λέγει τὸν Ἔρωτα. Ἐν δὲ τοῖς εἰς Ὀρφέα Κρόνου γενεαλογεῖται.

In hac Amoris a coelo et terra genealogia *Sappho* respicit notiones cosmogonicas. cf. *Hermannum* in: *Handbuch der Mythologie der Lyriker* T. II. p. 28. sq. in notis.

C.

Scholiastes Apollonii ad IV. 57. p. 391.

Περὶ δὲ τῆς τῆς Σελήνης ἔρωτος ἰσορεῖ Σαπφῶ καὶ Νικάνδρος ἐν δευτέρῳ Εὐρώπης.

Amor Lunaæ, de quo hic agitur, est ille, quo flagravit in Endymionem. Fusius fabulam exposuit *Scholiastes* noster, quem ii inspiciant, qui plura scire cupiunt. Ceterum et tractata est a *Luciano Dial. Ven. et Lun.* T. II. p. 34. sq. *Bip. Artemidoro Oneirocrit.* IV. c. 49. *Athenaeo* XIII. p. 564. C. *Apolodoro Bibl.* I. 7. 4. *Cic. Tuscul.* I. 38. 92. et aliis.

Ex Etymologico Magno.

CI.

Etymologicum M. v. αἶδροι

Ἄιδρις, ἡ γενικὴ αἶδρεως, ὡς ὄφρις ὄφρεως, καὶ αἶδρει καὶ αἶδρει· οὐ γὰρ δεῖ διὰ τῆ δ, αὐτὰρ ἐσι παρώνυμον μακροκατάληκτον ὥσε ἀμάρισμα τὸ παρὰ Σαπφοῦ πολυίδριδι.

Ob ejusdem verbi flexionem Sapphum Eustathius ad *Il.* γ. 219. p. 309, 2. iisdem fere perstringit verbis.

CII.

Etymol. M. v. ἀμαμαξύς

Ἀμαμαξύς, ἡ ἀναδενδράς· παρὰ τὸ ἀμμίξαι, ἡ συνδεδεμένη· ἀναδεσμῶνται γὰρ αἱ ἀναδενδράδες· ἀμμίξυς, καὶ πλεονασμῶ τῆ α καὶ τροπῇ ἀμαμαξύς· Ἐπίχαρμος

— — ἐν γὰρ Tro-

καὶ θαλάσσα ἐδ' ἀμαμαξύας φέρει· chaici.
Σαπφῶ διὰ τῆ δ λέγει ἀμαμαξύδες.

In *Epicharmi* loco vulgo corrupte legitur ἀμαξύας, quod mutandum est in ἀμαμαξύας, ut patet ex *E. M.* verbis. Exstant praeterea formae ἀμάμυξ et ἀμάμυξις, vitis arbustiva, aut etiam vineae genus quoddam. cf. *Suid.* h. v. et s. v. ἀναδενδράδα, quibus in locis Sapphum citat.

CIII.

Etymol. v. *τίς*

Οἱ Αἰολεῖς φασὶ τιοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν, ὡς παρὰ Σαπφοῦ.

Τιοῖσιν cum sit pro *τίσιν*, debebat forma nominativi Aeolici *τίος* loco *τίς* existere. cf. *Apollon. Dyscol. ad calc. Maitt. p. 430. E. M. v. τέο.*

Ex Strabone.

CIV.

Strabo XIII. p. 423. ed. Casaub. ima, p. 615. ed. 2da:

Προσνεύει δὲ καὶ κατ' αὐτὸ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, ὅθεν αὐτῷ καὶ τὸννομα ὕψερρον δὲ αὐτὸ τὸ ἀκρωτήριον αἶγα κεκλήσθαι Σαπφῶ φησι.

Nostra loquitur de Lesbi promontorio Aega. — In *Strabonis* verbis ante *Σαπφῶ* vulgo etiam insertur *ὡς*. Hanc interim particulam omisi tanquam aliunde intrusam et hoc loco molestissimam: ea enim servata, infinitivus *κεκλήσθαι* unde pendeat non habet.

Ex Scholiaste Hesiodi.

CV.

Scholias tes Hesiodi ad *Ἔργ.* 73.:

Σαπφὴ δέ φησι τὴν Πειθὴν Ἀφροδίτης
 θυγατέρα.

Secundum *Pindarum* (*Pyth.* IV. 390., IX. 68. sqq.) Pitho est comes Veneris, manibus gerens flagellum aut claves. Tam *Nostram* quam *Pindarum* id dicere velle perspicimus, Suadam arcto vinculo Veneri adstrictam esse. Cujus quidem affirmationis ratio facile intelligitur. In amore scilicet quam maxime opus est suadela; verbis blandis amasiae sunt alliciendae (cf. supr. *Od.* I. 18.), non vi amor conciliandus. Suadae autem symbola, flagellum et clavis, ejus potentiae, quam in amasiam exercet, sunt insignia. Forte tamen clavis aliam praeterea habet significationem allegoricam; posset nempe eo innui, amasium suadela amasiae cor quasi aperire et aditum ad illud sibi parare, dum mutuum amorem excitat.

Ex Phrynicho.

CVI.

Phrynichus *Eclog. Dict. Attic.* p. 134. Pauw. :

Νίτρον, τῆτο Αἰολεὺς μὲν ἂν εἶποι, ὡσπερ ἔν καὶ ἡ Σαπφὴ διὰ τῆ ν. Ἀθηναῖος δὲ διὰ τῆ λ, λίτρον.

Nitrum erat sal minerale, quo fullones utebantur ad vestes purgandas ac dealbandas.

Ex Aristide.

CVII.

Aristides Monod. de Smyrna T. I. p. 261.
Jebb:

Τὸ δὲ ἔτε λόγῳ ῥητὸν, ἔτε ὄψει βεβαίως καταληπτὸν, ἀλλ' ἐκφευγόν, ἐκ οἷδ' ὅπως, ἐπιθυμίαν δὲ τῆ συλλαβεῖν αὐτὸ παριστὰν αἰεὶ δῆποτε, τὸ ὑπὲρ πάσης τῆς πόλεως ἐσηκὸς γάνος, ἔ διαφθεῖρον τὰς ὄψεις, ὡς ἔφη Σαπφῶ, ἀλλ' αὖξον καὶ τρέφον καὶ ἄρδον ἅμα ἐπιθυμία· ἵακινθίνῳ μὲν ἄνθει ἑδάμῳς ὅμοιον, ἀλλ' οἷον ἑδέν πάποτε γῆ καὶ ἥλιος ἀνθρώποις ἔφηναν.

Aristides de Smyrnae, terrae motu orto, conqueritur eversione, urbis describens splendorem et pulchritudinem; in qua descriptione nonnulla ex Sappho mutuatur. — Αὖξον h. e. claritatem oculorum augens, benignus oculis, qui exinde libenter in eo acquiescunt. — Ἄμα ἐπιθυμία, praelaetitia. — Ἰακινθίνῳ-ὅμοιον. Sensus est: non fuscus seu ferrugineus, ideoque nulla labe pollutus; sed purissimus splendor. Quam tropice omnia haec elata sint, vides. — Ἄλλ' οἷον. intell. τοῖον, οἷον.

CVIII.

Aristides Orat. περὶ παραφθέγμ. T. II. p. 377.

Οἶμαι δέ σε καὶ Σαπφῆς ἀκηκοέναι πρὸς τι-
νας τῶν εὐδαιμόνων δοκῶν εἶναι γυναικῶν
μεγαλαυχουμένης, καὶ λεγέσης, ὡς αὐτὴν αἰ
Μοῦσαι τῷ ὄντι ὀλβίαν τε καὶ ζηλωτὴν ἐποί-
ησαν, καὶ ὡς οὐδ' ἀποθανέσης ἔσαι λήθη.

Aristides Sapphiam pluribus mulieribus haec
dixisse asserit, in quo tamen fallitur, cum in
fragmento LXXXVI., ubi poëtriae verba ipsa
exstant, sermonem ad *unam* tantum mulierem
conversum deprehendamus, id quod et *Plu-
tarchus* (*Praecept. Conjug.* T. VII. p. 430.),
jam ad illud fragmentum laudatus, testatur.

Ex Juliano.

CIX.

Julianus Epist. ad Eugen. Philos. p. 386. C.
Spanhem.

Εἰ δέ μοι θέμις ἦν, κατὰ τὸν Τήϊον ἐκεῖ-
νον μελοποιὸν, εὐχῆ τὴν τῶν ὀρνίθων ἀλλά-
ξασθαι φύσιν, οὐκ ἂν δήπερ πρὸς Ὀλυμπον,
εἰδὲ ὑπὲρ μέμψεως ἐρωτικῆς, ἀλλ' εἰς αὐτοὺς
ἂν τῶν ὑμετέρων ὀρῶν τοὺς πρόποδας ἔπτην,
ἵνα σε, τὸ μέλημα τῶν, ὡς φησιν ἡ
Σαπφῶ, περιπτύξωμαι.

Auctor magnum Eugenii videndi desiderium
profitetur, cujus animi motus exprimendi cau-
sa, ut antea *Aristides*, sic et ille nonnulla

Sapphonis verba mutuatur. — *Μέλιμα* verbum solenne de amasiis, ut Latinorum *cura*. cf. *Aristaenet. Epist.* II. 5. *Tibull.* II. 3. 31. *Horat. Carm.* II. 8. 8., ubi ad nostrum locum provocat *Cl. Mitscherlichius*. — *Με-ριπτύξωμαι*. Apud *Ursinum* legitur *προσ-πτύξωμαι*, quo jure, non dicam.

CX.

Julianus Epist. XIX. ad Hecebolium p. 387. A.

Σαπφῶ ἢ καλὴ τὴν σελήνην ἀργυρέαν φησὶ, καὶ διὰ τοῦτο τῶν ἄλλων ἀσέρων ἀποκρύπτει τὴν ὄψιν.

Sententiam expressam vides *Fragm. LXII.*, ubi tamen luna simpliciter audit *pulchra*. Aut igitur in errorem incidit *Julianus*, aut alium respicit locum, ubi similia poetria dixerat.

CXI.

Julianus Epist. LX. ad Jambl. p. 448.

Χαῖρε δὲ καὶ αὐτὸς ἡμῖν πολλὰ, καθάπερ ἢ καλὴ Σαπφῶ φησι.

Innuit *Julianus Sapphus* verba, a *Maximo Tyrio* (*Dissert. XXIV. p. 297.*) servata. cf. *Fragm. XXXIX.*

Ex Hesychio.

CXII.

Hesychius v. *ἔκτορες*:

P

“*Ἐκτορες πάσσαλοι ἐν ῥυμῶ Σαπφῶ δε τὸν Δία. Λεωνίδης τὸν κροκύφαντον.*

Sappho ipsum Jovem Ἐκτορα vocat, παρὰ τὸ ἔχειν, quandoquidem ille potentia sua omnia continet atque coercet.

Ex Pausania.

CXIII.

Pausanias Attic. c. 29. T. I. p. 112. Fac.

Κατιούσι δ' ἐς αὐτὴν περίβολός ἐστιν Ἀρτέμιδος, καὶ ξόανα Ἀρίσης καὶ Καλλίσης. Ὡς μὲν ἐγὼ δοκῶ, καὶ ὁμολογεῖ τὰ ἔπη τὰ Σαπφῆς, τῆς Ἀρτέμιδός εἰσιν ἐπικλήσεις αὐται.

Sermo est de Academia, ubi Dianae statuas esse ait *Pausanias*. Deae epitheton *καλλίση* idem repetit in *Arcad.* c. 35.

CXIV.

Pausanias Boeot. c. 27. T. III. p. 87.

Σαπφῶ δὲ ἡ Λέσβια πολλά τε καὶ οὐχ' ὁμολογούντα ἀλλήλοις ἐς Ἐρωτα ἦσε.

CXV.

Pausanias Boeot. c. 29. T. III. p. 89.

Σαπφῶ δὲ ἡ Λέσβια τῆ Οἰτολίνας τὸ ὄνομα ἐκ τῶν ἐπῶν τῶν Πάμφε μαθοῦσα, Ἀδωνιν ὀμοῦ καὶ Οἰτόλινον ἦσε.

Οἰτόλινος i. q. vulgatum *Λίνος*, carmen lugubre εἰς οἶτον *Λίνου*, in adversam fortunam *Lini*; tum omnino pro quovis carmine lugubri. Eodem modo se habet cum altero, *Ἄδωνις*. Si *Pausaniae* locum bene assequor, *Sappho* in carmine aliquo saepius repetebat versum intercalarem *Ἄδωνιν ἀείδω* et *Οἰτόλινον ἀείδω*, quas quidem voces eadem significatione accepit. Ejusmodi saltem versus intercalares poetis, e. g. *Theocrito Idyll. I. Bionni Idyll. I. Mosch. Idyll. III. Virg. Ecl. VIII.*, satis frequentati.

Ex Scholiaste Theocriti.

CXVI.

Scholiastes Theocriti ad *Idyll. II. 88.*

Θάψος ἐστὶ ξύλον τι, ὃ καλεῖται σκυθάριον, ἤγουν σκυθικὸν ξύλον, ὡς φησι καὶ Σαπφώ· τέτω δὲ τὰ ἔρια βάπτει, καὶ ποιῶσι μήλινα, καὶ τὰς τρίχας ξανθίζουσιν.

Ex Scholiis *Nicandri* ad *Theriac. 529.*; herbam ab insula Thapso, quae una est Sporadum, nomen traxisse, in qua scilicet *Crateuam* quendam primo eam reperisse esset fama, addiscimus. Fusius de thapso disserunt *Bodaeus a Stapel* ad *Theoph. Hist. Plant. IX.*

c. 13. p. 1104. sqq., et *Arntzen. de colore comarum* c. VII. p. 115.

Ex Zenobio.

CXVII.

Zenobius Adag. Centur. III. 3. p. 54. Adag. Schott.

Γελλῶ παιδοφιλοτέρα, ἐπὶ τῶν ἀώρως τελευτησάντων, ἤτοι ἐπὶ τῶν φιλοτέκνων μὲν, τρυφῇ δὲ διαφθειρόντων αὐτά. Γελλῶ γάρ τις ἦν παρθένος, καὶ ἐπειδὴ ἀώρως ἐτελεύτησε, φασὶν οἱ Λέσβιοι αὐτῆς τὸ φάντασμα ἐπιφοιτᾶν ἐπὶ τὰ παιδιά, καὶ τὸς τῶν ἀώρων θανάτους αὐτῇ ἀνατιθέασιν. Μέννηται ταύτης Σαπφῶ.

Gellus mentionem faciunt et *Suidas* ac *Hesychius* hh. vv., ubi vid. intpp.

Ex Synesio.

CXVIII.

Synesius Epist. III. ad Eusepticum p. 160. D. Petav.

Ὁ δὲ ἀδικούμενος Ἀρμόνιος ἐστὶν ὁ τῆς Συρωρῆ πατήρ, ὡς ἂν εἴποι Σαπφῶ, τὰ μὲν

ἄλλα σώφρων καὶ μέτριος ἐν τῷ καθ' ἑαυτὸν
βίῳ γενόμενος· ἀλλ' ὑπὲρ εὐγενείας ἀμφισβη-
τῶν τῷ Κέρκωπι διετέλεσε.

Ex Plutarcho.

CXIX.

Plutarchus περὶ ἀοργησίας T. VII. p. 79r.
Reisk.

Ἐν ὀργῇ δὲ σεμνότερον εὐδὲν ἡσυχίας ἔσσης,
ὡς ἡ Σαπφὼ παραινεῖ· σκιδναμένης ἐν
σηθεσιν ὀργῆς πεφυλάχθαι γλῶσσαν
μαψυλάκταν.

Se ipsam ad iram non esse pronam, poetria
fragmento LXIX. profitetur. *Μαψυλά-*
κταν. Radix est *μάψ* (*frustra*) et *ύλακτεῖν*
(*latrare*). *Γλῶσσα μαψυλάκτας* erit igitur
lingua quae frustra futilia latrat. Apud *Pin-*
darum Nem. VII. 155. exstat forma *μαψυλά-*
κας. Si infinitivus *πεφυλάχθαι* non hoc tan-
tum loco dependet a *παραινεῖ*, sed etiam in
Sappho reperiebatur, metrica ratio videtur
anapaestica fuisse, tum vero pro *μαψυλάκταν*
altera forma *μαψυλάκαν* reponenda, ut sit:

— σκιδναμένης ἐν σηθεσιν ὀργῆς
Πεφυλάχθαι γλῶσσαν μαψυλάκαν. —

Ex Terentiano Mauro.

CXX.

Terentianus Maurus ap. Putsch, p. 2397.

*Quamquam ἴτυν dicunt Achaei, hanc
βίτυν gens Aeolis;*

Plura Sappho comprobavit Aeoliis et ceteri.

Dicit Grammaticus, *Sapphum* pluribus vocibus litteram β praefixisse, et eas immutatas formas Aeolibus probasse.

SAPPHUS
SCHEMATA MUSICA.

371

REPORT OF THE

SAPPBUS

SCHEMATA MUSICA.

Ode I. et II.

Metrum Sapphicum hendecasyllabum, cum
adjuncto versu Adonio:

$\frac{7}{8}$

Versus Adonius:

$\frac{6}{8}$

Epigramma I. II. III.

Metrum Elegiacum:

$\frac{3}{8}$

In quovis membro, ubi dactylus exstat, etiam spon-
dæo (), qui hic proprie est Trochæus, in ana-

crasi ictum habens, uti licet. Possumus tamen me-
trum elegiacum etiam secundum numerum biqua-
drantem metiri, sic:

$\frac{2}{4}$

ubi itidem in quavis hexametri, et in duabus prioribus pentametri sedibus spondeus proprie sic dictus (--) locum obtinere potest.

Fragmenta.

I.

Metrum Aeolicum;

II.

Idem metrum:

III.

Idem metrum:

IV.

Idem metrum:

V.

Idem metrum:

$\frac{6}{8}$

VI.

Metrum Choriambicum;

$\frac{6}{8}$

VII.

Metrum Antispasticum;

$\frac{6}{8}$

VIII.

Metrum Ionicum a majore;

$\frac{6}{8}$

IX.

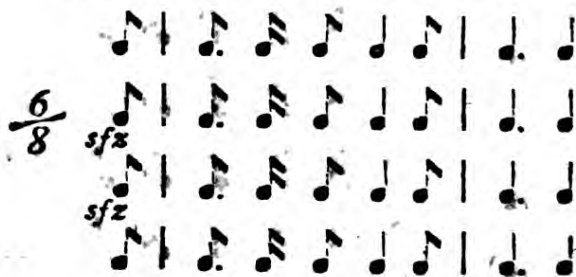
Idem metrum:

$\frac{6}{8}$

X.

Metrum Choriambicum:

XI.

Metrum Ionicum a minore:

XII.

Metrum Ionicum a majore:

XIII.

Metrum Epionicum ἀνακλώμενον:

XIV.

Metrum Anapaesticum:

XV.

Metrum Asynartetum, ex duobus Trochaicis compositum:

$\frac{6}{8}$

XVI.

Metrum Asynartetum, ex duobus Ithyphallicis compositum:

$\frac{6}{8}$

XVII.

Metrum Asynartetum, ex duobus Choriambicis compositum:

$\frac{6}{8}$

XVIII.

Idem prorsus metrum.

XIX.

Metrum Dactylicum:

$\frac{3}{8}$

XXXII.

Metrum Logaedicum cum basi, quod Choriambico dimetro catalectico cum basi prorsus est simile:

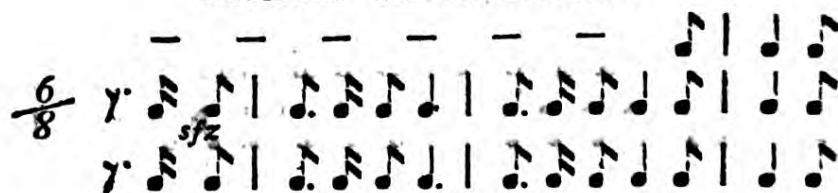

XXXIII.

Metrum non satis notum.

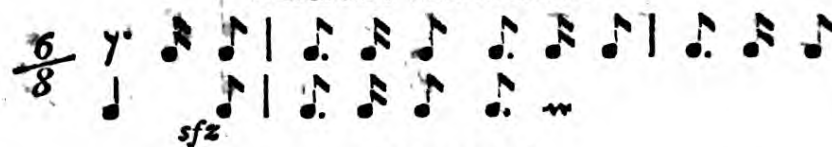
XXXIV.

Metrum Choriambicum:

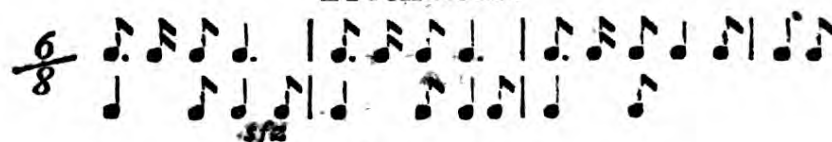
XXXV.

Metrum Aeolicum:

XXXVI.

Prior versus est Choriambicus, secundus Trochaicus:

XXXVII.

Prior versus est Dactylicus, ceteri sunt

Antispastici:

XXXVIII.

Metrum ut Fragm. XXX.

XXXIX.

Metrum Trochaicum:

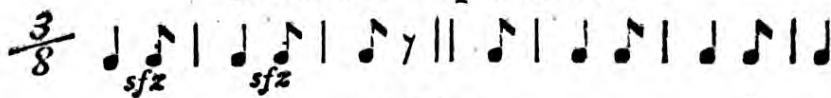
XL.

Metrum Aeolicum:

XLI.

Metrum Asynarteton, ex Dactylico et Iambico compositum:

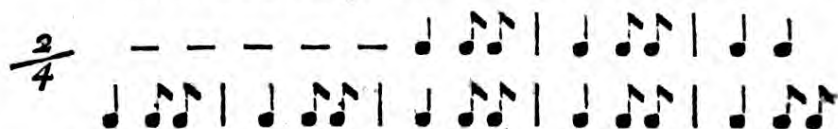
XLII.

Metrum Aeolicum:

XLIII.

Metrum Dactylicum Pentametrum:

XLIV.

Metrum Ionicum a majore:

XLV.

Metrum Alcaicum:

XLVI.

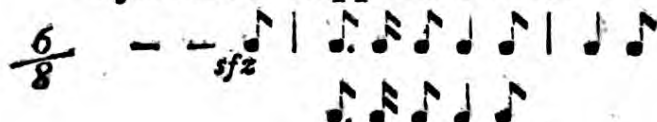
Metrum incognitum.

XLVII.

Metrum Dactylicum Hexametrum, ut
schemate XXII.

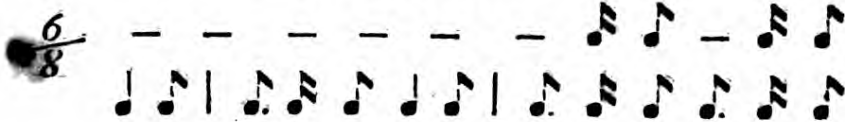
XLVIII.

Systematis Sapphici exitus:

XLIX.

Metrum Aeolicum:

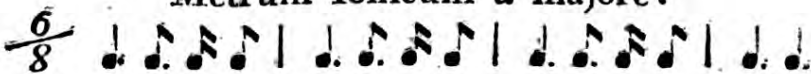
L.

Idem metrum:

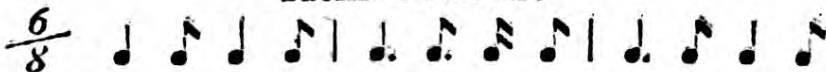
LI.

Metrum Ionicum a majore:

LII.

Idem metrum:

LIII.

Metrum Dactylicum Hexametrum. Vid. schema XXII.

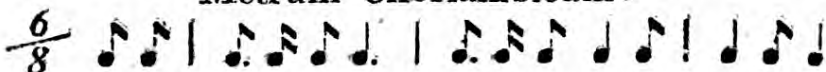
LIV.

Metrum Anapaesticum:

LV.

Metrum Choriambicum:

LVI.

Metrum Ionicum a majore:

LVII.

Metrum Aeolicum:

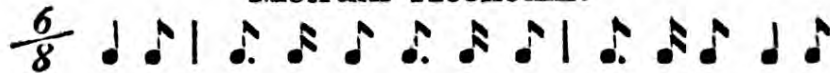
LVIII.

Metrum Trochaicum:

LIX.

Metrum Aeolicum:

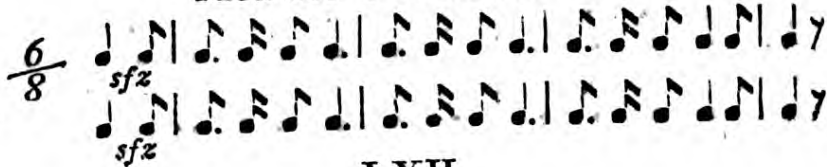

LX.

Metrum incognitum.

LXI.

Metrum Choriambicum:

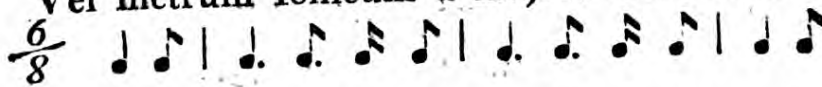

LXII.

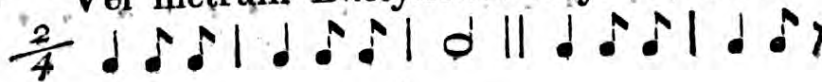
Metrum Sapphicum.

LXIII.

Vel metrum Ionicum a majore cum basi:

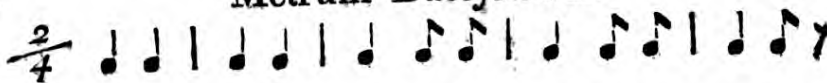

Vel metrum Dactylicum Asynarteton:

LXIV.

Metrum Dactylicum:

LXV.

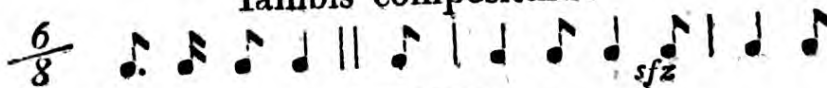
Metrum incognitum.

LXVI.

Metrum Sapphicum.

LXVII.

Metrum Asynarteton, ex Choriambo et Iambis compositum:

LXVIII.

Metrum incognitum.

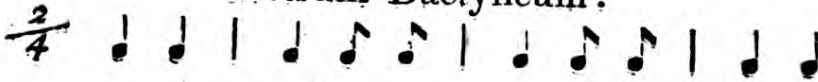
LXIX.

Metrum Choriambicum:

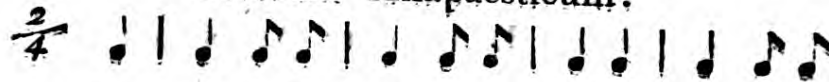
LXX.

Metrum Dactylicum:

LXXI.

Metrum Anapaesticum:

LXXII.

Metrum Sapphicum.

LXXIII.

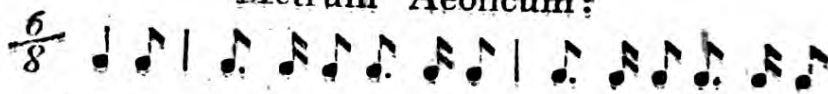
Idem metrum.

LXXIV.

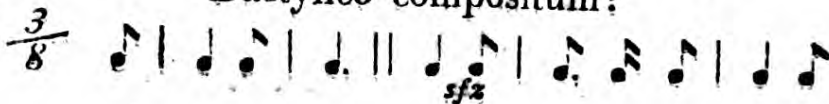
Metrum incognitum.

LXXV.

Metrum Aeolicum:

LXXVI.

Metrum Asynarteton, ex Iambico et
Dactylico compositum:

LXXVII,

Metrum Iambicum:

LXXVIII.

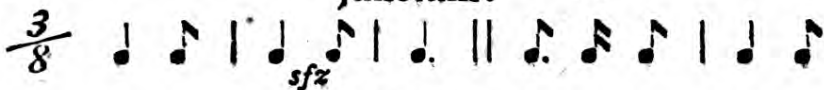
Metrum Sapphicum.

LXXIX.

Vel metrum Ionicum a majore:

Vel Asynarteton, ex Trochaico et Dactylico
junctum:

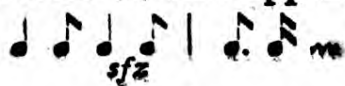
LXXX.

Metrum Aeolicum:

LXXXI,

Initium metri Sapphici:

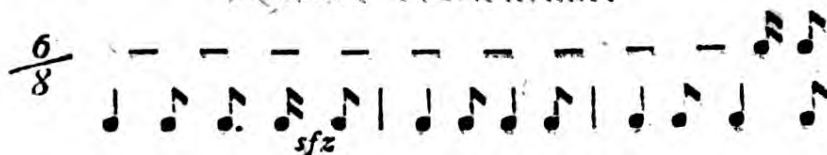

LXXXII,

Metrum incognitum.

LXXXIII,

Metrum Trochaicum:

180 SAPPHUS SCHEMATA MUSICA.

LXXXIV.

Vel metrum Choriambicum:

$\frac{6}{8}$

Vel metrum Anapaesticum:

$\frac{2}{4}$

LXXXV.

Metrum Sapphicum.

LXXXVI.

Metrum Choriambicum:

$\frac{6}{8}$

LXXXVII.

Idem metrum.

I n d e x I.

Scriptores, qui Sapphus fragmenta ser- varunt.

- A.
Ammonius p. 109.
Anthologia p. 31 — 38.
Apollonius Dyscolus p. 131
— 135.
Aristides p. 138. 155.
Aristoteles p. 101 — 103.
Athenaeus p. 68 — 89.
- C.
Choeroboscus p. 135.
- D.
Demetrius Phalereus p. 89
— 94.
Dio Chrysostomus p. 130.
Dionysius Halicarnassensis
p. 5. 108.
- E.
Etymologicum Magnum p.
126 — 129.
Eustathius p. 68. 70. 72. 105.
119 — 121.
- G.
Galenus p. 107.
- H.
Hephaestion p. 42 — 68.
Hermogenes p. 103 — 107.
Hesychius p. 157.
- I.
Julianus p. 156. sq.
- L.
Longinus p. 17.
- M.
Maurus Terentianus p. 162.
Maximus Tyrius p. 94 — 101.
147. sq.
- P.
Pausanias p. 117. 158.
Phrynichus p. 154.
Plutarchus p. 18. 95. 161.
Pollux p. 122 — 124. 149. sq.
Priscianus p. 129.
Proclus p. 116.
- S.
Scholia Apollonii Rhodii p.
125. sq. 151.
— Aristophanis p. 119.
— Euripidis p. 110.
— Hesiodi p. 153.
— Pindari p. 113 — 118.
— Sophoclis p. 118.
— Theocriti p. 111. sq. 159.
Servius p. 125.
Stobaeus p. 137 — 145.
Strabo p. 136.
Suidas p. 118. 152.
Synesius p. 160.
- Z.
Zenobius p. 160.
-

I n d e x II.

Scriptores in notis laudati, et passim illustrati aut emendati.

- A.
- Aedituus p. 21.
 Aelianus p. 87.
 Aeschylus p. 38.
 Aesopus p. 38.
 Alciphron p. 20.
 Alcaeus p. 87. 140.
 Alexis p. 48.
 Anacreon p. 49. 53. 78. 79.
 105.
 Antipater Sidonius p. 35.
 Antiphon p. 114.
 Anyte p. 37.
 Apollodorus p. 38. 57. 151.
 Apollonius Rhodius p. 11.
 18. 21. 22. 34. 37.
 Apulejus p. 71.
 Aratus p. 37.
 Archilochus p. 47.
 Aristaenetus p. 23. 65. 157.
 Aristophanes p. 67.
 Artemidorus p. 38. 151.
 Athenaeus p. 8. 151.
 Auctor incertus in Antho-
 logia p. 13. 86. 135.
- B.
- Bion p. 5. 35. 38. 49. 106.
- C.
- Callimachus p. 25. 35. 64.
 72. 75. 114. 128.
 Catullus p. 19. 66.
 Cicero p. 65. 151.
- E.
- Euripides p. 6. 38.
 Eustathius p. 109.
- G.
- Galenus p. 72.
- Geoponica p. 72.
 Gregorius Corinthius p. 25.
- H.
- Hermogenes p. 91.
 Hephaestion p. 140.
 Herodotus p. 38. 75. 86.
 Hesiodus p. 5. 6. 8. 10. 22. 47.
 48. 50. 57. 58. 61. 113. 135.
 Hesychius p. 4. 6. 7. 26. 36.
 45. 58. 70. 75. 109. 110.
 117. 122. 127. 133. 160.
 Homerus p. 5. 6. 10. 21. 36.
 38. 47. 49. 50. 70. 71. 106.
 109. 113. 123. 143.
 Horatius p. 6. 9. 11. 16. 20.
 21. 35. 47. 51. 54. 58. 63. 65.
 98. 106. 121. 134. 142. 143.
- L.
- Livius p. 51.
 Longinus p. 12.
 Lucanus p. 21.
 Lucianus p. 151.
 Lucretius p. 18. 20. 142.
 Lycophron p. 71.
- M.
- Macrobius p. 57.
 Meleager p. 48. 142.
 Mimnermus p. 24.
 Moschus p. 36. 47. 53. 87.
 Musaeus p. 20. sq.
- N.
- Nicander p. 79.
 Nonnus p. 90.
- O.
- Oppianus p. 36.
 Orpheus p. 5. 35. 48. 51. 113.

- Ovidius p. 11. 21. 49. 53. 58.
131. 143.
- P.
- Palaephatas p. 90.
Pausanias p. 117.
Persius p. 75.
Pindarus p. 6. 51. 102. 106.
127. 140. 141. 154.
Plato p. 12. 42. 57. 63. 94.
97. 98. 147. sq.
Plutarchus p. 26. 42.
Pollux p. 44. 64. 78. 87. 119.
123.
Posidippus p. 48.
Priscianus p. 7.
Propertius p. 9. 24. 104.
- S.
- Scholias Apollonii p. 57.
— Homeri p. 64.
— Persii p. 75.
— Theocriti p. 25. 87.
Simonides p. 37.
Sophocles p. 4. 34. 37.
- Stattius p. 9. 105.
Stobaeus p. 114.
Stephanus Byzantinus p. 33.
Suidas p. 75. 148. 152. 160.
- T.
- Terentianus Maurus p. 46.
Theaetetus p. 33.
Theocritus p. 6. 12. 14. 19.
24. 25. 36. 54. 63. 87. 111.
112. 125. 134.
Theognis p. 37.
Theophrastus p. 69.
Thomas Magister p. 64.
Tibullus p. 49. 52. 106. 157.
Timaeus p. 97.
Tullius Laurea p. 131.
Tzetzes p. 71. 79. 117.
- V.
- Virgilius p. 14. 21. 36. 49.
54. 58. 72. 80. 105. 143.
- X.
- Xenophon p. 75.

Index III.

Verba in Sapphus fragmentis obvia.

- A.
- ἄβανης (ab a privat, et βάνω loquor), infans, ἄβανη p. 127.
ἄβρος, tener, pulcher. ἄβροι p. 50. ἄβροῖς p. 79.
ἄβροσύνα, ἄβροσύναν p. 89.
ἄγαθός p. 107. ἄγαθός p. 120.
ἄγαν p. 146.
ἄγαπητός, ἀγαπατά p. 61.
- ἄγανός p. 84.
ἄγγελος p. 118.
ἄγνός, ἄγνη p. 129. ἄγνα p. 112.
ἄγνομι frango. ἔαγε p. 22.
ἄγω, ἄγον p. 8. ἄγε p. 106.
ἄγρω, ἄγρει p. 24.
ἄγροιώτης, rustica, p. 69.
ἄγροιώτιν p. 98.
ἄδ p. 133.
ἄδμητος, ἄδμητα p. 120.

- Ἐἰς. ἀδύ p. 20.
 Ἐδυμελής. ἀδυμελεστέρα p. 90.
 Ἐδωνι. Ἐδωνιν p. 158.
 Ἐείδω. ἄειδεις p. 84. ἄεισω p. 82.
 Ἐείρω. ἄείρατε p. 65.
 Ἐέλιος. ἄελίω p. 89.
 Ἐηδών p. 118.
 Ἐθάνατος. ἀθανάτ' p. 4. ἀθανάτω p. 10.
 Ἐἰ p. 6. 14. 15. 102.
 Ἐΐδης. Ἐΐδα p. 138.
 Ἐΐδως p. 102.
 Ἐΐθόπιος. Ἐΐθοπία p. 32.
 Ἐΐθύσσομαι. αἰθυσσομένων p. 105.
 Ἐΐρέω. ἔλων p. 71.
 Ἐΐω. αἰώισα p. 7.
 Ἐΐών. αἰώνων p. 71.
 Ἐΐξ. αἰγός p. 132. αἰγα p. 93.
 Ἐΐψα p. 10.
 Ἐκαμάτος. ἀκαμάταν p. 31.
 Ἐκοά. ἀκοαί p. 23.
 Ἐκρος. ἄκρον p. 115. ἄκρω p. 112.
 Ἐλγυσίδωρος. ἄλγυσίδωρον p. 148.
 Ἐλιξ i. q. ἤλιξ, aequalis. ἄλικες p. 38.
 Ἐλλά p. 6. 22. 26. 127. 144.
 Ἐλλοδαπός. ἄλλοδαποῖσιν p. 93.
 Ἐμμαμαξύς. ἀμμαμαξύδες p. 152.
 Ἐμανρός. ἀμανρών p. 158.
 Ἐμάχανος. ἀμάχανον p. 46.
 Ἐμβρόσια. ἀμβροσίας p. 71.
 Ἐμέργω, decerpo. ἀμέργουσαν p. 146.
 Ἐμέτερος. ἀμετέραν p. 35.
 Ἐμμε p. 133.
 Ἐμμένων p. 150.
 Ἐμμι p. 101.
 Ἐμοιβά. ἀμοιβάν p. 59.
 Ἐμπέταμαι pro ἀναπέταμαι, expano, ἀμπέτασον p. 81.
 Ἐμφί p. 103. 121. 122.
 Ἐμφότερος. ἀμφότερων p. 115.
 Ἐνάριθμος. ἀνάριθμα p. 77.
 Ἐνατίθημι. ἀνέθηκε p. 32. 36.
 Ἐνδρομέδα p. 59. Ἐνδρομέδαν p. 46.
 Ἐνεμος p. 100. ἄνεμοι p. 128.
 Ἐνευ p. 115.
 Ἐνήρ. ἀνδρός p. 66. ἄνδρες p. 65.
 Ἐνητον. ἀνήτω p. 88.
 Ἐνθεμον i. q. ἀνθος. ἀνθέμοισιν p. 61.
 Ἐνθος. ἀνθ' p. 146.
 Ἐνία, tristitia. ἀνίαισιν p. 4.
 Ἐντα p. 81.
 Ἐοιδός p. 93.
 Ἐπαλός. ἀπαλάς p. 55. 85. 128. ἀπαλήν p. 146. ἀπαλαῖσι p. 88.
 Ἐπέχθωμαι in visus sup alicui. ἀπήχθετο p. 46.
 Ἐπέχομαι. ἀπέχε p. 120.
 Ἐπνοος, exanimis. ἄπνευσ p. 16.
 Ἐποθνήσκω. ἀπέθνησκου p. 103. ἀποθνήσκειν ib.
 Ἐποκρύπτω. ἀποκρύπτει p. 121.
 Ἐποσρέφομαι. ἀποσρέφονται p. 88.
 Ἐποφθίω. ἀποφθιμένης contr. pro ἀποφθιομένης p. 38.

- Ἄπφενος. ἀπφένων p. 118.
 Ἄρα p. 80. ἄρ' p. 133.
 Ἄραο (Aeolice pro ἤρασο, ab ἔραμαι) p. 64.
 Ἄραομαι. ἀράσαντο (pro ἤ-
 ράσαντο) p. 80.
 Ἄρετή. ἀρετᾶς p. 115.
 Ἄρης. Ἄρηι p. 66.
 Ἄριστῶ p. 52.
 Ἄρμα. ἄρμ' p. 8.
 Ἄρνημι. ἄρνησο p. 144.
 Ἄρτίως p. 109.
 Ἄσα. ἄσαισι p. 4.
 Ἄσαρότερος. ἄσαροτέρα p.
 55.
 Ἄσινῆς p. 115.
 Ἄσηρ. ἀσέρες p. 121.
 Ἄσεφάνωτος. ἀσεφανώτες p.
 88.
 Ἄσφι p. 133.
 Ἄτε p. 46.
 Ἄτθις p. 46.
 Ἄτιμάω. ἀτίμα p. 12. ἀτι-
 μάσης p. 77.
 Ἄυ p. 138.
 Ἄυδή. αὐδᾶς p. 7.
 Ἄυτε p. 46.
 Ἄντικα p. 107.
 Ἄντος. αὐτᾶ p. 60.
 Ἄως p. 109. 110.
 Ἄφανῆς p. 138.
 Ἄφετος. ἀφετον p. 129.
 Ἄφροδίτα p. 4. Ἄφροδίταν
 p. 52. 59.
 Ἄφωνος p. 51.
 Ἄψ p. 121.
 Ἄωρος somnus p. 127.
- B.**
- Βάρβιτος. βάρβιτον p. 146.
 Βάρωμος. βάρωμον p. 146.
 Βεύθος p. 150.
 Βία. βία p. 129.
 Βομβεύω. βομβεύσιν p. 23.
- Βραδινός, *gracilis, tener,*
pulcher. βραδινῶ p. 42.
 βραδινᾶν p. 52.
 Βράκος *vestis.* βράκη p. 69.
 Βρότεος. βροτέαν p. 118.
 Βρωχέως p. 21.
 Βωμός. βωμόν p. 54.
- Γ.**
- Γαμβρός p. 66. γαμβρῶ p.
 80. γαμβρῆ p. 42. 64. 108.
 125.
 Γάμος p. 64. γάμοι p. 37. 11
 Γά. γᾶν p. 121.
 Γελάω. γελαίς infinit. Aeol.
 pro γελαῖν p. 20.
 Γελλῶ p. 160.
 Γενεά. γενεᾶν p. 35.
 Γεραϊός. γεραιτέρω p. 144.
 Γίνομαι. γίνεο p. 106. γε-
 νέσθαι p. 11. γένετο p.
 116. γεγενῆσθαι p. 41.
 Γνώμι. γνῆς p. 120.
 Γλυκός. γλυκεία p. 52.
 Γλυκύμαλον p. 112.
 Γλυκύπικρος. γλυκύπικρον
 p. 46. 148.
 Γλώσσα p. 22. 102. γλώσσαν
 p. 161.
 Γριπέεις. γριπεῖ p. 36.
 Γυνή. γυναικῶν p. 34.
 Γύριννα. Γυρίνας p. 55.
- Δ.**
- Δαμάω, vel δαμνάω. δάμνα
 p. 4. δάμναται p. 118. δα-
 μείσα p. 52.
 Δάπτω. δάπτει p. 118.
 Δαρῆς p. 129.
 Δανω *dormio.* δάνοις p. 128.
 Δειλός. δειλῶν p. 120. δει-
 λοῖς *ib.*
 Δέκα p. 43.
 Δένομαι pro δέχομαι. δέ-
 πεται p. 14.

- Δέρα.* *δέρας* p. 85.
Δέσποινα p. 34.
Δεῦρο p. 63.
Δεῦτε p. 50, 63.
Δέχομαι. *δέξατο* p. 37.
Δῆν p. 46.
Δία p. 106.
Δίδωμι. *δώσει* p. 14. *δοῖσαι*
 p. 135.
Δίκαιος. *δικαίω* p. 102.
Δινέω in orbem volvo, vibro.
δινέοντες p. 10.
Δίρα p. 88.
Διώκω. *διώξει* p. 13.
Δολοπλόκος. *δολοπλόκε* p. 4.
Δόμος. *δόμον* p. 8. *δόμοις*
 p. 138.
Δονέω agito, stimulo. *δονεῖ*
 p. 46.
Δρῦς. *δρυσὶν* p. 100.
Δυναμαι p. 52.
Δύω neutr. submergi. *δέ-*
δυκε p. 56.
Δῶρον. *δώρα* p. 14. 77.
- E.
- Ἔγων Aeolice, idem quod*
ἐγώ p. 131.
Ἐθέλω p. 11. *ἐθέλλοις* p. 15.
Εἶδος p. 121.
Εἶδω. *ιδεῖν* p. 107. 146.
Εἰκάσσω Aeol. pro εἰκάζω
 p. 42.
Εἶπεν p. 129.
Εἶμι. *εἶσι* p. 61. *ἦν* p. 11. 108.
ἦσαν p. 82. *ἔσσετ'* p. 138.
ἔσαι p. 107. *ἔσοσ* p. 9. *εἰ-*
ναι p. 101. *ἔων* p. 144. *οὖ-*
σα p. 144. *ἔοισα* p. 31.
Ἐκπέταμαι. *ἐκπεποταμέναν*
 p. 138.
Ἐκπονέω, fabrico. *ἐξεπό-*
νασαν p. 43.
Ἐκτελέω. *ἐκτετέλεσαι* p. 64.
Ἐκτωρ. *Ἐκτορα* p. 158.
Ἐλκω. *ἔλκειν* p. 69.
Ἐμαντοῦ. *ἐμαντάς* p. 131.
Ἐμέθεν p. 46.
Ἐμμι i. q. *εἰμι* p. 25. 127.
ἔμμεν p. 19. *ἔμμεν'* p. 96.
Ἐμός. *ἐμάς* p. 7. *ἐμῶ* p. 11.
μάν p. 20. *ἐμοῖς* p. 79.
ἐμαῖς p. 82.
Ἐμπίπτω. *ἐμπεσὼν* p. 100.
Ἐμφορῆς, referens aliquem,
similis. *ἐμφορῆ* p. 61.
Ἐναντίος p. 19.
Ἐννέπω p. 31.
Ἐνίσπω i. q. *ἐνέπω.* *ἐνι-*
σπες p. 84.
Ἐξίκομαι. *ἐξίκοντο* p. 10.
Ἐπεὶ p. 26.
Ἐπέρομαι. *ἐπέρογεται* p. 66.
Ἐπίδαμος. *ἐπίδαμον* p. 132.
Ἐπιδεύω. *πιδεῦσα* p. 25.
Ἐπιέννυμι, in duo. *ἐπεμ-*
μένα p. 98.
Ἐπιπλάζω. *ἐπιπλάζοντα* p.
 128.
Ἐπίεμαι. *ἐπισαμένη* p. 69.
Ἐπτόργυιος. *ἐπτόργυιοι* p. 43.
Ἐπω. *εἰπήν* p. 102.
Ἐραμαι. *ἤραμαν* p. 46.
Ἐραννός. *ραννά* pag. 58.
ἔραννάν p. 61.
Ἐράομαι i. q. *ἔραμαι.* *ἐρα-*
ται p. 131.
Ἐρατός. *ἐραταῖς* p. 88.
Ἐργον p. 122. *ἔργα* p. 135.
Ἐρέβινθος. *ἐρέβινθοι* p. 71.
Ἐρένθωμαι. *ἐρένθετ'* p. 112.
Ἐρημαι i. q. *ἔρομαι.* *ἔρη-*
ται p. 31.
Ἐρμᾶς p. 71.
Ἐρμοκλείδης. *Ἐρμοκλείδαο*
 p. 33.
Ἐραμαι. *ἤρετο* p. 11.
Ἐρος p. 46. 89.

- "Ερπις. ἔρπιν p. 71.
 "Ερχομαι. ἐρχεθ' p. 56. ἔλθε
 p. 6. 16. 79. ἔλθετε p. 8.
 ἐλθόντ' p. 123.
 "Ερως p. 99. 100.
 "Εσθλός. ἐσθλῆς p. 84. ἐσλά
 p. 80. ἐσθλῶν p. 102.
 "Εσπερος. ἔσπερε p. 93. 110.
 "Εταῖρα. ἐταῖραι p. 82. ἐταί-
 ραις p. 82.
 "Εταῖρος. ταῖρε p. 120. ἐταί-
 ροις p. 79.
 "Ετάρα i. q. ἐταῖρα. ἐτάρας
 p. 128.
 "Ετερος. ἐτέρα p. 108.
 "Ετι p. 96.
 Εὖ p. 122. 129.
 Εὐάνθης, bene florens, de-
 inde pulcher, splendidus.
 εὐάνθεα p. 88.
 Εὐδαιμονία. εὐδαιμονίας p.
 115.
 Εὐκλείζω. εὐκλείσον p. 35.
 Εὐμορφος. εὐμορφοτέρα p.
 55.
 Εὐρίσκω. εὐρεῖν p. 72.
 "Εχω p. 127. ἔχεις p. 64. ἔχει
 p. 59. 115. εἶχεν p. 102.
 ἔχον p. 80. ἔχοισα p. 61.
 ἔχοντα p. 123.
 Ζ.
 Ζεύς. Διός p. 4. 112. 118.
 Η.
 "Η p. 15.
 "Ηκω. ἤξω p. 91.
 "Ημιτύβιον p. 119.
 "Ηρ pro ἑαρ. ἤρος p. 118.
 Θ.
 Θάλαμος p. 37.
 Θαλία. θαλίασι p. 79.
 Θέλω. θέλγει p. 69.
 Θέλω. θέλετε p. 132.
 Θέμις, fas, p. 101.
 Θεός. θεοὶ p. 103. θεοῖς p.
 71. θεοῖσιν p. 18.
 Θεράπων p. 99.
 Θέω p. 129. Est antiqua vox
 pro vulgari τίθημι.
 Θνήσκω. θανῶσαν p. 37.
 Θρήνος. θρήνον p. 101.
 Θῦμος p. 16. 116. θύμω p.
 11. θῦμον p. 5.
 Θυρωρός. θυρωρῶ p. 43.
 Ι.
 "Ιδρῶς p. 24.
 "Ιερεῖον. ἱερεῖ p. 88.
 "Ιημι. ἰεῖσι p. 116.
 "Ικω. ἰκει p. 21. ἴκε p. 102.
 "Ιμερόεις, amabilis, suavis.
 ἰμερόεν p. 20.
 "Ιμερος p. 102.
 "Ιμερόφωνος p. 118.
 "Ιμέρω, cupio. ἰμέρωει p.
 16.
 "Ιμερτός i. q. ἰμερόεις. ἰμερ-
 τάν p. 38. ἰμερῶ p. 64.
 "Ισδανω i. q. ἰζάνω, colloco,
 tunc neutraliter colloco
 me, i. e. sedeo. ἰσδάνει
 p. 20.
 "Ισος p. 18. 66.
 "Ισημι. ἐσάθησαν p. 54. ἐσά-
 θη p. 81.
 "Ισός. ἰσὸν p. 52.
 Κ.
 Καθ' Aeol. pro κατὰ δέ, p.
 24. 71.
 Καθεύδοι p. 56.
 Κακοζωΐα. κακοζωΐας p. 36.
 Κακός. κακὸν p. 102. 103.
 Καλαίρις p. 77.
 Καλέω. καλεῖ p. 134. κα-
 λέσαι p. 41.
 Κάλημι i. q. praecedens,
 p. 11.
 Καλλιγύναιξ, pulchras foet-

- minas habens. καλλιγύναικος* p. 84.
Καλλίκομος. καλλίκομοι p. 50.
Καλλιόπα p. 60.
Καλὸς p. 99. 107. *καλὰ* p. 61. *καλὸν* p. 89. 122. *καλὰν* p. 59. 121. *καλοὶ* p. 8. *καλῶν* p. 102.
Καλῶς p. 42. 82.
Καμμέν Aeol. pro *κατὰ μὲν* p. 22.
Κἄντα i. e. *κε ἄντα* p. 81.
Καρδία. καρδίαν p. 21.
Καρχήσιον. καρχησια p. 80.
Καταγρέω. καταγρεῖ p. 133.
Καταθνήσκω. καταθανῆσα p. 138.
Κατάρης, decidens, de vento dictum, p. 149.
Καταρρέω. καταρρέει p. 105.
Κατατίθημι. κατθεμένα p. 31.
Κάτεροῦτα p. 6.
Κεῖμαι. κείσσει p. 138.
Κείνος. κείνον p. 118. *κεῖνοι* p. 129. *κεῖνα* p. 77.
Κελαδέω, resono. κελαδεῖ p. 103.
Κέλομαι p. 41.
Κεράννυμι, antique κεράω et per syncopen κράω. κέκρατο p. 71.
Κῆνος p. 18. *κῆνον* p. 84. *κῆνοι* p. 80.
Κίς p. 118.
Κλειῖς p. 61.
Κλύω. ἐκλυες p. 8.
Κόμη. κόμαν p. 38.
Κόνις p. 37.
Κορέω, satio. κεκορημένη p. 136.
- Κόρη. κόρα** p. 32. *κόραι* p. 112.
Κραῖσις p. 115.
Κρατήρ p. 71.
Κράτισος. κράτισον p. 118.
Κράς. κρατὸς p. 38.
Κρένω. κρέκειν p. 52.
Κρίνω. κερκίκασι p. 103.
Κυάνεος, caeruleus, tunc nigerr, p. 37.
Κυκῶν, trepido. ἐκύνα p. 102.
Κύλιξ. κυλίκεσσιν p. 79.
Κύπρις. Κύπρι p. 79.
Κυπρογένεια. Κυπρογενεῖα p. 59.
Κυπρος p. 136.
Κύρτος. κύρτον p. 36.
Κῶμα p. 105.
Κώπη. κώπαν p. 36.
- A.**
- Λάβρος, multus. λάβροισ** p. 122.
Λαγγάνω. λέλογχε p. 89.
Λαμπρός. λαμπρόν p. 89.
Λάμπω. λάμπη p. 121.
Λάσιος, hirsutus. λασίσις p. 122.
Λατὼ p. 82. *Λατῆς* p. 32.
Λέγω. λέγε p. 106. *ἐλεγες* p. 102.
Λεῖβω. ἔλειβον p. 80.
Λεῖπω. λιποῖσα p. 8. 91. *λεποῖσαι* p. 63.
Λεπτός. λεπτόν p. 22.
Λέσβιος p. 93.
Λευκός. λευκῆς p. 132.
Λέγος p. 144.
Λήδα. Λήδαν p. 72.
Λίσσομαι p. 4. Etymologia est a *λίω, λέω, λειώ, mollem me praesto in*

- deprecando*, i. e. *humiliter supplico*.
Λόγος. λόγον p. 120.
Λυδία. Λυδῖαν p. 61.
Λύδιος. Λυδῖον p. 122.
Λυσιμελής p. 46.
Λύω. Λυσον p. 16.
- M.
- Μαινόλος*. μαινόλα p. 11.
Μάκαρ. μάκαιρα p. 10. μάκαρσι p. 88.
Μάλα p. 82. 136.
Μάλις p. 11. 42. 121. 129.
Μάλινος pro μήλινος. μάλινων p. 103.
Μάλλον p. 88.
Μανθάνω. μαθῶν p. 120.
Μάσθλης p. 122.
Μάτηρ. ματέρι p. 93. μάτερ p. 52.
Μαυράκης. μαυράκαν p. 161.
Μέγας. μεγάλω p. 66.
Μειδιάω. μειδιάσασ' p. 10.
Μεῖζων p. 66.
Μέλαθρον p. 65.
Μέλας p. 127. μελάινας p. 9.
Μελλίχροος p. 64.
Μενίσκος p. 36.
Μένων. Μένονα p. 41.
Μερίμνα. μεριμνᾶν p. 16.
Μέσον, τό. μέσσω p. 10.
Μέσος. μέσαι p. 56.
Μήδ' p. 4.
Μίγνυμι. μεμιγμένα p. 126.
Μναῖς. Μναῖδος p. 55.
Μνάμα p. 36.
Μνάμοσυνα p. 138.
Μνάομαι. μνάσασθαι p. 130.
Μοῖσα p. 84. Μοῖσαι p. 50. 63.
Μόνος. μόνα p. 56.
Μορφή. μορφᾶν p. 61.
- Μουσοπόλος*. μουσολών p. 101.
Μυθοπλόκος. μυθοπλόκον p. 147.
- N.
- Νέκταρ* p. 79.
Νέκως. νεκίων p. 138.
Νεοθήξ. νεοθάγι p. 38.
Νέος. νέ' p. 144. νεώτερος p. 144.
Νιόβα p. 82.
Νίτρον p. 154.
Νοῦς. νόον p. 69.
Νοττώτις p. 131.
Νύμφα p. 125.
Νύν p. 16. 82. 102.
Νύξ. νύκτες p. 56.
- Ξ.
- Ξυνοικέω*. ξυνοικεῖν p. 144.
- O.
- Οἰκία*. οἰκίᾳ p. 101.
Οἰνοχοεῖω. ὠνοχόησεν p. 71. οἰνοχοεῦσα p. 79.
"Οἶς. ὄϊν p. 93.
Οἰτόλινος. οἰτόλινον p. 158.
Οἶχομαι. οἶχη p. 91.
"Ολβιος. ὄλβιε p. 64.
"Ολίγος. ὀλίγα p. 120. ὀλίγω p. 25.
"Ομμα. ὄμματ' p. 102.
"Οναρ p. 59.
"Ονασις. ὄνασιν p. 41.
"Οππα pro ὄμμα. ὀπάτεσσιν p. 23.
"Οππῶταν p. 121.
"Οπτᾶω, *torreo*. ὀπτᾶς p. 133.
"Ορατός. ὄρανῶ p. 123.
"Οργή, *ingenium*, *indoles*. ὄργης p. 161. ὄργαν p. 127.
"Ορημι p. 23.
- R

- "Ορος p. 100.
 "Ορπαξ. ὄρπακι p. 42. ὄρ-
 πακας p. 88.
 "Ορπετον p. 46.
 "Ος, suus. Φόν p. 134.
 "Οσος. ὄσσον p. 107. ὄσα p.
 110. ὄσσα p. 16. ὄτα p.
 133.
 "Οσδος i. q. ὄζος, ramus.
 ὄσδω p. 112.
 "Οσσος. ὄσσ' p. 81.
 "Οτα pro ὄσσα p. 133.
 "Οσις pag. 19. ὄτι, τι pag. 11.
 ὄτινας p. 129.
 "Οτε p. 93.
 "Οτι p. 120.
 Οὐδέ p. 61. 118.
 Οὐδεῖς. οὐδέν p. 21. 25.
 Οὐδέποκ' p. 138.
 Οὐκέτι p. 91.
 Οὔτι p. 152.
 Οὔτοι p. 52.
 Οὔτος. τῆτο p. 151. ταῦτα
 p. 77.
 Οὔτω p. 103.
 Ὀφθαλμός. ὀφθαλμοῖς p.
 127. ὀφθαλμοῖσιν p. 153.
 II.
 Παιδνή i. q. παῖς p. 51.
 Παῖς p. 108. 118. παῖς p.
 61. 96. παιδός p. 52. παι-
 दा p. 93. 94. 134. παιδ'
 p. 146. παῖ p. 4.
 Παικίς. παικίδος p. 90.
 Πάλαι p. 46.
 Παλίκοττος p. 127.
 Πάμπαν p. 80.
 Πανδιονίς p. 58.
 Πάννυχος i. q. παννύχιος
 p. 133.
 Πάνορμος p. 156.
 Παντοδαπός, omni-genus.
 παντοδαπαῖς p. 126.
 Παρά. παρ δ' p. 116.
 Παρατίθημι. πάρθεσσ' p.
 88.
 Παρθενία p. 91.
 Παρθένος. παρθένον p. 64.
 Πάροικος p. 114.
 Πᾶς. πᾶν p. 26. πᾶσαν p. 24.
 61. πάντες p. 80. πᾶσαι
 p. 38. πάντα p. 110.
 Πάσχω. πέπονθα p. 11.
 Πατήρ p. 36. πατρός p. 8.
 Πάφος p. 156.
 Πεδ' pro μετά p. 138.
 Πεδέχω i. q. μετέχω. πεδέ-
 χεις p. 138.
 Πελάγων. Πελάγωνι p. 36.
 Πείθω p. 11.
 Πέλομαι. πέλεται p. 88. 107.
 Πέμπω. έπεμψα p. 77.
 Πένης. πένητα p. 26.
 Πενταβόειος. πενταβόεια p.
 45.
 Πέρροχος, antecellens p. 93.
 Πιερία. Πιερίας p. 138.
 Πίσονγγος, sutor. πίσονγγοι
 p. 43.
 Πλαγγών, rupa. πλαγγό-
 νων p. 77.
 Πλασίον p. 20.
 Πλεκτός. πλέκταις p. 85.
 Πλήθω. πλήθοισα p. 121.
 Πληιάς. Πληιάδες p. 56.
 Πληρης p. 54.
 Πλῆτος p. 115.
 Πόθος. πόθω p. 52.
 Ποῖ p. 91.
 Ποία. ποίας p. 24.
 Ποιέω. έποίησαν p. 135.
 Ποικίλλος p. 122.
 Ποικιλόθρονος. ποικιλό-
 θρον' p. 4.
 Πόκα Aeol. pro ποτέ p.
 6. 46.

- Πολύαναξ.** Πολύανακτος p. 94.
Πολύιδρις. πολυΐδριδι p. 152.
Πολύολβος. πολυόλβον p. 59.
Πολύς. πολλῶ p. 7. πολὺ p. 90. πολλῶ p. 66. πολλά p. 77. 94. 125. 157. πολλαῖς p. 85.
Πορφύρεος. πορφυρέα p. 77. πορφυρέαν p. 123.
Ποτὲ p. 72. 138.
Ποτήριον. ποτήρια p. 77.
Πόντια p. 5.
Πῶς. πόδες p. 43. ποδῶν p. 51.
Πρέπειω. πρέπει p. 101.
Πρέσβυς p. 84.
Προΐημι. προϊέμενον p. 123.
Προσλέγομαι. προσελεξάμην p. 59.
Πρόσπολος p. 34.
Πρόσωπον. προσώπω p. 10. 64.
Πρόφρων p. 35.
Πτερόν. πτερά p. 116.
Πτέρυξ. πτέρυγας p. 9.
Πτωάω, stupescio. επτόασεν p. 21.
Πυκάζω, condenso, obtego. επύκασσε p. 122.
Πύκνα p. 10.
Πῦρ p. 23.
- P.**
- Ῥόδον.** ῥόδων p. 138.
Ῥοδοπήχης. ῥοδοπήχεις p. 112.
- S.**
- Σαγηνεύω.** σαγήνεσσαν p. 12.
Σάμβαλον Aeol. pro σάνδαλον. σάμβαλα p. 45.
- Σαοναΐαδης.** Σαοναΐάδα p. 55.
Σαπφῶ p. 77. Σαπφοῖ p. 12. 59.
Σέθεν Aeol. pro σῆ p. 46. 55. 138.
Σελάνα p. 54. 56. σελάναν p. 121.
Σῆς p. 118.
Σίδαρον. σιδάρω p. 38.
Σίνομαι, laedo. σίνοντ' p. 129.
Σκεδάω, dissipō. εσκέδασ' p. 110.
Σπιδναμαι i. q. praecedens. σπιδναμένης p. 161.
Σμικρός. σμικρά p. 96.
Σός. σοῖς p. 79.
Σταλάσσω, stillo. σαλάσσων p. 119.
Στέφανος. σεφάνε p. 88.
Στήθος. σήθεσσι p. 21. 128. 161.
Στολή. σολήν p. 98.
Στοργή. σοργάς p. 136.
Στροβίλος. σρέθροι p. 9.
Σύμμαχος p. 16.
Συμμίγνυμι. συμμεμιγμένον p. 79.
Συμποσία. συμποσίας p. 41.
Συνείδω. σύννοδα p. 131.
Συνέρχω. συνέρχαισα p. 88.
Σύνοικος p. 115.
Σφός. σφά p. 135.
Σφυρόν. σφυρών p. 69.
- T.**
- Ταχέως** p. 13. 15.
Τεθνάκω. τεθνάκην p. 25.
Τέκτων. τέκτονες p. 65.
Τέλειω. τέλεσον p. 16. τελέσσαι p. 16.
Τερπνός. τερπνά p. 82.
Τερπνώς p. 84.

- Τῆτος* p. 84.
Τίθημι. *ἔθεντο* p. 38.
Τιμάς. *Τιμάδος* p. 37.
Τίμιος. *τιμίαν* p. 135. *τίμιε*
 p. 125. *τίμια* p. 77.
Τινάσσω. *ἐτίναξε* p. 100.
Τίς Aeol. pro *τίς*. *τιοῖσιν*
 p. 155.
Τίς p. 12. 31. 69. 98. 127.
τί p. 58. 59. *τίτι* p. 42.
τίνα p. 11. *τινά* p. 41. 139.
Τλάσμαι. *τλάσσω* p. 144.
Τοί pro *σοί* p. 19.
Τοῖστος. *τοιαῦτα* p. 108.
Τολματός. *ταλματόν* p. 26.
Τρόμος p. 24.
Τὸ pro *σὺ* p. 10. 16.
Τυγγάνω. *τυχοῖσαν* p. 55.
Τεῖδε pro *τῆδε* p. 6.
- T.
- Ἰδωρ* p. 103.
Ἰμίναος. *ἰμίνας* p. 65.
Ἰμιες Aeol. pro *ἰμεῖς* p.
 132. *ἰμε* pro *ἰμᾶς* ib.
Ἰμνος. *ἰμνον* p. 84.
Ἰπακῶω. *ἰπακῶει* p. 20.
Ἰποδεδρομάκω. *ἰποδεδρό-
 μακω* p. 25.
Ἰποζεύγνυμι. *ἰποζεύξασα*
 p. 8.
Ἰποθυμιάς. *ἰποθυμιάδαις*
 p. 85.
Ἰσδος. *ἰσδων* p. 103.
Ἰσερον p. 130. 138.
Ἰψοι p. 65.
- Φ.
- Φαζινός*. *φαεινόν* p. 121.
Φαινόλις p. 110.
Φαίνομαι p. 25. *φαίνη* p. 96.
φαίνεται p. 18. *εφαίνεθ'*
 p. 54.
- Φαμί* i. q. *φημί* p. 130.
Φερσεφόνη. *Φερσεφόνας* p.
 37.
Φέρω. *φέρεις* p. 93. *φέροιεν*
 p. 128. *φέρων* p. 110.
Φεύγω. *φεύγει* p. 13.
Φημί. *φααί* p. 72. *φήν* pro
ἔφην p. 129.
Φιλέω. *φιλεῖ* p. 15. *φιλεῖ* p.
 120. *φιλάσει* p. 15.
Φίλημι i. q. praecedens, p.
 89.
Φίλος p. 81. 144. *φιλε* p. 42.
φιλαί p. 82.
Φιλότης. *φιλότατα* p. 12.
Φόβη, *capillus*. *φόβαισι* p.
 88.
Φοιτάω. *φοιτάσεις* p. 138.
Φρήν. *φρένα* p. 118. *φρέν'*
 p. 127. *φρένας* p. 100.
Φρόντις p. 46.
Φύλλον. *φύλλον* p. 105.
Φυλάσσω. *πεφυλάχθαι* p.
 161.
Φύμι. *ἐφύοντο* p. 71.
Φωνά. *φωνᾶς* p. 21. *φωνάν*
 p. 31.
Φωνάεις. *φωνάεσσα* p. 106.
Φωνάω. *φωνᾶσαι* p. 20.
- X.
- Χαίρω*. *χαῖρε* p. 125. 157.
χαίρειν p. 94. *χαρεῖσα* p.
 34.
Χαλεπός. *χαλεπᾶν* p. 16.
Χαρίεις. *χαρίεσσα* p. 96. *χα-
 ριέντα* p. 41.
Χαρίζω. *κεχαρισμένα* p. 88.
Χάρις p. 120. *χάριν* p. 81.
χάριτες p. 50. 112.
Χειρόμακτρον. *χειρόμακτρα*
 p. 77.
Χεῖρ. *χεροῖν* p. 88.

- Χελιδών* p. 58.
Χέλυς p. 106.
Χεράς. χεράδες p. 126.
Χέω. χέεται p. 24.
Χλαμνς. χλάμνν p. 123.
Χλωρός. χλωροτέρα p. 24.
Χρη p. 41.
Χροιά. χροιαΐσιν p. 126.
*Χρυσασράγαλος. χρυσασρά-
γαλοι* p. 149.
Χρύσεος. χρύσειον p. 8. 63.
χρυσέοισιν p. 61. *χρυσο-
τέρα* p. 90.
Χρύσειος i. q. praecedens.
χρύσειοι p. 71. *χρυσέαισιν*
p. 79.
Χρυσόθρονος. χρυσόθρονος p.
84.
Χρυσοπέδιλος p. 109.
Χρυσός p. 118. *χρυσῶ* p. 90.
- Χροός. χρῶ* p. 23.
Χύω i. q. *χέω. χύτ'* p. 127.
κέχεται p. 64.
Χώρα. χώρας p. 84.
- Ψ.
- Ψυχρός* p. 24. 116. *ψυχρόν*
p. 105.
- Ω.
- ᾽Ωθηρ* Aeol. pro *αιθήρ*.
ώθηρος p. 10.
᾽Ωϊον p. 72.
᾽Ωκός. ώκίες p. 9.
᾽Ωνήρ contr. pro *ὁ άνήρ* p.
19.
᾽Ωρα p. 56.
᾽Ωρανός pro *οὐρανός. ᾽ωρα-
νῶ* p. 10.
᾽Ως p. 21. 54. 93.
-

Addenda et corrigenda.

---

p. XXXVI. Verba: *Catullus denique — celebrat* omnino sunt delenda.

Fragm. X. Locus de Plejadibus ex *Macrobio* citatus non exstat *Saturn. V. c. 2.*, sed *Somn. Scip. I. c. 18.*

Fragm. XVII. Pro *ἄν ἄραο* legendum *ἄς ἄραο*, nunquam enim *ἄραο* poteris deducere ab *ἀράομαι*, sed potius ab *ἔραμαι*, cuius est secunda persona imperfecti pro *ἦρασο*. *ἔραμαι* vero semper cum patrio casu conjungitur.

Fragm. XXVI. Verba *νέκταρ συμμειγμένον θαλασσῶν* explicui: *vinum, quod bibimus floribus redimiti*. Id nunc subtilius mihi videtur; maneo igitur in propria verborum illorum significatione, nam Graecos in computationibus flores vino injicere solitos fuisse, tanquam remedium crapulae, aliunde novimus. Locus ex *Anacreonte* allatus eodem modo explicandus, ut poeta nempe de rosis, vino injectis, loqui sit putandus, sicut v. 3. et 4. de rosis, capiti circumvolutis, agit.

Vitia typographica.

p. VII. pro *aliquod* lege *aliquot*.

p. XII. pro:

*Πύκνα δινέοντες ἀπ' ὠραν' ὠθέρος
διὰ μέσσω*

lege:

*Πύκνα δινέοντες ἀπ' ὠραν' ὠθέ-
ρος διὰ μέσσω.*

p. XXIII. ante *perspicere* inserte *quoque*.

- p. 11. v. 16. pro *Δῆ' νε* lege *Δῆ' ν.*
- p. 13. pro *TAI* lege *TAN.*
- p. 24. pro *ψροσύχ* lege *ψύχρως.*
- p. 45. pro *dum sedes saltem pares spondeum admittunt*
leg. dum sedes saltem pares vulgo, impares rarius
spondeum admittunt.
- p. 50. pro *ac δὲ* lege *at δέ.*
- p. 53. pro *deque citharae plectro adhibitum* lege *deque*
citharae plectro pulsu adhibitum.
- p. 63. pro *quippe a Lesbo* lege *quippe quae a Lesbo.*
- p. 85. pro *χερσὶν* lege *χερσίν.*
- p. 92. et 93. pro *οἶον* lege *οἶν*, et p. 93. dele vocem *ul-*
terius.
- p. 96. vox *παῖς* commatibus est includenda.
- p. 103. pro *κεκρίνασιν* lege *κεκρίνασιν.*

Leviora quaedam quivis facile ipse corriget.
